

קובץ נגיש

תמצית דוחות כספיים ליום 31 במרס 2023

מגדל חברה לביטוח בע"מ

ביטוח ופיננסים

תוכן העניינים

- פרק 1 דוח הדירקטוריון על מצב ענייני התאגיד
- פרק 2 דוח והצהרות בדבר הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי
- פרק 3 דוחות כספיים
- פרק 4 דוח יחס כושר פירעון כלכלי

מגדל חברה לביטוח בע"מ

מספר חברה: 52-000489-6 כתובת: אפעל 4, קרית אריה, פתח תקווה
טלפון: 076-8868182 פקסימיליה: 03-9238988
דוא"ל: migdalhold@migdal.co.il אתר אינטרנט: www.migdal.co.il

קישור לדוחות הכספיים המוגשים באתר החברה:
<https://www.migdal.co.il/about/financial-reports>

דירקטוריון

- כרמי גילון (כיהן כיו"ר דירקטוריון זמני עד ליום 15/3/2023, ממשיך לכהן כדירקטור)
- רונית בודו - דב"ת (*)
- מירב בן כנען הלר - דב"ת
- קרן בר חוה
- אברהם דותן
- מעין כהן - דב"ת
- אריה מינטקביץ'
- גד נוסבאום

(*) ביום 30/3/2023 הודיע הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון כי הוא אינו מתנגד למינויה של גב' רונית בודו לכהונה נוספת כדירקטורית בלתי תלויה בחברה (לפירוט בעניין זה ראו בסעיף 6.3.1 לדוח הדירקטוריון).

**דוח הדירקטוריון
על מצב
ענייני התאגיד**

פרק 1 - דוח הדירקטוריון על מצב ענייני התאגיד - תוכן עניינים

מספר עמוד	שם הסעיף	
1	תיאור הקבוצה	1
3	הסברי הדירקטוריון למצב ענייני התאגיד	2
12	מגמות, אירועים והתפתחויות בפעילות הקבוצה ובסביבתה העסקית	3
17	שינויים מהותיים בהסדרים רגולטורים ותחיקתיים	4
21	היבטי ממשל תאגידי	5
24	אפקטיביות הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי	6

דוח הדירקטוריון על מצב ענייני התאגיד לתקופה שהסתיימה ביום 31 במרס 2023

דוח הדירקטוריון סוקר את השינויים העיקריים בפעילות מגדל חברה לביטוח בע"מ ("החברה" או "מגדל", "מגדל ביטוח") וחברות הבנות שלה ("קבוצת מגדל", "הקבוצה") לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2023 ("הרבעון המדווח").

דוח הדירקטוריון ערוך, בין היתר, בהתאם לתקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (פרטי דין וחשבון), התשנ"ח-1998 ובהתאם לחוזרי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון ("הממונה"). הדוח נערך מתוך הנחה שבפני המעין מצוי גם הדוח התקופתי המלא לשנת 2022 מיום 26 במרס 2023 ("הדוח התקופתי").

1. תיאור הקבוצה

1.1. כללי

הקבוצה פועלת בעיקר בתחומי הביטוח, הפנסיה והגמל. בעלת השליטה המלאה בחברה הינה מגדל אחזקות ביטוח ופיננסים בע"מ ("מגדל אחזקות" ו/או "קבוצת מגדל אחזקות").

נכון לסמוך למועד פרסום דוח זה, מר שלמה אליהו, אשר מחזיק יחד עם גב' חיה אליהו בכ-64.28% מהון המניות המופק והנפרע של מגדל אחזקות, באמצעות חברות פרטיות בשליטתו, הינו בעל השליטה הסופי במגדל אחזקות. לפירוט, ראה באור 1.1 בדוחות הכספיים וסעיף 2.2 בפרק תיאור עסקי התאגיד בדוח התקופתי.

1.2. התפתחויות עיקריות בקבוצה בתקופה המדווחת ועד למועד פרסום הדוח

1.2.1. השפעת הסביבה הכלכלית ותנודתיות בעקום הריבית

תוצאות פעילות הקבוצה מושפעות במידה ניכרת משוקי ההון, ובין היתר משיעורי הריבית, אשר להם השלכה על התשואות הגלומות בנכסים הפיננסיים המנוהלים על ידי הקבוצה וכן על הכנסות הקבוצה ממרווח פיננסי ודמי ניהול משתנים בפוליסות תלויות תשואה. לחברה חשיפה לעלייה בשיעור האינפלציה כיוון שההתחייבויות הביטוחיות בפוליסות שאינן תלויות תשואה הינן צמודות מדד. כמו כן, כיוון שגביית דמי הניהול המשתנים בתיק המשתתף ברווחים תלויה בתשואה הריאלית שהושגה, עלולה עלייה בשיעור האינפלציה לגרום לפגיעה בהכנסות הקבוצה מדמי ניהול.

ברבעון המדווח נמשכה העלייה של עקום הריבית, לרבות מרווח הסיכון בין האג"ח הממשלתי לקונצרני על רקע עליית האינפלציה והעלאות הריבית, ובמקביל חלה עלייה בתשואה לפדיון של האג"ח הממשלתי והאג"ח הקונצרני בארץ וירידות במדדי המניות בארץ. מנגד, בשערי המניות ואגרות החוב בחו"ל נרשמו עליות שערים. לפירוט נוסף, ראה סעיף 3.1 להלן.

לפירוט לעניין רגישות החברה לסיכונים שוק - שינוי שיעור ריבית ואינפלציה ראה באור 1.36 ב.1 (א) בדוחות הכספיים של שנת 2022.

לעניין התפתחויות בסביבה הכלכלית לאחר תאריך המאזן, ראה סעיף 3.1 להלן.

לעניין השפעת השינוי בעקום הריבית על העתודות הביטוחיות, ראה סעיף 1.2.2 להלן.

1.2.2. השפעת הנחות אקטואריות שונות בתחומי הפעילות השונים של החברה

בשנים האחרונות חלו שינויים שהשפיעו על הנחות אקטואריות מרכזיות המשמשות בסיס לחישוב העתודות, בכללם: עלייה בתוחלת החיים, עלייה בשיעורי מימוש גמלה, מעבר למסלולי השקעה מותאמי גיל, ירידה מתמשכת בשיעורי הריבית עם שינוי מגמה בתקופת הדוח, תנודות בשיעורי התשואה המוערכת בתיק הנכסים המוחזקים כנגד התחייבויות הביטוחיות ושינויים בהסדרי המיסוי שנועדו להביא למשיכת החסכון הסוציאלי בדרך של גמלה. כל אלו הביאו לשינויים בהתחייבויות לתשלומי הגמלה.

בביטוח חיים, בעקבות עליית עקום הריבית והעלייה במרווחים באגרות החוב הצמודות, גדלה התשואה הצפויה בתיק הנכסים הקיים והצפוי². כתוצאה מכך, עודכנו ההנחות בדבר שיעורי ריבית ההיוון המשמשים לחישוב ההפרשות לגמלה, לרבות השינוי בפקטור היוון K^3 , וכנגזרת הביאו לקיטון בעתודות

¹ ראו באתר החברה: [דוחות כספיים מגדל ביטוח](#)

² לרבות השפעת השינוי על העתודה בגין תכנית "מגדל בטוח". לפירוט, ראה באור 9 בדוחות הכספיים.

³ ההפרשה לעתודה המשלימה לגמלאות מבוצעת באופן הדרגתי על ידי שימוש בפקטור ההיוון K. לפירוט, ראה באור 9 בדוחות הכספיים.

ביטוח החיים ולגידול ברווח הכולל ברבעון הראשון של שנת 2023 ("הרבעון המדווח"). לפירוט ראה סעיף 2.4 להלן.

בביטוח כללי, השפעת עליית עקום הריבית, לרבות הקצאת עודף שווי הוגן של נכסים מעל ערכם בספרים הביאו להקטנת ההתחייבויות הביטוחיות בשייר בענפי רכב חובה וחבויות ולגידול ברווח הכולל ברבעון המדווח. לפירוט ראה סעיף 2.7 להלן. לפירוט נוסף ראה באור 9 לדוחות הכספיים.

1.2.3 פדיון מוקדם מלא של אגרות החוב (סדרות ג' ו-ד') של מגדל גיוס הון ביוזמת מגדל גיוס הון

ביום 5 במרס 2023, התקבלו החלטות דירקטוריון מגדל גיוס הון ודירקטוריון החברה על ביצוע פדיון יזום מוקדם ומלא של אגרות החוב שבמחזור של החברה (סדרות ג' ו-ד') בסך של כ-1.9 מיליארד ש"ח (ללא ריבית לשלם), בהתאם לתנאי אגרות החוב. הפדיון הושלם ביום 31 במרס 2023. עם ביצוע הפדיון המוקדם של אגרות החוב כאמור, נמחקו אגרות החוב האמורות מהמסחר בבורסה, והסתיימו מלוא התחייבויותיה של מגדל גיוס הון כלפי מחזיקי אותן אגרות חוב. לפירוט ראה דוח מיידי של מגדל אחזקות מיום 6 במרס 2022 (מס' אסמכתא: 2023-01-024267), הכלול בדוח זה על דרך ההפניה וכן באור 9 לדוחות הכספיים.

1.2.4 ישום משטר כושר פירעון כלכלי של חברת ביטוח מבוסס סולבנסי 2

על החברה חל משטר כושר פירעון כלכלי מבוסס סולבנסי 2, וזאת בהתאם להוראות ישום שפורסמו במסגרת חוזר הסולבנסי. בדוח זה מובאים נתונים מתוך דוח יחס כושר הפירעון של החברה ליום 31 בדצמבר 2022. הדוח חושב ונערך בהתאם להוראות הממונה בעניין כושר פירעון כלכלי של חברת ביטוח מבוסס סולבנסי 2 ואושר על ידי דירקטוריון החברה. לפרטים ראה סעיף 3.2 להלן ובאור 6 בדוחות הכספיים.

1.2.5 גיבוש תכנית אסטרטגית בקבוצה

ברבעון הרביעי של שנת 2022, הקבוצה החלה בתהליך לגיבוש ובנייה של תכנית אסטרטגית עדכנית למגדל אחזקות ולחברות הבת, ולצורך כך התקשרה עם חברת יעוץ בינלאומית מובילה. במהלך החודשים אפריל ומאי 2023, אושרו עקרונות המתווה של התכנית האסטרטגית על ידי הדירקטוריונים של מגדל אחזקות ושל החברה והם הנחו את הנהלת מגדל אחזקות ואת הנהלת החברה, לפי העניין, לגבש את הפרטים ולוחות הזמנים לטובת קידום התכנית ויישומה. פרטים ולוחות זמנים אלו, כמו גם פירוט הנושאים בהם תתמקד התכנית האסטרטגית והיזמות העיקריות לקידומה, יוצגו בפני הדירקטוריונים של מגדל אחזקות ושל החברה.

המטרות העיקריות של התכנית האסטרטגית הינן השאת ערך לבעלי המניות, מיקוד במתן ערך ופיתוח הקשר עם הלקוחות (מבוטחים ועמיתים) תוך שיפור מוצרי החברה, התשואות והשירות, המשך השקעה וההעצמה של ההון האנושי במטרה להגביר את ערכי המקצועיות, המצוינות והנאמנות של עובדי הקבוצה והרחבת שיתופי הפעולה עם גורמים נוספים תוך מתן שירות נגיש, יעיל, איכותי ותחרותי.

על מנת לתמוך במטרות אלו צפויה התכנית האסטרטגית להתמקד בשני נדבכים מרכזיים: הראשון - חיזוק פעילות הליבה של עסקי הביטוח; והשני - צמיחה רווחית לאורך זמן והתרחבות לפעילויות נוספות.

המידע בנוגע לתכנית האסטרטגית כמפורט לעיל, הינו בגדר "מידע צופה פני עתיד" כהגדרתו בחוק ניירות ערך והוא מבוסס על הערכות הקבוצה, מטרותיה ומדיניותה כפי שהן נכון למועד זה, ומבוססות, בין היתר, על הערכות של תחומי פעילות הקבוצה ומצבה נכון למועד פרסום הדוח. הערכות אלו עשויות להשתנות, כולן או חלקן, מעת לעת. מובהר כי אין כל ודאות כי התכנית האסטרטגית של החברה תיושם, במלואה או בחלקה, או שהקבוצה תעמוד במטרות התכנית האסטרטגית, ככל שתושלם, וזאת, בין היתר, בשל שינויים בתכנית האסטרטגית, שינויים בשווקים בהם פועלת החברה, לרבות שוק ההון בישראל ובחו"ל, שינויים בהוראות הדין החלות על הקבוצה או החלטות הגורמים המוסמכים של הקבוצה בנוגע לפעילות החברה ומימוש התכנית האסטרטגית.

1.2.6 מגעים להסכם קיבוצי בחברה

נכון למועד הסמוך לפרסום הדוח, מתקיימים מגעים מתקדמים לחתימה על הסכם קיבוצי חדש בין החברה ומקפת לבין ההסתדרות העובדים הכללית החדשה וועד העובדים בחברה.

2. הסברי הדירקטוריון למצב ענייני התאגיד

2.1. ניתוח המצב הכספי ותוצאות הפעילות

החברה בוחנת בכל תקופות הדיווח את מקורות הרווח הכולל שלה בחלוקה הבאה:

(א) רווח מפעילות ביטוחית בקווי העסקים העיקריים של הקבוצה הכולל הכנסות מהשקעות על בסיס הנחות תשואות ריאליות (קבועות בכל תקופות הדיווח) שאותן קבעה החברה שהינן בין 2% ל-4.5% לשנה בתחומי הפעילות השונים וללא השפעות מיוחדות (להלן: "רווח חיתומי"). מדד זה הינו מדד מקובל בענף לבחינת התוצאות העסקיות והוא בכפוף להנחות התשואה כאמור. **בביטוח חיים** - הרווח החיתומי כולל דמי ניהול משתנים בתיק המשתתף ברווחים בשנים 1992-2003 ומרווח פיננסי בפוליסות מבטיחות תשואה המחושבים על בסיס הנחות התשואה כאמור, וכן את כלל דמי הניהול הקבועים שנרשמו בתקופה המדווחת. **בביטוח בריאות ובביטוח כללי** - הרווח החיתומי כולל הכנסות מהשקעות על בסיס הנחות התשואות הריאליות האמורות.

(ב) רווח עודף/חסר מהשקעות מעבר להנחות התשואה האמורות (להלן: "רווח השקעתי"). הרווח ההשקעתי כולל: דמי ניהול משתנים עודפים/חסרים בתיק המשתתף ברווחים לעומת דמי הניהול המשתנים שחשבו על פי הנחות התשואה ונכללו ברווח החיתומי, הכנסות מהשקעות עודפות/חסרות מעבר לתשואות הריאליות בתחומי הפעילות השונים, וכן הכנסות מהשקעות העומדות כנגד ההון בניכוי הוצאות מימון.

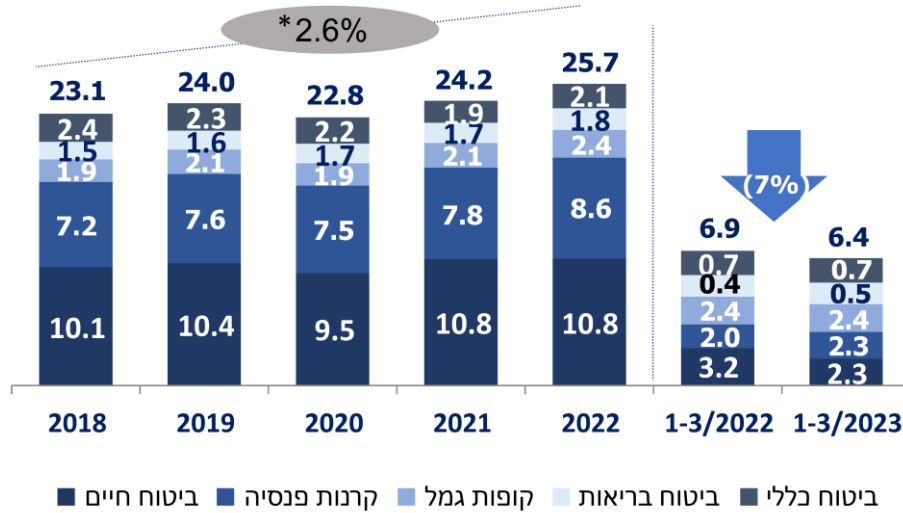
(ג) השפעות מיוחדות לרבות השפעת שינויים של עקום הריבית (להלן: "רווח מהשפעות מיוחדות").

סך הרווח הכולל מחושב בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים. יחד עם זאת, החלוקה לתמהיל מקורות הרווח אינה מבוססת על כללי חשבונאות מקובלים ואינה מהווה תחליף למידע הכלול בדוחות הכספיים. להלן ניתוח מקורות הרווח הכולל של החברה (במיליוני ש"ח):

2022	הפרש	1-3/2022	1-3/2023	
רווח חיתומי				
548	(15)	97	82	ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח
155	(8)	14	6	ביטוח בריאות
(54)	55	(81)	(27)	ביטוח כללי
81	4	25	29	סוכנויות
730	36	54	90	סה"כ רווח (הפסד) חיתומי
רווח השקעתי				
(1,603)	339	(525)	(186)	ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח
(548)	124	(159)	(35)	ביטוח בריאות
(528)	137	(166)	(29)	ביטוח כללי
(1,054)	404	(427)	(24)	הון ואחר
(3,733)	1,004	(1,278)	(274)	סה"כ רווח (הפסד) השקעתי
השפעות מיוחדות				
901	(531)	870	339	ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח
926	(776)	776	-	ביטוח בריאות
322	10	9	19	ביטוח כללי
61	-	-	-	הון ואחר
2,210	(1,297)	1,655	358	סה"כ רווח (הפסד) מהשפעות מיוחדות
רווח (הפסד) מתחומי הפעילות, סוכנויות ואחר				
(153)	(207)	442	234	ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח
533	(660)	631	(29)	ביטוח בריאות
(260)	202	(239)	(36)	ביטוח כללי
81	4	25	29	סוכנויות
(993)	404	(427)	(24)	הון ואחר
(793)	(257)	432	174	רווח כולל לפני מס
299	103	(145)	(42)	הטבת מס (מיסים על הבנסה)
(494)	(154)	287	133	רווח כולל לאחר מס
(6.0%)		14.0%	6.9%	תשואה כוללת להון במונחים שנתיים

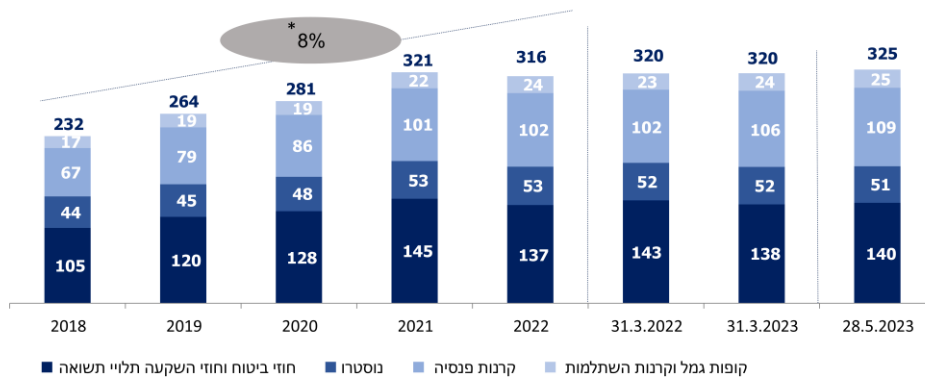
2.2 התפתחות היקף הפעילות של הקבוצה ברבעון המדווח

ברבעון המדווח חלה ירידה בפרמיות לעומת הרבעון המקביל אשתקד, אשר התרכזת בביטוח חיים, בפרט בפרמיות החד פעמיות בגין חוזי ביטוח ובתקבולים החד פעמיים בגין חוזי השקעה. מנגד, ביתר ענפי הפעילות חלה עלייה בפרמיות. להלן התפתחות הפרמיות, התקבולים בגין חוזי השקעה ודמי הגמולים בקבוצה (במיליארדי ש"ח):

* גידול שנתי ממוצע

להלן התפתחות סך הנכסים המנוהלים⁴ בקבוצה (במיליארדי ש"ח):

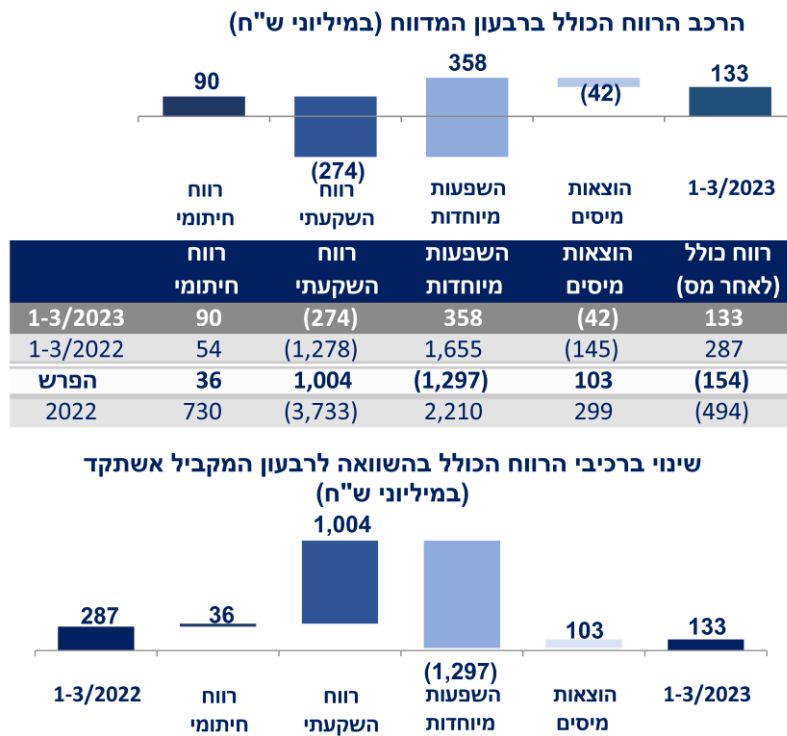

* גידול שנתי ממוצע

הגידול בהיקף הנכסים המנוהלים ליום 31 במרס 2023 לעומת סוף שנת 2022 הושפע בעיקרו מהתשואות החיוביות שנרשמו ברבעון המדווח בשוקי ההון.

⁴ נתוני הנכסים המנוהלים כוללים את נכסי הנוסטרו העומדים כנגד ההון. כמו כן, כוללים את הנכסים המנוהלים בקרנות פנסיה וקופות הגמל אשר אינם נכללים בדוחות הכספיים המאוחדים של החברה.

2.3 תיאור התפתחות תוצאות הפעילות ברבעון המדווח

רווח חיתומי - ברבעון המדווח חלה עלייה ברווח החיתומי מתחומי הפעילות של הקבוצה אשר נבעה בעיקרה מצמצום ההפסד החיתומי בתחום ביטוח כללי.

רווח השקעתי - ברבעון המדווח, חל צמצום בהפסד ההשקעתי העודף לעומת הרבעון המקביל אשתקד בו נרשמו תשואות שליליות גבוהות. ההפסד ההשקעתי השלילי ברבעון המדווח נבע בעיקרו מתשואה ריאלית שלילית בתיק הנוסטרו ומאי גביית דמי ניהול משתנים בתיק המשתתף ברווחים, כאמור להלן.

בפוליסות ביטוח החיים המשתתפות ברווחים ששווקו עד שנת 2004 נרשמה תשואה ריאלית חיובית. עם זאת, בשל תשואה ריאלית שלילית מצטברת לא נרשמו דמי ניהול משתנים מתחילת שנת 2023, אלא דמי ניהול קבועים בלבד. כל עוד לא תושג תשואה ריאלית חיובית מצטברת שתכסה את הפסדי ההשקעות שנצברו לחובת המבוטחים, לא תוכל החברה לרשום דמי ניהול משתנים. אומדן דמי הניהול שלא יגבו בשל התשואה הריאלית השלילית עד להשגת תשואה חיובית מצטברת, הסתכם נכון ליום 31 במרס 2023 בכ-1.4 מיליארד ש"ח לפני מס.

בתיק השקעות הנוסטרו, לרבות אג"ח מיועדות, נרשמו רווחים מהשקעות בסך של כ-744 מיליון ש"ח, לעומת הפסדים מהשקעות בסך של כ-267 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

יצוין, כי פעילות הקבוצה ותוצאותיה מושפעות במידה ניכרת משינויים בשוקי ההון, ובין היתר משינויים בשיעור הריבית אשר לה השלכות על ההתחייבויות הביטוחיות ועל תיקי הנכסים הפיננסיים המנוהלים על ידי הקבוצה וכנגזרת על דמי הניהול ועל המרווח הפיננסי מהשקעות.

בנוסף, בהוצאות המימון חלה עלייה לעומת הרבעון המקביל אשתקד בסך של כ-15 מיליון ש"ח, אשר נבעה בעיקרה מהנפקות והרחבות סדרות אגרות חוב (סדרות ח'-'') וכן מהשפעת הפרשי שער הדולר בגין התחייבות לרכישה חוזרת ("REPO").

השפעות מיוחדות - בביטוח חיים השפעת העלייה של עקום הריבית, לרבות השינוי בפקטור ההיוון K, הביאו לקיטון בעתודות ולגידול ברווח הכולל. בנוסף, בביטוח כללי חל קיטון בעתודות וגידול ברווח הכולל, כתוצאה מעליית עקום הריבית בקיזוז השפעת עדכון הייחוס של חלק מעודף השווי ההוגן של הנכסים הלא סחירים מעבר לערכם בספרים.

ברבעון המקביל אשתקד, העלייה של עקום הריבית, לרבות השינוי בפקטור ההיוון K בביטוח חיים, הביאו לקיטון ניכר בעתודות ביטוח חיים ובעתודות ביטוח סיעודי (LAT) ולגידול ברווח הכולל. כמו כן, בעתודות ביטוח כללי חל קיטון מסוים בעתודות וגידול ברווח הכולל. לפירוט, ראה באור 9 לדוחות הכספיים.

לפירוט נוסף בדבר התפתחות התוצאות ברבעון המדווח ראה במסגרת תחומי הפעילות להלן.

2.4 תחום ביטוח חיים וחסכון לטווח ארוך**2.4.1 תוצאות הפעילות ברבעון המדווח****התפתחות בהיקף הפעילות**

ביטוח חיים - ברבעון המדווח הסתכמו הפרמיות השוטפות (כולל תקבולים שוטפים בגין חוזי השקעה) בכ- 1,846 מיליון ש"ח, לעומת כ-1,889 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד, ירידה של כ-2% לעומת הרבעון המקביל אשתקד. הפרמיות החד פעמיות בגין חוזי ביטוח והתקבולים החד פעמיים בגין חוזי השקעה הסתכמו בכ-436 מיליון ש"ח לעומת כ-1,288 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד, ירידה של כ-66% לעומת הרבעון המקביל אשתקד.

קרנות פנסיה - דמי הגמולים⁵ הסתכמו בכ-2,272 מיליון ש"ח לעומת כ-2,009 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד, עלייה של כ-13% לעומת הרבעון המקביל אשתקד.

קופות גמל - דמי הגמולים הסתכמו בכ-596 מיליון ש"ח לעומת כ-556 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד, עלייה של כ-7% לעומת הרבעון המקביל אשתקד.

בנוסף, במהלך הרבעון המדווח חל גידול במכירות הפנסיה והגמל לעומת הרבעון המקביל אשתקד.

פדיונות וניודים - ברבעון המדווח נמשכה העלייה בניודים נטו ובפדיונות בפוליסות חסכון פרט ומנהלים בביטוח חיים, ומנגד צמצום בניוד השלילי נטו בענף הפנסיה וגידול בניוד החיובי נטו בענף הגמל.

פדיונות בביטוח חיים - שיעור הפדיונות מהעתודה הממוצעת (במונחים שנתיים) הסתכם ברבעון המדווח בכ-4.4% לעומת כ-3.2% ברבעון המקביל אשתקד.

בקרנות הפנסיה החדשות של הקבוצה חל קיטון בהעברות הכספים נטו לגופים מוסדיים אחרים⁶ לעומת הרבעון המקביל אשתקד והן הסתכמו בכ-236 מיליון ש"ח לעומת כ-426 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. העברות הכספים לקרנות הפנסיה של הקבוצה הסתכמו בכ-1,617 מיליון ש"ח (לעומת כ-1,316 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד), ומנגד העברות הכספים מקרנות הפנסיה של הקבוצה לקרנות אחרות הסתכמו בכ-1,853 מיליון ש"ח (לעומת כ-1,742 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד).

בקופות הגמל של הקבוצה נרשם גידול בהעברות הכספים נטו לקבוצה מגופים מוסדיים אחרים לעומת הרבעון המקביל אשתקד, אשר הסתכמו בכ-628 מיליון ש"ח לעומת כ-313 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. העברות הכספים לקופות הגמל של הקבוצה הסתכמו בכ-994 מיליון ש"ח (לעומת כ-666 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד), ומנגד העברות הכספים מקופות הגמל של הקבוצה לקופות אחרות הסתכמו בכ-366 מיליון ש"ח (לעומת כ-353 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד).

התפתחות בהיקף הנכסים המנוהלים בקבוצה לעומת השוק

ביטוח חיים - על פי נתוני רשות שוק ההון ביטוח וחסכון⁷, נכון ליום 31 במרס 2023 היקף הנכסים המצרפי בביטוח חיים משתתף ברווחים הסתכם בכ-440 מיליארד ש"ח, לעומת כ-463 מיליארד ש"ח נכון ליום 31 במרס 2022 (ירידה של כ-5%), ובדומה לכ-439 מיליארד ש"ח נכון ליום 31 בדצמבר 2022. היקף ההתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה בביטוח חיים בקבוצה, הסתכם בכ-131 מיליארד ש"ח, לעומת כ-138 מיליארד ש"ח נכון ליום 31 במרס 2022 (קיטון של כ-5%), ולעומת כ-130 מיליארד ש"ח נכון ליום 31 בדצמבר 2022 (גידול של כ-1%).

פנסיה - על פי נתוני רשות שוק ההון ביטוח וחסכון⁸, נכון ליום 31 במרס 2023 היקף הנכסים המנוהלים המצרפי בענף קרנות הפנסיה הסתכם בכ-649 מיליארד ש"ח, לעומת כ-602 מיליארד ש"ח ביום 31 במרס 2022 (עלייה של כ-8%) ולעומת כ-620 מיליארד ש"ח נכון ליום 31 בדצמבר 2022 (עלייה של כ-5%). הנכסים המנוהלים בקרנות הפנסיה שבניהול הקבוצה, הסתכמו בכ-106 מיליארד ש"ח ביום 31 במרס 2023, לעומת כ-102 מיליארד ש"ח ביום 31 במרס 2022 (עלייה של כ-4%) ולעומת כ-102 מיליארד ש"ח נכון ליום 31 בדצמבר 2022 עלייה של כ-4%. העלייה לעומת 31 בדצמבר 2022 הושפעה בעיקרה מרווחי השקעות וכן מהצבירה השוטפת נטו⁹.

⁵ דמי הגמולים בפנסיה ובגמל אינם כוללים העברות כספים בגין מעבר עמיתים לקרן/קופה.

⁶ העברות הכספים כוללות העברות פנימיות בתוך הקבוצה.

⁷ מבוסס על נתוני אתר "ביטוח נט".

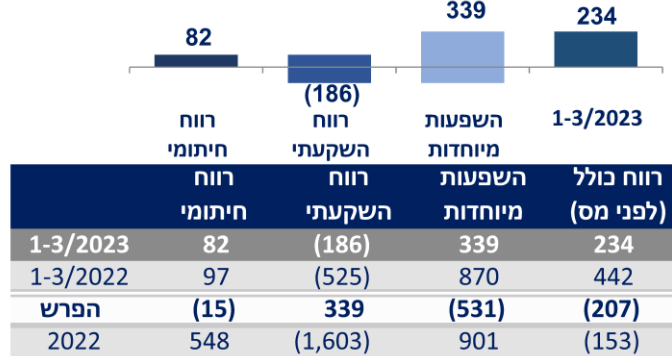
⁸ מבוסס על נתוני אתר ה"פנסיה-נט".

⁹ צבירה שוטפת, נטו, מוגדרת כדמי גמולים בתוספת מעבר עמיתים נטו ובניכוי פדיונות ותשלומי פנסיה.

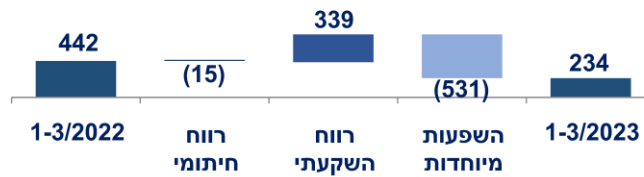
גמל - על פי נתוני רשות שוק ההון ביטוח וחסכון¹⁰, נכון ליום 31 במרס 2023 היקף הנכסים המנוהלים המצרפי בענף קופות הגמל הסתכם בכ-656 מיליארד ש"ח, לעומת כ-682 מיליארד ש"ח ביום 31 במרס 2022 (ירידה של כ-4%) ולעומת כ-648 מיליארד ש"ח נכון ליום 31 בדצמבר 2022 (עלייה של כ-1%). הנכסים המנוהלים בקופות הגמל שבניהול הקבוצה, הסתכמו בכ-24.4 מיליארד ש"ח ביום 31 במרס 2023, לעומת כ-22.6 מיליארד ש"ח ביום 31 במרס 2022 (עלייה של כ-8%) ולעומת כ-23.6 מיליארד ש"ח נכון ליום 31 בדצמבר 2022 (עלייה של כ-3%). העלייה לעומת 31 בדצמבר 2022 הושפעה בעיקרה מהצבירה השוטפת נטו וכן מרווחי השקעות.

התפתחות הרווח הכולל ברבעון המדווח

הרכב הרווח הכולל בחא"ט ברבעון המדווח (במיליוני ש"ח)

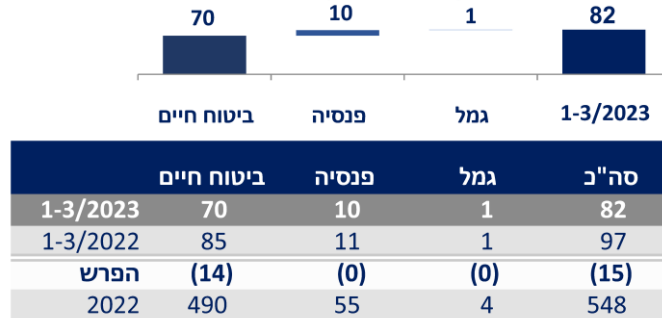

שינוי ברכיבי רווח חא"ט בהשוואה לרבעון המקביל אשתקד (במיליוני ש"ח)

להלן ניתוח הרווח החיתומי לפי ענפים ברבעון המדווח:

הרכב הרווח הכולל בחא"ט ברבעון המדווח (במיליוני ש"ח)

שינוי ברכיבי רווח חא"ט בהשוואה לרבעון המקביל (במיליוני ש"ח)

רווח חיתומי - ברבעון המדווח, **בביטוח חיים** הירידה ברווח החיתומי לעומת הרבעון המקביל אשתקד, הושפעה ברובה מירידה בדמי הניהול בשל ירידה בהיקף הנכסים המנוהלים. **בפנסיה וגמל** הרווח החיתומי נותר ברמה דומה לרבעון המקביל אשתקד.

¹⁰ מבוסס על נתוני אתר ה"גמל-נט".

רווח השקעתי - ברבעון המדווח נרשם קיטון בהפסד ההשקעתי לעומת הרבעון המקביל אשתקד. ההפסד ההשקעתי ברבעון המדווח נבע בעיקרו מתשואה ריאלית שלילית בתיק הנוסטרו ומאי גביית דמי ניהול משתנים בתיק המשתתף ברווחים.

השפעות מיוחדות - ברבעון המדווח, השפעת העלייה של עקום הריבית והעלייה במרווחים באגרות החוב הצמודות, לרבות השינוי בפקטור ההיוון K, הובילו לקיטון בעתודות ולגידול ברווח הכולל לפני מס בביטוח חיים בסך של כ-339 מיליון ש"ח, זאת לעומת קיטון בעתודות וגידול ברווח הכולל לפני מס בסך של כ-871 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. לפירוט ראה באור 9 לדוחות הכספיים.

2.5 פרטים נוספים לעניין התפתחות הרווח בביטוח חיים

תשואות משוקללות בפוליסות המשתתפות ברווחים (ק"ן י) (באחוזים):

פוליסות שהוצאו החל משנת 2004			פוליסות שהוצאו בשנים 1992-2003			
2022	1-3/2022	1-3/2023	2022	1-3/2022	1-3/2023	
(12.3%)	(2.6%)	0.6%	(10.7%)	(2.1%)	0.7%	תשואה ריאלית חיובית (שלילית) ברוטו
(13.3%)	(2.9%)	0.3%	(11.2%)	(2.3%)	0.6%	תשואה ריאלית חיובית (שלילית) נטו
(7.7%)	(1.4%)	1.7%	(6%)	(1%)	1.8%	תשואה נומינלית חיובית (שלילית) ברוטו
(8.8%)	(1.7%)	1.4%	(6.5%)	(1.1%)	1.7%	תשואה נומינלית חיובית (שלילית) נטו

רווחי (הפסדי) השקעה שנזקפו למבוטחים בפוליסות משתתפות ברווחים ודמי הניהול - להלן פרטים בדבר אומדן סכום רווחי (הפסדי) ההשקעה שנזקפו למבוטחים בביטוח חיים וחזוי השקעה משתתפים ברווחים ודמי ניהול המחושבים בהתאם להנחיות שקבע הממונה, וזאת על בסיס התשואה והיתרות הרבעוניות של עתודות הביטוח בדוחות העסקיים של החברה (במיליוני ש"ח):

2022	1-3/2022	1-3/2023	
(10,811)	(2,186)	1,993	רווחי (הפסדי) ההשקעה שנזקפו למבוטחים לאחר דמי ניהול
1,041	269	253	דמי ניהול

2.6 תחום ביטוח בריאות

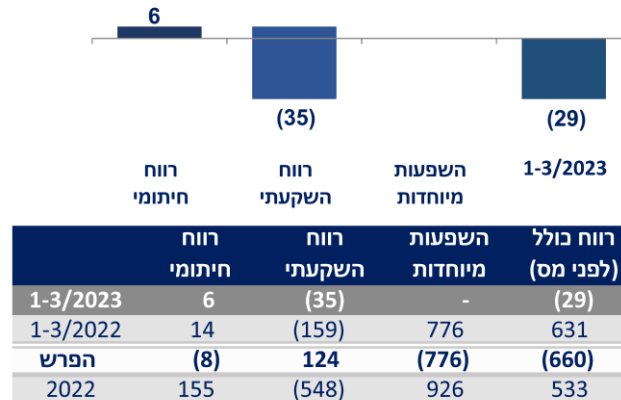
2.6.1 תוצאות הפעילות ברבעון המדווח

התפתחות בהיקף הפעילות

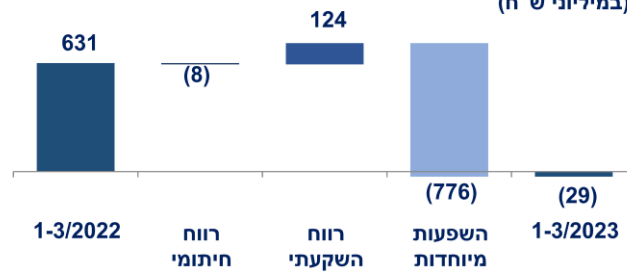
ברבעון המדווח הסתכמו הפרמיות בכ-473 מיליון ש"ח לעומת כ-442 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד, עלייה של כ-7% לעומת הרבעון המקביל אשתקד. העלייה בפרמיות ברבעון המדווח לעומת הרבעון המקביל אשתקד, חלה במרבית ביטוחי הפרט, ובמקביל נרשמה עלייה במכירות החדשות.

הרכב הרווח הכולל

(במיליוני ש"ח) הרכב הרווח הכולל בבריאות ברבעון המדווח

שינוי ברכיבי רווח בריאות בהשוואה לרבעון המקביל אשתקד (במיליוני ש"ח)

רווח חיתומי - ברבעון המדווח, חלה ירידה ברווח החיתומי לעומת הרבעון המקביל אשתקד אשר התרכזה בביטוחי תאונות אישיות, בביטוחים אמבולטוריים וכן בביטוחי הקולקטיבים בשל גידול בתביעות וקוזזה בחלקה משיפור ברווח החיתומי בביטוח סיעודי.

רווח השקעתי - ברבעון המדווח נרשם קיטון בהפסד ההשקעתי לעומת הרבעון המקביל אשתקד, אשר נבע בעיקרו מתשואות ריאליות שליליות גבוהות יותר ברבעון המקביל אשתקד.

השפעות מיוחדות - ברבעון המקביל אשתקד העלייה של עקום הריבית, לרבות פרמית אי הנזילות, בקיזוז השפעת עדכון הייחוס של עודף השווי ההוגן של הנכסים הלא סחירים מעבר לערכם בספרים, הביאו לקיטון בהפרשות בביטוח סיעודי ולגידול ברווח הכולל לפני מס בסך של כ-776 מיליון ש"ח. לפרוט ראה באור 9 בדוחות הכספיים.

יצוין כי במחצית הראשונה של שנת 2022 אופסה במלואה עתודת ה-LAT בביטוח סיעודי.

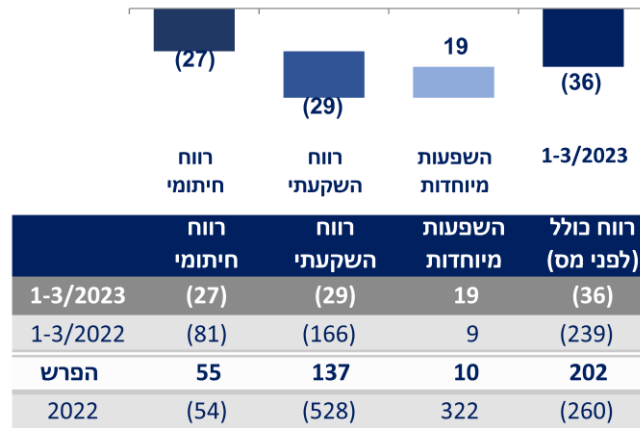
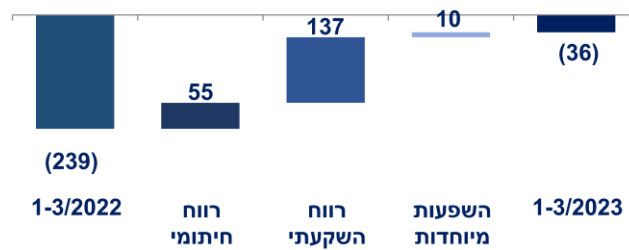
2.7 תחום ביטוח כללי

2.7.1 תוצאות הפעילות ברבעון המדווח

התפתחות בהיקף הפעילות

ברבעון המדווח הסתכמו הפרמיות ברוטו בכ-744 מיליון ש"ח לעומת כ-674 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד, עלייה של כ-10% לעומת הרבעון המקביל אשתקד. העלייה בפרמיות נבעה בעיקרה מגידול בפרמיה הממוצעת בענף רכב רכוש. בנוסף, חלה עלייה בפרמיות בענפי רכוש אחר והחבובות, אשר קוזזה בחלקה בשל שינוי מועדי חידוש פוליסות בהן הכיסוי הביטוחי ארוך משנה במספר עסקים גדולים.

הרכב הרווח הכולל

הרכב הרווח הכולל בביטוח כללי ברבעון המדווח
(במיליוני ש"ח)שינוי ברכיבי רווח ביטוח כללי בהשוואה לרבעון המקביל אשתקד
(במיליוני ש"ח)

רווח חיתומי - ברבעון המדווח חל צמצום בהפסד החיתומי לעומת הרבעון המקביל אשתקד אשר התבטא בעיקרו בענף רכב רכוש, לפירוט לפי ענפים ראה להלן.

רווח השקעתי - ברבעון המדווח נרשם קיטון בהפסד השקעתי לעומת הרבעון המקביל אשתקד, בשל תשואות שליליות גבוהות ברבעון המקביל אשתקד.

השפעות מיוחדות - העלייה של עקום הריבית חסרת הסיכון לטווח הקצר והבינוני בקיזוז השפעת עדכון הייחוס של חלק מעודף השווי ההוגן של הנכסים הלא סחירים מעבר לערכם בספרים, הביאו ברבעון המדווח לקיטון בהתחייבויות הביטוחיות ולגידול ברווח הכולל בעיקר בענף רכב חובה בסך של כ-19 מיליון ש"ח בשייר לפני מס, זאת לעומת קיטון בהתחייבויות הביטוחיות וגידול ברווח הכולל ברבעון המקביל אשתקד בסך של כ-7 מיליון ש"ח לפני מס בענף רכב חובה ובסך של כ-2 מיליון ש"ח בשייר לפני מס בענפי החבויות.

להלן ניתוח הרווח החיתומי לפי ענפים ברבעון המדווח:

הרכב הרווח החיתומי בביטוח כללי לרבעון המדווח לפי ענפים (במיליוני ש"ח)

	רכב חובה	רכב רכוש	רכוש אחר	חבויות	סה"כ
1-3/2023	(30)	(13)	12	4	(27)
1-3/2022	(32)	(62)	12	0	(81)
הפרש	2	49	-	4	54
2022	(120)	(76)	69	55	(72)

שינוי ברווח החיתומי לפי ענפים בהשוואה לרבעון המקביל אשתקד (במיליוני ש"ח)

בענף רכב חובה - ההפסד החיתומי ברבעון המדווח נותר ברמה דומה לרבעון המקביל אשתקד והושפע בעיקרו מהפסד בשנת החיתום השוטפת.

בענף רכב רכוש - ירידה בהפסד החיתומי ברבעון המדווח לעומת הרבעון המקביל אשתקד. הירידה האמורה הושפעה מעלייה בפרמיה הממוצעת.

בענפי רכוש אחר - הרווח החיתומי ברבעון המדווח נותר ברמה דומה לרבעון המקביל אשתקד, כאשר ברבעון המדווח הרווח הושפע מהרעה בשנת החיתום השוטפת ואילו ברבעון המקביל אשתקד הרווח הושפע בעיקרו מהתפתחות שלילית בניסיון התביעות.

בענפי החבויות - עלייה ברווח החיתומי ברבעון המדווח לעומת הרבעון המקביל אשתקד אשר התבטאה בעיקרה בענפי צד ג', אחריות מקצועית ואחריות המוצר. עלייה זו קוזזה בחלקה בשל הרעה בענף חבות מעבידים ונבעה מכך שברבעון המקביל אשתקד חלה התפתחות חיוביות בניסיון התביעות בגין שנות חיתום קודמות.

ענפי הרכוש (ללא רכב)			ענף רכב רכוש			
2022	1-3/2022	1-3/2023	2022	1-3/2022	1-3/2023	
45.9	91.3	107.6	92.7	125.7	93.4	שיעור תביעות ברוטו
35.5	42.9	44.7	92.9	125.9	93.3	שיעור תביעות בשייר
74.8	120.2	131.8	118.2	146.9	111.7	שיעור תביעות והוצאות ברוטו
79.1	83.3	83.5	118.6	147.2	111.8	שיעור תביעות והוצאות בשייר

הירידה בשיעור תביעות ברוטו בענף רכב רכוש ברבעון המדווח לעומת הרבעון המקביל אשתקד נובעת בעיקרה מהגידול בפרמיה הממוצעת אשר קוזזה בחלקה בשל עלייה בחומרת התביעות. שיעור התביעות ברוטו בענפי רכוש אחרים ברבעון המדווח הושפע מתביעה בעסק גדול המכוסה כמעט במלואה על ידי ביטוח משנה.

2.8 נתונים מאזניים עיקריים מהדוחות הכספיים

היקף הנכסים בגין חוזים תלויי תשואה ליום 31 במרס 2023 הסתכם בכ-138 מיליארד ש"ח, לעומת כ-137 מיליארד ש"ח ביום 31 בדצמבר 2022, עלייה של כ-1%. העלייה בהיקף הנכסים לעומת 31 בדצמבר 2022 הושפעה בעיקרה מרווחי ההשקעות בשוקי ההון.

יתרת הפרמיה לגבייה ליום 31 במרס 2023 הסתכמה בכ-930 מיליון ש"ח, לעומת כ-765 מיליון ש"ח נכון ליום 31 בדצמבר 2022 וכ-846 מיליון ש"ח נכון ליום 31 במרס 2022. העלייה ביתרת הפרמיה לגבייה נובעת בעיקרה מגידול בהיקף הפרמיות בביטוח כללי.

יתרת ההון ליום 31 במרס 2023 הסתכמה בכ-7,836 מיליוני ש"ח לעומת כ-7,703 מיליוני ש"ח ליום 31 בדצמבר 2022. השינוי בהון נובע מרווח כולל בסך כ-133 מיליוני ש"ח ברבעון המדווח.

לפירוט בנוגע לתוצאות החישוב בהתאם למשטר כושר הפירעון החדש (סולבנסי 2), ראה סעיף 3.2 להלן ובאור 6 לדוחות הכספיים.

יתרות המזומנים ושווי המזומנים הסתכמה בכ-18.7 מיליארד ש"ח נכון ליום 31 במרס 2023 בדומה ליום 31 בדצמבר 2022. העלייה בתזרימי מזומנים מפעילות שוטפת נטו (המושפעת בעיקרה מעיתוי קנייה או מכירה של השקעות פיננסיות) קוזזה מתזרימי מזומנים ששימשו לפעילות מימון (פירעון של אגרות חוב ג' ו-ד'), לפירוט ראה את דוח תזרים המזומנים לדוחות הכספיים של החברה.

2.9 מקורות מימון

31/12/2022	31/3/2022	31/3/2023	במיליוני ש"ח
10,879	7,309	8,305	התחייבויות פיננסיות
7,068	5,293	5,170	הלוואות לזמן ארוך (בעיקר הון רובד 2) ⁽¹⁾
911	1,319	904	הלוואות לזמן קצר ⁽²⁾
2,900	697	2,231	אחרים ⁽³⁾

(1) הירידה בהלוואות לזמן ארוך לעומת 31 בדצמבר 2022 נובעת מפדיון מוקדם מלא של אגרות החוב (סדרות ג' ו-ד'), לפירוט ראה סעיף 1.2.3 לעיל.

(2) יתרות האשראי לזמן קצר כוללות בעיקרן התחייבות לרכישה חוזרת ("REPO").

(3) היתרה כוללת בעיקרה נגזרים המשקפים את ההתחייבות שנוצרה ליום המאזן, בעיקר בגין החשיפה למט"ח ולמניות חו"ל.

3 מגמות, אירועים והתפתחויות בפעילות הקבוצה ובסביבתה העסקית

3.1 סביבה מקרו כלכלית

להלן תיאור תמציתי של מגמות, אירועים והתפתחויות בסביבה המקרו כלכלית של הקבוצה, שיש להם או צפויה להיות להם השפעה על הקבוצה¹¹.

התפתחויות במשק ובתעסוקה

הקבוצה פועלת במסגרת המשק הישראלי אשר מצבו הכלכלי, הפוליטי והביטחוני משליך על מכירותיה בתחומים שונים, על היקף תביעות הביטוח ועל עלויות שונות הכרוכות בתפעולה. לרמת התעסוקה והשכר במשק הישראלי השפעה בעיקר על היקף עסקי ביטוח חיים והחסכון לטווח ארוך של הקבוצה.

הסביבה העולמית - במהלך הרבעון המדווח הפעילות הכלכלית בעולם הוסיפה להיות מתונה, כשברקע, מחד האירועים סביב קריסת בנק SVB (Silicon valley Bank), שהתמחה באשראי לתעשיית ההיי-טק, והעלייה בסיכון של המערכת הבנקאית העולמית, ומאידך הצטמצם החשש ממתן חריף באירופה וכן מהתמתנות בפעילות הכלכלית בסין. סביבת האינפלציה בעולם הוסיפה להיות גבוהה, אך במגמת התמתנות, כך שהעלאות הריבית בעולם נמשכות אך קצב העלייה מתמתן.

בארה"ב הבנק הפדרלי המרכזי ("FED") העלה את הריבית ב-0.5% במספר פעימות לרמה של 5.0%, ומנגד הוריד את תחזית הצמיחה כלפי מטה. בגוש האירו הבנק האירופי המרכזי ("ECB") העלה את הריבית בכ-1.0% במספר פעימות לרמה של כ-3.5%, וזאת במקביל להמשך מדיניות ההידוק המוניטרי. כמו כן, במספר מדינות, בהן ניכרים לחצים אינפלציוניים, נרשמו העלאות ריבית.

המשק הישראלי - המשק הישראלי המשיך בפעילות כלכלית ברמה גבוהה, אם כי חלה התמתנות מסוימת במספר מדדי פעילות. האינפלציה בישראל נמצאת עדין מעל היעד.

על פי אומדן ראשון של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה לרבעון הראשון לשנת 2023¹², ברבעון המדווח התוצר המקומי הגולמי עלה בכ-2.5% (במונחים שנתיים) לעומת הרבעון הרביעי של שנת 2022, ובכ-4.0% לעומת הרבעון המקביל אשתקד. העלייה בתוצר ברבעון המדווח לעומת הרבעון הקודם משקפת עלייה בהשקעות בנכסים

¹¹ הסקירה מבוססת, בין היתר, על פרסומי בנק ישראל ועל פרסומי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

¹² לפי אומדן החשבונות הלאומיים לרבעון הראשון של שנת 2023 שפורסם ביום 16 במאי 2023.

קבועים, בהוצאה לצריכה ציבורית וכן ביצוא סחורות ושירותים ומנגד ירידה בהוצאה לצריכה פרטית (שהושפעה מהירידה בייבוא מכוניות נוסעים). התוצר המקומי לנפש נותר ברמה דומה בחישוב שנתי ברבעון המדווח לעומת הרבעון הרביעי של שנת 2022, וזאת לאחר עלייה של 4.4% בשנת 2022 כולה.

שוק העבודה - ברבעון המדווח שוק העבודה המשיך לשהות בסביבת תעסוקה מלאה, עם זאת, שיעור המשרות הפנויות הוסיף לרדת במתינות. על פי דיווחי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, במהלך הרבעון המדווח נמשכה הירידה בשיעור האבטלה בהגדרתו הרחבה¹³, מרמה של כ-5.5% בחודש דצמבר 2022 לרמה של כ-4.2% בחודש מרס 2023. בחודשים ינואר-פברואר 2023, חלה ירידה קלה בשכר הריאלי הממוצע (במחירים קבועים) לעומת התקופה המקבילה אשתקד.

שוק ההון

חברות הביטוח, קרנות הפנסיה וקופות הגמל והחברות הפועלות במסגרת השירותים הפיננסיים, משקיעות חלק ניכר מתיק הנכסים שלהן בשוקי ההון. לתשואות בשוקי ההון באפיקים השונים, השלכה מהותית, הן על התשואה המושגת עבור לקוחות הקבוצה והן על רווחי הקבוצה.

העלייה המהירה בריבית, הביאה לפגיעה בשווי של נכסי אגרות חוב בעלי משך חיים ממוצע גבוה תוך שחיקת המרווח הפיננסי של השקעה במכשירים אלו, ולפגיעה מהותית במספר בנקים אזוריים בארה"ב.

ברבעון המדווח המשיך בעולם הצמצום המוניטרי, אך לאור התמתנות מסוימת באינפלציה בחלק מהמדינות, וכן לנוכח היקלעות לקשיים של מספר בנקים בארה"ב ובשוויץ, חילץ הפד את בעלי הפיקדונות של הבנקים בארה"ב והזרים נזילות למערכת הבנקאות ובנק קרדיט סוויס השוויצרי מוזג לבנק UBS. בנוסף, כמה בנקים מרכזיים החלו לאותת על האטה עתידית בקצב העלאות הריבית. על רקע האמור, חלו עליות שערים במדדי המניות בעולם.

מנגד, בשוק ההון המקומי חלו ברבעון המדווח ירידות שערים במדדי המניות אשר משקפים ביצועי חסר לעומת מדדי המניות בעולם. בנוסף, תשואות איגרות החוב הממשלתיות הארוכות עלו במעט בישראל, וזאת בשונה מהמגמה העולמית שאופיינה בירידת תשואות.

מהלך של קידום חקיקה שעניינה ישום שינויים במערכת המשפט על-ידי הממשלה הביא לגל נרחב של מחאה ציבורית בישראל שנמשך עד עתה.

חברת דירוג האשראי מודיס' הפחיתה את תחזית דירוג החוב של מדינת ישראל מחיובית ליציבה, אך הותירה את הדירוג עצמו ברמה של A1. מודיס' תלתה את הפחתת התחזית בקידום החקיקה לשינויים במערכת המשפט, מבלי להגיע להסכמה רחבה לצעדים אלה. חברת דירוג האשראי S&P הותירה את דירוג האשראי של ישראל ברמה של AA עם אופק יציב, זאת בהתבסס על הערכתה שבתרחיש המרכזי תושג פשרה שתפחית את המתוחות החברתית.

אי-הוודאות בהקשר זה הביאה לעלייה בתנודתיות בשווקים הפיננסיים בארץ, שהתבטאה בעיקר בפחות בשער החליפין של השקל אל מול סל המטבעות. במהלך הרבעון המדווח חלה עלייה בציפיות לאינפלציה, בין היתר, בעקבות הפיחות שנוצר, וכן חלה עלייה בתשואות אגרות החוב הארוכות.

לאמור לעיל או להשלכות הנובעות ממנו עלולות להיות השפעות שליליות על הסביבה הכלכלית בה פועלת החברה, על עלות מקורות הגיוס, על דירוג האשראי של המשק הישראלי ועוד. בשלב זה, אין באפשרות החברה להעריך מה תהיינה ההתפתחויות של האירועים המפורטים לעיל וכן את מידת השפעתם על מצב המשק בכלל ועל פעילותה של הקבוצה בפרט.

¹³ שיעור האבטלה בהגדרתו הרחבה כולל בלתי מועסקים, מועסקים שנעדרו זמנית מעבודתם כל השבוע מסיבות כלכליות, הלא משתתפים בכוח העבודה שהפסיקו לעבוד בגלל פיטורים או סגירת מקום העבודה ממרץ 2020 והמתיישים מחיפוש עבודה.

להלן מגמות עיקריות באפיקי ההשקעה העיקריים והשלכותיהן:

שינוי במדדי שוק ההון	1-3-2023
אינפלציה (מדד ידוע)	1.1%
אינפלציה (מדד בגין)	1.2%
אג"ח ממשלתיות שקליות בריבית קבועה (ריאלי)	(1.5%)
אג"ח ממשלתיות צמודות (ריאלי)	(0.4%)
אג"ח קונצרניות (ריאלי)	(1%)
מדד ת"א 35 (ריאלי)	(4.3%)
מדד ת"א 125 (ריאלי)	(5.8%)
מדד MSCI (נומינלי)	6.8%
מדד NASDAQ100 (נומינלי)	20.5%
מדד S&P 500	7%
שער הדולר (נומינלי)	2.7%

ריבית - בחודש מרס 2023 עמדה הריבית המוניטרית בישראל על 4.25%, לאחר העלאות ריבית שביצע בנק ישראל במהלך הרבעון המדווח, וזאת לעומת ריבית של 3.25% בחודש דצמבר 2022.

אגרות חוב ממשלתיות - ברבעון המדווח נמשכו העלויות בתשואות לפדיון של האג"ח השקליות והצמודות בכל הטווחים, על רקע העלייה בציפיות האינפלציה והצפי להעלאות ריבית.

אגרות חוב קונצרניות - ברבעון המדווח נמשכה העלייה בתשואות לפדיון של האג"ח הקונצרניות הצמודות והשקליות, אשר הושפעה מהעלייה בתשואות לפדיון של אגרות החוב הממשלתיות וכן מעלייה במרווח הסיכון מול האג"ח הממשלתיות.

שינויי הריבית והאינפלציה הצפויה גרמו לשינויים בתשואות הגלומות בתיקי הנכסים הפיננסיים שמחזיקות חברות הביטוח, לרבות תיקי הנכסים המוחזקים מול הפוליסות המשתתפות ברווחים, מהן נגזרים רווחי ההשקעות של חברות הביטוח.

לרמת הריביות השפעה על התשואות העתידיות בעת מיחזור הנכסים כנגד ההתחייבויות ועל הערך הגלום של תיק ביטוח החיים, כמו התשואה העתידית של כספי העמיתים. כמו כן, לעלייה באינפלציה, השפעה על הקטנת התשואה הריאלית בתיקי העמיתים ועל כן השפעה נגזרת על דמי הניהול המשתנים שביכולתה של החברה לגבות וכן על המרווח הפיננסי בתיק הנוסטרו של החברה.

התפתחויות בסביבה הכלכלית לאחר תאריך המאזן

לאחר תאריך המאזן, אי הוודאות הגבוהה והחשש מפגיעה ביציבות הבנקים האזוריים בארה"ב ממשיך להשפיע על השווקים. עם זאת, בשלב זה עדיין לא ניכרת השפעה על הכלכלה. במקביל, נמשכת התנודתיות הניכרת בשווקים הפיננסיים, תוך המשך עלייה בשיעור האינפלציה בישראל לעומת התמתנות מסיימת בארה"ב. בחודשים אפריל ומאי 2023 בנק ישראל העלה את הריבית בשתי פעימות בכ-0.5% לרמה של כ-4.75%. בחודש מאי 2023 ה-FED העלה את הריבית בכ-0.25% לרמה של כ-5.25% וה-ECB העלה את הריבית בכ-0.25% לרמה של כ-3.75%. מדד המחירים לצרכן בגין חודש אפריל 2023 עלה בכ-0.8%.

3.2 הון, משטר כושר פירעון כלכלי של חברת ביטוח מבוסס סולבנסי 2 ודיבידנד

3.2.1 דוח יחס כושר פירעון

ביום 31 במאי 2023 פרסמה החברה את דוח יחס כושר הפירעון שלה ליום 31 בדצמבר 2022, כפי שאושר על ידי דירקטוריון החברה. נתוני יחס כושר הפירעון הכלכלי ליום 31 בדצמבר 2022 חושבו בהתאם להוראות הממונה בעניין כושר פירעון כלכלי של חברת ביטוח מבוסס סולבנסי 2 כפי שנכללו בהוראות חוזר ביטוח 2020-1-15 "תיקון החוזר המאוחד לעניין הוראות ליישום משטר כושר ("חוזר הסולבנסי").

להלן נתונים אודות יחס כושר פירעון וסף הון של החברה (במיליוני ש"ח):

ליום 31.12.2021	ליום 31.12.2022	
מבוקר*	מבוקר*	
18,423	17,748	הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון
11,858	12,393	הון נדרש לכושר פירעון
6,565	5,355	עודף
155%	143%	יחס כושר פירעון (באחוזים)
600	14(1,895)	השפעת פעולות הוניות מהותיות שהתרחשו בתקופה שבין תאריך החישוב לתאריך פרסום דוח יחס כושר פירעון
(171)	607	(חריגה ממגבלות כמותיות) / ביטוח חריגה ממגבלות כמותיות
18,852	16,460	הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון
6,993	4,067	עודף
159%	133%	יחס כושר פירעון כלכלי (באחוזים)

* המונח "מבוקר" מתייחס לביקורת שנערכה בהתאם לתקן הבטחת מהימנות בינלאומי ISAE3400 - בדיקה של מידע כספי עתידי.

סף הון (MCR) (במיליוני ש"ח):

ליום 31.12.2021	ליום 31.12.2022	
מבוקר	מבוקר	
2,965	3,098	סף הון (MCR)
13,515	12,171	הון עצמי לעניין סף הון

שינויים עיקריים לעומת 31 בדצמבר 2021:

בשנת 2022 חלו שינויים משמעותיים במשתני שוק, עקום הריבית חסרת הסיכון, אינפלציה ותשואות, וכן בהנחות דמוגרפיות ועדכונים רגולטוריים, אשר השפיעו על מצב ההון של החברה בכיוונים שונים.

לעלייה בעקום הריבית חסרת הסיכון השפעה חיובית מהותית על מצב ההון של החברה אשר קוזזה בחלקה בגין השפעת הפסדים בנוסטרו שנבעו בעיקר מירידת שערי אג"ח ממשלתיות במח"מ ארוך.

מנגד, הירידה בתשואות גרמה להפסדי השקעות וכן לפגיעה בשווי דמי ניהול עתידיים כתוצאה מהירידה בצבירות. השפעה זו קוזזה חלקית ע"י הקיטון בהתחייבויות העתידיות לגמלה. בנוסף, עדכון לוחות התמותה הרע את מצב ההון באופן מהותי.

כמו כן, לאור הניסיון בתיקי חסכון וסיעוד בשנים האחרונות, החברה עדכנה חלק מההנחות המשמשות לחישוב האומדנים האקטואריים הנכללים בדוחות הכספיים ובתחשיבי הסולבנס, ובכללם שיעורי הביטולים בפוליסות חסכון ועלות תביעות בפוליסות סיעוד. עדכונים אלה השפיעו לרעה באופן מהותי על מצב ההון של החברה.

בנוסף, הושפע מצב ההון לחיוב משחרור דרישות ועלות הון בגין עסקים קיימים אשר קוזז חלקית על ידי צריכת הון של עסקים חדשים.

במהלך חודש מרס 2023 הושלמו דיונים עם רשות שוק ההון בעניין יישום פעולות הנהלה (כמשמעותן בהוראות החוזר המאוחד לעניין יישום משטר כושר פירעון כלכלי), שהינן בשיקול דעת החברה (להלן: "פעולות הנהלה"), ואשר נכללו בחישוב יחס כושר הפירעון הכלכלי ליום 31 בדצמבר 2021 וליום 30 ביוני 2022. בהתאם לעמדת רשות שוק ההון, החברה לא תוכל לכלול, החל מדוח הסולבנס ליום 31 בדצמבר 2022, מרכיב מסוים הנכלל בתחשיב האמור.

איי-ישום פעולת הנהלה כאמור, הביא לירידה ביחס כושר הפירעון הכלכלי בכ-8 וכ-10 נקודות אחוז ליום 31 בדצמבר 2022, עם יישום הוראות המעבר בתקופת הפריסה וללא יישומן, בהתאמה.

בעקבות השינויים המשמעותיים במשתני שוק, עדכון מערך ההנחות הדמוגרפיות בביטוח חיים ואיי-ישום פעולת הנהלה, כאמור, חישה החברה מחדש את ערכו של הניכוי ליום 31 בדצמבר 2022.

¹⁴ הפדיון המוקדם של אגרות חוב סדרה ג' ו-ד' בוצע ביום 31 במרס 2023.

סכום הניכוי בתקופת הפריסה מסתכם בכ-8.5 מיליארדי ש"ח (מופחת על פני 10 שנים), לעומת כ-8.2 בדצמבר 2021.

בחודשים אפריל, יולי ודצמבר 2022 הנפיקה החברה, באמצעות חברת מגדל גיוס הון, אגרות חוב המיועדות לשמש כהון רובד 2 בסך של כ-1,785 מיליוני ש"ח. נכון לדיווח ליום 31 בדצמבר 2022 לחברה סך הון לא מוכר בהיקף של כ-607 מיליוני ש"ח, לאחר התחשבות בהוראות מעבר בתקופת הפריסה.

בחודש מרס 2023 בוצע פדיון מוקדם של סדרות ג' ו-ד', בהתאם לתנאי אגרות החוב, בסך כ-1,900 מיליוני ש"ח.

נתונים ללא ישום הוראות המעבר לתקופת הפריסה וללא התאמת תרחיש מניות (במיליוני ש"ח):

ליום 31.12.2021	ליום 31.12.2022	
מבוקר	מבוקר	
13,006	11,940	הון עצמי לעניין הון נדרש לכוסר פירעון ⁽¹⁾
15,002	14,998	הון נדרש לכוסר פירעון (SCR)
(1,996)	(3,057)	עודף (גירעון)
87%	80%	יחס כוסר פירעון כלכלי (באחוזים)
השפעת פעולות הוניות מהותיות שהתרחשו בתקופה שבין תאריך החישוב לתאריך פרסום דוח יחס כוסר פירעון		
13,006	11,940	הון עצמי
600	1,895 ¹⁵	גיוס (פדיון) מכשירי הון
(100)	805	חריגה ממגבלות כמותיות / ביטול חריגה ממגבלות כמותיות
13,506	10,850	הון עצמי לעניין הון נדרש לכוסר פירעון
(1,495)	(4,148)	עודף (גירעון)
90%	72%	יחס כוסר פירעון כלכלי (באחוזים)

⁽¹⁾ סכום זה אינו כולל הפחתה של 35% מהפרש מקורי בחברה מנהלת בסך כ-64 מיליוני ש"ח ביום 31 בדצמבר 2022.

לעניין החוזר בקשר עם אופן ביצוע הקצאות אג"ח ח"ץ, בהתאם ליישום העתידי של תקן דיווח כספי בינלאומי IFRS17, ראה סעיף 2.4.11 בפרק תיאור עסקי התאגיד בדוח התקופתי.

3.2.2 עדכון בדבר בחינת שימוש במחוללי תרחישים כלכליים בחישוב יחס כוסר הפירעון של החברה

נכון למועד הדוח, החברה השלימה את חישוב יחס כוסר הפירעון הכלכלי על בסיס שימוש במחוללי תרחישים כלכליים (Economic Scenario Generator¹), לרבות השלמת מבחנים ותהליכי בקרה לדיוק, איתנות ותאימות שוק, כמקובל בחברות בחו"ל המיישמות מודלים סטוכסטיים לחישוב יחס כוסר פירעון כלכלי ("המודל" או "המודל הסטוכסטי"). המודל הסטוכסטי משמש לצורך עריכת אומדן אקטוארי מיטבי של תזרימי התחייבויות ביטוחיות שאינן סימטריות (ובכלל זה דמי ניהול משתנים עתידיים), ושערך אינו נכלל במלואו במודל הנוכחי לחישוב יחס כוסר הפירעון הכלכלי. הן במודל הקיים והן במודל הסטוכסטי התשואה שמשמשת בסיס לחישוב היא תשואה חסרת סיכון. עם זאת, בשונה מהמודל הקיים, חישוב התזרימים במודל הסטוכסטי מביא בחשבון את התנודתיות בתשואות הנכסים הרלוונטיים בהתאם להרכבם ולמאפייניהם, לרבות אפיקי ההשקעה, מח"מ והחשיפה למדד ולשערי המט"ח. לצורך בניית המודל הסטוכסטי החברה בחרה מודלים כלכליים המתאימים לסוגי הנכסים. מודלים אלו כילו על ידי מידע שוק היסטורי רלוונטי. בבחירת מודלים כלכליים אלו, כיוולם ובדיקתם נעזרה החברה בחברות יעוץ בינלאומיות. כמו כן, רואי החשבון המבקרים בחנו את תהליך החישוב והבקרה הפנימית.

בהתאם לחישובים אלה, להטמעת המודל הסטוכסטי צפויה להיות השפעה מהותית על יחס כוסר הפירעון הכלכלי המוערכת בתוספת של כ-7% וכ-6% ליחס כוסר הפירעון הכלכלי נכון לדצמבר 2022, ללא התחשבות ולאחר התחשבות בהוראות המעבר, בהתאמה. יצוין כי, נתון זה אינו מבוקר ואינו סקור

¹⁵ הפדיון המוקדם של אגרות חוב סדרה ג' ו-ד' בוצע ביום 31 במרס 2023.

וכן רגיש לשינויים בעקום הריבית ובהנחות פיננסיות ודמוגרפיות אחרות ומחושב מחדש בכל תקופת דיווח. ביום 3 במאי 2023, שלח הממונה לחברה מתווה לישום המודל הסטוכסטי במסגרת חישוב יחס כושר הפירעון לדצמבר 2022. מתווה זה מגדיר ישום הדרגתי של ישום המודל הסטוכסטי בחישוב יחס כושר הפירעון כך שמאפשר לישום במהלך 3 תקופות דיווח (כולל דיווח יוני 2022) בחישוב יחס כושר הפירעון, לאחר הוראות מעבר בלבד, ולאחר מכן ישום מלא. החברה סבורה כי ישום חלקי כאמור אינו משקף באופן עקבי ומלא את מצב ההון של החברה, לפני ולאחר הוראות מעבר, ועל כן בחרה שלא לישם מתווה זה בשלב זה. לאור האמור, יחסי כושר הפירעון המוצגים בדוח זה, לפני ולאחר הוראות מעבר, אינם כוללים את ישום המודל הסטוכסטי.

3.2.3 מדיניות ההון של החברה

בעקבות עדכון החוזר כהגדרתו בסעיף 3.2.1 לעיל, בחן דירקטוריון החברה את מדיניות ההון של החברה וקבע ביום 26 במאי 2021 מדיניות הון אשר על פיה החברה תשאף לפעול ביחס כושר פירעון בטווח של 155%-175%. בנוסף, קבע דירקטוריון החברה יעד יחס כושר פירעון מינימלי של 140%. יעדים אלו הינם ליחס כושר פירעון בהתחשב בסכום הניכוי בתקופת הפריסה עד תום 2032.

בהתאם למדיניות ההון, יחס כושר הפירעון של החברה, ללא התחשבות בהוראות המעבר, יבנה בהדרגה בהתאם ליעדים אלו עד לתום 2032, בהתאם לתכנית ההון של החברה. לפרטים נוספים, ראה דיווח מיידי של מגדל אחזקות מיום 27 במאי 2021 (מס' אסמכתא: 2021-01091116), הכלול בדוח זה על דרך הפניה.

נכון ליום 31 בדצמבר 2022, לאור מכלול ההתפתחויות המשמעותיות המפורטות לעיל במהלך 2022, אשר חלו במשני שוק, הנחות דמוגרפיות וכן החלטות רגולטוריות, חלה שחיקה ביחס כושר הפירעון של החברה ביחס למדיניות שהגדיר הדירקטוריון. יחס כושר הפירעון, לאחר הוראות מעבר, עמד על 143%, במיצוי הון רובד 2 ולפני פדיון מוקדם, והנו גבוה מהיעד המינימאלי אשר קבע הדירקטוריון. החברה פועלת לחיזוק ההון בין היתר באמצעות גיוס הון רובד 2 עד למיצוי מקסימלי בהתאם למגבלה הרגולטוריות.

3.2.4 מגבלות על חלוקת דיבידנד בהחברה

בהתאם למכתב שפרסם הממונה בחודש אוקטובר 2017 (להלן - "המכתב") חברת ביטוח תהיה רשאית לחלק דיבידנד רק אם לאחר ביצוע החלוקה יש לחברה יחס כושר פירעון לפי חוזר סולבנסי בשיעור של לפחות 100%, כשהוא מחושב ללא התחשבות בהוראות המעבר ובכפוף ליעד יחס כושר פירעון שקבע דירקטוריון החברה. היחס האמור מחושב ללא ההקלה שניתנה בגין הפרש מקורי המיוחס לרכישת פעילות של קופות גמל וחברות מנהלות. בנוסף, נקבעו במכתב הוראות דיווח לממונה. נכון ליום 31 בדצמבר 2022, החברה אינה עומדת בתנאים הנדרשים לצורך חלוקת דיבידנד.

הנתונים הכלולים בסעיף זה, לרבות בדוח יחס כושר פירעון כלכלי, ההון העצמי המוכר וההון הנדרש לכושר פירעון, והערכות החברה בנוגע להשפעה הפוטנציאלית של שימוש במחוללי תרחישים כלכליים לצורך עריכת אומדן אקטוארי כאמור לעיל, מבוססים, בין השאר, על תחזיות, הערכות ואומדנים לאירועים עתידיים שהתממשותם אינה ודאית ואינם בשליטתה של החברה, ויש לראות בהם "מידע צופה פני עתיד" כהגדרתו בחוק ניירות ערך. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות מכפי שבא לידי ביטוי בדוח יחס כושר פירעון כלכלי או בהערכות החברה, כתוצאה מכך שתחזיות, הערכות ואומדנים אלה, כולם או חלקם, לא יתממשו או שיתממשו באופן שונה מכפי שנחזה, בין היתר בהתייחס להנחות אקטואריות (בכלל זה שיעורי תמותה, תחלואה, החלמה, ביטולים, הוצאות, מימוש גמלה, קצב השחרור של מרווח הסיכון ושיעור רווח חיתומי), הוראות והנחיות רגולטוריות לגבי בחינת ישום המודלים הסטוכסטיים בחישוב עתודות הביטוח בישראל ויחס כושר הפירעון הכלכלי, לרבות הוראות פרטניות שתינתנה לחברה, הנחות לגבי פעולות הנהלה עתידיות, שיעורי ריבית חסרת סיכון, תשואות בשוק ההון, הכנסות עתידיות ונזק בתרחישי קטסטרופה.

4. שינויים מהותיים בהסדרים רגולטורים ותחיקתיים

תחומי הפעילות של הקבוצה נתונים לשינויים תכופים בהסדרים תחיקתיים. חלק מההסדרים התחיקתיים המהותיים שפורסמו ברבעון המדווח, החל מינואר 2023 ועד למועד פרסום הדוח התקופתי, נכללו בדוח התקופתי. בפרק זה יובאו שינויים מהותיים בהסדרים התחיקתיים אשר פורסמו ממועד הדוח התקופתי (31 בדצמבר 2022) ועד למועד פרסום דוח זה.

4.1 הסדרים תחיקתיים המתייחסים לגופים מוסדיים והוראות כלליות

התכנית הכלכלית של הממשלה לשנים 2023 ו-2024

ביום 24 בפברואר 2023 התקבלו החלטות הממשלה לעניין התכנית הכלכלית לשנים 2023 ו-2024 ("התכנית הכלכלית"), אשר כוללות, בין היתר, תיקונים מוצעים להוראות דין בתחומים שונים הרלוונטיים לפעילותה של החברה. בעקבות החלטות הממשלה כאמור, פורסמה ביום 23 במרס 2023 הצעת חוק התכנית הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום המדיניות הכלכלית לשנות התקציב 2023 ו-2024), התשפ"ג-2023 ("הצעת חוק התכנית הכלכלית"). לפירוט בעניין זה ראה סעיף 2.4.4 (ג) בפרק תיאור עסקי התאגיד לדוח התקופתי.

להלן יפורטו ההוראות העיקריות הרלוונטיות הנכללות בהצעת חוק התכנית הכלכלית, כפי שהונחו על שולחן הכנסת לקריאה שניה ושלישית בסמוך למועד פרסום דוח זה (אך טרם פורסמו ברשומות נכון למועד פרסום הדוח), וכן בחוזרי הממונה ובתיקוני חקיקה נוספים שפורסמו בעקבות החלטות הממשלה במסגרת התכנית הכלכלית.

4.2 הסדרים תחיקתיים המתייחסים לתיווך בביטוח וחסכון פנסיוני

במסגרת הצעת חוק התכנית הכלכלית, מוצע להסדיר הוראות לעניין התקשרות בהסכם הפצה עם יועץ פנסיוני. במסגרת זו, מוצע לקבוע כי גוף מוסדי לא יסרב סירוב בלתי סביר להתקשר בהסכם הפצה עם יועץ פנסיוני ולא יסיים התקשרות בהסכם הפצה בסירוב בלתי סביר, ובמקרה של סירוב להתקשר עם יועץ פנסיוני, ינמק הגוף המוסדי את הטעמים לסירובו בכתב.

לעניין זה מובהר, כי לא יראו כסירוב בלתי סביר סירוב המבוסס על הסכם שאינו רווחי לגוף המוסדי לעניין שיעור ותנאי עמלת ההפצה, השירות הניתן לפיו ותקופתו, לגבי סוג מוצר פנסיוני מסוים, ובלבד שאין הסכם עם תנאים דומים כאמור עם בעל רישיון. עוד מוצע לקבוע בתיקון החקיקה, כי גוף מוסדי לא יפלה במתן שירותים, לרבות במתן גישה למערכותיו, בין בעלי רישיון איתם התקשר. לעניין זה מובהר כי לא יראו תשלום עמלת הפצה לבעל רישיון מסוים בשיעור שונה משיעור עמלות ההפצה המשולמות לבעל רישיון אחר, כהפליה כאמור.

נכון למועד זה, החברה בוחנת את התיקון המוצע כמפורט לעיל, ובשלב מקדמי זה, אין ביכולתה של החברה להעריך את ההשפעה ומידת המהותיות של התיקון המוצע.

4.3 הסדרים תחיקתיים המתייחסים לתחום ביטוח חיים וחסכון לטווח ארוך

4.3.1 הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות

לעניין ההסדרים התחיקתיים בנושא הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות, לרבות הטיטה השנייה לחוזר לעניין אופן הצגת העלות השנתית הצפויה לעמית או למבוטח על ידי הגופים המוסדיים, ראה סעיף 6.4.2 בפרק תיאור עסקי התאגיד בדוח התקופתי.

4.3.2 התכנית הכלכלית

בעקבות החלטות הממשלה במסגרת התכנית הכלכלית, פורסמו בתחום ביטוח חיים וחסכון לטווח ארוך טיטות ההוראות המפורטות להלן:

(א) **טיטות תיקון לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל) וכן טיטות תיקון לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (העברת כספים בין קופות גמל)**

ביום 26 במרס 2023, פורסמה טיטות תיקון לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), התשכ"ד-1964 במסגרתה מוצע, כי לא תבוצענה הפקדות לתכנית ביטוח ("ביטוח מנהלים"), אלא מחלק השכר שעולה על התקרה החודשית של השכר המובטח, כהגדרתה בתקנות האמורות (היינו פעמיים השכר הממוצע במשק). התיקון המוצע מתייחס להפקדות שכיר ולהפקדות עצמאי.

במקביל לתיקון המוצע האמור, פורסמה טיטות תיקון לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (העברת כספים בין קופות גמל), התשס"ח-2008, בה הוצע להתנות העברת כספים מקופת גמל שאינה קופת ביטוח לקופת גמל שהיא קופת ביטוח בכך שלאחר העברת הכספים לקופת הביטוח, יתרת הכספים הצבורים שלא הועברו לקופת הביטוח תעמוד לכל הפחות על תקרת ההפקדה החודשית, דהיינו 20.5% מפעמיים השכר הממוצע במשק, כפול מספר החודשים שחלפו ממועד התשלום הראשון לקופת הגמל. כן מוצע לקבוע כי מועד תחילת התקנות יהיה ביום 1 ביולי 2023.

נכון למועד זה, לפי הערכת החברה, לא צפויה השפעה מהותית לתיקון המוצע, לו ייושם במתכונת המפורטת לעיל, וזאת בין היתר, בהתחשב בהיקפי המכירות החדשות של מוצר זה, במאפייני ההפקדות בשוק החסכון הפנסיוני ובכך שכבר כיום, למיטב ידיעת החברה, מרבית ציבור המבוטחים והעמיתים בשוק החסכון הפנסיוני אינו בוחר בקופת ביטוח (ביטוח מנהלים) כביטוח של רובד השכר הראשון.

הערכות החברה בנוגע להשלכות התיקונים כאמור, על היקפי מכירות ביטוח המנהלים וההפקדות למוצר זה, הינו מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות ערך, המבוסס על מידע המצוי בידי החברה נכון למועד דוח זה, וכן על הערכות והנחות של הקבוצה, שהתממשותן אינה ודאית ואינה בשליטתה של החברה. הערכות אלה עשויות שלא להתממש והתוצאות בפועל עשויות להיות שונות מן התוצאות המוערכות, אם, בין היתר, ייושמו ההוראות באופן אחר מזה החזוי או הקיים היום.

(ב) טיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (עמלת הפצה לסוכן ביטוח פנסיוני)

ביום 3 באפריל 2023, פורסמה טיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (עמלת הפצה לסוכן ביטוח פנסיוני), התשפ"ג-2023 (להלן: "טיוטת התקנות"), במסגרתה מוצע לקבוע כי חברה מנהלת רשאית לשלם לסוכן ביטוח פנסיוני עמלה חד-פעמית, רק אם הוסכם בהסכם ביניהם כי הסוכן יידרש להשיב את העמלה לחברה המנהלת, אם אירע אחד מהמקרים המפורטים להלן במאוחר מבין 72 החודשים הראשונים ממועד צירוף העמית לקופת גמל או ממועד מינוי הסוכן ("תקופת השירות הראשונה"). המקרים שבהתקיים אחד מהם יידרש הסוכן להשיב את העמלה החד פעמית בתקופת השירות הראשונה כאמור הינם: (1) העמית נייד את הכספים לקופת גמל אחרת; (2) העמית משך את הכספים מקופת הגמל (למעט משיכה מקופת גמל להשקעה); (3) העמית ביטל את מינוי הסוכן. שיעור ההשבה לחברה המנהלת במקרים האלו יחושב באופן יחסי לשנה שבה אירעה הפעולה, בהתאם לשיעור ההשבה המדורג כמפורט בטבלה שבתוספת לטיוטת התקנות.

בטיוטת התקנות מוצע לקבוע את מועד תחילת התקנות ליום 1 בנובמבר 2023 על עמלות הפצה שישולמו בעקבות צירוף עמיתים לקופות גמל ומינוי סוכנים ממועד התחילה.

(ג) טיוטת חוזר הנחות וביטולים בביטוחי חיים

בד בבד עם פרסומה של הטייטה המפורטת בסעיף (א) לעיל, פורסמה ביום 3 באפריל 2023 טיוטת חוזר הממונה בעניין הנחות וביטולים בביטוחי חיים, לפיה מוצע לקבוע כי: (1) תקופת ההנחה על פרמיות בביטוח חיים תינתן לתקופה שלא תפחת מיום תחילת הביטוח ועד ליום תום תקופת הביטוח; ו-(2) סוכן הביטוח ישיב לחברת הביטוח את החלק היחסי של העמלה החד פעמית אם בוטלה הפוליסה או בוטל מינוי הסוכן במהלך תקופה של 6 שנים ממועד תחילת הביטוח. עוד מוצע לקבוע כי מועד תחילתה של טיוטת החוזר יהיה ביום 1 בנובמבר 2023 ביחס לכל תכניות הביטוח מסוג ביטוח חיים-סיכון, ובלבד שישווקו ממועד תחילת החוזר.

נכון למועד זה, החברה בוחנת את התיקונים המוצעים כאמור בפסקאות (ב) ו-(ג) לעיל; בשלב מקדמי זה, וכן בשים לב לכך ומאחר שהטיטות כאמור טרם התקבלו ו/או אושרו, אין ביכולתה של החברה להעריך את ההשפעה ומידת המהותיות של התיקונים האמורים, אם וככל שיאושרו ויושמו בפועל.

4.4 הסדרים תחיקתיים בביטוח בריאות

לעניין החלטות הממשלה וההסדרים התחיקתיים שנכללו במסגרת התכנית הכלכלית בתחום ביטוחי הבריאות, ראה סעיף 9.3 בפרק תיאור עסקי התאגיד לדוח התקופתי.

במסגרת הצעת חוק התכנית הכלכלית, מוצע להסדיר באמצעות תיקוני חקיקה בתחום ביטוחי הבריאות את ההוראות הבאות:

4.4.1 תיקון לחוק הפיקוח על הביטוח

במקרה בו מבוטח, אשר מחזיק בפוליסת ניתוחים מסוג "ביטוח מהשקל הראשון" במקביל לחברותו בתכנית שירותי הבריאות הנוספים של קופות החולים (להלן: "שב"ן"), בחר להפעיל את השב"ן ולבצע את הניתוח במסגרתו, תעביר חברת הביטוח לקופת החולים תשלום בסכום שיהיה הנמוך מבין מחיר

הניתוח הקבוע בתעריפון משרד הבריאות או מחיר הניתוח למבטח שייקבע בצו על-ידי שר האוצר, בניכוי ההשתתפות העצמית שהמבטח שילם לקופת החולים.

רשות שוק ההון תפעיל ותתחזק ממשק מקוון ומאובטח שימש להעברת המידע הדרוש בין חברות הביטוח וקופות החולים והיא רשאית לקבוע הוראות שתחולנה על חברות הביטוח וקופות החולים לעניין הפעלת הממשק המקוון והעברת המידע באמצעותו.

חברת הביטוח תהיה רשאית להשיג לפני הממונה על הודעת תשלום שקיבלה, אם היא סבורה כי פוליסת הביטוח של הממונה אינה כוללת כיסוי ביטוחי לניתוח נשוא ההודעה בתוך 180 ימים ממועד קבלת הודעת התשלום מקופת החולים, ואם המבטח הגיש לחברת הביטוח תביעה להחזר דמי השתתפות עצמית בעבור אותו ניתוח – בתוך 30 ימים מיום החלטת חברת הביטוח בתביעה כאמור, לפי המאוחר. הממונה יודיע לחברת הביטוח ולקופת החולים את החלטתו בעניין בקשה זו בתוך 60 ימים.

בנוסף, מוצע כי במועד חידושה של פוליסת ניתוחים פרט מסוג "ביטוח מהשקל הראשון", שנכרתה לפני כניסת תיקון חקיקה זה לתוקף, תעביר חברת הביטוח מבטחים, אשר חברים בתכניות השב"ן, מפוליסה זו לפוליסה עם כיסוי משלים שב"ן. זאת, אלא אם הודיעו המבטחים לחברת הביטוח בתוך שנה כי אינם מעוניינים לעבור לפוליסת ביטוח ניתוחים מסוג משלים שב"ן, אלא מעוניינים להישאר בפוליסה המקורית מסוג "ביטוח מהשקל הראשון".

מוצע כי תיקוני חקיקה אלה יחולו על תכניות ביטוח לניתוחים שיונהגו או יחודשו מיום 1 באוקטובר 2023 ואילך.

4.4.2. תיקון לחוק התכנית הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום המדיניות הכלכלית לשנות התקציב 2015 ו-2016), התשע"ו-2016

במסגרת תיקון זה מוצע לקבוע את ההוראות הבאות: חברת ביטוח תקבע רשימה אחת של רופאים מנתחים שיש לה עימם הסדר ניתוח, אשר תחול לעניין כלל תכניות הביטוח הכוללות ביטוח לניתוחים שהיא משווקת; חברת הביטוח תקבע את רשימת הרופאים כך שמחצית לפחות מכלל הרופאים שברשימה יהיו רופאים פעילים ברשימות הרופאים של קופות החולים; וחברת הביטוח לא תשנה או תבטל הסדר ניתוח עם רופא מנתח אם כתוצאה מהשינוי יפחת שיעור החפיפה מול קופת חולים, אחת או יותר, אלא אם כן הממונה אישר את השינוי או הביטול.

נכון למועד זה, החברה בוחנת את התיקונים המוצעים כאמור בפסקאות 4.4.1 ו-4.4.2 לעיל, ובשלב מקדמי זה, אין ביכולתה של החברה להעריך את ההשפעה ומידת המהותיות של התיקונים המוצעים.

4.4.3. רפורמה בתחום ביטוחי הבריאות

לעניין האסדרה המקיפה שפרסם הממונה, אשר כוללת שורה של שינויים בתחום ביטוחי הבריאות, ראה סעיף 9.3.2 בפרק תיאור עסקי התאגיד לדוח התקופתי.

ביום 30 באפריל 2023, הודיע הממונה על דחיית מועד התחילה של האסדרה ליום 15 בדצמבר 2023, לנוכח הרפורמה המקבילה בתחום ביטוחי הבריאות, הנדונה במסגרת הצעת חוק התכנית הכלכלית.

4.4.4. דוח הועדה להעצמת שירותי הבריאות בישראל ואסדרת מערכת הבריאות הציבורית (דוח ועדת אש)

לעניין פרסום המלצות ועדת אש, אשר הוגשו לשר הבריאות במהלך חודש ינואר 2023, ראה סעיף 9.3.3 בפרק תיאור עסקי התאגיד לדוח התקופתי.

4.5. הסדרים תחיקתיים בביטוח כללי

לעניין הסדרים תחיקתיים בביטוח כללי שנכללו במסגרת התכנית הכלכלית, ראה סעיף 12.2 בפרק תיאור עסקי התאגיד בדוח התקופתי.

5. היבטי ממשל תאגידי

5.1. שינויים בהרכב דירקטוריון החברה

5.1.1. ביום 5 בספטמבר 2022, לאחר שהחברה הגישה בקשה לממונה להאריך את כהונתה של גב' רונית בודו לתקופת כהונה שלישית כדירקטורית בלתי תלויה בחברה ("הבקשה"), הסתיימה תקופת הכהונה השנייה של גב' בודו כדירקטורית בלתי תלויה. ביום 21 בספטמבר 2022 הודיע הממונה לגב' בודו כי כוונתו להתנגד לבקשה וכי היא זכאית לטעון בפניו את טענותיה בטרם יקבל החלטה בבקשה. ביום 29 במרס 2023 הודיע הממונה כי הוא אינו מתנגד למינויה של גב' בודו לכהונה נוספת כדירקטורית בלתי תלויה בחברה, עד ליום 5 באפריל 2025, ובלבד שגב' בודו לא תמונה ולא תכהן בחברת וועדת ביקורת. כן נכתב בהודעת הממונה כי כל עוד גב' בודו תכהן במקביל כנושאת משרה בחברת מלם תים בע"מ היא לא תכהן בחברת וועדת מחשוב וסייבר וכי יגובש הסדר ניגוד עניינים בקשר עם כהונתה של גב' בודו במלם תים בע"מ. להשלמת האמור בסעיף 29.1.1 (ד) בפרק תיאור עסקי התאגיד לדוח התקופתי, לעניין העתירה המנהלית שהוגשה על ידי גב' בודו כנגד הרשות לקבלת מלוא המידע שהיווה בסיס להודעת הממונה כי כוונתו להתנגד לבקשה, יצוין כי ביום 1 בפברואר 2023 קבע בית המשפט, בין היתר, כי גב' בודו תקבל לידיה מידע כפי שהוגדר על ידי בית המשפט. בהמשך להחלטה זו, ביקשה הרשות מבית המשפט, ביום 12 בפברואר 2023, ארכה למסירת המידע האמור לאור העובדה כי בין הצדדים מתנהל שיח אשר יכול ויביא לסיום ההליך כולו מחוץ לכתלי בית המשפט. ביום 2 באפריל 2023 בית המשפט מחק את העתירה המנהלית, וזאת בין היתר לאור הודעת הצדדים בדבר ההסכמה שהושגה לעניין המשך כהונתה.

5.1.2. ביום 24 בנובמבר 2022 אישר דירקטוריון החברה את מינויו של מר כרמי גילון ליו"ר דירקטוריון זמני של החברה. ביום 17 בינואר 2023 הודיע הממונה, כי אינו מתנגד למינויו של מר גילון כיו"ר הדירקטוריון החברה עד ליום 15 במרס 2023. מר גילון חדל לכהן כיו"ר דירקטוריון זמני בחברה ביום 15 במרס 2023. ביום 24 באפריל 2023 מינה דירקטוריון החברה את מר כרמי גילון ליו"ר דירקטוריון זמני עד ליום 30 במאי 2023, בכפוף לאי התנגדות הממונה.

5.1.3. ביום 27 באפריל 2023 החלה גב' מירב בן כנען הלר את תקופת כהונתה השלישית כדירקטורית בלתי תלויה בחברה, לאחר שהתקבלה הודעת אי התנגדות הממונה למינוי כאמור וכן למינויה כיו"ר ועדת הביקורת בחברה.

5.2. מדיניות התגמול של מגדל אחזקות

ביום 28 במאי 2023 אישרה האסיפה הכללית את מדיניות התגמול של מגדל אחזקות לשנים 2023 עד 2025 ללא שינוי לעומת מדיניות התגמול הנוכחית של מגדל אחזקות (לשנים 2020 עד 2022), למעט הוספת תקרה להיקף התגמול הכולל הניתן לנושאי משרה בתקופת ההודעה המוקדמת, בצירוף תשלום עבור התחייבות לאי-תחרות או להסתגלות, כך שסך התגמול כאמור לא יעלה על סך השקול לתגמול בגין 12 חודשי עבודה של נושאי המשרה. לפירוט ראה דוחות מיידיים של מגדל אחזקות מיום 23 במאי 2023 (מס' אסמכתא 044019-01-2023), מיום 15 במאי 2023 (מס' אסמכתא 051789-01-2023) ומיום 28 במאי 2023 (מס' אסמכתא: 056577-01-2023), הכלולים בדוח זה על דרך ההפניה. יצוין כי התיקון האמור לעניין תקרת התגמול אומץ גם במדיניות התגמול של הגופים המוסדיים.

ביום 30 במאי 2023 אישר דירקטוריון החברה עדכון למדיניות תגמול הגופים המוסדיים לשנים 2023 עד 2025, אשר כולל, בין היתר, את האפשרות להעניק תגמול הוני לנושאי המשרה בחברה כחלק מחבילת התגמול שלהם ("מדיניות התגמול המעודכנת של הגופים המוסדיים"), בהתאם להמלצת ועדת התגמול של הגופים המוסדיים.

כמו כן, בהתאם לתוכנית תגמול הונית המאפשרת הענקת תגמול הוני כאמור במסלול רווח הון שבסעיף 102(ב)(3) לפקודת מס הכנסה [נוסח חדש], התשכ"א-1961 לנושאי משרה בקבוצה, אשר אושרה בדירקטוריון מגדל אחזקות ("תכנית התגמול הונית"), ביום 30 במאי 2023 אישר דירקטוריון החברה (בנוסף לאישור דירקטוריון מגדל אחזקות) להקצות ל-15 נושאי משרה בחברה, לרבות מנכ"ל החברה, אופציות לא רשומות למסחר הניתנות למימוש למניות רגילות של מגדל אחזקות, בנות 0.01 ש"ח ערך נקוב כל אחת ("האופציות"), בהתאם להוראות תכנית התגמול הונית ולמדיניות התגמול המעודכנת של הגופים המוסדיים (ולעניין נושאי המשרה המכהנים הן במגדל אחזקות והן בחברה - גם בהתאם למדיניות התגמול של מגדל אחזקות כפי שתאושר ע"י אסיפת בעלי המניות של מגדל אחזקות).

לפרטים נוספים בקשר עם הקצאת האופציות כאמור ראה באור 9 לדוח הכספי, וכן דוח מיידי של מגדל אחזקות בדבר כינוס אסיפה כללית מיוחדת מיום 30 במאי 2023 (מס' אסמכתא 01-058452-2023) וכן דוח הצעה פרטית מהותית מיום 30 במאי 2023 (מס' אסמכתא 01-058461-2023), הכלולים בדוח זה על דרך ההפניה.

עיקרי מדיניות התגמול של הגופים המוסדיים, מתפרסמת אף באתר האינטרנט של החברה בקישור הבא:

<https://www.migdal.co.il/He/MigdalTeam/Investorsconnection/Pages/RewardPolicy.aspx>

5.3. שינויים בנושאי משרה בקבוצה

5.3.1. שינויים בנושאי משרה בחברה

(א) ביום 15 בפברואר 2023, הסתיימה כהונתו של מר שגיא יוגב כמנכ"ל החברה. לפירוט, ראה דיווח מיידי של מגדל אחזקות מיום 30 בינואר 2023 (מס' אסמכתא: 01-012462-2023), הכלול בדוח זה על דרך ההפניה.

(ב) ביום 15 בפברואר 2023 החל מר רונן אגסי את כהונתו כמנכ"ל החברה. לפירוט, ראה דיווח מיידי של מגדל אחזקות מיום 30 בינואר 2023 (מס' אסמכתא: 01-012465-2023), הכלול בדוח זה על דרך ההפניה.

(ג) בסוף חודש מרס 2023, סיים את כהונתו מר עמית אורון, מנהל חטיבת חסכון ארוך טווח ובריאות בחברה, ומנכ"ל מגדל מקפת. לפירוט, ראה דיווח מיידי של מגדל אחזקות מיום 25 בדצמבר 2022 (מס' אסמכתא: 01-154936-2022), הכלול בדוח זה על דרך ההפניה. מר אגסי מכהן כמנכ"ל זמני במקפת החל מיום 17 באפריל 2023 ועד למינוי של מנכ"ל קבוע במקפת.

(ד) בחודש ינואר 2023 הסתיימה כהונתו של מר אסף מיזן כאקטואר הראשי של החברה. ביום 8 בינואר 2023 מונה מר דוד סנטורי לתפקיד אקטואר ראשי זמני של החברה, בכפוף להודעת אי התנגדות הממונה, אשר התקבלה ביום 1 בפברואר 2023. כהונתו של מר דוד סנטורי כאקטואר ראשי זמני הסתיימה עם תחילת כהונתו של מר אלי ברגלס כמשנה למנכ"ל והאקטואר הראשי של החברה, כמפורט להלן.

(ה) ביום 14 בפברואר 2023 החליט דירקטוריון החברה למנות את מר אלי ברגלס כמשנה למנכ"ל והאקטואר הראשי של החברה, בהמשך לסיום כהונתו של האקטואר הראשי כמפורט לעיל, ואת מר משה מורגנשטרן כמשנה למנכ"ל ומנהל חטיבת טכנולוגיות בחברה בהמשך לסיום כהונתו של גב' תמי אוחנה קול בתפקיד האמור. מר מורגנשטרן החל את כהונתו בקבוצה ביום 2 באפריל 2023 לאחר קבלת אי-התנגדות הממונה במועד זה, ומר ברגלס החל את כהונתו בקבוצה ביום 16 באפריל 2023 לאחר קבלת אי-התנגדות הממונה ביום 4 באפריל 2023.

(ו) ביום 26 במרס 2023 החליט דירקטוריון החברה למנות את גברת רון רגב למנהלת תפעול חסכון ארוך טווח בתוקף החל מחודש אפריל 2023.

(ז) בחודש מאי 2023 הודיעה גב' שרון שחם, מנהלת חטיבת ביטוח כללי, על רצונה לסיים את תפקידה. ביום 24 במאי 2023 מונתה גב' אדוה שלנגר-מאירי כמנהלת חטיבת ביטוח כללי בחברה והיא תחל בתפקידה ביום 1 ביוני 2023.

(ח) ביום 24 במאי 2023 החליט דירקטוריון החברה למנות את גב' מיכל גור כגן, מנהלת הסיכונים הראשית, למנהלת חטיבת חסכון ארוך טווח ובריאות בחברה; וביום 29 במאי 2023 החליט דירקטוריון מקפת למנות את גב' גור כגן כמנכ"לית מקפת. מינויה של גב' גור כגן לתפקידים כאמור ייכנס לתוקף לאחר שתתקבל הודעת אי-התנגדות הממונה למינוי של מנהל סיכונים אחר במקומה, ולעניין מינויה כמנכ"ל מקפת - לאחר שתתקבל הודעת אי-התנגדות הממונה למינוי כאמור.

(ט) ביום 24 במאי 2023 החליט דירקטוריון החברה למנות את מר יוגב בן זיו כמנהל סיכונים זמני בהחברה. בימים 29 ו-30 במאי הוחלט גם בדירקטוריונים של מקפת ושל מגדל אחזקות, בהתאמה, למנות את מר בן זיו כמנהל סיכונים זמני ראשי. המינוי כאמור בחברה ובמקפת כפוף לאי התנגדות הממונה.

(י) ביום 24 במאי 2023, הודיעה גב' רוני גינור, אקטוארית ממונה בתחום ביטוח כללי בחברה, כי ברצונה לסיים את תפקידה, וזאת החל מיום 20 ביוני 2023. בהתאם לכך, דירקטוריון החברה החליט ביום 30 במאי 2023 למנות את מר מתן גרוס לאקטואר ממונה בתחום ביטוח כללי, בכפוף לאי התנגדות הממונה.

5.4. עדכון המבנה הארגוני בחברה

בהמשך לאמור בסעיף 20.1 לפרק תיאור עסקי התאגיד בדוח התקופתי, ובשל סיום כהונתם של מר עמית אורון (ראה סעיף 5.3.1(ג) לעיל) וגב' ענת ליכטיג אחיעז בהנהלת החברה (ראה סעיף 20.7 לפרק תיאור עסקי התאגיד בדוח התקופתי), החל מחודש מאי 2023 פוצלה חטיבת חסכון ארוך טווח ובריאות לשתי חטיבות: (1) חטיבת מטה עסקי של תחומי החסכון ארוך הטווח והבריאות ו-(2) חטיבת תפעול של תחומים אלו. בנוסף, חטיבת שירות ומשאבים פוצלה בין חטיבות המטה השונות, כך שפעילות תחום שירות וחווית לקוח הועברה לחטיבת שיווק, דאטה ודיגיטל; תחום תלונות הציבור הועבר למערך היעוץ המשפטי והאכיפה; ותחום מנהל לוגיסטיקה ורכש הועבר לחטיבה הפיננסית. עוד יצוין, כי בהתאם להוראות חוזר גופים מוסדיים 2022-9-23 - "אקטואר ממונה ואקטואר ראשי", פוצלה יחידת האקטואריה מחטיבת הפיננסים ליחידה נפרדת הכפופה למנכ"ל החברה.

5.5. מכתבי רשות שוק ההון

במחצית השנייה של שנת 2022 וברבעון הראשון של שנת 2023 התקבלו במגדל אחזקות ובחברה מספר פניות של רשות שוק ההון ביטוח וחסכון (להלן: "הרשות"), אשר הופנו לחברי דירקטוריון מגדל אחזקות ודירקטוריון החברה, בהן העלתה הרשות טענות בנוגע ליציבותה וניהולה התקין של החברה ולממשל התאגידי שלה (להלן ביחד: "פניות הרשות"). בתמצית תוזכרנה פניות הרשות ותגובות מגדל אחזקות והחברה: שהתקבלו במהלך הרבעון המדווח: (א) מכתב הממונה מיום 17 בינואר 2023, אשר במסגרתו הורה הממונה למגדל אחזקות, בתוקף סמכותו לפי סעיף 65 לחוק הפיקוח על הביטוח, לפעול לתיקון הפגמים הנטענים במכתבו; (ב) מכתבי תשובה מטעם מגדל אחזקות ומטעם החברה מיום 16 בפברואר 2023; (ג) שני מכתבים מטעם הממונה מיום 14 במרס 2023, האחד מופנה לחברי דירקטוריון מגדל אחזקות והשני מופנה לחברי דירקטוריון החברה. לפרטים נוספים ולהרחבה בדבר פניות הרשות למגדל אחזקות והחברה ובדבר התשובות שניתנו לפניות כאמור, ראה סעיפים 29.4.6 עד 29.4.8 לפרק תיאור עסקי התאגיד בדוח התקופתי.

במהלך החודשים אפריל ומאי 2023, ובהמשך לאמור במכתבי הממונה מיום 14 במרס 2023, העלו נציגי מגדל אחזקות ונציגי החברה בפני הרשות את טענותיהם. נכון למועד אישור הדוח טרם ניתנה החלטה ביחס לטענות מגדל אחזקות והחברה כאמור.

6. אפקטיביות הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי

בקורות ונהלים לגבי הגילוי - הנהלת הגוף המוסדי, בשיתוף המנכ"ל ומנהל החטיבה הפיננסית של הגוף המוסדי, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הגוף המוסדי. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל הגוף המוסדי ומנהל החטיבה הפיננסית הסיקו כי לתום תקופה זו הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הגוף המוסדי הינן אפקטיביות על מנת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהגוף המוסדי נדרש לגלות בדוח הרבעוני בהתאם להוראות הדין והוראות הדיווח שקבע הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

בקרה פנימית על דיווח כספי - במהלך התקופה המסתיימת ביום 31 במרס 2023, לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של הגוף המוסדי על דיווח כספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הגוף המוסדי על דיווח כספי.

הדירקטוריון מודה להנהלות חברות הקבוצה, לעובדי הקבוצה ולסוכניה על תרומתם להישגיה.

רונן אגסי	כרמי גילון
מנכ"ל	דירקטור ¹⁶

30 במאי 2023

¹⁶ ביום 30 במאי 2023 הסמיך דירקטוריון החברה את מר כרמי גילון לחתום על הדוחות הכספיים.

**דוח והצהרות
בדבר הבקרה
הפנימית על הדיווח
הכספי ועל הגילוי**

מגדל חברה לביטוח בע"מ

הצהרה (certification)

אני, רונן אגסי, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של מגדל חברה לביטוח בע"מ (להלן: "חברת הביטוח") לרבעון שהסתיים ביום 31.3.2023 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של חברת הביטוח למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
4. אני ואחרים בחברת הביטוח המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית על דיווח כספי¹ של חברת הביטוח; וכן-
 - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברת הביטוח, לרבות חברות מאוחדות שלה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברת הביטוח ובאותן חברות, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם להוראות שנקבעו על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981;
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של חברת הביטוח והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי. וכן-
5. אני ואחרים בחברת הביטוח המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדה לבחינת הדוחות הכספיים (ועדת המאזן) של חברת הביטוח, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של חברת הביטוח לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן-
 - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

30 במאי 2023

רונן אגסי, מנהל כללי

¹ כהגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים לעניין בקרה פנימית על דיווח כספי - הצהרות, דוחות וגילויים.

מגדל חברה לביטוח בע"מ

הצהרה (certification)

אני, טל כהן, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של מגדל חברה לביטוח בע"מ (להלן: "חברת הביטוח") לרבעון שהסתיים ביום 31.3.2023 (להלן: "הדוח").
 2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
 3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של חברת הביטוח למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
 4. אני ואחרים בחברת הביטוח המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית על דיווח כספי¹ של חברת הביטוח; וכן-
 - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברת הביטוח, לרבות חברות מאוחדות שלה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברת הביטוח ובאותן חברות, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקוחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם להוראות שנקבעו על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981;
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של חברת הביטוח והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי. וכן-
 5. אני ואחרים בחברת הביטוח המצהירים הצהרה זו גילינו לראיה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדה לבחינת הדוחות הכספיים (ועדת המאזן) של חברת הביטוח, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של חברת הביטוח לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן-
 - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

30 במאי 2023

טל כהן, משנה למנכ"ל, מנהל חטיבת פיננסים

¹ כהגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים לעניין בקרה פנימית על דיווח כספי - הצהרות, דוחות וגילויים.
2-2

דוחות כספיים מאוחדים

מגדל חברה לביטוח בע"מ
תמצית דוחות כספיים ביניים מאוחדים
ליום 31 במרס 2023
בלתי מבוקרים

מגדל חברה לביטוח בע"מ

דוחות כספיים מאוחדים ליום 31 במרס 2023

בלתי מבוקרים

תוכן העניינים

עמוד

2 דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים.....	
3 תמצית דוחות ביניים מאוחדים על המצב הכספי.....	
5 תמצית דוחות רווח והפסד ביניים מאוחדים.....	
6 תמצית דוחות ביניים מאוחדים על הרווח הכולל.....	
7 תמצית דוחות ביניים מאוחדים על השינויים בהון.....	
10 תמצית דוחות ביניים מאוחדים על תזרימי המזומנים.....	
 באורים לתמצית הדוחות הכספיים המאוחדים ביניים.....	
13 כללי.....	באור 1-
13 בסיס עריכת הדוחות הכספיים.....	באור 2-
14 עיקרי המדיניות החשבונאית.....	באור 3-
16 עונתיות.....	באור 4-
17 מגזרי פעילות.....	באור 5-
31 ניהול ודרישות ההון של חברות הקבוצה.....	באור 6-
33 מכשירים פיננסיים.....	באור 7-
43 התחייבויות תלויות.....	באור 8-
80 אירועים מהותיים בתקופת הדיווח ולאחריו.....	באור 9-
84 דוח מיוחד של רואה החשבון המבקר על מידע כספי נפרד.....	
85 נספח א' - פירוט נכסים עבור השקעות פיננסיות אחרות.....	
91 נספח ב' - פירוט נכסים עבור השקעות פיננסיות אחרות.....	
93 מכתב הסכמה בקשר לתשקיף מדף של מגדל ביטוח גיוס הון בע"מ.....	

קוסט פורר גבאי את קסירר
 דרך מנחם בגין 144א'
 תל-אביב, 6492102
 טל. +972 3 623 2525
 פקס +972 3 562 2555
 ey.com

סומך חייקין
 מגדל המילניום KPMG
 רחוב הארבעה 17, תא דואר 609
 תל אביב 6100601
 03 684 8000

דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים
 לבעלי המניות של מגדל חברה לביטוח בע"מ

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של מגדל חברה לביטוח בע"מ וחברות הבנות שלה (להלן - הקבוצה), הכולל את הדוח התמציתי המאוחד על המצב הכספי ליום 31 במרס 2023 ואת הדוחות התמציתיים המאוחדים על רווח או הפסד ורווח כולל אחר, השינויים בהון ותזרימי המזומנים לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה באותו תאריך. הדירקטוריון והנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתאם להוראות שנקבעו על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981, כמתואר בבאור 2.א. אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה (ישראל) 2410 של לשכת רואי חשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של הישות". סקירה של מידע כספי לתקופת ביניים מורכבת מבירורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניוודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם להוראות שנקבעו על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981, כמתואר בבאור 2.א. למידע הכספי.

פסקת הדגש העניין (הפניית תשומת לב)

מבלי לסייג את מסקנתנו הנ"ל, הננו מפנים את תשומת הלב לאמור בבאור 8 לדוחות הכספיים בדבר חשיפה להתחייבויות תלויות.

קוסט פורר גבאי את קסירר
 רואי חשבון

מבקרים משותפים

סומך חייקין
 רואי חשבון

תל אביב,
 30 במאי 2023

ליום 31 בדצמבר	ליום 31 במרס		
	2022	2023	
מבוקר	בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח		
1,089,292	998,405	1,119,047	נכסים בלתי מוחשיים
40,663	3,682	8,286	נכסי מסים נדחים
2,119,934	2,078,633	2,172,468	הוצאות רכישה נדחות
1,240,542	1,162,923	1,235,618	רכוש קבוע
27,682	25,707	22,708	השקעות בחברות כלולות
8,130,455	7,429,665	8,376,763	נדל"ן להשקעה עבור חוזים תלויי תשואה
968,058	820,216	1,008,619	נדל"ן להשקעה - אחר
1,401,663	1,425,767	1,519,538	נכסי ביטוח משנה
118,810	2,254	152,726	נכסי מסים שוטפים
3,916,168	1,121,846	3,399,775	חייבים ויתרות חובה
764,520	846,296	929,912	פרמיות לגביה
110,151,377	122,174,012	110,934,068	השקעות פיננסיות עבור חוזים תלויי תשואה
15,785,224	14,065,719	14,493,917	השקעות פיננסיות אחרות:
26,470,459	26,554,545	26,988,086	נכסי חוב סחירים
243,687	253,763	230,619	נכסי חוב שאינם סחירים
5,151,632	4,598,766	5,492,867	מניות
			אחרות
47,651,002	45,472,793	47,205,489	סך הכל השקעות פיננסיות אחרות
14,715,486	12,743,032	15,742,171	מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
3,934,055	5,017,840	2,949,406	מזומנים ושווי מזומנים - אחרים
<u>196,269,707</u>	<u>201,323,071</u>	<u>196,776,594</u>	סך הכל נכסים
<u>136,578,704</u>	<u>143,079,412</u>	<u>137,506,812</u>	סך הכל נכסים עבור חוזים תלויי תשואה

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים.

ליום 31 בדצמבר	ליום 31 במרס	
	2022	2023
מבוקר	בלתי מבוקר	
	אלפי ש"ח	

הון והתחייבויות

			<u>הון</u>
512,345	512,345	512,345	הון מניות ופרמיה
22,461	* 619,697	68,110	קרנות הון
7,160,088	* 7,344,841	7,246,691	עודפים
7,694,894	8,476,883	7,827,146	סך הכל הון המיוחס לבעלי המניות של החברה
8,351	7,468	8,957	זכויות שאינן מקנות שליטה
7,703,245	8,484,351	7,836,103	סך הכל הון

התחייבויות

41,879,085	41,017,680	42,558,472	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
133,029,493	140,900,841	134,288,004	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
181,237	404,696	181,136	התחייבויות בגין מסים נדחים
280,692	292,541	286,239	התחייבויות בשל הטבות לעובדים, נטו
23,367	358,327	2,685	התחייבויות בגין מסים שוטפים
2,293,260	2,555,463	3,318,732	זכאים ויתרות זכות
10,879,328	7,309,172	8,305,223	התחייבויות פיננסיות
188,566,462	192,838,720	188,940,491	סך הכל התחייבויות
196,269,707	201,323,071	196,776,594	סך הכל הון והתחייבויות

(* התאמה לא מהותית של מספרי השוואה, ראה באור 3.ג. הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים.)

טל כהן משנה למנכ"ל, מנהל חטיבת פיננסים	רון אגסי מנכ"ל	כרמי גילון דירקטור (*)	30 במאי 2023 תאריך אישור הדוחות הכספיים
--	-------------------	---------------------------	---

(* ביום 30 במאי 2023 הסמך דירקטוריון החברה את מר כרמי גילון לחתום על הדוחות הכספיים.)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס		
	2022	2023	
מבוקר	בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח		
12,486,060	3,139,149	3,074,625	פרמיות שהורוחו ברוטו
923,788	224,466	226,631	פרמיות שהורוחו על ידי מבטחי משנה
11,562,272	2,914,683	2,847,994	פרמיות שהורוחו בשייר
(7,340,939)	(1,230,912)	2,972,193	רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון
1,537,509	395,104	380,755	הכנסות מדמי ניהול
422,164	107,953	114,532	הכנסות מעמלות
51,408	11,859	12,974	הכנסות אחרות
6,232,414	2,198,687	6,328,448	סך הכל הכנסות
2,763,836	274,008	5,660,927	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
615,877	228,820	221,932	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
2,147,959	45,188	5,438,995	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
1,807,653	440,550	464,924	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
935,924	250,063	251,943	הוצאות הנהלה וכלליות
11,867	2,660	2,249	הוצאות אחרות
252,146	53,169	68,604	הוצאות מימון
5,155,549	791,630	6,226,715	סך הכל הוצאות
435	(142)	513	חלק ברווח (הפסד) חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
1,077,300	1,406,915	102,246	רווח לפני מסים על הכנסה
350,167	477,644	17,166	מסים על הכנסה
727,133	929,271	85,080	רווח לתקופה
			מיוחס ל:
725,672	928,625	84,474	בעלי המניות של החברה
1,461	646	606	זכויות שאינן מקנות שליטה
727,133	929,271	85,080	רווח לתקופה
3.89	4.98	0.45	רווח בסיסי ומדולל למניה 1 ש"ח המיוחס לבעלי המניות של החברה (בש"ח)
0.39	0.50	0.05	רווח בסיסי ומדולל למניה 0.1 ש"ח המיוחס לבעלי המניות של החברה (בש"ח)

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים.

לשנה		לתקופה של שלושה חודשים		
שהסתיימה ביום	שהסתיימה ביום	שהסתיימה ביום	שהסתיימה ביום	
31 בדצמבר	31 במרס	2022	2023	
2022	2022	2022	2023	
מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	
		אלפי ש"ח		
727,133	929,271	85,080		רווח (הפסד) לתקופה
				רווח (הפסד) כולל אחר
פריטי רווח (הפסד) כולל אחר שלאחר שהוכרו לראשונה במסגרת הרווח הכולל הועברו או יועברו לרווח והפסד				
(2,572,344)	(1,081,381)	(45,109)		שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שנזקק לרווח כולל אחר
453,318	79,640	112,133		שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שהועבר לרווח והפסד
124,818	11,355	4,842		הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שהועבר לרווח והפסד
2,036	331	340		הפרשי תרגום מטבע חוץ בגין פעילויות חוץ
681,351	338,406	(24,312)		השפעת המס על נכסים פיננסיים זמינים למכירה
(696)	(114)	(116)		השפעת המס על רכיבים אחרים של רווח כולל אחר
(1,311,517)	(651,763)	47,778		סך הכל רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל הועבר או יועבר לרווח והפסד, נטו ממס
פריטי רווח (הפסד) כולל אחר שלא יועברו לרווח והפסד				
30,177	15,174	-		רווח אקטוארי בגין תוכניות הטבה מוגדרת
74,013	-	-		הערכה מחדש בגין שערוך רכוש קבוע
17,776	-	-		הערכה מחדש בגין שערוך רכוש קבוע שהועבר לנדל"ן להשקעה
(31,194)	(5,188)	-		השפעת המס
90,772	9,986	-		רווח כולל אחר לתקופה שלא יועבר לרווח והפסד, נטו ממס
(1,220,745)	(641,777)	47,778		רווח (הפסד) כולל אחר, נטו ממס
(493,612)	287,494	132,858		רווח (הפסד) כולל לתקופה
מיוחס ל:				
(495,141)	286,848	132,252		בעלי המניות של החברה
1,529	646	606		זכויות שאינן מקנות שליטה
(493,612)	287,494	132,858		רווח (הפסד) כולל לתקופה

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים.

סה"כ הון	זכויות שאינן מקנות שליטה	מיוחס לבעלי מניות החברה								
		סה"כ	יתרת עודפים	קרנות הון				חלוקת מניות הטבה	הון מניות ופרמיה	
				הערכה מחדש אלפי ש"ח	תרגום של פעילויות חוץ	נכסים פיננסיים זמינים למכירה	עסקה עם בעל שליטה			
7,703,245	8,351	7,694,894	7,160,088	413,785	(993)	(464,769)	21,368	53,070	512,345	יתרה ליום 1 בינואר 2023 (מבוקר)
85,080	606	84,474	84,474	-	-	-	-	-	-	רווח לתקופה
47,778	-	47,778	-	-	224	47,554	-	-	-	רווח כולל אחר, נטו ממס
132,858	606	132,252	84,474	-	224	47,554	-	-	-	רווח כולל
-	-	-	2,129	(2,129)	-	-	-	-	-	העברה מקרן הערכה מחדש לעודפים
<u>7,836,103</u>	<u>8,957</u>	<u>7,827,146</u>	<u>7,246,691</u>	<u>411,656</u>	<u>(769)</u>	<u>(417,215)</u>	<u>21,368</u>	<u>53,070</u>	<u>512,345</u>	יתרה ליום 31 במרס 2023 (בלתי מבוקר)

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים.

מיוחס לבעלי מניות החברה										
סה"כ הון	זכויות שאינן מקנות שליטה	סה"כ	יתרת עודפים	קרנות הון			חלוקת מניות הטבה	הון מניות ופרמיה		
				הערכה מחדש אלפי ש"ח	תרגום של פעילויות חוץ	נכסים פיננסיים זמינים למכירה				
8,196,857	6,822	8,190,035	6,406,230 ^(*)	351,267 ^(*)	(2,333)	848,088	21,368	53,070	512,345	יתרה ליום 1 בינואר 2022 (מבוקר)
929,271	646	928,625	928,625	-	-	-	-	-	-	רווח לתקופה
(641,777)	-	(641,777)	9,986	-	217	(651,980)	-	-	-	רווח (הפסד) כולל אחר, נטו ממס
287,494	646	286,848	938,611	-	217	(651,980)	-	-	-	רווח (הפסד) כולל
8,484,351	7,468	8,476,883	7,344,841	351,267	(2,116)	196,108	21,368	53,070	512,345	יתרה ליום 31 במרס 2022 (בלתי מבוקר)

(* התאמה לא מהותית של מספרי השוואה, ראה באור 3.ג. הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים.

		מיוחס לבעלי מניות החברה								
		קרנות הון								
סה"כ הון	זכויות שאינן מקנות שליטה	סה"כ	יתרת עודפים	הערכה מחדש אלפי ש"ח	תרגום של פעילויות חוץ	נכסים פיננסיים זמינים למכירה	עסקה עם בעל שליטה	חלוקת מניות הטבה	הון מניות ופרמיה	
										יתרה ליום 1 בינואר 2022
8,196,857	6,822	8,190,035	6,406,230	351,267	(2,333)	848,088	21,368	53,070	512,345	(מבוקר)
727,133	1,461	725,672	725,672	-	-	-	-	-	-	רווח לתקופה
(1,220,745)	68	(1,220,813)	20,207	70,497	1,340	(1,312,857)	-	-	-	רווח (הפסד) כולל אחר, נטו ממס
(493,612)	1,529	(495,141)	745,879	70,497	1,340	(1,312,857)	-	-	-	רווח (הפסד) כולל
-	-	-	7,979	(7,979)	-	-	-	-	-	העברה מקרן הערכה מחדש לעודפים
<u>7,703,245</u>	<u>8,351</u>	<u>7,694,894</u>	<u>7,160,088</u>	<u>413,785</u>	<u>(993)</u>	<u>(464,769)</u>	<u>21,368</u>	<u>53,070</u>	<u>512,345</u>	יתרה ליום 31 בדצמבר 2022
										(מבוקר)

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס		נספח	
	2022	2023		
מבוקר	בלתי מבוקר			
אלפי ש"ח				
(2,864,895)	(2,442,387)	1,948,281	א	תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת
				תזרימי מזומנים מפעילות השקעה
(42)	-	-		השקעה בחברות כלולות
-	-	5,777		תמורה ממימוש השקעה בחברה כלולה בניכוי עלויות עסקה
(30,486)	(19,322)	(8,397)		השקעה ברכוש קבוע
(220,763)	(49,584)	(59,346)		השקעה בנכסים בלתי מוחשיים
510	161	50		דיבידנד שהתקבל מחברות כלולות
111	2	84		תמורה ממימוש רכוש קבוע
(250,670)	(68,743)	(61,832)		מזומנים נטו ששימשו לפעילות השקעה
				תזרימי מזומנים מפעילות מימון
(444,688)	(84,054)	(9,855)		התחייבות לרכישה חוזרת (REPO) בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה, נטו
(77,382)	807	-		התחייבות לרכישה חוזרת (REPO) בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה, נטו
1,820,562	-	-		תמורה מהנפקת אגרות חוב
(51,752)	-	-		בניכוי הוצאות הנפקה
(26,837)	(6,724)	(5,282)		פירעון קרן התחייבות בגין חכירה
-	-	(1,902,809)		פדיון אגרות חוב
1,219,903	(89,971)	(1,917,946)		מזומנים נטו שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) מימון
202,424	19,194	73,533		השפעת תנודות בשער החליפין על יתרות מזומנים ושווי מזומנים
(1,693,238)	(2,581,907)	42,036		עליה (ירידה) במזומנים ושווי מזומנים
20,342,779	20,342,779	18,649,541	ב	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה
18,649,541	17,760,872	18,691,577	ג	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים.

נספח א- תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת לפני מסים על ההכנסה⁽¹⁾

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס	
2022	2022	2023
מבוקר	בלתי מבוקר	
	אלפי ש"ח	
727,133	929,271	85,080
(435)	142	(513)
11,804,356	2,152,165	(2,368,729)
(119,671)	(22,967)	(134,510)
(2,605,255)	(625,899)	(614,338)
(66,137)	(22,093)	5,378
287,466	(50,311)	117,368
51,960	9,635	7,420
1,228	-	69
1,184	22	(63)
(577,195)	2,290	-
(89,467)	5,492	(366)
74,026	32,125	17,788
100,218	25,188	25,216
(9,922,736)	(2,051,388)	1,258,511
728,494	(132,911)	679,387
(54,878)	(78,982)	(117,875)
(95,826)	(54,525)	(52,534)
350,167	477,644	17,166
(254,963)	(138,218)	(241,748)
(2,204,954)	(1,419,555)	159,126
(123,073)	(95,436)	(40,195)
2,600	1,000	-
(4,795,217)	(1,564,274)	784,652
(50,628)	(132,404)	(165,392)
(2,818,504)	(22,582)	516,393
(658,914)	(482,024)	1,140,015
12,786	9,632	5,547
(11,023,368)	(4,178,234)	997,773
(164,550)	(71,607)	(113,761)
4,246,884	400,141	450,596
(605,282)	(337,160)	(63,916)
3,954,288	815,202	592,509
(2,864,895)	(2,442,387)	1,948,281

רווח לתקופה
 פריטים שאינם כרוכים בתזרימי מזומנים
 חלק החברה בתוצאות חברות מוחזקות, נטו
 הפסדים (רווחים), נטו מהשקעות פיננסיות עבור חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי
 תשואה
 הפסדים (רווחים), נטו מהשקעות פיננסיות אחרות
 נכסי חוב סחירים
 נכסי חוב שאינם סחירים
 מניות
 השקעות אחרות
 הוצאות מימון בגין התחייבויות פיננסיות ואחרות
 הפסדים (רווחים) ממימוש
 נכסים בלתי מוחשיים
 רכוש קבוע
 שינוי בשווי ההוגן של נדל"ן להשקעה עבור חוזים תלויי תשואה
 שינוי בשווי ההוגן של נדל"ן להשקעה אחר
פחת והפחתות
 רכוש קבוע
 נכסים בלתי מוחשיים
 שינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
 שינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
 שינוי בנכסי ביטוח משנה
 שינוי בהוצאות רכישה נדחות
 מסים על הכנסה
 שינויים בסעיפים מאזניים אחרים
השקעות פיננסיות ונדל"ן להשקעה עבור חוזים תלויי תשואה
 רכישת נדל"ן להשקעה
 מכירות (רכישות), נטו של השקעות פיננסיות
השקעות פיננסיות ונדל"ן להשקעה אחר
 רכישת נדל"ן להשקעה
 תמורה ממכירת נדל"ן להשקעה
 מכירות (רכישות), נטו של השקעות פיננסיות
 פרמיות לגביה
 חייבים ויתרות חובה
 זכאים ויתרות זכות
 התחייבויות בשל הטבות לעובדים, נטו
 סך ההתאמות הדרושות להצגת תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת
מזומנים ששולמו והתקבלו במהלך התקופה עבור
 ריבית ששולמה
 ריבית שהתקבלה
 מסים ששולמו, נטו
 דיבידנד שהתקבל מהשקעות פיננסיות
 מזומנים נטו שבבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) שוטפת

⁽¹⁾ תזרימי המזומנים מפעילות שוטפת כוללים רכישות ומכירות נטו של השקעות פיננסיות ונדל"ן להשקעה, הנובעים בעיקר מהפעילות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה. הבאורים המוצגים מהווים חלק בלתי נפרד מתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2022		2023
מבוקר	בלתי מבוקר		אלפי ש"ח

13,621,535	13,621,535	14,715,486
6,721,244	6,721,244	3,934,055
<u>20,342,779</u>	<u>20,342,779</u>	<u>18,649,541</u>

נספח ב - מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה

מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
מזומנים ושווי מזומנים אחרים

14,715,486	12,743,032	15,742,171
3,934,055	5,017,840	2,949,406
<u>18,649,541</u>	<u>17,760,872</u>	<u>18,691,577</u>

נספח ג - מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה

מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
מזומנים ושווי מזומנים אחרים

47,684	42,801	35,601
<u>43,530</u>	<u>6,349</u>	<u>7,771</u>

נספח ד - פעילות מהותית שאינה כרוכה בתזרימי המזומנים

רכישת רכוש קבוע, נכסים בלתי מוחשיים ונדל"ן להשקעה כנגד זכאים
הכרה בנכס זכות שימוש כנגד התחייבויות בגין חכירה

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים.

באור 1 - כללי

א. הישות המדווחת

מגדל חברה לביטוח בע"מ (להלן - "החברה") הינה חברה תושבת ישראל, אשר התאגדה בישראל וכתובתה הרשמית היא רחוב אפעל 4, קריית אריה, פתח תקווה. תמצית הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים של החברה ליום 31 במרס 2023 כוללים את אלה של החברה, של החברות הבנות שלה (להלן יחד - "הקבוצה") והשקעות בחברות כלולות. הקבוצה עוסקת בעיקר בפעילות ביטוח, פנסיה וגמל.

ב. שליטה בחברה

החברה נשלטת על-ידי מגדל אחזקות ביטוח ופיננסים בע"מ (להלן - "מגדל אחזקות"). מגדל אחזקות נשלטת על-ידי חברת אליהו הנפקות בע"מ (להלן - "אליהו הנפקות") חברה בת בבעלות מלאה של אליהו 1959 בע"מ (להלן - "אליהו 1959"), וחברת פרויקט גן העיר בע"מ, חברה בבעלותו המלאה של מר שלמה אליהו (להלן - "פרויקט גן העיר"), המחזיקות כ-64.28% מהון המניות המונפק והנפרע של החברה. מר שלמה אליהו הינו בעל השליטה הסופי בחברה, בחברה האם ובאליהו 1959, בין היתר, באמצעות החברות שלמה אליהו אחזקות בע"מ, אחים אליהו חברה לנאמנות והשקעות בע"מ וחברת פרויקט גן העיר בע"מ.

באור 2 - בסיס עריכת הדוחות הכספיים

א. מתכונת עריכה של תמצית דוחות כספיים ביניים מאוחדים

הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים של החברה ערוכים בהתאם לדרישות שנקבעו על ידי הממונה בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981.

בהתאם לדרישות שנקבעו על ידי הממונה נדחה מועד היישום לראשונה של תקן דיווח כספי בינלאומי מספר 17 בדבר חוזי ביטוח (IFRS 17) ושל תקן דיווח כספי בינלאומי מספר 9 בדבר מכשירים פיננסיים (IFRS 9) ליום 1 בינואר 2025 (וזאת במקום מועד היישום לראשונה שנקבע בתקן עצמו - 1 בינואר 2023). לאור זאת, בתקופות שעד מועד היישום לראשונה בישראל החברה ממשיכה ליישם את תקן דיווח כספי בינלאומי מספר 4 בדבר חוזי ביטוח (IFRS 4) ואת תקן חשבונאות בינלאומי מספר 39 בדבר מכשירים פיננסיים (IAS 39 משנת 2017).

ביתר הנושאים, הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים ערוכים בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי 34 "דיווח כספי לתקופות ביניים". לפיכך, החל מיום 1 בינואר 2023, דוחותיה הכספיים המאוחדים של החברה אינם מצייתים באופן מלא לתקני ה-IFRS.

יש לקרוא את תמצית הדוחות יחד עם הדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2022 ולשנה שהסתיימה באותו תאריך (להלן - "הדוחות השנתיים").

ב. שימוש באומדנים ושיקול דעת

בעריכת תמצית הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים בהתאם לאמור לעיל, נדרשת הנהלת החברה להשתמש בשיקול דעת, בהערכות, אומדנים והנחות אשר משפיעים על יישום המדיניות ועל הסכומים של נכסים והתחייבויות, הכנסות והוצאות. יובהר שהתוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה.

שיקול הדעת של ההנהלה, בעת יישום המדיניות החשבונאית של הקבוצה וההנחות העיקריות ששימשו בהערכות הכרוכות באי וודאות, הינם עקביים עם אלו ששימשו בעריכת הדוחות השנתיים.

לעניין עדכון ההנחות ושיעורי ריבית ההיוון המשמשים לחישוב ההפרשות לגמלה ולחישוב נאותות העתודות, ראה באור 9.

באור 3 - עיקרי המדיניות החשבונאית

המדיניות החשבונאית שיושמה בעריכת תמצית דוחות כספיים ביניים מאוחדים אלה, עקבית לזו שיושמה בעריכת הדוחות השנתיים המאוחדים, למעט המפורט להלן.

א. יישום לראשונה של תיקונים לתקני חשבונאות קיימים

1. תיקון ל-8 IAS מדיניות חשבונאית, שינויים באומדנים חשבונאיים וטעויות

בחודש פברואר 2021, פרסם ה-IASB תיקון לתקן חשבונאות בינלאומי 8: מדיניות חשבונאית, שינויים באומדנים חשבונאיים וטעויות (להלן - התיקון). מטרת התיקון הינה להציג הגדרה חדשה של המונח "אומדנים חשבונאיים".

אומדנים חשבונאיים מוגדרים כ"סכומים כספיים בדוחות הכספיים הכפופים לאי ודאות במדידה". התיקון מבהיר מהם שינויים באומדנים חשבונאיים וכיצד הם נבדלים משינויים במדיניות החשבונאית ומתיקוני טעויות.

התיקון יושם באופן פרוספקטיבי לתקופות שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר 2023 והוא חל על שינויים במדיניות חשבונאית ובאומדנים חשבונאיים המתרחשים בתחילת אותה תקופה או אחריה.

לתיקון לעיל לא הייתה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים של החברה.

2. תיקון ל-12 IAS, מסים על הכנסה

במאי 2021 פרסם ה-IASB תיקון לתקן חשבונאות בינלאומי 12, מסים על ההכנסה (להלן: "IAS 12" או "התקן") אשר מצמצם את תחולת 'חריג ההכרה לראשונה' (להלן: "החריג") במסים נדחים המובא בסעיפים 15 ו-24 ל-IAS 12 (להלן: "התיקון").

במסגרת הנחיות ההכרה בנכסי והתחייבויות מסים נדחים, מחריג IAS 12 הכרה בנכסי והתחייבויות מסים נדחים בגין הפרשים זמניים מסוימים הנובעים מההכרה לראשונה בנכסים והתחייבויות בעסקאות מסוימות. התיקון מצמצם את תחולת החריג ומבהיר כי הוא אינו חל על הכרה בנכסי והתחייבויות מסים נדחים הנובעים מעסקה אשר אינה צירוף עסקים ואשר בגינה נוצרים הפרשים זמניים שווים בחובה ובזכות גם אם הם עומדים ביתר תנאי החריג.

התיקון יושם לתקופות שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר 2023. בנוגע לעסקאות חכירה והכרה בהתחייבות בגין פירוק ושיקום - התיקון יושם החל מתחילת תקופת הדיווח המוקדמת ביותר המוצגת בדוחות הכספיים במועד היישום לראשונה, תוך זקיפת ההשפעה המצטברת של היישום לראשונה ליתרת הפתיחה של העודפים (או רכיב אחר בהון, ככל שרלוונטי) למועד זה.

לתיקון לעיל לא הייתה השפעה על הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים של החברה.

3. תיקון ל-1 IAS, גילוי למדיניות החשבונאית

בחודש פברואר 2021, פרסם ה-IASB תיקון לתקן חשבונאות בינלאומי 1: הצגת דוחות כספיים (להלן - התיקון). בהתאם לתיקון, חברות נדרשות לספק גילוי למדיניות החשבונאית המהותית שלהן חלק הדרישה כיום לספק גילוי למדיניות החשבונאית המשמעותית שלהן. אחת מהסיבות העיקריות לתיקון זה נובעת מכך שלמונח "משמעותי" לא קיימת הגדרה ב-IFRS בעוד שלמונח "מהותי" קיימת הגדרה בתקנים שונים ובפרט ב-IAS 1.

התיקון יושם לתקופות שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר 2023.

לתיקון לעיל לא הייתה השפעה על תמצית דוחות כספיים ביניים מאוחדים של החברה, אך התיקון צפוי להשפיע על גילויי המדיניות החשבונאית בדוחות הכספיים השנתיים המאוחדים של החברה.

באור 3 - עיקרי המדיניות החשבונאית

ב. עדכון מפת הדרכים לאימוץ IFRS 17 בישראל

בהמשך לאמור בבאור 2. כה. לדוחות הכספיים השנתיים של החברה, גילוי לתקני IFRS חדשים בתקופה שלפני יישום "תקן דיווח כספי בינלאומי IFRS 17, חוזי ביטוח" (להלן IFRS 17) ו-"IFRS 9 מכשירים פיננסיים" (להלן IFRS 9), ביום 20 באפריל 2023 פרסם הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון טיוטת עדכון שלישי ל- "מפת דרכים לאימוץ תקן חשבונאות בינלאומי מספר 17 (IFRS) חוזי ביטוח" (להלן - טיוטת עדכון שלישי) הכוללת מספר עדכונים ביחס ל-"מפת דרכים - עדכון שני", שפורסמה ביום 14 בדצמבר 2022.

במסגרת טיוטת העדכון השלישי נדחה מועד היישום לראשונה של IFRS 17 ושל IFRS 9 בישראל לתקופות הרבעוניות והשנתיות המתחילות ביום 1 בינואר 2025 (בהתאם, מועד המעבר יחול ביום 1 בינואר 2024).

בהתאם לטיוטת העדכון השלישי, בשנת 2024, במסגרת הדוחות הכספיים לרבעון השלישי, תידרשנה החברות לדווח, במסגרת באור ייעודי לדוחות הכספיים, דוח פרו-פורמה על המצב הכספי בלבד ליום 1 בינואר 2024 (נתוני יתרות פתיחה למועד המעבר, ללא מספרי השוואה), שיהיו ערוכים בהתאם להוראות IFRS 17 ו-IFRS 9. בדוח השנתי לשנת 2024, תידרשנה החברות לדווח, דוחות עיקריים פרו-פורמה (לכל הפחות - דוח על המצב הכספי ליום 1 בינואר 2024 וסעיפים נבחרים מהדוח על הרווח הכולל לשנת 2024, ללא מספרי השוואה), שיהיו ערוכים בהתאם להוראות IFRS 17 ו-IFRS 9 ובמטרה להבטיח את היערכותן של חברות הביטוח בישראל ליישום איכותי של התקנים באופן נאות ומהימן. עקרי העדכונים הינם ביחס לדרישות הדיווח לרשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון לפני מועד היישום לראשונה, ללוח הזמנים להתאמת מערכות המידע, להשלמת גיבוש המדיניות החשבונאית, להיערכות לחישוב תיאום הסיכון עבור סיכון לא פיננסי (RA), למעורבות רואי החשבון המבקרים ולגילוי מידע איכותי משלים לבאור הייעודי החל מהדוחות הכספיים לרבעון הראשון של שנת 2024.

החברה ממשיכה לבחון את ההשלכות של אימוץ התקנים האמורים על דוחותיה הכספיים ונערכת ליישומם בלוח הזמנים המעודכן.

כחלק מתהליך אימוץ התקן, החברה מצויה בתהליך יישום והטמעה של מערכות מידע ממוחשבות אשר הכרחיות ליישום הוראות התקן. כמו כן, החברה בוחנת וממפה את הבקורות הנדרשות ואת אופן זרימת המידע אל הדוחות הכספיים.

ג. התאמה לא מהותית של מספרי השוואה

לעניין התאמה לא מהותית של מספרי השוואה ראה באור 2. כג. לדוחות הכספיים השנתיים.

פרטים על שיעורי השינוי שחלו במדד המחירים לצרכן ובשער החליפין היציג של הדולר של ארה"ב

שער חליפין יציג של הדולר ארה"ב	מדד המחירים לצרכן	
	מדד ידוע	מדד בגין
	%	

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום

2.7	1.1	1.2	31 במרס 2023
2.1	1.2	1.5	31 במרס 2022
13.2	5.3	5.3	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022

באור 4 - עונתיותא. ביטוח חיים ובריאות

ההכנסות מפרמיות בביטוח חיים ובריאות אינן מתאפיינות בעונתיות. יחד עם זאת, עקב העובדה שהפרשות לביטוחי חיים נהנות מהטבות מס, חלק ניכר מהמכירות החדשות מתבצע בעיקר בסוף השנה.

ב. ביטוח כללי

מחזור ההכנסות מפרמיות ברוטו בביטוח כללי מתאפיין בעונתיות, הנובעת בעיקר מביטוחי רכבים של קבוצות עובדים שונות וציי רכבים של עסקים, אשר תאריכי חידושם הם בדרך כלל בינואר, וכן מפוליסות שונות של בתי עסק, אשר תאריכי חידושן הם בדרך כלל בינואר או באפריל. השפעתה של עונתיות זו על הרווח המדווח מנוטרלת באמצעות ההפרשה לפרמיה שטרם הורווחה.

במרכיבי ההוצאות האחרים, כגון תביעות, ובמרכיבי ההכנסות האחרים, כגון הכנסות מהשקעות, לא קיימת עונתיות מובהקת, ולכן גם לא קיימת עונתיות מובהקת ברווח. עם זאת, ראוי לציין, כי עונת חורף קשה עלולה לגרום לעליה בתביעות, בעיקר בענף רכב רכוש, ברבעונים הראשון והרביעי של השנה, וכתוצאה מכך לקיטון ברווח המדווח.

באור 5 - מגזרי פעילות

א. כללי

באור מגזרי פעילות כולל מספר מגזרים המהווים יחידות עסקיות אסטרטגיות של הקבוצה. יחידות עסקיות אלה כוללות מגוון מוצרים ומנוהלות בנפרד לצורך הקצאת משאבים והערכת ביצועים. המוצרים בבסיס כל מגזר דומים בעיקרם לעניין מהותם, אופן הפצתם, תמהיל הלקוחות, מהות הסביבה המפקחת וכן במאפיינים כלכליים ודמוגרפיים ארוכי טווח הנגזרים מחשיפה בעלת מאפיינים דומים לסיכונים ביטוחיים. כמו כן, לתוצאות תיק ההשקעות המוחזק כנגד ההתחייבויות הביטוחיות עשויה להיות השפעה ניכרת על הרווחיות.

תוצאות כל מגזר כוללות פריטים המיוחסים ישירות למגזר ופריטים אשר ניתן ליחסם על בסיס סביר.

כללי החשבונאות שיושמו בדיווח המגזרי תואמים את כללי החשבונאות המקובלים שאומצו לצורך העריכה וההצגה של הדוחות הכספיים המאוחדים של הקבוצה.

בין המגזרים קיימות תנועות בין חברתיות אשר כוללות, בין היתר, ריבית המחושבת לפי הוראות הדין.

החברה מקצה את הנכסים שאינם נמדדים בשווי הוגן בהתאם להוראות הדין בדבר הקצאת נכסים בעת חישוב ה-LAT ולנהלי החברה, לפירוט ראה באור 3.6.3.3(4) לדוחות הכספיים השנתיים. בהתאם, להקצאה זו עשויה להיות השפעה על מדידת ההכנסות מהשקעות של המגזרים השונים.

כתבי התחייבות נדחים המשרתים את דרישות ההון של החברה והוצאות המימון בגינן, מיוחסים לעמודה "לא מיוחסים למגזרי הפעילות".

1. מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח

מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח כולל את ענפי ביטוח חיים, פנסיה וגמל והוא מתמקד בעיקר בחסכון לטווח ארוך (במסגרת פוליסות ביטוח לסוגיהן, קרנות פנסיה וקופות גמל לרבות קרנות השתלמות) וכן בכיסויים ביטוחיים של סיכונים שונים כגון: מוות, נכות, אובדן כושר עבודה ועוד. בהתאם להוראות הממונה מפורט מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח לביטוח חיים, פנסיה וגמל.

2. מגזר ביטוח בריאות

מגזר ביטוח בריאות מרכז את כל פעילות הקבוצה בביטוח בריאות - המגזר כולל ביטוח סיעודי, ביטוח הוצאות רפואיות, ניתוחים, השתלות, ביטוח שיניים ועוד.

3. מגזר ביטוח כללי

מגזר הביטוח הכללי כולל את ענפי החבויות והרכוש. בהתאם להוראות הממונה מפורט מגזר הביטוח הכללי לפי ענפי רכב חובה, רכב רכוש, ענפי רכוש אחרים, וענפי חבויות אחרים.

• ענף רכב חובה

ענף רכב חובה מתמקד בכיסוי אשר רכישתו על ידי בעל הרכב או הנהג בו היא חובה על פי דין ואשר מעניק כיסוי לנזק גוף (לנהג הרכב, לנוסעים ברכב או להולכי רגל) כתוצאה משימוש ברכב מנועי.

• ענף רכב רכוש

ענף רכב רכוש מתמקד בכיסוי נזקי רכוש לרכב המבוטח ונזקי רכוש שהרכב המבוטח יגרום לצד שלישי.

• ענפי חבויות אחרים

ענפי החבויות מיועדים לכיסוי של חבויות המבוטח בגין נזק שהוא יגרום לצד שלישי. ענפים אלו כוללים: אחריות כלפי צד ג', אחריות מעבידים, אחריות מקצועית, אחריות המוצר, גוף אוניות וגוף מטוסים.

• ענפי רכוש ואחרים

יתר ענפי ביטוח כללי שאינם רכב וחבויות לרבות אובדן רכוש, מקיף בתי עסק, מקיף דירות, בנקים למשכנתאות, תאונות אישיות, מטענים בהובלה, ביטוח הנדסי וסיכונים אחרים.

4. מגזרי פעילות אחרים

מגזרי פעילות אחרים כוללים תוצאות מפעילות סוכנויות ביטוח.

5. פעילות שאינה מיוחסת למגזרי פעילות

פעילות זו כוללת חלק ממטה הקבוצה שאינו מיוחס למגזרי הפעילות, פעילויות נלוות/משיקות לפעילות הקבוצה, והחזקת נכסים והתחייבויות כנגד הון החברה.

באור 5 - מגזרי פעילות (המשך)

ב. מגזר בר דיווח

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2023

סך הכל	התאמות וקיזוזים	לא מיוחס למגזרי פעילות	מגזרי פעילות אחרים בלתי מבוקר אלפי ש"ח	ביטוח כללי	בריאות	ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח	
3,074,625	-	-	-	540,752	473,209	2,060,664	פרמיות שהורווחו ברוטו
226,631	-	-	-	127,924	47,287	51,420	פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
2,847,994	-	-	-	412,828	425,922	2,009,244	פרמיות שהורווחו בשייר
2,972,193	(23,013)	33,230	280	31,157	60,596	2,869,943	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
380,755	-	-	-	-	-	380,755	הכנסות מדמי ניהול
114,532	(37,218)*	-	102,315	20,367	13,215	15,853	הכנסות מעמלות
12,974	(992)	2,147	11,755	64	-	-	הכנסות אחרות
6,328,448	(61,223)	35,377	114,350	464,416	499,733	5,275,795	סך הכל ההכנסות
5,660,927	(300)	-	-	565,782	411,614	4,683,831	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
221,932	-	-	-	164,905	28,780	28,247	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
5,438,995	(300)	-	-	400,877	382,834	4,655,584	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
464,924	(37,832)	547	42,214	90,315	131,887	237,793	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
251,943	(3,216)	15,222	41,976	16,433	21,035	160,493	הוצאות הנהלה וכלליות
2,249	-	569	506	369	-	805	הוצאות אחרות
68,604	(20,611)	72,440	534	4,854	619	10,768	הוצאות מימון
6,226,715	(61,959)	88,778	85,230	512,848	536,375	5,065,443	סך הכל ההוצאות
513	-	1	281	588	-	(357)	חלק ברווחי (הפסדי) חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
102,246	736	(53,400)	29,401	(47,844)	(36,642)	209,995	רווח (הפסד) לפני מסים על הכנסה
72,206	-	29,095	13	11,419	7,357	24,322	רווח כולל אחר לפני מסים על הכנסה
174,452	736	(24,305)	29,414	(36,425)	(29,285)	234,317	סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לתקופה לפני מסים על הכנסה
134,288,004	-	-	-	-	3,049,753	131,238,251	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
42,558,472	-	-	-	5,791,992	2,688,405	34,078,075	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה

* נובע מהכנסות מעמלות שמתקבלות בסוכנויות שבבעלות הקבוצה, מהפעילות בתחום ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח בסך של 27,236 אלפי ש"ח, בתחום ביטוח בריאות בסך של 5,992 אלפי ש"ח ובתחום ביטוח כללי בסך של 3,990 אלפי ש"ח.

באור 5 - מגזרי פעילות (המשך)
 ב. מגזר בר דיווח (המשך)

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2022

סך הכל	התאמות וקיצוזים	לא מיוחס למגזרי פעילות	מגזרי פעילות אחרים	ביטוח כללי	בריאות	ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח	
בלתי מבוקר							
אלפי ש"ח							
3,139,149	-	-	-	480,266	442,372	2,216,511	פרמיות שהורווחו ברוטו
224,466	-	-	-	115,029	38,373	71,064	פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
2,914,683	-	-	-	365,237	403,999	2,145,447	פרמיות שהורווחו בשייר
(1,230,912)	(3,408)	(36,925)	426	51,329	(5,826)	(1,236,508)	רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון
395,104	-	-	-	-	-	395,104	הכנסות מדמי ניהול
107,953	(36,975)*	-	91,081	21,636	6,616	25,595	הכנסות מעמלות
11,859	(991)	2,186	10,610	54	-	-	הכנסות אחרות
2,198,687	(41,374)	(34,739)	102,117	438,256	404,789	1,329,638	סך הכל ההכנסות
274,008	(300)	-	-	573,287	(442,089)	143,110	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
228,820	-	-	-	149,087	35,564	44,169	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
45,188	(300)	-	-	424,200	(477,653)	98,941	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
440,550	(36,761)	-	36,954	89,958	121,435	228,964	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
250,063	(3,076)	15,869	38,371	15,530	20,331	163,038	הוצאות הנהלה וכלליות
2,660	-	758	360	737	-	805	הוצאות אחרות
53,169	(1,331)	45,462	827	1,200	448	6,563	הוצאות מימון
791,630	(41,468)	62,089	76,512	531,625	(335,439)	498,311	סך הכל ההוצאות
(142)	-	(206)	173	(31)	-	(78)	חלק ברווחי (הפסדי) חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
1,406,915	94	(97,034)	25,778	(93,400)	740,228	831,249	רווח (הפסד) לפני מסים על הכנסה
(974,881)	-	(330,264)	(617)	(145,337)	(109,359)	(389,304)	הפסד כולל אחר לפני מסים על הכנסה
432,034	94	(427,298)	25,161	(238,737)	630,869	441,945	סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לתקופה לפני מסים על הכנסה
140,900,841	-	-	-	-	2,817,939	138,082,902	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
41,017,680	-	-	-	5,784,363	2,603,445	32,629,872	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה

* נובע מהכנסות מעמלות שמתקבלות בסוכנויות שבבעלות הקבוצה, מהפעילות בתחום ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח בסך של 26,971 אלפי ש"ח, בתחום הבריאות בסך של 5,588 אלפי ש"ח ובתחום ביטוח כללי בסך של 4,416 אלפי ש"ח.

באור 5 - מגזרי פעילות (המשך)
ב. מגזר בר דיווח (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022

סך הכל	התאמות וקיזוזים	לא מיוחס למגזרי פעילות	מגזרי פעילות אחרים	ביטוח כללי	בריאות	ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח	
							פרמיות שהורווחו ברוטו
12,486,060	-	-	-	2,009,844	1,841,680	8,634,536	פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
923,788	-	-	-	498,428	154,358	271,002	פרמיות שהורווחו בשייר
11,562,272	-	-	-	1,511,416	1,687,322	8,363,534	רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון
(7,340,939)	(35,769)	(109,794)	889	100,959	(163,393)	(7,133,831)	הכנסות מדמי ניהול
1,537,509	-	-	-	-	-	1,537,509	הכנסות מעמלות
422,164	(148,140)*	-	353,823	90,884	22,753	102,844	הכנסות אחרות
51,408	(3,941)	8,589	46,593	167	-	-	
6,232,414	(187,850)	(101,205)	401,305	1,703,426	1,546,682	2,870,056	סך הכל הכנסות
2,763,836	(1,200)	-	-	1,513,086	344,535	907,415	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
615,877	-	-	-	372,114	111,765	131,998	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
2,147,959	(1,200)	-	-	1,140,972	232,770	775,417	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
1,807,653	(149,077)	-	158,146	437,473	494,523	866,588	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
935,924	(12,546)	59,257	159,050	60,054	78,177	591,932	הוצאות הנהלה וכלליות
11,867	-	4,392	1,498	2,580	-	3,397	הוצאות אחרות
252,146	(26,888)	222,451	3,213	8,513	2,781	42,076	הוצאות מימון
5,155,549	(189,711)	286,100	321,907	1,649,592	808,251	2,279,410	סך הכל הוצאות
435	-	56	632	(593)	-	340	חלק ברווחי (הפסדי) חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
1,077,300	1,861	(387,249)	80,030	53,241	738,431	590,986	רווח (הפסד) לפני מסים על הכנסה
(1,870,206)	-	(607,833)	1,096	(313,379)	(205,663)	(744,427)	רווח (הפסד) כולל אחר לפני מסים על הכנסה
(792,906)	1,861	(995,082)	81,126	(260,138)	532,768	(153,441)	סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לתקופה לפני מסים על הכנסה
133,029,493	-	-	-	-	2,987,447	130,042,046	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
41,879,085	-	-	-	5,464,576	2,578,438	33,836,071	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה

* נובע מהכנסות מעמלות שמתקבלות בסוכנויות שבבעלות הקבוצה, מהפעילות בתחום ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח בסך של 113,166 אלפי ש"ח, בתחום ביטוח בריאות בסך של 19,012 אלפי ש"ח ובתחום ביטוח כללי בסך של 15,962 אלפי ש"ח.

באור 5 - מגזרי פעילות (המשך)

ג.1. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2023				
סה"כ	גמל	פנסיה	ביטוח חיים	
בלתי מבוקר				
אלפי ש"ח				
2,060,664	-	-	2,060,664	פרמיות שהורווחו ברוטו
51,420	-	-	51,420	פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
2,009,244	-	-	2,009,244	פרמיות שהורווחו בשייר
2,869,943	223	475	2,869,245	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
380,755	32,531	94,886	253,338	הכנסות מדמי ניהול
15,853	-	-	15,853	הכנסות מעמלות
5,275,795	32,754	95,361	5,147,680	סך הכל הכנסות
4,683,831	-	-	4,683,831	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
28,247	-	-	28,247	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
4,655,584	-	-	4,655,584	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
237,793	15,136	35,283	187,374	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
160,493	15,867	49,140	95,486	הוצאות הנהלה וכלליות
805	805	-	-	הוצאות אחרות
10,768	-	3	10,765	הוצאות מימון
5,065,443	31,808	84,426	4,949,209	סך הכל הוצאות
(357)	-	-	(357)	חלק בהפסדי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
209,995	946	10,935	198,114	רווח לפני מסים על ההכנסה
24,322	135	426	23,761	רווח כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
234,317	1,081	11,361	221,875	סך כל הרווח הכולל לתקופה לפני מסים על ההכנסה

באור 5 - מגזרי פעילות (המשך)

ג.1. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח (המשך)

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2022				
סה"כ	גמל	פנסיה	ביטוח חיים	
בלתי מבוקר				
אלפי ש"ח				
2,216,511	-	-	2,216,511	פרמיות שהורוחו ברוטו
71,064	-	-	71,064	פרמיות שהורוחו על ידי מבטחי משנה
2,145,447	-	-	2,145,447	פרמיות שהורוחו בשייר
(1,236,508)	345	1,093	(1,237,946)	רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות
395,104	31,767	94,242	269,095	הכנסות מדמי ניהול
25,595	-	-	25,595	הכנסות מעמלות
1,329,638	32,112	95,335	1,202,191	סך הכל הכנסות
143,110	-	-	143,110	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
44,169	-	-	44,169	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
98,941	-	-	98,941	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
228,964	14,524	34,026	180,414	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
163,038	15,579	49,392	98,067	הוצאות הנהלה וכלליות
805	805	-	-	הוצאות אחרות
6,563	-	1	6,562	הוצאות מימון
498,311	30,908	83,419	383,984	סך הכל הוצאות
(78)	-	-	(78)	חלק בהפסדי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
831,249	1,204	11,916	818,129	רווח לפני מסים על ההכנסה
(389,304)	(1,027)	(2,815)	(385,462)	הפסד כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
441,945	177	9,101	432,667	סך כל הרווח הכולל לתקופה לפני מסים על ההכנסה

באור 5 - מגזרי פעילות (המשך)

ג.1. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022				
סה"כ	גמל	פנסיה	ביטוח חיים	
מבוקר				
אלפי ש"ח				
8,634,536	-	-	8,634,536	פרמיות שהורוחו ברוטו
271,002	-	-	271,002	פרמיות שהורוחו על ידי מבטחי משנה
8,363,534	-	-	8,363,534	פרמיות שהורוחו בשייר
(7,133,831)	301	762	(7,134,894)	רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות
1,537,509	125,981	370,870	1,040,658	הכנסות מדמי ניהול
102,844	-	-	102,844	הכנסות מעמלות
2,870,056	126,282	371,632	2,372,142	סך הכל הכנסות
907,415	-	-	907,415	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
131,998	-	-	131,998	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
775,417	-	-	775,417	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
866,588	61,762	130,599	674,227	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
591,932	57,335	185,650	348,947	הוצאות הנהלה וכלליות
3,397	3,222	-	175	הוצאות אחרות
42,076	1	5	42,070	הוצאות מימון
2,279,410	122,320	316,254	1,840,836	סך הכל הוצאות
340	-	-	340	חלק ברווחי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
590,986	3,962	55,378	531,646	רווח לפני מסים על ההכנסה
(744,427)	(2,636)	(8,142)	(733,649)	הפסד כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
(153,441)	1,326	47,236	(202,003)	סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לתקופה לפני מסים על ההכנסה

באור 5 - מגזרי פעילות (המשך)

ג.2. נתונים נוספים לגבי ביטוח חיים

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2023							
פוליסות ללא מרכיב חסכון			פוליסות הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה				
סיכון הנמכר כפוליסה בודדת			משנת 2004				
סה"כ	קבוצתי	פרט	שאינו תלוי תשואה		עד שנת 2003	עד שנת 1990	
			תלוי תשואה	בלתי מבוקר אלפי ש"ח			
2,060,664	5,192	182,311	1,206,824	-	601,084	65,253	פרמיות ברטוח
221,586	-	-	188,743	32,843	-	-	תקבולים בגין חוזי השקעה שנזקפו ישירות לעתודות ביטוח
184,203	-	-	125,026	(11,433)	115,511	(44,901)	מרווח פיננסי כולל דמי ניהול
4,582,720	9,630	111,366	1,940,277	(5,001)	1,960,717	565,731	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברטוח
101,111	-	-	87,814	13,278	19	-	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי השקעה
221,875	1,105	23,556	(8,316)	(5,515)	84,229	126,816	סך כל הרווח (הפסד) הכולל מעסקי ביטוח חיים

הערות

1. המוצרים שהונפקו עד לשנת 1990 (לרבות הגדלות בגינם) היו בעיקרם מבטיחי תשואה והם מגובים בעיקרם באגרות חוב מיועדות.
 2. המרווח הפיננסי אינו כולל הכנסות נוספות של החברה הנגבות כשיעור מהפרמיה והוא מחושב לפני ניכוי הוצאות לניהול ההשקעות.
- המרווח הפיננסי בפוליסות עם תשואה מובטחת מבוסס על הכנסות מהשקעות בפועל לשנת הדוח בניכוי מכפלה של שיעור התשואה המובטחת לשנה כשהוא מוכפל בעתודה הממוצעת לשנה בקרנות הביטוח השונות. לעניין זה, הכנסות מהשקעות כוללות גם את השינוי בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שנזקף לדוח על הרווח הכולל. בחוזים תלויי תשואה, המרווח הפיננסי הינו סך דמי הניהול הקבועים והמשתנים המחושבים על בסיס התשואה והיתרה הממוצעת של עתודות הביטוח.

באור 5 - מגזרי פעילות (המשך)

ג.2. נתונים נוספים לגבי ביטוח חיים (המשך)

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2022							
פוליסות ללא מרכיב חסכון			פוליסות הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה				
סיכון הנמכר כפוליסה בודדת			משנת 2004				
סה"כ	קבוצתי	פרט	תלוי תשואה	שאינו תלוי תשואה	עד שנת 2003	עד שנת 1990	
בלתי מבוקר							
אלפי ש"ח							
2,216,511	6,732	173,149	1,367,680	-	601,671	67,279	פרמיות ברוטו
959,851	-	-	888,797	71,054	-	-	תקבולים בגין חוזי השקעה שנזקפו ישירות לעתודות ביטוח
(126,840)	-	-	106,440	(17,436)	115,010	(330,854)	מרווח פיננסי כולל דמי ניהול
212,814	4,323	93,991	409,798	(15,930)	(556,456)	277,088	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
(69,704)	-	-	(70,748)	926	118	-	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי השקעה
432,667	(1,879)	26,225	(18,108)	4,930	319,980	101,519	סך כל הרווח (הפסד) הכולל מעסקי ביטוח חיים

הערות

- המוצרים שהונפקו עד לשנת 1990 (לרבות הגדלות בגינם) היו בעיקרם מבטיחי תשואה והם מגובים בעיקרם באגרות חוב מיועדות.
 - המרווח הפיננסי אינו כולל הכנסות נוספות של החברה הנגבות כשיעור מהפרמיה והוא מחושב לפני ניכוי הוצאות לניהול ההשקעות.
- המרווח הפיננסי בפוליסות עם תשואה מובטחת מבוסס על הכנסות מהשקעות בפועל לשנת הדוח בניכוי מכפלה של שיעור התשואה המובטחת לשנה כשהוא מוכפל בעתודה הממוצעת לשנה בקרנות הביטוח השונות. לעניין זה, הכנסות מהשקעות כוללות גם את השינוי בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שנזקק לדוח על הרווח הכולל. בחוזים תלויי תשואה, המרווח הפיננסי הינו סך דמי הניהול הקבועים והמשתנים המחושבים על בסיס התשואה והיתרה הממוצעת של עתודות הביטוח.

באור 5 - מגזרי פעילות (המשך)

ג.2. נתונים נוספים לגבי ביטוח חיים (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022							
פוליסות ללא מרכיב חסכון			פוליסות הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה				
סיכון הנמכר כפוליסה בודדת			משנת 2004				
סה"כ	קבוצתי	פרט	תלוי תשואה	שאינו תלוי תשואה	עד שנת 2003	עד שנת 1990	
מבוקר אלפי ש"ח							
8,634,536	24,635	710,200	5,203,979	-	2,426,998	268,724	פרמיות ברוטו
2,152,388	-	-	2,033,490	118,898	-	-	תקבולים בגין חוזי השקעה שנזקפו ישירות לעתודות ביטוח
(56,426)	-	-	459,347	(47,843)	451,308	(919,238)	מרווח פיננסי כולל דמי ניהול
1,299,805	13,627	371,706	669,629	(47,513)	(2,232,155)	2,524,511	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
(392,390)	-	-	(373,390)	(19,007)	7	-	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי השקעה
(202,003)	(1,557)	120,846	205,970	44,893	(105,817)	(466,338)	סך כל הרווח (הפסד) הכולל מעסקי ביטוח חיים

הערות

1. המוצרים שהונפקו עד לשנת 1990 (לרבות הגדלות בגינם) היו בעיקרם מבטיחי תשואה והם מגובים בעיקרם באגרות חוב מיועדות.
 2. המרווח הפיננסי אינו כולל הכנסות נוספות של החברה הנגבות כשיעור מהפרמיה והוא מחושב לפני ניכוי הוצאות לניהול ההשקעות.
- המרווח הפיננסי בפוליסות עם תשואה מובטחת מבוסס על הכנסות מהשקעות בפועל לשנת הדוח בניכוי מכפלה של שיעור התשואה המובטחת לשנה כשהוא מוכפל בעתודה הממוצעת לשנה בקרנות הביטוח השונות. לעניין זה, הכנסות מהשקעות כוללות גם את השינוי בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שנזקף לדוח על הרווח הכולל. בחוזים תלויי תשואה, המרווח הפיננסי הינו סך דמי הניהול הקבועים והמשתנים המחושבים על בסיס התשואה והיתרה הממוצעת של עתודות הביטוח.

באור 5 - מגזרי פעילות (המשך)

ג.3. נתונים נוספים לגבי ביטוח בריאות

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2023				
סה"כ	אחר *		סיעודי	
	ז"ק	ז"א	קבוצתי	פרט
	בלתי מבוקר			
	אלפי ש"ח			
474,346	7,186	347,331	468	119,361
411,614	2,001	240,907	2,004	166,702
(29,285)	825	(16,835)	(1,309)	(11,966)

פרמיות ברוטו

תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו

סך כל הרווח (הפסד) הכולל מעסקי ביטוח בריאות

* הכיסוי המהותי ביותר הכלול בביטוח בריאות אחר לז"א הינו הוצאות רפואיות, ולז"ק הינו נסיעות לחו"ל. מתוכם פרמיות פרט בסך של 302,364 אלפי ש"ח ופרמיות קולקטיב בסך של 52,153 אלפי ש"ח.

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2022				
סה"כ	אחר *		סיעודי	
	ז"ק	ז"א	קבוצתי	פרט
	בלתי מבוקר			
	אלפי ש"ח			
442,485	2,433	323,036	1,493	115,523
(442,089)	1,209	213,942	2,524	(659,764)
630,869	(825)	(24,168)	(1,216)	657,078

פרמיות ברוטו

תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו

סך כל הרווח (הפסד) הכולל מעסקי ביטוח בריאות

* הכיסוי המהותי ביותר הכלול בביטוח בריאות אחר לז"א הינו הוצאות רפואיות, ולז"ק הינו נסיעות לחו"ל. מתוכם פרמיות פרט בסך של 275,237 אלפי ש"ח ופרמיות קולקטיב בסך של 50,232 אלפי ש"ח.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022				
סה"כ	אחר *		סיעודי	
	ז"ק	ז"א	קבוצתי	פרט
	מבוקר			
	אלפי ש"ח			
1,842,834	23,340	1,344,898	5,234	469,362
344,535	13,258	812,999	7,535	(489,257)
532,768	(1,766)	7,966	(2,401)	528,969

פרמיות ברוטו

תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו

סך כל הרווח (הפסד) הכולל מעסקי ביטוח בריאות

* הכיסוי המהותי ביותר הכלול בביטוח בריאות אחר לז"א הינו הוצאות רפואיות, ולז"ק הינו נסיעות לחו"ל. מתוכם פרמיות פרט בסך של 1,154,277 אלפי ש"ח ופרמיות קולקטיב בסך של 213,961 אלפי ש"ח.

באור 5 - מגזרי פעילות (המשך)

ד. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2023				
רכב חובה	רכב רכוש	ענפי רכוש ואחרים (*)	ענפי חבויות אחרים (*)	סה"כ
בלתי מבוקר אלפי ש"ח				
147,984	264,503	203,009	128,254	743,750
1,216	2,721	133,099	24,171	161,207
146,768	261,782	69,910	104,083	582,543
(40,407)	(90,284)	(13,581)	(25,443)	(169,715)
פרמיות ברוטו				
פרמיות ביטוח משנה				
פרמיות בשייר				
שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר				
106,361	171,498	56,329	78,640	412,828
פרמיות שהורווחו בשייר				
15,005	3,097	3,237	9,818	31,157
-	-	16,536	3,831	20,367
33	7	2	22	64
רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון				
הכנסות מעמלות				
הכנסות אחרות				
121,399	174,602	76,104	92,311	464,416
סך כל ההכנסות				
143,633	161,518	170,757	89,874	565,782
4,961	1,532	145,560	12,852	164,905
138,672	159,986	25,197	77,022	400,877
8,757	27,211	33,983	20,364	90,315
3,603	4,517	4,393	3,920	16,433
93	166	44	66	369
1,371	292	2,294	897	4,854
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו				
חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח				
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר				
עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות				
הוצאות הנהלה וכלליות				
הוצאות אחרות				
הוצאות מימון				
152,496	192,172	65,911	102,269	512,848
סך כל ההוצאות				
305	63	21	199	588
חלק ברווחי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני				
(30,792)	(17,507)	10,214	(9,759)	(47,844)
רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה				
5,919	1,218	409	3,873	11,419
רווח כולל אחר לפני מסים על הכנסה				
(24,873)	(16,289)	10,623	(5,886)	(36,425)
סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לתקופה לפני מסים על הכנסה				
2,350,348	589,626	654,619	2,197,399	5,791,992
התחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו ליום 31 במרס 2023				
2,258,779	585,873	193,319	1,498,234	4,536,205
התחייבויות בגין חוזי ביטוח, בשייר ליום 31 במרס 2023				

(*) ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח מקיף דירות, מקיף בתי עסק, מטענים בהובלה וביטוח הנדסי אשר הפעילות בגינם מהווה כ-99% מסך הפרמיות בענפים אלו.

ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אחריות מעבידים, אחריות צד שלישי ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה כ-84% מסך הפרמיות בענפים אלו.

באור 5 - מגזרי פעילות (המשך)

ד. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי (המשך)

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2022				
רכב חובה	רכב רכוש	ענפי רכוש ואחרים (*)	ענפי חבויות אחרים (*)	סה"כ
בלתי מבוקר אלפי ש"ח				
152,343	234,339	166,211	121,357	674,250
1,311	1,535	99,186	18,853	120,885
151,032	232,804	67,025	102,504	553,365
(54,970)	(87,341)	(11,063)	(34,754)	(188,128)
פרמיות שהורוחו בשייר				
96,062	145,463	55,962	67,750	365,237
25,678	4,642	2,967	18,042	51,329
-	-	18,145	3,491	21,636
28	5	2	19	54
סך כל ההכנסות				
121,768	150,110	77,076	89,302	438,256
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו				
150,796	184,156	129,095	109,240	573,287
4,981	1,050	105,115	37,941	149,087
145,815	183,106	23,980	71,299	424,200
7,539	26,984	36,565	18,870	89,958
3,402	4,057	4,221	3,850	15,530
201	310	89	137	737
23	4	1,158	15	1,200
סך כל הוצאות				
156,980	214,461	66,013	94,171	531,625
חלק בהפסדי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני				
(16)	(3)	(1)	(11)	(31)
(35,228)	(64,354)	11,062	(4,880)	(93,400)
(74,381)	(13,446)	(5,246)	(52,264)	(145,337)
סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לתקופה לפני מסים על הכנסה				
(109,609)	(77,800)	5,816	(57,144)	(238,737)
התחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו ליום 31 במרס 2022				
2,329,199	573,050	641,368	2,240,746	5,784,363
התחייבויות בגין חוזי ביטוח, בשייר ליום 31 במרס 2022				
2,251,395	571,213	199,186	1,588,499	4,610,293

(*) ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח מקיף דירות, מקיף בתי עסק, מטענים בהובלה וביטוח הנדסי אשר הפעילות בגינם מהווה כ-98% מסך הפרמיות בענפים אלו.

ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אחריות מעבידים, אחריות צד שלישי ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה כ-88% מסך הפרמיות בענפים אלו.

באור 5 - מגזרי פעילות (המשך)

ד. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022					
סה"כ	ענפי חבויות אחרים (*)	ענפי רכוש ואחרים (*)	רכב רכוש	רכב חובה	
מבוקר אלפי ש"ח					
2,070,653	390,951	610,613	687,366	381,723	פרמיות ברוטו
478,663	83,558	382,888	5,110	7,107	פרמיות ביטוח משנה
1,591,990	307,393	227,725	682,256	374,616	פרמיות בשייר
(80,574)	(20,664)	604	(44,773)	(15,741)	שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
1,511,416	286,729	228,329	637,483	358,875	פרמיות שהורווחו בשייר
100,959	35,524	8,587	7,553	49,295	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
90,884	14,064	76,820	-	-	הכנסות מעמלות
167	62	6	13	86	הכנסות אחרות
1,703,426	336,379	313,742	645,049	408,256	סך כל ההכנסות
1,513,086	206,712	280,076	595,268	431,030	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
372,114	148,585	198,937	2,892	21,700	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
1,140,972	58,127	81,139	592,376	409,330	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
437,473	83,944	159,921	148,132	45,476	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
60,054	14,644	16,449	15,774	13,187	הוצאות הנהלה וכלליות
2,580	499	368	1,106	607	הוצאות אחרות
8,513	1,314	5,085	307	1,807	הוצאות מימון
1,649,592	158,528	262,962	757,695	470,407	סך כל ההוצאות
(593)	(219)	(23)	(46)	(305)	חלק בהפסדי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
53,241	177,632	50,757	(112,692)	(62,456)	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
(313,379)	(115,972)	(11,861)	(24,565)	(160,981)	הפסד כולל אחר לפני מסים על הכנסה
(260,138)	61,660	38,896	(137,257)	(223,437)	סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לתקופה לפני מסים על הכנסה
5,464,576	2,163,824	513,268	510,286	2,277,198	התחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו ליום 31 בדצמבר 2022
4,322,962	1,447,435	178,495	508,455	2,188,577	התחייבויות בגין חוזי ביטוח, בשייר ליום 31 בדצמבר 2022

(*) ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח מקיף דירות, מקיף בתי עסק, מטענים בהובלה וביטוח הנדסי אשר הפעילות בגינם מהווה כ-98% מסך הפרמיות בענפים אלו.

ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אחריות מעבידים, אחריות צד שלישי ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה כ-88% מסך הפרמיות בענפים אלו.

באור 6 - ניהול ודרישות ההון של חברות הקבוצה

א. מדיניות החברה היא להחזיק בסיס הון איתן להבטחת כושר הפירעון שלה ויכולתה לעמוד בהתחייבויותיה למבוטחים ולשמר את יכולת החברה להמשיך את פעילותה העיסוקית כדי שתוכל להניב תשואה לבעלי מניותיה וכן על מנת לתמוך בפעילות עסקית עתידית.

ב. חברות הקבוצה, שהינן גופים מוסדיים, כפופות לדרישות הון הנקבעות על-ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון (להלן - "הממונה").

ג. משטר הון רגולטורי החל על החברה

על החברה חל משטר כושר פירעון כלכלי מבוסס Solvency II וזאת בהתאם להוראות יישום שפורסמו בחודש יוני 2017 ועודכנו בחודש אוקטובר 2020 (להלן - "חוזר סולבנסי").

יחס כושר פירעון מבוסס סיכון

יחס כושר פירעון מבוסס סיכון מחושב כיחס שבין ההון העצמי הכלכלי של חברת הביטוח לבין ההון הנדרש לכושר פירעון.

ההון העצמי הכלכלי נקבע כסיכום ההון העולה מהמאזן הכלכלי (ראה להלן) ומכשירי חוב הכוללים מנגנונים לספיגת הפסדים (מכשיר הון רובד 1 מורכב, מכשיר הון רובד 2, הון משני מורכב והון שלישי מורכב).

סעיפי המאזן הכלכלי מחושבים לפי שווי כלכלי, כאשר ההתחייבויות הביטוחיות מחושבות על בסיס הערכה מיטבית של מכלול התזרימים העתידיים הצפויים מהעסקים הקיימים, ללא מרווחי שמרנות, ובתוספת מרווח סיכון (Risk Margin).

ההון הנדרש לכושר פירעון (SCR) נועד לאמוד את החשיפה של ההון העצמי הכלכלי לסדרת תרחישים שנקבעה בחוזר הסולבנסי המשקפים סיכונים ביטוחיים, סיכונים שוק ואשראי וכן סיכונים תיפעוליים.

חוזר סולבנסי כולל, בין היתר, הוראות מעבר בקשר לעמידה בדרישות ההון. החברה בחרה בחלופה של הגדלת ההון הכלכלי באמצעות ניכוי מעתודות הביטוח אשר ילך ויקטן בצורה הדרגתית, עד לשנת 2032 (להלן - "ניכוי בתקופת הפריסה").

ד. יחס כושר הפירעון ומדיניות ההון של החברה

1. בהתאם לדוח יחס כושר פירעון ליום 31 בדצמבר 2022, שאושר ביום 30 במאי 2023, לחברה עודף הון בהתחשב בהוראות המעבר בתקופת הפריסה. לפרטים נוספים ראה סעיף 3.2.1 בדוח הדירקטוריון.

יודגש כי התחזיות וההנחות, שהיוו בסיס להכנת דוח יחס כושר פירעון כלכלי, ליום 31 בדצמבר 2022 מבוססות, בעיקרן על ניסיון העבר, כפי שעולה ממחקרים אקטואריים הנערכים מעת לעת. נוכח הרפורמות בשוק ההון, הביטוח והחסכון והשינויים בסביבה הכלכלית, נתוני העבר אינם משקפים בהכרח את התוצאות העתידיות. החישוב מתבסס לעיתים על הנחות לגבי אירועים עתידיים, על פעולות ההנהלה וכן על דפוס ההתפתחות העתידי של מרווח הסיכון, שלא בהכרח יתממשו או שיתממשו באופן שונה מההנחות אשר שימשו בסיס לחישוב. כמו כן, התוצאות בפועל עלולות להיות שונות באופן מהותי מהחישוב, מאחר והתרחישים המשולבים של אירועים עשויים להתממש באופן שונה מהותית מההנחות בחישוב.

2. מדיניות ניהול ההון של החברה

ביום 26 במאי 2021 קבע הדירקטוריון מדיניות הון אשר על פיה החברה תשאף לפעול ביחס כושר פירעון בטווח של 155%-175%. בנוסף, קבע דירקטוריון החברה יעד יחס כושר פירעון מינימלי של 140%. יעדים אלו הינם ליחס כושר פירעון בהתחשב בסכום הניכוי בתקופת הפריסה עד תום 2032.

יחס כושר הפירעון של החברה, ללא התחשבות בהוראות המעבר, יבנה בהדרגה בהתאם ליעדים אלו עד לתום 2032, בהתאם לתכנית ההון של החברה.

לעניין עמידה של החברה במדיניות ההון ראה סעיף 3.2.3 בדוח הדירקטוריון.

3. יחס כושר הפירעון לעניין חלוקת דיבידנד

בהתאם למכתב שפרסמה הממונה בחודש אוקטובר 2017 (להלן - "המכתב") חברת ביטוח תהיה רשאית לחלק דיבידנד רק אם לאחר ביצוע החלוקה יש לחברה יחס כושר פירעון לפי חוזר סולבנסי בשיעור של לפחות 100%, כשהוא מחושב ללא הוראות המעבר ובכפוף ליעד יחס כושר פירעון שקבע דירקטוריון החברה.

היחס האמור יחושב ללא ההקלה שניתנה בגין הפרש מקורי המיוחס לרכישת פעילות של קופות גמל וחברות מנהלות. בנוסף, נקבעו במכתב הוראות דיווח לממונה.

בהתאם לדוח יחס כושר פירעון ליום 31 בדצמבר 2022, יחס כושר הפירעון של החברה לעניין חלוקת דיבידנד, דהיינו, ללא התחשבות בהוראות המעבר, נמוך מ-100%.

לפרטים נוספים ראה סעיף 3.2 בדוח הדירקטוריון וכן דוחות יחס כושר פירעון כלכלי של החברה ליום 31 בדצמבר 2022 שפורסם באתר האינטרנט של החברה.

באור 6 - ניהול ודרישות ההון של חברות הקבוצה (המשך)

ד. יחס כושר הפירעון ומדיניות ההון של החברה (המשך)

4. הערכה עצמית של הסיכונים וכושר הפירעון של חברת ביטוח (ORSA)

ביום 5 בינואר 2022 פרסם הממונה תיקון להוראות החוזר המאוחד - "דיווח לממונה על שוק ההון" - הערכה עצמית של הסיכונים וכושר הפירעון של חברת ביטוח (ORSA) (להלן - "התיקון") - בתיקון נקבע כי חברת ביטוח תדווח לממונה אודות הערכה עצמית של הסיכונים וכושר הפירעון (ORSA) אחת לשנה, במהלך חודש ינואר. תחילתו של החוזר ביום 1 בינואר 2023. החברה העבירה את הדיווח הנדרש לממונה בינואר 2023.

ה. דרישות ההון מחברות מנהלות

דרישות ההון מחברות מנהלות בקבוצה כוללות דרישות הון בהתאם להיקף הנכסים המנוהלים ולהוצאות השנתיות, אך לא פחות מהון התחלתי בסך 10 מיליון ש"ח. נכון למועד דוח זה חברות אלו עומדות בדרישות תקנות ההון.

מכשירים פיננסיים - באור 7

א. נכסים עבור חוזים תלויי תשואה

1. פירוט הנכסים המוחזקים כנגד חוזי ביטוח וחוזי השקעה, המוצגים בשווי הוגן דרך רווח והפסד:

ליום 31 בדצמבר 2022	ליום 31 במרס		
	2022	2023	
מבוקר	בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח			
8,130,455	7,429,665	8,376,763	נדל"ן להשקעה
			<u>השקעות פיננסיות</u>
27,460,130	33,333,804	26,900,455	נכסי חוב סחירים
17,432,050	15,766,685	17,311,702	נכסי חוב שאינם סחירים *
24,870,950	31,710,096	24,439,675	מניות
40,388,247	41,363,427	42,282,236	השקעות פיננסיות אחרות
110,151,377	122,174,012	110,934,068	סך הכל השקעות פיננסיות
14,715,486	12,743,032	15,742,171	מזומנים ושווי מזומנים
3,581,386	732,703	2,453,810	אחר
136,578,704	143,079,412	137,506,812	סך הכל נכסים עבור חוזים תלויי תשואה
37,998	40,649	32,422	* מתוכם נכסי חוב הנמדדים בעלות מופחתת
41,515	48,432	35,092	שווי הוגן של נכסי חוב הנמדדים בעלות מופחתת

2. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות

הטבלאות להלן מציגות ניתוח של הנכסים המוחזקים כנגד חוזי ביטוח וחוזי השקעה המוצגים בשווי הוגן דרך רווח והפסד. הרמות השונות הוגדרו באופן הבא:

- רמה 1 - שווי הוגן הנמדד על ידי שימוש במחירים מצוטטים (לא מתואמים) בשוק פעיל למכשירים זהים.
- רמה 2 - שווי הוגן הנמדד על ידי שימוש בנתונים נצפים, במישרין או בעקיפין, שאינם כלולים ברמה 1 לעיל.
- רמה 3 - שווי הוגן הנמדד על ידי שימוש בנתונים שאינם מבוססים על נתוני שוק נצפים.

עבור מכשירים פיננסיים אשר מוכרים בשווי הוגן באופן עיתי, החברה מעריכה בסוף כל תקופת דיווח האם נעשו העברות בין הרמות השונות של מדרג השווי ההוגן.

במהלך התקופות המדווחות לא היו מעברים מהותיים בין רמה 1 ובין רמה 2.

באור 7 - מכשירים פיננסיים (המשך)א. נכסים עבור חוזים תלויי תשואה (המשך)2. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות (המשך)

ליום 31 במרס 2023				
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1	
בלתי מבוקר אלפי ש"ח				
26,900,455	-	5,571,804	21,328,651	<u>השקעות פיננסיות</u>
17,279,280	6,897,801	10,381,479	-	נכסי חוב סחירים
24,439,675	5,067,307	-	19,372,368	נכסי חוב שאינם סחירים
42,282,236	22,815,298	982,148	18,484,790	מניות
				השקעות פיננסיות אחרות
<u>110,901,646</u>	<u>34,780,406</u>	<u>16,935,431</u>	<u>59,185,809</u>	סך השקעות פיננסיות

ליום 31 במרס 2022				
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1	
בלתי מבוקר אלפי ש"ח				
33,333,804	-	5,495,948	27,837,856	<u>השקעות פיננסיות</u>
15,726,036	5,798,980	9,927,056	-	נכסי חוב סחירים
31,710,096	3,770,335	-	27,939,761	נכסי חוב שאינם סחירים
41,363,427	16,464,523	2,086,226	22,812,678	מניות
				השקעות פיננסיות אחרות
<u>122,133,363</u>	<u>26,033,838</u>	<u>17,509,230</u>	<u>78,590,295</u>	סך השקעות פיננסיות

ליום 31 בדצמבר 2022				
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1	
מבוקר אלפי ש"ח				
27,460,130	-	6,795,284	20,664,846	<u>השקעות פיננסיות</u>
17,394,052	6,751,267	10,642,785	-	נכסי חוב סחירים
24,870,950	4,869,736	-	20,001,214	נכסי חוב שאינם סחירים
40,388,247	20,921,038	1,018,942	18,448,267	מניות
				השקעות פיננסיות אחרות
<u>110,113,379</u>	<u>32,542,041</u>	<u>18,457,011</u>	<u>59,114,327</u>	סך השקעות פיננסיות

באור 7 - מכשירים פיננסיים (המשך)

א. נכסים עבור חוזים תלויי תשואה (המשך)

2. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות (המשך)

נכסים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח			
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד			
סה"כ	השקעות פיננסיות אחרות		נכסי חוב שאינם סחירים
	מניות	אלפי ש"ח	
32,542,041	20,921,038	4,869,736	6,751,267
1,514,226	1,007,117	173,672	333,437
(420,268)	(308,011)	(5,681)	(106,576)
1,511,057	1,195,154	58,824	257,079
(29,244)	-	(29,244)	-
(337,406)	-	-	(337,406)
<u>34,780,406</u>	<u>22,815,298</u>	<u>5,067,307</u>	<u>6,897,801</u>
1,501,016	1,007,117	173,567	320,332

יתרה ליום 1 בינואר 2023

סך רווחים שהוכרו:

ברוח והפסד *

תקבולי ריבית ודיבידנד

השקעות

מימושים

פדיונות

יתרה ליום 31 במרס 2023

* מתוכם

סך רווחים לתקופה שטרם מומשו בגין נכסים פיננסיים המוחזקים נכון ליום 31 במרס 2023

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח			
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד			
סה"כ	השקעות פיננסיות אחרות		נכסי חוב שאינם סחירים
	מניות	אלפי ש"ח	
23,904,523	14,297,800	3,536,084	6,070,639
1,024,656	871,582	140,342	12,732
(516,622)	(456,366)	(8,503)	(51,753)
2,181,776	1,878,510	109,289	193,977
(133,880)	(127,003)	(6,877)	-
(426,615)	-	-	(426,615)
<u>26,033,838</u>	<u>16,464,523</u>	<u>3,770,335</u>	<u>5,798,980</u>
1,013,770	866,674	140,307	6,789

יתרה ליום 1 בינואר 2022

סך רווחים שהוכרו:

ברוח והפסד *

תקבולי ריבית ודיבידנד

השקעות

מימושים

פדיונות

יתרה ליום 31 במרס 2022

* מתוכם

סך רווחים לתקופה שטרם מומשו בגין נכסים פיננסיים המוחזקים נכון ליום 31 במרס 2022

באור 7 - מכשירים פיננסיים (המשך)

א. נכסים עבור חוזים תלויי תשואה (המשך)

2. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות (המשך)

נכסים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3 (המשך)

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח			
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד			
סה"כ	השקעות פיננסיות אחרות	מניות	נכסי חוב שאינם סחירים
	מבוקר אלפי ש"ח		
23,904,523	14,297,800	3,536,084	6,070,639
3,910,640	2,811,885	653,882	444,873
(2,108,207)	(1,840,442)	(51,473)	(216,292)
8,371,663	5,837,027	816,486	1,718,150
(270,475)	(185,232)	(85,243)	-
(1,266,103)	-	-	(1,266,103)
<u>32,542,041</u>	<u>20,921,038</u>	<u>4,869,736</u>	<u>6,751,267</u>
<u>3,873,159</u>	<u>2,806,892</u>	<u>653,882</u>	<u>412,385</u>

יתרה ליום 1 בינואר 2022

סך רווחים שהוכרו:

ברוח והפסד*

תקבולי ריבית ודיבידנד

השקעות

מימושים

פדיונות

יתרה ליום 31 בדצמבר 2022

* מתוכם

סך רווחים לתקופה שטרם מומשו בגין נכסים

פיננסיים המוחזקים נכון ליום 31 בדצמבר

2022

באור 7 - מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. השקעות פיננסיות אחרות

1. נכסי חוב שאינם סחירים

ליום 31 בדצמבר	ליום 31 במרס		ליום 31 בדצמבר	ליום 31 במרס	
	2022	2023		2022	2023
	שווי הוגן			ערך בספרים	
מבוקר	בלתי מבוקר		מבוקר	בלתי מבוקר	
	אלפי ש"ח			אלפי ש"ח	
30,255,771	32,871,932	30,431,677	24,307,516	24,210,164	24,876,434
1,773,037	2,123,410	1,748,992	1,778,606	1,980,849	1,764,604
453,999	510,035	408,788	384,337	363,532	347,048
2,227,036	2,633,445	2,157,780	2,162,943	2,344,381	2,111,652
32,482,807	35,505,377	32,589,457	26,470,459	26,554,545	26,988,086
			32,069	21,027	37,993

אגרות חוב ממשלתיות - אג"ח מיועדות *

נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה

מוצגים כהלוואות וחייבים, למעט פקדונות בבנקים
פקדונות בבנקים
סך הכל נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה
סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים

ירידות ערך שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

* השווי ההוגן של אגרות חוב מיועדות חושב על פי מועד הפירעון החוזי.

באור 7 - מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

2. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות

הטבלאות להלן מציגות ניתוח של המכשירים הפיננסיים המוצגים על פי שוויים ההוגן. היתרה בדוחות הכספיים של מזומנים ושווי מזומנים, פרמיות לגביה, חייבים ויתרות חובה תואמת או קרובה לשווי ההוגן שלהם.

במהלך התקופות המדווחות לא היו מעברים מהותיים בין רמה 1 ובין רמה 2.

ליום 31 במרס 2023				
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1	
בלתי מבוקר				
אלפי ש"ח				
14,493,917	-	1,563,922	12,929,995	נכסי חוב סחירים
-	-	-	-	נכסי חוב שאינם סחירים
230,619	224,107	-	6,512	מניות
5,492,867	4,002,520	379,671	1,110,676	אחרות
<u>20,217,403</u>	<u>4,226,627</u>	<u>1,943,593</u>	<u>14,047,183</u>	סך השקעות פיננסיות אחרות

ליום 31 במרס 2022				
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1	
בלתי מבוקר				
אלפי ש"ח				
14,065,719	-	1,236,753	12,828,966	נכסי חוב סחירים
-	-	-	-	נכסי חוב שאינם סחירים
253,763	116,774	-	136,989	מניות
4,598,766	2,955,558	446,980	1,196,228	אחרות
<u>18,918,248</u>	<u>3,072,332</u>	<u>1,683,733</u>	<u>14,162,183</u>	סך השקעות פיננסיות אחרות

ליום 31 בדצמבר 2022				
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1	
מבוקר				
אלפי ש"ח				
15,785,224	-	1,772,462	14,012,762	נכסי חוב סחירים
-	-	-	-	נכסי חוב שאינם סחירים
243,687	229,709	-	13,978	מניות
5,151,632	3,705,538	322,783	1,123,311	אחרות
<u>21,180,543</u>	<u>3,935,247</u>	<u>2,095,245</u>	<u>15,150,051</u>	סך השקעות פיננסיות אחרות

באור 7 - מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

2. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות (המשך)

נכסים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח		
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד ונכסים פיננסיים זמינים למכירה		
סה"כ	השקעות פיננסיות אחרות	מניות
	בלתי מבוקר אלפי ש"ח	
3,935,247	3,705,538	229,709
66,323	66,268	55
114,498	129,477	(14,979)
(73,097)	(73,097)	-
183,656	174,334	9,322
<u>4,226,627</u>	<u>4,002,520</u>	<u>224,107</u>
<u>66,323</u>	<u>66,268</u>	<u>55</u>

יתרה ליום 1 בינואר 2023

סך רווחים (הפסדים) שהוכרו:

ברוח והפסד *

ברוח כולל אחר

תקבולי ריבית ודיבידנד

השקעות

יתרה ליום 31 במרס 2023

* מתוכם

סך רווחים לתקופה שטרם מומשו ברווח והפסד בגין נכסים פיננסיים המוחזקים נכון ליום 31 במרס 2023

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח		
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד ונכסים פיננסיים זמינים למכירה		
סה"כ	השקעות פיננסיות אחרות	מניות
	בלתי מבוקר אלפי ש"ח	
2,556,824	2,457,197	99,627
74,646	74,596	50
69,732	52,734	16,998
(90,316)	(90,266)	(50)
461,446	461,297	149
<u>3,072,332</u>	<u>2,955,558</u>	<u>116,774</u>
<u>74,623</u>	<u>74,638</u>	<u>(15)</u>

יתרה ליום 1 בינואר 2022

סך רווחים שהוכרו:

ברוח והפסד *

ברוח כולל אחר

תקבולי ריבית ודיבידנד

השקעות

יתרה ליום 31 במרס 2022

* מתוכם

סך רווחים (הפסדים) לתקופה שטרם מומשו ברווח והפסד בגין נכסים פיננסיים המוחזקים נכון ליום 31 במרס 2022

באור 7 - מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

2. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות (המשך)

נכסים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3 (המשך)

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד
ונכסים פיננסיים זמינים למכירה

סה"כ	השקעות פיננסיות אחרות	
	מניות	מבוקר אלפי ש"ח

2,556,824	2,457,197	99,627
-----------	-----------	--------

יתרה ליום 1 בינואר 2022

סך רווחים (הפסדים) שהוכרו:

ברוח והפסד *

ברוח כולל אחר

תקבולי ריבית ודיבידנד

השקעות

204,977	211,789	(6,812)
330,909	262,708	68,201
(424,893)	(424,887)	(6)
1,267,430	1,198,731	68,699

3,935,247	3,705,538	229,709
-----------	-----------	---------

יתרה ליום 31 בדצמבר 2022

* מתוכם

סך רווחים (הפסדים) לתקופה שטרם מומשו ברווח והפסד בגין

נכסים פיננסיים המוחזקים נכון ליום 31 בדצמבר 2022

211,325	218,137	(6,812)
---------	---------	---------

באור 7 - מכשירים פיננסיים (המשך)

ג. התחייבויות פיננסיות

1. פירוט התחייבויות פיננסיות

ליום 31 בדצמבר	ליום 31 במרס		ליום 31 בדצמבר	ליום 31 במרס	
	2022	2023		2022	2023
	שווי הוגן			ערך בספרים	
מבוקר	בלתי מבוקר		מבוקר	בלתי מבוקר	
	אלפי ש"ח			אלפי ש"ח	
1,568	1,550	1,586	1,698	1,625	1,723
6,921,873	5,421,151	4,951,864	7,066,578	5,290,989	5,167,796
911,388	1,240,853	911,388	911,388	1,240,853	904,241
7,834,829	6,663,554	5,864,838	7,979,664	6,533,467	6,073,760
2,594,810	529,538	2,050,550	2,594,810	529,538	2,050,550
196,926	80,462	71,902	196,926	80,462	71,902
-	78,249	-	-	78,249	-
2,791,736	688,249	2,122,452	2,791,736	688,249	2,122,452
10,626,565	7,351,803	7,987,290	10,771,400	7,221,716	8,196,212
			107,928	87,456	109,011
			10,879,328	7,309,172	8,305,223

(א) התחייבויות פיננסיות המוצגות בעלות מופחתת הלואות מתאגידים שאינם בנקאיים כתבי התחייבות נדחים (להלן: "אגרות חוב") * התחייבות לרכישה חוזרת (REPO) סך הכל התחייבויות פיננסיות המוצגות בעלות מופחתת

(ב) התחייבויות פיננסיות המוצגות בשווי הוגן דרך רווח והפסד נגזרים המוחזקים עבור חוזים תלויי תשואה נגזרים המוחזקים עבור חוזים שאינם תלויי תשואה התחייבות לרכישה חוזרת (REPO) סך הכל התחייבויות פיננסיות המוצגות בשווי הוגן דרך רווח והפסד סך הכל

התחייבויות בגין חכירה

סך התחייבויות פיננסיות

* השווי ההוגן של אגרות החוב הסחירות, הניתן לצורכי גילוי בלבד, נקבע בהתאם למחירן בסגירת המסחר נכון למועד הדיווח.

באור 7 - מכשירים פיננסיים (המשך)

ג. התחייבויות פיננסיות (המשך)

2. שווי הוגן של התחייבויות פיננסיות בחלוקה לרמות

הטבלה שלהלן מציגה ניתוח של ההתחייבויות הפיננסיות המוצגות בשווי הוגן דרך רווח והפסד. היתרה בדוחות הכספיים של זכאים ויתרות זכות תואמת או קרובה לשווי ההוגן שלהם.

ליום 31 במרס 2023			
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1
בלתי מבוקר			
אלפי ש"ח			
2,122,452	2,485	2,087,438	32,529
-	-	-	-
<u>2,122,452</u>	<u>2,485</u>	<u>2,087,438</u>	<u>32,529</u>

נגזרים
התחייבות לרכישה חוזרת (REPO)
סך התחייבויות פיננסיות

ליום 31 במרס 2022			
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1
בלתי מבוקר			
אלפי ש"ח			
610,000	716	560,215	49,069
78,249	-	78,249	-
<u>688,249</u>	<u>716</u>	<u>638,464</u>	<u>49,069</u>

נגזרים
התחייבות לרכישה חוזרת (REPO)
סך התחייבויות פיננסיות

ליום 31 בדצמבר 2022			
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1
מבוקר			
אלפי ש"ח			
2,791,736	2,074	2,345,669	443,993
<u>2,791,736</u>	<u>2,074</u>	<u>2,345,669</u>	<u>443,993</u>

נגזרים
סך התחייבויות פיננסיות

ד. טכניקות הערכה

השווי ההוגן של השקעות הנסחרות באופן פעיל בשווקים פיננסיים מוסדרים נקבע על ידי מחירי השוק בתאריך הדיווח. בגין השקעות שלהן אין שוק פעיל, השווי ההוגן נקבע באמצעות שימוש בשיטת הערכה. שיטות אלו כוללות התבססות על עסקאות שבוצעו לאחרונה בתנאי שוק, התייחסות לשווי השוק הנוכחי של מכשיר אחר דומה במהותו, היוון תזרימי מזומנים או שיטות הערכה אחרות.

שיעורי הריבית ששימשו בקביעת השווי ההוגן

השווי ההוגן של נכסי חוב שאינם סחירים הנמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד וכן של נכסי חוב פיננסיים שאינם סחירים אשר מידע לגבי השווי ההוגן ניתן לצרכי באור בלבד נקבעים באמצעות היוון אומדן תזרימי המזומנים הצפויים בגינם. שערי היוון מתבססים בעיקרם על התשואות של אגרות חוב ממשלתיות והמרווחים של אגרות חוב קונצרני כפי שנמדדו בבורסה לניירות ערך בתל אביב. ציטוטי המחירים ושעורי הריבית ששימשו להיוון נקבעים על ידי חברה שזכתה במכרז, שפורסם על ידי משרד האוצר, להקמה ולתפעול של מאגר ציטוטי מחירים ושערי ריבית לגופים מוסדיים.

באור 8 - התחייבויות תלויות

א. הליכים משפטיים ואחרים - כללי

סעיפים (ב) עד (ו) (כולל) להלן כוללים פרטים בדבר הליכים משפטיים ואחרים כנגד החברה ו/או חברות מאוחדות. בסעיף (ב) להלן מתוארות בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות לרבות תובענות שהגשתי כתביעה ייצוגית אושרה ("הליכים ייצוגיים"), בסעיף (ג) להלן מתוארים הליכים ייצוגיים שהסתיימו במהלך תקופת הדיווח ועד לתאריך פרסום הדוח, בסעיף (ד) להלן מתוארים הליכים משפטיים אחרים ותובענות מהותיות אחרות, בסעיף (ה) להלן מוצג סיכום נתוני תביעות משפטיות ובסעיף (ו) להלן מתוארים הליכים משפטיים נוספים והליכים אחרים, הוראות פיקוח על הביטוח, אירועים והתפתחויות שיש בגינם חשיפה כנגד החברה ו/או חברות מאוחדות שלה.

בשנים האחרונות ניכר גידול משמעותי בהיקף ההליכים הייצוגיים המוגשים נגד החברה ו/או חברות מאוחדות של החברה. זאת, כחלק מגידול כללי של בקשות לאישור תובענות כייצוגיות בכלל, וכחלק מגידול בבקשות מסוג זה כנגד חברות העוסקות בתחומי העיסוק של החברות המאוחדות. מגמה זו מגדילה באופן מהותי את פוטנציאל החשיפה של החברה ו/או החברות המאוחדות להפסדים במקרה של קבלת תביעה ייצוגית כנגד החברה ו/או חברות מאוחדות. ההליכים הייצוגיים, מצויים בשלבים שונים של הבירור המשפטי, החל מהשלב של בירור הבקשה לאישור תובענה כייצוגית ועד שלב שבו תביעה אושרה כייצוגית והיא מתבררת ככזו. חלק מההליכים הייצוגיים מצויים בהליכי ערעור.

ניתן להגיש תובענות ייצוגיות בעילות שונות המפורטות בחוק לעניין זה והן כוללות ביחס למבטח כל ענין שבין החברה לבין לקוח, בין אם התקשרו בעסקה ובין אם לאו. במסגרת החוק נקבעו תהליך ומגבלות בכל הנוגע להסדרי פשרה בתובענות ייצוגיות שמקשות על כינון פשרה בתובענות ייצוגיות ובהן, בין היתר, זכות ליועץ המשפטי לממשלה ולגורמים אחרים להגיש התנגדות להסדר הפשרה וכן מינוי בודק ביחס להסדר הפשרה. היקפה של התובענה הייצוגית נקבע עם אישורה והוא תלוי בעילות התביעה שאושרו והסעד שאושר ביחס לעילות אלו.

בהליכים משפטיים או בבקשות לאישור תובענה כייצוגית אשר בהם, להערכת ההנהלה, המתבססת בין היתר על חוות דעת משפטיות שקיבלה, יותר סביר מאשר לא ("more likely than not" - דהיינו הסתברות העולה על 50%) כי טענות התביעה תתקבלנה וההליך יתקבל (או במקרה של בקשה לאישור תובענה כייצוגית, יאשר ביהמ"ש את אישורה כייצוגית), נכללו בדוחות הכספיים הפרשות לכיסוי החשיפה המוערכת על ידי החברה ו/או החברות המאוחדות.

בבקשות לאישור תובענות אשר אושרו כייצוגיות על ידי ביהמ"ש, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות לכיסוי החשיפה המוערכת על ידי החברה ו/או החברות המאוחדות, אם, לאור הערכת ההנהלה, המתבססת בין היתר על חוות דעת משפטיות שקיבלה, יותר סביר מאשר לא ("more likely than not") שטענות התביעה במסגרת התביעה לגופה תתקבלנה במסגרת ניהול התובענה כתובענה ייצוגית. במקרה בו אושרה תביעה כייצוגית על ידי ביהמ"ש והוגש ערעור על ידי החברה ו/או החברות המאוחדות בערעור, אם, לאור הערכת ההנהלה, המתבססת בין היתר על חוות דעת משפטיות שקיבלה, יותר סביר מאשר לא ("more likely than not") שטענות התביעה בערעור תתקבלנה.

במקרה בו, במי מההליכים קיימת נכונות לפשרה, נכללה הפרשה בגובה הנכונות לפשרה, וזאת אף אם מדובר במקרה אשר לפי הפירוט האמור לעיל לא הייתה נכללת הפרשה בדוחות הכספיים אלמלא הפרשה או הנכונות לפשרה. במקרים בהם לפי הפירוט האמור לעיל נדרשת הפרשה בדוחות הכספיים ויש נכונות לפשרה, נכללה הפרשה בדוחות לכיסוי החשיפה המוערכת על ידי החברה ו/או החברות המאוחדות או סכום הנכונות לפשרה, לפי הגובה מביניהם. במקרים בהם אושר הסדר פשרה, נכללה בדוחות הפרשה בגובה הערכת החברה ו/או חברות מאוחדות לעלות הסדר הפשרה.

בהליכים משפטיים ואחרים כמפורט בבאור זה להלן אשר בהם, להערכת ההנהלה, המתבססת בין היתר על חוות דעת משפטיות שקיבלה, לא חל האמור לעיל ובהליך הנמצא בשלבים ראשוניים המפורט בסעיף 35 בטבלה שלהלן, ולא ניתן להעריך את סיכויי ההליך, לא נכללה הפרשה בדוחות הכספיים.

להערכת ההנהלה, המתבססת בין היתר על חוות דעת משפטיות שקיבלה, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות נאותות, במקום בו נדרשו הפרשות, לכיסוי החשיפה המוערכת על-ידי החברה ו/או חברות מאוחדות או הפרשה בגובה נכונות החברה ו/או חברות מאוחדות לפשרה, לפי העניין.

ב. הליכים ייצוגיים - בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות

להלן פירוט של הבקשות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות העומדות ותלויות כנגד החברה ו/או חברות מאוחדות שלה, בסדר כרונולוגי לפי מועד הגשתן:

באור 8 - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. הליכים ייצוגיים - בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴
1	1/2008 מחוזי - ת"א	מבוטח בביטוח חיים נ' החברה וחברות נוספות	גביית מרכיב פרמיה המכונה "תת-שנתיות" שלא כדון ביחס לרכיבים ו/או כיסויים מסוימים בפוליסה ובסכום החורג מן הסכום המותר. במסגרת הסעדים נכללה בקשה להורות על החזר הסכום שנגבה מחברי הקבוצה כתת שנתיות שלא כדון וכן צו עשה המורה לנתבעות לשנות את דרך פעולתן.	כל מי שנגבה ממנו תשלום בגין רכיב "תת שנתיות" בנסיבות ובסכום החורגים מהמותר.	ביום 19 ביולי 2016 נתן בית המשפט החלטה המאשרת את התובענה כייצוגית ביחס לכל מי שנגבה ממנו תשלום בגין תת שנתיות ביחס לרכיב החסכון בפוליסות מסוג מעורב או ביחס לרכיב גורם פוליסה או ביחס לפוליסות המבטחות בריאות, נכות, מחלות קשות, אובדן כושר עבודה וסיעוד. החברה ויתר החברות הנתבעות הגישו ביום 15 בדצמבר 2016 בקשת רשות ערעור על ההחלטה הנ"ל לבית המשפט העליון. ביום 31 במאי 2018 קיבל בית המשפט העליון את בקשת רשות הערעור שהגישו החברות על אישור התביעה כתביעה ייצוגית, ובהתאם ביטל את החלטת בית המשפט המחוזי על אישור התובענה כייצוגית. ביום 26 ביולי 2018 הוגשה בקשה לדין נוסף בתיק. במסגרת זו הוגשה גם בקשה של עמותת נציגי ציבור להצטרף לדין הנוסף כ"דיד בית המשפט". ביום 2 ביולי 2019 קיבל בית המשפט העליון את הבקשה לקיום דין נוסף בפסק הדין והורה על קיומו בפני הרכב של 7 שופטים. היועמ"ש לממשלה התבקש לשקול להתייצב בהליך. ביום 10 בנובמבר 2019 הודיע היועמ"ש לממשלה על התייצבותו בהליך וביום 2 בפברואר 2020 הגיש את עמדתו, לפיה ככל שהפרשנות של המאסדר את הנחיותיו אפשרית לפי כללי הפרשנות המקובלים (לשונית ותכליתית) יינתן לה משקל בכורה, אלא אם מתקיימים שיקולים שונים המחייבים להפחית ממשקל זה (כגון מקרים של חוסר עקביות של המאסדר, השתרשות פרשנות בשוק וכו'). יצוין, כי בתובענה דנן, עמדת המאסדר, כפי שהוגשה בערכאה הדיונית, הייתה כי אין מניעה לגבות את רכיב התת שנתיות ביחס לרכיבי הגבייה. ביום 26 ביולי 2020 התקיים דיון בבית המשפט העליון בפני הרכב מורחב. ביום 4 ביולי 2021 ניתן פסק דין על ידי בית המשפט העליון בדיון הנוסף, אשר ביטל את פסק הדין בבקשת רשות הערעור וקבע כי אין ליתן מעמד בכורה לעמדת המאסדר וכי מעמדה הוא ככל רשות מנהלית. על רקע קביעה זו ובהינתן כי קיימת אפשרות סבירה שתתקבל עמדתם הפרשנית של התובעים, דחה בית המשפט את בקשת רשות הערעור שהוגשה על ידי הנתבעות, וקבע כי פסק דין המחוזי יחזור ויעמוד על כנו ובקשת האישור תתקבל. בהתאם, הורה בית המשפט העליון להחזיר את התיק לדין בבית המשפט המחוזי בתובענה הייצוגית לגופה. ביום 1 בספטמבר 2022 הוגשו תצהירי עדות ראשית של התובעים וחוות דעת מומחה מטעמם. ביום 10 בינואר 2022 התקיים דיון בבית המשפט המחוזי במסגרתו בית המשפט המליץ לצדדים לנהל הליך גישור. בחודש מאי 2023 הצדדים נעתרו להמלצת בית המשפט ופנו להליך גישור.	כ-2,300 מיליון ש"ח, מיוחס לחברה כ-827 מיליון ש"ח.

1 תאריך ההגשה של התובענות והבקשות הינו התאריך של הגשת התובענה והבקשה המקורי והערכאה הינה הערכאה בה הוגש במקור ההליך.

2 הפניות לחוקים הנם בשמם המלא אך ללא שנת חקיקתם.

3 הקבוצה אותה מבקש התובע לייצג, כפי שהתבקש בבקשת האישור שהוגשה לראשונה בהליך, קבוצה אשר מהווה בסיס לאומדן סכום התובענה בכתב התביעה אלא אם צוין אחרת.

4 הסכום אותו העריך התובע בתביעה המקורית. אלא אם צוין אחרת הסכומים נקובים בקירוב.

באור 8 - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. הליכים ייצוגיים - בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

מס' וערכאה ¹	תאריך	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴
2	4/2011 מחוזי - מרכז	מבוטח בביטוח חיים נ' החברה וחברות ביטוח נוספות	גביית כספים בגין "גורם פוליסה", העולים לעיתים כדי שיעור נכבד מהפרמיה המשולמת, ללא הסכמה חוזית וללא מתן גילוי נאות. הסעדים המבוקשים כוללים תשלום פיצוי/השבה השווה לסכום "גורם פוליסה" שגבה מחברי הקבוצה בפועל, בצירוף התשואה שנמנעה מהם ביחס לסכום זה ומתן צו עשה המורה לחדול מגבייה של סכומים אלה. התובעים מציינים בבקשת האישור, כי ביום 12 באפריל 2011 אושרה תביעה ייצוגית בעילה זהה לחלוטין כנגד חברת ביטוח אחרת. יצוין, בהתייחס לתביעה זו, כי בעקבות בקשת רשות ערעור שהגישה הנתבעת לבית המשפט העליון, הורה בית המשפט על ביטול החלטת האישור והחזיר את הדיון בבקשת האישור לבית המשפט המחוזי להמשך בירור התובענה.	כל מי שהוא ו/או היה מבוטח אצל המשיבות ונגבה ממנו סכום כלשהו כ"דמי ניהול אחרים" ו/או "כגורם פוליסה".	ביום 10 ביוני 2015 הוגש לבית המשפט הסכם הפשרה שבמסגרתו הוסכם על החזר כספי ביחס לעבר אשר יחולק לבעלי פוליסות מסוג "עדיף" /"יותר" של חברי הקבוצה המיוצגת בסכום כולל של 100 מיליון ש"ח, כשחלקה של החברה בו הינו 44.5 מיליון ש"ח. ביחס לעתיד הוסכם על הנחה של 25% מסכום גורם הפוליסה שנגבה בהן בפועל. סה"כ שווי הסכם הפשרה ביחס לכלל הנתבעות, כפי שהוערך על ידן, עומד על 540 מיליון ש"ח. הסכם הפשרה שהוגש לאישור בית המשפט כלל גם הסכמה בנוגע לשכר הטרחה לתובע ובא כוחו בסך של כ-43 מיליון ש"ח בתוספת מע"מ, כשחלקה של מגדל בו הינו 44.5%. הבודק שמונה על ידי בית המשפט קבע כי קיים קושי לאשר את הסכם הפשרה במתכונתו הנוכחית. לשיטתו, כדי שהסדר הפשרה יהיה ראוי והוגן יש להגדיל את סך כל ההטבה לחברי הקבוצה ולהקטין את הפער בין חברי הקבוצה שייחנה מההנחה העתידית בגביית גורם הפוליסה לבין חברי הקבוצה שהפוליסות שלהם כבר יסולקו עד יום אישור הסכם הפשרה על ידי בית המשפט. בהתאם לכך, המליץ הבודק, כחלופה אפשרית, להחיל את ההסדר לעתיד על השנים 2013 עד 2015. ביום 26 בפברואר 2016 הוגשה עמדת היועמ"ש לממשלה ביחס להסדר הפשרה לפיה אין לאשרו במתכונתו הנוכחית. היועמ"ש לממשלה הצטרף לעיקריה ומסקנותיה של חוות דעת הבודק ביחס להסדר הפשרה והותיר לשיקול דעת בית המשפט מהו סכום הפיצוי הראוי בנסיבות אלו בהתאם לנתונים שבפניו. כן צוין בעמדת היועמ"ש לממשלה, כי קיים קושי ביחס להסדר המוצע המאפשר לחברות הביטוח להמשיך בגבייה עתידית של גורם הפוליסה באופן שימנע בעתיד מחברי הקבוצה לתבוע בעניין זה, אך הותיר גם עניין זה לשיקול דעת בית המשפט לאור נסיבות התובענה דנן. כמו כן הביע היועמ"ש לממשלה את עמדתו לפיה כל ההפחתה בגביית גורם פוליסה בעתיד צריכה להיות מופנית בשלמותה להגדלת רכיב החסכון בפוליסה וכן התייחס למספר עניינים נוספים שנדרש להסדירם במסגרת ההסכם, ככל שיאושר. ביום 21 בנובמבר 2016, נתן בית המשפט החלטה הדוחה את הסדר הפשרה ומקבלת באופן חלקי את הבקשה לאישור התובענה כייצוגית וקבע כי למרות שהממונה התיר לחברות הביטוח לכלול בפוליסות ביטוח חיים הסדר חוזי כזה ועל כן אין בסיס משפטי לגביית גורם הפוליסה והעברת הכספים לטובת גורם הפוליסה הקטינה את היקף החסכון שנצבר לטובת המבוטחים. יחד עם זאת, נקבע כי אין מקום לאישור התובענה כייצוגית ביחס לפוליסות ריסק. ביחס לפוליסות משולבות חסכון, לעומת זאת, נקבע כי קיים בסיס לאישור ניהול התובענה כייצוגית מאחר והעברת הכספים לטובת גורם פוליסה הקטינה את היקף החסכון שנצבר לטובת המבוטחים.	כ-1,470 מיליון ש"ח (לתקופה של 7 שנים) מתוכם מיוחס לחברה סך של 522 מיליון ש"ח. ⁵

⁵ בהתאם לכתב התביעה המתוקן שהגיש המבקש לאחר אישור התביעה כייצוגית.

באור 8 - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. הליכים ייצוגיים - בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

מס' וערכאה ¹	תאריך	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴
2	המשך				<p>עוד קבע בית המשפט, כי הסדר הפשרה אינו הוגן וסביר וזאת מאחר וחלק ההחזר בגין העבר אמנם מבטיח לחברי הקבוצה הטבה בהיקף משמעותי אולם אינו הוגן וסביר בהתחשב בחישובים שערכו גורמי הפיקוח שלפיהם העריך הבודק את סך הכספים שנגבו על ידי הנתבעות בתיק בין השנים 2004 ל-2012 (ועד בכלל) בגין גורם פוליסה כדי סך המגיע לכ-700 מיליון ש"ח ("אומדן הגבייה עפ"י הבודק") וכן חלק ההנחה העתידית במסגרת הסדר הפשרה, אינו עומד גם בדרישות ההרתעה שכן משמעותו היא הכשרה בדיעבד ומכאן ולהבא של גביית עיקר גורם הפוליסה על חשבון רכיב החסכון. בהתאם, בקשת האישור התקבלה ביחס לגביית גורם פוליסה החל משבע שנים קודם למועד הגשת התובענה (החל מ-21.4.2004) ממבוטחים בפוליסות ביטוח חיים משולבות חסכון שנערכו בין השנים 1982-2003, אשר החסכון שנצבר לטובתם נפגע בשל גביית גורם פוליסה. הסעדים הנתבעים שהוגדרו במסגרת אישור התובענה כייצוגית הינם עדכון החסכון הצבור לטובת המבוטחים בסכום החסכון הנוסף שהיה נצבר לטובתם אילו לא היה נגבה גורם פוליסה או פיצוי המבוטחים בסכום האמור וכן הפסקת גביית גורם פוליסה מכאן ואילך.</p> <p>ביום 16 במאי 2017 הגישו החברה ויתר חברות הביטוח הנתבעות בקשת רשות ערעור לבית המשפט העליון על החלטת בית המשפט לעיל. ביום 3 בספטמבר 2018 הגיש היועמ"ש לממשלה את עמדתו בתיק. עמדת היועמ"ש לממשלה תומכת בפסק דינו של בית המשפט המחוזי ומקבלת את הנמקותיו.</p> <p>ביום 6 בפברואר 2019, בדיון שהתקיים, משכו מגדל ויתר חברות הביטוח הנתבעות את בקשת רשות הערעור שהוגשה לבית המשפט העליון, תוך שמירת טענותיהן, והתיק הוחזר לבית המשפט המחוזי לברור התובענה הייצוגית.</p> <p>ההליך מצוי בשלב ברור התובענה הייצוגית. במסגרת זו, ביום 27 במרס 2019 הגיש התובע כתב תביעה מתוקן בו טען לנזק כולל לכל הענף בסך של כ-1,470 מיליון ש"ח ומתוכו ייחס לחברה סך של כ-522 מיליון ש"ח, ביום 27 ביוני 2019 הגישו הנתבעות כתב הגנה וביום 3 בנובמבר 2019 הגיש התובע כתב תשובה.</p> <p>הוגשו תצהירי עדות ראשית בתיק מטעם החברה ויתר הנתבעות. הסתיים שלב הוכחות. כמו כן מגדל הודיעה על הצטרפותה להליך גישור מחוץ לכותלי בית המשפט אשר מנהלים הצדדים לתובענה, במקביל להליך המשפטי. במסגרת הגישור הציעו הנתבעות לתובעים מתווה פשרה מתוקן, המבוסס בין היתר גם על המלצת הבודק ביחס להסדר הפשרה הקודם שהוגש בתיק, ובהתאם כולל הגדלה של סכום ההשבה לחברי הקבוצה וכי לעמדת המגשר מתווה פשרה מתוקן זה ראוי והוגן בנסיבות המקרה. במקביל להליך הגישור, התיק בבית המשפט ממשיך להתנהל והוא בשלב סיכומים. ביום 9 במאי 2021 בית משפט קיבל חלק מטענות התובעים למחיקת סעיפים מתצהירי המשיבות מחמת הרחבת חזית. ביום 12 במאי 2021 הגישה החברה בקשת רשות ערעור על החלטה זו ובקשה לעיכוב ביצוע עד להחלטה בבקשת רשות הערעור. הבקשה לעיכוב נדחתה וביום 30 ביוני 2021 נדחתה בקשת רשות הערעור.</p> <p>ביום 14 בספטמבר 2022 נשלח לב"כ הצדדים מכתב מהמגשר בדבר התפתחות בהליך הגישור ביחס לעמדת הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון בנוגע להסדר המוצע. ביום 22 בספטמבר 2022 התקיים דיון בעניין מכתב המגשר, אשר הוגש לבית המשפט, והסדר הפשרה. ביום 23 בספטמבר 2022 ניתנה החלטה של בית המשפט לפיה, בית משפט סבור שהרף התחתון לצורכי פשרה, עליו דובר במסגרת הדיון, צריך לעמוד על 40%. נכון למועד זה, הצדדים מנהלים הדברות על מנת להגיע להבנות ביחס להסכם פשרה.</p>	

באור 8 - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. הליכים ייצוגיים - בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

מס' וערכאה ¹	תאריך	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴
3	5/2013 מחוזי - ת"א	מבוטחות בפוליסות בריאות נ' החברה וחברות נוספות	ביטוח	אי תשלום הפרשי הצמדה וריבית ממועד קרות מקרה הביטוח ולחילופין תשלום הפרשי ריבית בגין תגמולי ביטוח לאחר חלוף 30 ימים ממועד מסירת התביעה ועד למועד התשלום. הסעד המבוקש הינו תשלום הפרשי הצמדה וריבית אשר לא שולמו כדין.	כל זכאי (מבוטח, מוטב או צד שלישי) שקיבל במהלך 7 שנים שקדמו להגשת התביעה ו/או יקבל עד למתן פסק דין תגמולי ביטוח, מבלי שצורפה להם ריבית והצמדה כדין.	כ-503 מיליון ש"ח, מתוכם כ-120 מיליון ש"ח ביחס לחברה ⁶ .
					ביום 30 באוגוסט 2015 נתן בית המשפט החלטה לפיה הבקשה לאישור התביעה כייצוגית נדחתה בכל הקשור להפרשי הצמדה, אך התקבלה ביחס לתביעת הריבית החל מחלוף 30 יום ממסירת התביעה לתשלום תגמולי ביטוח (ולא מיום מסירת המסמך האחרון הדרוש למבטח לשם בירור החבות), וזאת ביחס לתקופה של 3 שנים לפני הגשת התביעה ועד למועד מתן ההחלטה האמורה, ולמעט ביחס לתגמולי ביטוח ששולמו על פי פסק דין ("החלטת האישור").	
					ביום 3 באוגוסט 2016 התקיים דיון בבקשת רשות הערעור שהגישו הנתבעות לבית המשפט העליון, שעיקרה השגה על קביעתו של בית המשפט המחוזי בהחלטת האישור, לפיה הסדר פשרה קודם שכרתה החברה בתובענה ייצוגית שהוגשה באותה עילה אינו מקים מעשה בית דין החוסם את הגשת בקשת האישור ואינו מקנה לנתבעות הגנה, אשר בסיומו נמחקה בקשת רשות הערעור, בהמלצת בית המשפט העליון ובהסכמת הצדדים, תוך שמירת זכותן של החברה ויתר המשיבות לשוב ולהעלות את הטענות מושא בקשת רשות הערעור במסגרת הערעור שיוגש, ככל שיוגש, על פסק הדין הסופי בתביעה הייצוגית.	
					ביום 28 בפברואר 2021 התקבל פסק דין חלקי בתובענה, לפיו התקבלה התביעה הייצוגית כנגד הנתבעות (להלן: "פסק הדין"), וזאת בגין כל זכאי (מבוטח, מוטב או צד שלישי) אשר במהלך התקופה שתחילתה שלוש שנים קודם להגשת התובענה וסיומה ביום מתן פסק הדין, קיבל מהנתבעות, שלא על פי פסק דין בעניינו, תגמולי ביטוח מבלי שצורפה להם ריבית כדין (להלן: "חברי הקבוצה").	
					יצוין, כי בפסק הדין נקבעו העקרונות על פיהם יש לחשב את זכאותם של חברי הקבוצה להפרשי ריבית, ובהתאם הזכאות להשבה ולפיצוי תחושב בהתאם לעקרונות אלו.	
					עוד נקבע בפסק הדין, כי לצורך מימושו וחישוב ההשבה המגיעה לחברי הקבוצה, באופן פרטני או לכלל חברי הקבוצה, ימונה מומחה. בנוסף, נפסקו סכומי הוצאות ושכ"ט שישולמו לתובעים הייצוגיים ובאי כוחם בסכומים שאינם מהותיים. גמול התובעים המייצגים ובאי כוחם ייקבע בפסק הדין הסופי.	
					ביום 18 במאי 2021 החברה ומשיבות נוספות הגישו בקשת רשות ערעור על פסק הדין ובקשה לעיכוב ביצוע של פסק הדין. התובעים השיבו בבקשת רשות הערעור. בית המשפט העליון אישר עיכוב הליכים בבית המשפט המחוזי עד להכרעה בבקשת רשות הערעור. ביום 9 בנובמבר 2022 בית המשפט העליון דחה את בקשת רשות הערעור תוך שמירת זכותן של החברה ויתר המשיבות לשוב ולהעלות את הטענות מושא בקשת הערעור שיוגש, ככל שיוגש על פסק הדין הסופי בתביעה הייצוגית.	
					ביום 12 בינואר 2023, בית המשפט מינה מומחה בתיק וזאת בהתאם לפסק הדין.	
					יצוין, כי הוגשה תביעה ובקשה לאישור תביעה כייצוגית נוספת כנגד החברה באותה עילת תביעה ביחס לקבוצת תובעים נוספת המתייחסת לתקופה שלאחר מועד החלטת האישור. נוכח החלטת בית המשפט בפסק הדין על הרחבת חברי הקבוצה עד ליום מתן פסק הדין (חלף הקביעה בהחלטת האישור כאמור לעיל), סביר כי יתייחר ניהול תביעה נוספת זו ובקשת אישורה כתובענה ייצוגית, אשר הוגשה מלכתחילה למען הזהירות בלבד, למקרה שבית המשפט יקבע אחרת ביחס לחברי הקבוצה. ראה לעניין זה תביעה 18 בבאור זה להלן.	

⁶ לפי כתב התביעה המתוקן שהוגש בהתאם להחלטת האישור.

באור 8 - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. הליכים ייצוגיים - בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

מס' וערכאה ¹	תאריך	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴
4	7/2014 מחוזי - מרכז	עמותות וארגונים הפועלים עבור האוכלוסייה המבוגרת נ' מגדל מקפת וכנגד ארבע חברות מנהלות של קרנות פנסיה נוספות	שימוש חסר תום לב בזכות על פי התקנון להעלות את דמי הניהול לשיעור המקסימלי המותר, בעת פרישת העמית לפנסיה וכן אי מתן הודעה מוקדמת לפני הפרישה לפנסיה. הסעדים המבוקשים הינם סעד של חיוב להשיב לפנסיונרים או לקופת הפנסיה את דמי הניהול העודפים שנגבו מהם ו/או שייגבו מהם שלא כדין, לחילופין להשיב לקופת קרן הפנסיה את כל דמי הניהול שנגבו מן הפנסיונרים ולבצע חלוקה צודקת והוגנת של הכספים שנגבו שלא כדין מהפנסיונרים, בין כל עמיתי הפנסיה, לאסור על המשיבות להעלות את דמי הניהול ביחס לכל מבטח בסמוך לפני יציאתו לפנסיה, לקבוע כי התנאי הקיים בתקנוני הנתבעות המתיר להן להעלות את דמי הניהול מעת לעת הינו (כביכול) תנאי מקפח בחוזה אחיד, וכן להורות על ביטולו או שינויו באופן המסיר את הקיפוח הנטען.	כל עמית בקרן פנסיה חדשה מקיפה של המשיבות שזכאי לקבל פנסיית זקנה ו/או יהיה זכאי לקבל פנסיית זקנה.	ביום 18 במרס 2022 אישר בית המשפט המחוזי (מרכז- לוד) את בקשת האישור כנגד מקפת ויתר הנתבעות, ובכך אישר לנהל את התובענה כתובענה ייצוגית. בית המשפט קבע כי הגדרת הקבוצה תהא כמבוקש בבקשת האישור ותכלול כל מי שהוא עמית בקרן פנסיה חדשה מקיפה, הנמנית על אחת מהנתבעות, וזכאי לקבל פנסיית זקנה ו/או יהיה זכאי בעתיד לקבל פנסיית זקנה. עילות התביעה שאושרו הן הפרת חובת תום לב; הפרת חובת נאמנות; והפרת חובת גילוי יזום. השאלות לדין בתובענה הייצוגית הינן, האם היה על הנתבעות להודיע לעמיתים מראש על שיעור דמי הניהול שייגבו מהם בתקופת הפנסיה, ואם כן, מהו הנזק שנגרם כתוצאה מכך שלא ניתנה הודעה. ביום 5 ביולי 2022 מגדל מקפת הגישה כתב הגנה. ביום 18 בדצמבר 2022 התקיים דיון במסגרתו בית משפט הורה על קיום הליכים מקדמיים. ביום 30 באפריל התקיים דיון במסגרתו התקבלה באופן חלקי בקשה לגילוי מסמכים. בנוסף במסגרת הדיון בית המשפט הציע לצדדים לפנות להליך גישור.	48 מיליון ש"ח "לכל הפחות מבלי שכומתו בשלב זה יתר הסעדים" וכן פיצוי בגין העתיד, לכל הנתבעות.

באור 8 - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. הליכים ייצוגיים - בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴
5	9/2015 מחוזי - מרכז	מבוטחת בפוליסת סיעוד נ' החברה וחברות ביטוח אחרות	הפרת תנאי פוליסה עקב נקיטת עמדה פרשנית ביחס לאופן שבו ניתן ניקוד בגין רכיב "שליטה על הסוגרים" בעת בחינת זכאות מבוטחים לקבלת תגמולי ביטוח סיעוד רק מקום בו מצב זה הוא בשל מחלות אורולוגיות או גסטרואנטרולוגיות, בעוד שלפי הטענה יש מקום לתן ניקוד בגין רכיב זה גם אם מדובר באי שליטה תפקודית ואי עמידה בחובות גילוי עובר לרכישת הפוליסה בהקשר זה. הסעדים הנתבעים כוללים חיוב התובעות בפיצוי.	כל מי שהיה מבוטח בביטוח סיעודי ולא קיבל בעת מקרה ביטוח ניקוד מתאים בגין רכיב שליטה על הסוגרים עקב הפרשנות האמורה.	ביום 23 באפריל 2020 ניתנה החלטה על ידי בית המשפט בבקשת האישור, המאשרת באופן חלקי את ניהול התובענה כייצוגית כנגד החברה ושלוש חברות ביטוח נוספות. אישור התובענה מתייחס לכל מי שהיה מבוטח בחברה ויתר החברות, שכנגדן אושר ניהול התביעה כייצוגית, וסבל מאובדן יכולתו העצמאית לשלוט על פעולת המעיים או פעולת השתן, כתוצאה משילוב של פגם בשליטה בסוגרים שאינה עולה לכדי אובדן שליטה אורגני עם מצב תפקודי ירוד, ועל אף האמור לא קיבל מהמבטחות האמורות ניקוד בגין הפעולה של "שליטה על הסוגרים" במסגרת בחינת תביעתו לקבלת תגמולי ביטוח סיעודי, באופן שהביא לפגיעה בזכויותיו לתגמולי ביטוח בתקופה שבין 9 בספטמבר 2012, לבין מועד אישור ניהול התובענה כייצוגית. ביום 1 ביוני 2020 הגישה התובעת כתב תביעה מתוקן בהתאם להחלטת האישור. הצדדים להליך, למעט החברה, פנו להליך גישור מחוץ לכותלי בית המשפט. החברה תקיים הדברות ישירה מול התובעת לצורך בחינת אופן סיום ההליך בעניינה, בתום הליכי הגישור.	עשרות ואף מאות מיליוני ש"ח.
6	9/2015 מחוזי - ת"א	עמית פנסיה נ' החברה וחברות מנהלות קרנות פנסיה	טענה לפיה המשיבות משלמות לסוכני ביטוח עמלות הנגזרות מדמי הניהול, באופן שיוצר ניגוד עניינים בפעילות סוכני הביטוח ומביאות את העמית למצב בו הוא משלם דמי ניהול גבוהים מן הראוי. הסעדים הנתבעים הינם סעד הצהרתי לפיו המשיבות חייבות לשנות את ההסדר עם הסוכנים ולהתאימו לחוק, השבת כל דמי הניהול שנגבו ביתר וכל סעד אחר הנראה לבית המשפט נכון וצודק בנסיבות העניין.	עמיתי קופות הגמל של החברות המנהלות שנגבו מהם דמי ניהול תוך מתן עמלה לסוכנים הנגזרת מגובה דמי הניהול.	ביום 22 בנובמבר 2022, בית המשפט המחוזי בתל אביב דחה את הבקשה לאישור תובענה ייצוגית וקבע, בין היתר, כי הפרקטיקה שהייתה נהוגה בעת הרלוונטית לבקשת האישור וקודם לתיקון מספר 20 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005 לא הייתה אסורה על פי החוק. ביום 19 בינואר 2023 הומצא להחברה כתב ערעור לבית משפט עליון.	2 מיליארד ש"ח ככל הנראה ביחס לכל הנתבעות.

באור 8 - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. הליכים ייצוגיים - בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴
7	1/2016 מחוזי - מרכז	מבוטח נ' החברה	פגיעה בזכויות המבוטחים במסגרת יישום תיקון מס' 3 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (להלן: "תיקון 3 לחוק קופות הגמל"). זאת, לפי הטענה, מאחר והנתבעת לא נתנה למבוטחים, שברשותם הייתה פוליסה הונית לפני כניסתו לתוקף של תיקון 3 לחוק קופות הגמל, את מקדמי הקצבה אשר היו להם בפוליסה קצבתית קודמת שהייתה ברשותם, אצל הנתבעת או בחברת ביטוח אחרת (להלן: "פוליסה קצבתית מוקדמת"). התובע מבקש לבסס את תביעתו בין היתר, על החלטת בית המשפט המחוזי מרכז לאישור תובענה ייצוגית בת"צ 48006-03-10 גרניט נגד כלל ביטוח ("תיק גרניט"). הסעדים הנתבעים כוללים הוראה לנתבעת להצמיד לפוליסות ההוניות של מבוטחיה את מקדם הקצבה שהיה קיים להם קודם לתיקון 3 לחוק קופות הגמל בפוליסה קצבתית המוקדמת בעלת מקדם הקצבה העדיף; לחילופין, לחייב את הנתבעת לאפשר לתובע וליתר חברי הקבוצה להפריש את מלוא כספי החסכון הפנסיוני, באופן רטרואקטיבי החל ממועד כניסתו לתוקף של תיקון 3 לחוק קופות הגמל וכן מעתה ואילך, לפוליסה הקצבתית המוקדמת; לחילופין, לחייב את הנתבעת לפצות את התובע ואת יתר חברי הקבוצה בגובה הנזק הנטען לזכויותיהם הפנסיוניות של חברי הקבוצה בגובה התעשרותה על חשבון חברי הקבוצה כתוצאה ממדיניותה הנ"ל; וכן לגבי מבוטחים שכבר פרשו מאז 1 בינואר 2008 והחלו לקבל קצבה נמוכה מכפי שהיו זכאים, לפי טענת התובע, על פי המקדם העדיף - להורות לנתבעת להשיב למבוטחים אלה את ההפרש בין הקצבה לה היו זכאים על פי המקדם העדיף, לבין הקצבה שקיבלו בפועל.	כל מי שהייתה בבעלותו, קודם לכניסתו לתוקף של תיקון 3 לחוק קופות הגמל, הן פוליסה הונית של הנתבעת והן פוליסה קצבתית (בין אם של הנתבעת ובין אם של חברת ביטוח אחרת), ואשר בעקבות התיקון הנ"ל לחוק לא קיבל מקדם קצבה בפוליסה ההונית או שקיבל בפוליסה ההונית מקדם קצבה גרוע ממקדם הקצבה בפוליסה הקצבתית הישנה שלו.	ההליך מצוי בברור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית. ביום 4 במאי 2017 ניתנה החלטת בית המשפט המורה על העברת ההליך לבית הדין לעבודה. ביום 22 באוגוסט נדחתה בקשת רשות ערעור שהגיש התובע על החלטה זו לבית המשפט העליון. בהחלטה מיום 7 בפברואר 2018 דחה בית הדין לעבודה את בקשת התובע לאשר את התביעה כייצוגית על יסוד תיק גרניט וקבע כי יש לבחון התנהלות החברה מול מבוטחיה בנפרד. ביום 4 באפריל 2018 הודיע היועמ"ש לממשלה, אשר הגיש עמדה בתיק גרניט, כי החליט שלא להתייצב בתיק. התיק בשלב הסיכומים. התובע הגיש בקשה לעיכוב הליכים בתיק עד להכרעה של בית המשפט המחוזי בתיק גרניט. החברה הגישה תגובה ובה התנגדה לבקשת העיכוב הנ"ל. ביום 15 באוגוסט 2018 נתן בית הדין החלטה, לפיה, בשלב זה, לא יעוכבו ההליכים בתיק, והצדדים יגישו את סיכומיהם. בית המשפט ציין בהחלטתו כי לאחר הגשת הסיכומים, ככל שטרם תינתן הכרעה בתיק גרניט, הוא ישקול האם לעכב החלטתו עד להכרעה בתיק גרניט. ביום 12 במאי 2020, לאחר שהמבקש הגיש את סיכומיו בתיק ובטרם הגישה החברה את סיכומיה הורה בית הדין על עיכוב ההליכים בתיק עד להכרעה בתיק גרניט. ביום 1 בספטמבר 2021 נדחתה התביעה הייצוגית של גרניט ונקבע, בין היתר, שהנתבעת אינה מחוייבת להעניק מקדם מובטח למבוטח בפוליסת ביטוח מנהלים הונית אשר אין בה הפקדות סימטריות בפוליסת ביטוח קצבתית. החברה הודיעה לבית המשפט על ההחלטה בתיק גרניט. המבקש השיב להודעה וביקש שבית המשפט המחוזי יורה על עיכוב הליכים עד להכרעה בית המשפט העליון בערעור שיוגש בתיק גרניט. בית המשפט המחוזי נעתר לבקשה לעיכוב הליכים. ביום 13 בינואר 2022 הוגש ערעור לבית המשפט העליון בתיק גרניט.	50 מיליון ש"ח לשנה. נזק מצטבר יהיה מכפלה של הנזק השנתי במספר השנים הרלבנטיות שייקבעו בפסק הדין.

באור 8 - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. הליכים ייצוגיים - בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴			
8	5/2016 מחוזי - מרכז	מבוטחים נ' החברה	טענות לפיהן החברה מחלקת את כספי הפרמיות המתקבלים אצלה באופן שרירותי בניגוד להוראות שמתקבלות אצלה, ובניגוד להסכמים ולהוראות הדין; שהחברה מעבירה חלק מהכספים שנגבו ביתר לתכנית ביטוח אחרת שהמבוטח כלל לא ביקש; שהחברה גובה פרמיה מהמבוטחים עבור סיכונים שלא קיימים ועושה תיקונים רטוראקטיביים בדוחות שהיא מוציאה תוך הטעיית המבוטחים וכי החברה נמנעת מלהכניס מנגנוני בדיקה שיכולים להתריע על טעויות אפשרויות וימנעו גביה בלתי חוקית. הסעדים העיקריים הנתבעים הינם: (א) לפצות את חברי הקבוצה בגין הנזקים הממוניים והלא ממוניים שנגרמו להם; (ב) לחייב את החברה להתאים את הפרמיות שהיא גובה למה שצריך היה לגבות ולאכופ על החברה את תיקון הדוחות; (ג) לחייב את החברה להשיב פרמיות שקיבלה ללא זכות שבדין ושעולות על המוסכם, וכן להשיב רווחים שהפיקה ודמי ניהול על כספים שגבתה ביתר; (ד) להצהיר כי החברה גבתה כספים שלא כדין ועליה לפעול לשנות את המצב הקיים; (ה) ליתן צו עשה בדבר שינוי נהלי עבודה ומערכות ובאשר לניסוח פוליסות.	(א) כל בעלי פוליסה ו/או המבוטחים ו/או המוטבים בביטוח חיים ששילמו פרמיה גבוהה מזו שהובטחה להם בפוליסה, בין אם הפרמיה נקבעת ביחס לשכר המבוטח ובין אם הפרמיה נקבעת בסכום קבוע. (ב) כל המבוטחים בביטוח חיים אשר הכספים שהועברו חולקו שלא בהתאם להסכם ולחלוקה שחילק המעביד, ובכלל זה בין הקופות הפנימיות השונות. (ג) כל המבוטחים אשר בדוחות השנתיים שלהם שונתה יתרת הפתיחה (לרבות בדרך של "יתרת פתיחה עדכנית") מבלי שנמסר להם גילוי מלא ומפורט על השינוי ועל נימוקיו. (ד) כל מבוטח שכספים שהופקדו בעבורו הועברו לביטוח חדש שנפתח ללא הסכמתו. (ה) כל מבוטח אשר הפרמיה שנגבתה ממנו או חלקה אינם מטיבים את מצבו של המבוטח ו/או מניבים כל פיצוי נוסף בהינתן מקרה הביטוח.	ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית. בהמלצת בית המשפט, הצדדים ניהלו הליך גישור בפלוגתאות מוסכמות, גבשו הסכם פשרה והגישו אותו, ביום 15 בפברואר 2022, לאישור בית המשפט המחוזי מרכז, במסגרתו הוסכם, שהחברה תבצע מספר בדיקות בפוליסות ביטוחי מנהלים על מנת לאתר פערים, ככל שניתן, בפוליסות של חברי הקבוצה ותיקונם ככל שנמצאו פערים, הכל בהתאם לקבוע בהסכם הפשרה. בין היתר נקבע שיבוצעו בדיקות ביחס לגביה ביתר בין שיעור הפרמיה בפועל לשיעור הפרמיה המוסכמת ובדיקות בנוגע לתשלומים בחסר מצד מעסיק בגין רכיב אובדן כושר עבודה. הסכם הפשרה כפוף לאישור בית המשפט המחוזי.	החברה הפרישה בדוחות הכספיים את סכום העלות המוערכת הצפויה ליישום הסכם הפשרה, בהתאם להערכות שביצעה. לפיכך, ליישום הסכם הפשרה לא צפויה להיות השפעה מהותית על הדוחות הכספיים של החברה.	ביום 6 בנובמבר 2022 הגישה היועמ"ש לממשלה את עמדתה, לפיה, אין מקום לאשר את הסדר הפשרה במתכונתו הנוכחית, כפי שהוסכם במסגרת הליך גישור שנערך בין הצדדים, וזאת מהטעמים שפורטו בעמדה וכן כי יש מקום לתקן את הוראות הסדר הפשרה ולהתנות את אישורו בעריכת התיקונים שפורטו בעמדה.	ביום 27 בנובמבר 2022 החברה הגישה תשובה לעמדת היועמ"ש לממשלה. ביום 29 בנובמבר 2022 החליט בית המשפט למנות בודק להסכם הפשרה.	לא הוערך על ידי התובע.

באור 8 - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. הליכים ייצוגיים - בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴
9	10/2016	מבוטח עמית בקרן השתלמות נ' מגדל מקפת	טענה לגביית הוצאות השקעה ללא הוראה חוזית בתקנון בנושא. הסעד המבוקש הוא השבה של כל הוצאות ניהול ההשקעה/עמלות שנגבו מחברי הקבוצה במהלך שבע שנים מלפני מועד הגשת התביעה, בצירוף ריבית שקלית כחוק וכן להורות למגדל מקפת להימנע מלנכות מחשבונותיהם של חברי הקבוצה סכומים כלשהם בגין הוצאות ניהול השקעות/עמלות.	כל עמית בקרן "מגדל השתלמות" (בשמה זה ובשמותיה הקודמים, ולרבות כל הקרנות שמוזגו לתוכה) בהווה ובשבע השנים שקדמו למועד הגשת הבקשה.	<p>ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית.</p> <p>ביום 13 במאי 2018 הגישה רשות שוק ההון עמדתה בתיק המציינת כי הגופים המוסדיים רשאים לגבות הוצאות ישירות מהעמיתים גם אם הדבר אינו מצוין באופן מפורש בתקנון הגוף המוסדי ובלבד שבוצע בהתאם לתקנות.</p> <p>יצוין, כי ביום 31 במאי 2019 אישר בית המשפט המחוזי בקשה לתביעה ייצוגית המתנהלת כנגד חברות ביטוח אחרות בעניין גביית הוצאות ישירות בפוליסות ביטוח פרט, זאת, בין היתר, על יסוד הקביעה כי הפוליסות מהוות הסדר ממצה בכל הנוגע לסכומים שהחברות רשאיות לגבות מהמבוטחים ושתיקת הפוליסות בעניין זה מהווה הסדר שלילי ולא לאקונה ("החלטת האישור" ו"הליך מקביל כנגד חברות אחרות").</p> <p>על החלטת האישור הגישו המבקשות בהליך המקביל כנגד חברות אחרות בקשת רשות ערעור לבית המשפט העליון, אשר הורה על הגשת תשובה בבקשה וכן הורה ליועץ המשפטי לממשלה להגיש את עמדתו.</p> <p>בהליך המקביל כנגד חברות אחרות הודיע היועמ"ש לממשלה, ביום 13 באוגוסט 2020, על התייצבותו כצד להליך, ובמקביל הגיש את עמדתו בהליך. על פי עמדת היועמ"ש לממשלה, בין היתר, קיים עיגון חוזי בפוליסות הביטוח של המבקשות באותו הליך לגבות הוצאות ישירות מנכסי החוסכים, ועל-כן, לגישתו, לא קיימת אפשרות סבירה שהתובענות הייצוגיות יתקבלו. נוכח האמור, היועמ"ש סבור כי על בית המשפט לקבל את בקשת רשות הערעור והערעור גופו, ולהורות על דחיית בקשות האישור.</p> <p>עמדת היועמ"ש לממשלה הוגשה על ידי מגדל מקפת במסגרת בקשה לעיכוב ההליכים בתיק עד להכרעה בבקשת רשות הערעור בהליך המקביל כנגד חברות אחרות, כפי שנעשה במוותבים אחרים בבית הדין לעבודה אשר דנים בתובענות ייצוגיות מקבילות כנגד נתבעות אחרות באותו עניין.</p> <p>התיק מצוי בשלב הגשת הסיכומים וממתין להחלטה בבקשת רשות ערעור בהליך המקביל.</p> <p>ביום 28 ביוני 2021 פורסמה טיוטת דוח הוועדה המייעצת לממונה על שוק ההון, בנושא בחינת ההוצאות הישירות להערות הציבור (להלן בסעיף זה: "טיטת הדוח"). ביום 6 ביולי 2021 פנה היועמ"ש לממשלה לבית המשפט וציין שלגישתו אין לדברים בטיטת הדוח השלכה על ההכרעה בהליך המשפטי הנדון ואין בהם כדי לשנות מעמדתו המשפטית כפי שהוגשה בתיק. במסגרת זאת היועמ"ש לממשלה ביקש להגיש הודעה מטעמו במסגרתה תפורט עמדתו ביחס לאמור בטיטת הדוח. בית המשפט העליון נעתר לבקשה.</p> <p>ביום 24 בנובמבר 2021 פורסם דוח הוועדה המייעצת לממונה על שוק ההון, בנושא בחינת הוצאות ישירות, שמטרתו לבחון את סוגיית ההוצאות הישירות בגין השקעות בניהול חיצוני. ביום 2 בינואר 2022 הוגשה הודעה מטעם היועמ"ש לממשלה לפיה אין לדוח השלכה על ההכרעה בהליך המשפטי ואין בה כדי לשנות מעמדתו המשפטית.</p> <p>ביום 2 בפברואר 2022 המבקשים והנתבעות השיבו לעמדת היועמ"ש לממשלה.</p> <p>ביום 30 באוקטובר 2022 פורסם תיקון לתקנות ההוצאות ("התיקון"). בתיקון נקבע, בין היתר, כי משקיע מוסדי יחליט לגבי כל מסלול או קופת גמל שבניהולו את השיעור המקסימלי של הוצאות ישירות בגין עמלת ניהול חיצוני (כהגדרתה בתיקון) וזאת חלף קביעת מגבלת השיעור המקסימלי בהוראות הדין בהתאם למצב הנוכחי. מגבלת השיעור המקסימלי ביחס לכל שנה קלנדארית תיקבע מראש, תפורסם לפני תחילתה ולא ניתן יהיה לשנותה במהלך השנה.</p> <p>ראה גם תובענות מס' 10 ו-12 בסעיף זה להלן.</p>	כ-94 מיליון ש"ח.

באור 8 - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. הליכים ייצוגיים - בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴
10	12/2016 מחוזי - מרכז	מבוטחים בפוליסת ביטוח מנהלים נ' החברה	טענה לגביית הוצאות ניהול השקעה ללא הוראה חוזית בפוליסת המתירה זאת. הסעד המבוקש הוא השבה של כל הוצאות ניהול ההשקעה שנגבו מחברי הקבוצה במהלך שבע שנים מלפני מועד הגשת התביעה, בצירוף ריבית שקלית כחוק וכן להורות לחברה להימנע מלנכות מחשבונותיהם על חברי הקבוצה סכומים כלשהם בגין הוצאות ניהול השקעות.	כל המבוטחים בביטוחי המנהלים ששווקו על ידי החברה (משתתף ברוחים, "יותר", "מגדלור" וכיו"ב), אשר נגבו מהם הוצאות ניהול השקעות בניגוד לדין /או כאשר הפוליסה לא כללה הוראה המאפשרת לחברה לגבות הוצאות אלו.	<p>ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית. בית המשפט החליט ביום 15 ביוני 2017 על העברת התיק לבית הדין לעבודה. בהחלטה מיום 19 בפברואר 2018 הפנה בית הדין לממונה מספר שאלות בנושא לקבלת התייחסותו. ביום 24 ביוני 2018 התקבל מענה לשאלות.</p> <p>יצוין, כי ביום 31 במאי 2019 אישר בית המשפט המחוזי בקשה לתביעה ייצוגית המתנהלת כנגד חברות ביטוח אחרות בעניין גביית הוצאות ישירות בפוליסות ביטוח פרט, וזאת, בין היתר, על יסוד הקביעה כי הפוליסות מהוות הסדר ממצה בכל הנוגע לסכומים שהחברות רשאיות לגבות מהמבוטחים ושתיקת הפוליסות בעניין זה מהווה הסדר שלילי ולא לאקונה ("החלטת האישור" והליך מקביל כנגד חברות אחרות).</p> <p>על החלטת האישור בהליך המקביל כנגד חברות אחרות הגישו המבקשות בקשת רשות ערעור לבית המשפט העליון, אשר הורה על הגשת תשובה בבקשה וכן הורה ליועץ המשפטי לממשלה להגיש את עמדתו.</p> <p>בהליך המקביל כנגד חברות אחרות הודיע היועמ"ש לממשלה, ביום 13 באוגוסט 2020, על התייבבותו כצד להליך, ובמקביל הגיש את עמדתו בהליך. על פי עמדת היועמ"ש, בין היתר, קיים עגון חוזי בפוליסות הביטוח של המבקשות באותו הליך לגבות הוצאות ישירות מנכסי החוסכים, ועל-כן, לגישתו, לא קיימת אפשרות סבירה שהתובענות הייצוגיות יתקבלו. נוכח האמור, היועמ"ש סבור כי על בית המשפט לקבל את בקשת רשות הערעור והערעור גופו, ולהורות על דחיית בקשות האישור. עמדת היועמ"ש לממשלה הוגשה על ידי החברה בתיק זה. לאור הסוגיות המשותפות העולות בתיקים שלפניו ובהליך המקביל כנגד חברות אחרות, קבע בית המשפט, ביום 7 בספטמבר 2020, כי יש מקום לעכב את ההליכים בתיק עד מתן הכרעה בהליך המקביל כנגד חברות אחרות.</p> <p>כמו כן ביום 6 באוקטובר 2020 התקבלה בקשת המבקשים להצטרף להליך המקביל על דרך של הגשת תגובה.</p> <p>ביום 28 ביוני 2021 פורסמה טיוטת דוח הוועדה המייעצת לממונה על שוק ההון, בנושא בחינת ההוצאות הישירות להערות הציבור (להלן בסעיף זה: "טיטוט הדוח"). ביום 6 ביולי 2021 היועמ"ש לממשלה ביקש להגיש הודעה מטעמו במסגרתה תפורט עמדתו ביחס לאמור בטיטוט הדוח. בית המשפט העליון נעתר לבקשה.</p> <p>ביום 24 בנובמבר 2021 פורסם דוח הוועדה המייעצת לממונה על שוק ההון, בנושא בחינת הוצאות ישירות, שמטרתו לבחון את סוגיית ההוצאות הישירות בגין השקעות בניהול חיצוני. ביום 2 בינואר 2022 הוגשה הודעה מטעם היועמ"ש לממשלה לפיה אין לדוח השלכה על ההכרעה בהליך המשפטי ואין בה כדי לשנות מעמדתו המשפטית.</p> <p>ביום 2 בפברואר 2022 המבקשים והנתבעות השיבו לעמדת היועמ"ש לממשלה.</p> <p>ראה גם תובענה מס' 9 לעיל, לרבות עמדת הממונה שהוגשה בתיק זה ופרסום תיקון לתקנות וכן תובענה מס' 11 בסעיף זה להלן.</p>	567 מיליון ש"ח.

באור 8 - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. הליכים ייצוגיים - בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴
11	1/2017 מחוזי - מרכז	שני מבוטחים בביטוח רכב חובה נ' החברה	טענה לפיה החברה נמנעת מלגלות למבוטחיה כי על פי פרקטיקה הנוהגת אצלה (והקיימת גם אצל יתר חברות הביטוח), הם זכאים להפחתת הפרמיה המשולמת על ידם בהגיעם למדרגות גיל ו/או וותק נהיגה הנהוגות אצלה. הסעדים המבוקשים הם לחייב את החברה להשיב לחברי הקבוצה את דמי הביטוח העודפים שנגבו בניגוד לדין עקב התנהלותה כאמור לעיל וכן צו עשה, המורה לחברה לשנות את דרך התנהלותה כאמור לעיל.	מבוטחי החברה בביטוח רכב חובה, צד ג' ומקיף בתקופה שתחילתה בשבע השנים הקודמות להגשת התובענה, אשר הגיעו במהלך תקופת הביטוח למדרגת גיל ו/או וותק נהיגה המזכה על פי דין וכן על פי הפרקטיקה הנהוגה אצל החברה בהפחתת דמי הביטוח, ואשר החברה נמנעה מלנהוג כלפיהם על פי דין וכן על פי אותה פרקטיקה נהוגה וכתוצאה מכך לא קבלו את ההפחתה בפרמיה.	ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית, כ-62 מיליון ש"ח. בשלב דיוני ההוכחות. ביום 3 במרס 2022 המבקשים הגישו בקשה לעיכוב הליכים לאור דחיית בקשה דומה כנגד חברת ביטוח אחרת וזאת עד להכרעה בערעור שיוגש מטעמם בבקשת האישור שנדחתה. הבקשה לעיכוב הליכים התקבלה.	
12	2/2017 מחוזי - מרכז	עמותה רשומה הפועלת למען האוכלוסייה המבוגרת נ' מגדל מקפת	טענה לפיה מגדל מקפת גבתה מעמיתיה בקרן הפנסיה ובקופות הגמל, תשלום בגין "הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות בנכסי קופות הגמל" (הוצאות ישירות), בניגוד להוראות התקנון ובניגוד למצגיה החוזיים והטרומ חוזיים כלפי עמיתיה. בכך נטען שמגדל מקפת מפרה את החוזה בינה לבין עמיתיה ומפרה גם את הוראות הדין. הסעדים המבוקשים הם: (א) ליתן צו לפיו התנהלות מגדל מקפת הינה בלתי חוקית, באשר היא מפרה חוזה - התקנון בינה לבין עמיתיה; (ב) לחייב את מגדל מקפת להשיב לכל אחד מחברי הקבוצה את הסך המצטבר שנגבה ו/או נוכה מחשבונו בקשר עם כל סוג של הוצאה בקשר עם הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות בנכסי קופות הגמל; (ג) לחילופין לחייב את מגדל מקפת להשיב לנכסי קרן הפנסיה ולנכסי קופות הגמל את כל הוצאות הישירות שנגבו שלא כדין ולבצע חלוקה צודקת והוגנת של כספים אלה. (ד) להורות למגדל מקפת להציג באופן ברור ומפורש מעתה ואילך, בכל טופסי ההצטרפות ובכל התקנונים כי בנוסף לדמי הניהול ייגבה ו/או ינוכה סך נוסף בקשר עם הוצאת ישירות וכן לציין את השיעור המקסימלי שיגבה.	כל מי שהוא בעל זכות מכל מין וסוג שהוא, בכספים המצויים בקרן הפנסיה אשר בניהולה של מגדל מקפת החל מחודש יולי 2013 ואילך, וכן כל מי שהיה בעבר בעל זכות בכספים כאמור. וכן כל מי שהוא בעל זכות, מכל מין וסוג שהוא, בכספים המצויים בקופות הגמל אשר בניהולה של מגדל מקפת בשבע שנים שקדמו להגשת בקשת האישור ואילך, וכן כל מי שהיה בעבר בעל זכות בכספים כאמור.	ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית. כ-287 מיליון ש"ח. בית המשפט החליט ביום 7 במרס 2018 על העברת התיק לבית הדין האזורי לעבודה בתל אביב. ביום 5 ביולי 2018 ביקש בית הדין שתערך פניה לממונה על מנת שיחווה את דעתו אם עמדותיו שהוצגו בתיקים האחרים באותו נושא תקפים גם לתיק זה. ביום 20 בנובמבר 2018 השיב הממונה והפנה לעמדתו שהוגשה בתיק אחר באותו נושא. יצוין, כי ביום 31 במאי 2019 אישר בית המשפט המחוזי בקשה לתביעה ייצוגית המתנהלת כנגד חברות ביטוח אחרות בעניין גביית הוצאות ישירות בפוליסות ביטוח פרט ("הליך מקביל"), וזאת, בין היתר, על יסוד הקביעה כי הפוליסות מהוות הסדר ממצה בכל הנוגע לסכומים שהחברות רשאיות לגבות מהמבוטחים ושתיקת הפוליסות בעניין זה מהווה הסדר שלילי ולא לאקונה. ("החלטת האישור" ו"הליך מקביל כנגד חברות אחרות"). על החלטת האישור הנ"ל הגישו המבקשות בהליך המקביל כנגד חברות אחרות בקשת רשות ערעור לבית המשפט העליון, אשר הורה ליועץ המשפטי לממשלה להגיש את עמדתו.	

באור 8 - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. הליכים ייצוגיים - בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴
12	המשך				<p>ביום 28 בנובמבר 2019 אושר הסדר דינוי בין הצדדים, במסגרתו ויתרו הצדדים על קיום חקירות, וחלף כך, נקבע כי יוגשו סיכומים בכתב ולאחריהם תתקיים השלמת טיעון בעל פה. ביום 6 באפריל 2020 הוחלט כי ככל שהצדדים סבורים שאין טעם בקיום ישיבת הוכחות בתיק, עליהם להגיש לבית הדין רשימת מוסכמות ופולגתאות, שאחרת תתקיים ישיבת הוכחות.</p> <p>ביום 23 ביולי 2020 התקיים דיון בפני בית המשפט במסגרתו הוחלט כי הצדדים יקיימו הידברות ביחס לעובדות המוסכמות ויגישו לבית המשפט הודעת עדכון בנושא, לרבות אם נדרש דיון חקירות ובאילו עניינים.</p> <p>בהליך המקביל כנגד חברות אחרות הודיע היועמ"ש לממשלה, ביום 13 באוגוסט 2020, על התייצבותו כצד להליך, ובמקביל הגיש את עמדתו בהליך. על פי עמדת היועמ"ש לממשלה, בין היתר, קיים עיגון חוזי בפוליסות הביטוח של המבקשות באותו הליך לגבות הוצאות ישירות מנכסי החוסכים, ועל-כן, לגישתו, לא קיימת אפשרות סבירה שהתובענות הייצוגיות יתקבלו. נוכח האמור, היועמ"ש לממשלה סבור כי על בית המשפט לקבל את בקשת רשות הערעור והערעור גופו, ולהורות על דחיית בקשות האישור.</p> <p>עמדת היועמ"ש לממשלה הוגשה על ידי מגדל מקפת בתיק זה וביום 15 בספטמבר 2020 הורה בית המשפט, בהסכמת הצדדים, לעכב את ההליכים בתיק עד להכרעה בבקשת רשות הערעור בהליך המקביל כנגד חברות אחרות.</p> <p>ביום 28 ביוני 2021 פורסמה טיוטת דוח הוועדה המייעצת לממונה על שוק ההון, בנושא בחינת הוצאות הישירות להערות הציבור (להלן בסעיף זה: "טיטת הדוח"). ביום 6 ביולי 2021 היועמ"ש לממשלה ביקש להגיש הודעה מטעמו במסגרתה תפורט עמדתו ביחס לאמור בטיטת הדוח. בית המשפט העליון נעתר לבקשה.</p> <p>ביום 24 בנובמבר 2021 פורסם דוח הוועדה המייעצת לממונה על שוק ההון, בנושא בחינת הוצאות ישירות, שמטרתו לבחון את סוגיית ההוצאות הישירות בגין השקעות בניהול חיצוני. ביום 2 בינואר 2022 הוגשה הודעה מטעם היועמ"ש לממשלה לפיה אין לדוח השלכה על ההכרעה בהליך המשפטי ואין בה כדי לשנות מעמדתו המשפטית.</p> <p>ביום 2 בפברואר 2022 המבקשים והנתבעות השיבו לעמדת היועמ"ש לממשלה.</p> <p>ראה גם תובענות מס' 9 ו-10 לעיל בסעיף זה, לרבות בעניין עמדת הממונה שהוגשה בתיק זה ופרסום תיקון לתקנות.</p>	

באור 8 - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. הליכים ייצוגיים - בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עליות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴
13	4/2017 בית דין ארצי לעבודה	עובדים של מעסיקים, שהנתבעות מנהלות ההסדר שלהם נ' מבטח סימון וסוכנויות ביטוח נוספות	טענה לפיה הנתבעות גרמו בפעילותן כסוכנויות ביטוח (מנהלות הסדר פנסיוני) לנזקים כלכליים לחברי הקבוצה, מאחר ועד לתיקוני חקיקה (תיקונים שבוצעו בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ייעוץ, שיווק ומערכת סליקה פנסיוניים) ("חוק הייעוץ"), וחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) במסגרת חוק התכנית הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום המדיניות הכלכלית לשנות התקציב ל-2015), עלויות תפעול ההסדרים הפנסיוניים, שסיפקו הנתבעות למעסיקים, סובסדו על ידי העובדים של אותם מעסיקים והנתבעות העדיפו את טובת המעסיקים, עמם התקשרו בהסכמי שירותים, על פני טובת העובדים, ששילמו בפועל על שירותי התפעול הללו, באמצעות דמי ניהול עודפים שנגבו מהם. הנזק הנטען לחברי הקבוצה הוא התשלום העודף של עלויות התפעול כאמור, שהועמס לפי הטענה על חברי הקבוצה באמצעות דמי ניהול עודפים שנגבו מהם. הסעדים הנתבעים הינם פיצוי/השבה בגין דמי ניהול עודפים שנגבו לטענת התובעים מחברי הקבוצה וכן כל סעד אחד שייראה לביהמ"ש כנכון וצודק בנסיבות העניין.	כל מי שנמנה על מצבת לקוחות הנתבעות בזמן שהן סיפקו למעסיקי שירותי ניהול הסדר פנסיוני, במשך התקופה שתחילתה 7 שנים קודם להגשת התובענה ועד שהמעסיק החל לשאת בעלויות התפעול בהתאם לתיקון מס' 6 לחוק הייעוץ.	ביום 30 באוגוסט 2020, בית הדין האזורי לעבודה דחה את הבקשה לאישור תובענה כייצוגית. ביום 5 באוקטובר 2020 הוגש ערעור על פסק דינו של בית הדין האזורי לעבודה. ביום 5 בספטמבר 2022 ניתן פסק דין על ידי בית הדין הארצי לעבודה, אשר דחה את הערעור. בית הדין הארצי לעבודה קבע בפסק דינו כי הסדר פנסיוני החובה לא יצר שום שינוי ביחס לחובות המעסיק ב"תפעול" ההסדר הפנסיוני; וכן כי קודם לתיקון מס' 6 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ייעוץ, שיווק ומערכת סליקה פנסיוניים), התשס"ה - 2005 (להלן: "תיקון 6") ולכניסתו לתוקף של תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (תשלומים לקופת גמל), התשע"ד-2014, לא הוטלה על המעסיקים החובה ל"תפעול" את ההסדר הפנסיוני, במובן שנקבע בתיקון 6. כמו כן, בית הדין הארצי לעבודה פסק הוצאות לטובת הנתבעות בסכום לא מהותי. ביום 13 בדצמבר 2022 הומצאה לחברה עתירה שהוגשה לבית המשפט העליון (בשבתו כבית משפט גבוה לצדק), למתן צו על תנאי וצו מוחלט לביטול פסק הדין (להלן: העתירה"), וזאת בעיקר מהטעם שנפלה, לטענת העותרים, טעות משפטית מהותית בפסק הדין, אשר שיקולי הצדק מחייבים שתהיה בה התערבות משפטית של בית המשפט העליון בשבתו כבית משפט גבוה לצדק. ביום 30 במרס 2023, הוגשה תגובה מקדמית מטעם מנהלות ההסדר לעתירה. ביום 20 באפריל 2023, הוגשה תגובה מקדמית מטעם המדינה לעתירה.	357 מיליון ש"ח, מתוכם כ-131 מיליון ש"ח כנגד מבטח סימון סוכנות לביטוח.

באור 8 - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. הליכים ייצוגיים - בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴
14	12/2017 מחוזי - י-ם	מועמדים שביקשו להתקבל לביטוח נ' החברה , חברות ביטוח נוספות וקופות חולים מכבי ושירותי בריאות כללית	סירוב לבטח את המבקשים ואנשים נוספים המצויים על הספקטרום האוטוסיטי בביטוח סיעודי; קביעת תנאים בלתי אפשריים ובלתי סבירים עבורם ללא כל מתן הסבר או הצדקה להתנהלות; אי מתן תשובה מפורטת ומכבדת למועמד לביטוח אודות הסירוב וההנמקות המפורטות עליו וכן הסירוב איננו מסתמך על נתונים סטטיסטיים אקטואריים או רפואיים רלבנטיים, והכל בניגוד, לפי הטענה, למתחייב מחוק שוויון לאנשים על מוגבלות (להלן: "חוק השוויון"), מתקנות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות (הודעת מבטח בדבר מתן יחס שונה לאחד או בדבר סירוב לבטחו), ("תקנות השוויון").	אנשים עם מוגבלות מסוג אוטיזם אשר ביקשו להיות מבוטחים בביטוח סיעודי אצל מי מהמשיבות וקיבלו מהמשיבות יחס שונה ומפלה שלא כדין ו/או לא נמסרה להם תשובה מפורטת אודות מתן היחס השונה בשבע השנים שקדמו להגשת בקשת האישור.	ביום 1 בפברואר 2023 התקיים דיון במסגרתו בית משפט הודיע, בין היתר, לתובע שהוא אינו מקבל את טיעונו. ביום 6 בפברואר 2023 ניתן פסק דין הדוחה את בקשת האישור. ביום 13 באפריל 2023 המבקשים הגישו כתב ערעור לבית המשפט העליון בגין פסק הדין.	לטענת המבקשים הנזק האישי שנגרם להם עולה כדי עשרות אלפי שקלים חדשים לכל מבקש. סכום הנזק לכל חברי הקבוצה לא ניתן להערכה מדויקת בשלב זה, מדובר בסכום שבסמכות בית המשפט המחוזי.
			הסעדים העיקריים המבוקשים במסגרת התובענה הינם: מתן צו הצהרתי כי המשיבות הפרו את חוק השוויון והתקנות; מתן צו עשה המורה למשיבות להפסיק להפלות את חברי הקבוצה, לקבוע נוהלי עבודה ברורים באשר לטיפול יחידני ללא משוא פנים לבעלי מוגבלויות, על בסיס הוראות חוק השוויון; מתן צו עשה למשיבות למלא אחר הוראות הדין ואחר ההכרעה העקרונית של הממונה הקובעים הליך מסודר בכל הנוגע לסירוב להענקת ביטוח; מתן צו עשה שיוורה למשיבות לבטח באופן רטרואקטיבי את חברי הקבוצה, אשר ימצאו כשירים לקבלת ביטוח סיעודי לאחר הליך חיתום שוויוני בהתאם לנהלים שאוזכרו לעיל; פיצוי לחברי הקבוצה בהתאם לאמור בסעיף 19 נ"א (ב) לחוק השוויון בפיצויים ללא הוכחת נזק ובמידת הצורך אף בפיצוי בנזק לא ממוני; פיצוי חברי הקבוצה בגין נזק ממוני.			

באור 8 - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. הליכים ייצוגיים - בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴
15	1/2018 מחוזי - מרכז	חברה לתועלת הציבור נ' החברה וחברות ביטוח נוספות	<p>אי תשלום תגמולי ביטוח ו/או שיפוי בגין רכיב המע"מ החל על עלות הנזקים במקרים שבהם הנזקים לא תוקנו בפועל.</p> <p>הסעדים העיקריים הנתבעים במסגרת התובענה הם: (א) הצהרה כי הימנעות הנתבעות מלשלם תגמולי ביטוח ו/או שיפוי בגין רכיב המע"מ החל על התיקון במקרים שבהם הנזק לא תוקן בפועל נעשית שלא כדין; (ב) ליתן צו המורה לנתבעות מעתה ואילך לכלול במסגרת תגמולי הביטוח שהן משלמות גם את המע"מ החל על עלות התיקון, וזאת גם אם הנזק לא תוקן; כאשר כתוצאה מכך, גם באותו המקרה שבו מקבל מבוטח או צד ג' תגמולי ביטוח ב"ערך שיפוי" ולא ב"ערך כינון", יחויבו הנתבעות לשלם לו תגמולי ביטוח בגין מלוא הנזק, לרבות המע"מ. ובאשר לחברי תת הקבוצה לכלול בתגמולי הביטוח כאמור גם את המע"מ בשיעור שאינו מקוזז על ידי חברי תת הקבוצה; (ג) לחייב את הנתבעות בתשלום הפיצוי לחברי הקבוצה; (ד) בנוסף ו/או לחילופין למבוקש בס"ק ג' לעיל, היה ויפסק כי הפיצוי לחברי הקבוצה אינו מעשי בנסיבות העניין, עותרת התובעת להורות על מתן פיצוי לטובת הציבור כפי שימצא בית המשפט לנכון בנסיבות העניין.</p>	<p>כל מבוטח ו/או מוטב ו/או צד ג', בכל סוג ביטוח שהוא, אשר במועד הגשת תביעת הביטוח לא תיקן את הנזק שתבע בגינו, ואשר קיבל מחברת הביטוח תגמולי ביטוח ו/או שיפוי בגין הנזק מבלי שתגמולי הביטוח כללו את רכיב המע"מ החל על עלות התיקון.</p> <p>כמו כן, מבקשת התובעת להגדיר לקבוצה תת קבוצה כדלקמן: כל חברי הקבוצה אשר זכאים בניכוי מס תשומות חלקי.</p> <p>תובעת להחריג מחברי הקבוצה חברים אשר זכאים בניכוי מס תשומות מלא, בשל שימוש עסקי ברכבם (כגון: בעלי מוניות, אוטובוסים או משאיות).</p>	<p>ביום 4 בינואר, 2022 ניתן פסק דין על ידי המשפט המחוזי מרכז לוד, אשר במסגרתו דחה את בקשת האישור ופסק הוצאות לטובת הנתבעות בסכום לא מהותי.</p> <p>ביום 11 באפריל 2022 המבקשת הגישה ערעור לבית המשפט העליון.</p> <p>ביום 31 בינואר 2023 החברה השיבה לערעור.</p>	<p>להערכת התובעת הפיצוי לחברי הקבוצה מהחברה בגין כל שנה הינו בסך כ- 13 מיליון ש"ח וכנגד כל החברות הינו כ-82 מיליון ש"ח לכל שנה.</p> <p>תקופת הפיצוי המבוקשת היא מה-4 ביוני 2001 עת שפורסם פסק הדין בעניין ע"א 1772/99 זלוצין נגד דיור לעולה בע"מ, פ"ד נה (4) 203, או לחילופין למשך תקופה שמאז הגשת התביעה הקודמת שהוגשה כנגד הנתבעות באותה העילה במסגרת ת"צ 55177 במסגרת 05-15 או לחילופי חילופין למשך תקופה של 7 שנים ממועד הגשת התובענה דנן.</p>

באור 8 - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. הליכים ייצוגיים - בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴
16	1/2019	מבוטחת נ' החברה	עניינה של התובענה בטענה כי דחיית תביעה בפוליסת תאונות אישיות, במקרה של אשפוז בבית חולים בעל אוריינטציה שיקומית, בהסתמך על הגדרת הפוליסה למונח בית חולים ככזה שאינו כולל ב"ח שיקומי, הינה שלא כדין. לטענת התובע מדובר בסייג לכיסוי שהוצג באופן מטעה ו/או לא נוסח כראוי.	הקבוצה התובעת לייצג הינה לקוחות בריאות מסוג תאונות אישיות ואשר תביעתם מכוח רכיב פיצוי בגין ימי אשפוז נדחתה על רקע הטענה כי "בית חולים" על פי הגדרתו בפוליסה הינו מוסד רפואי מוכר על ידי הרשויות המוסמכות בישראל או בחו"ל כבית חולים כללי בלבד, ואשר אינו מוסד שיקומי ו/או מוסד לבריאות הנפש ו/או בית החלמה ו/או בית הבראה ו/או מוסד סיעודי.	ביום 18 בפברואר 2021 ניתנה החלטה על ידי בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו, לפיה בקשת אישור התובענה כייצוגית התקבלה, כמפורט להלן: חברי הקבוצה: מבוטחי החברה שרכשו ביטוח בריאות מסוג תאונות אישיות ואשר תביעתם מכוח רכיב פיצוי בגין ימי אשפוז נדחתה על רקע הטענה כי "בית חולים" על פי הגדרתו בפוליסה הינו, מוסד רפואי המוכר על-ידי הרשויות המוסמכות בישראל או בחו"ל כבית חולים כללי בלבד, ואשר אינו מוסד שיקומי ו/או מוסד לבריאות הנפש ו/או בית החלמה ו/או בית הבראה ו/או מוסד סיעודי, בשלוש השנים שקדמו למועד הגשת בקשת אישור התובענה כייצוגית. עילות התביעה בגין אושרה התובענה כייצוגית: הפרת הוראות סעיף 3 לחוק חוזה ביטוח; הפרת הוראות חוזר רשות שוק ההון ביטוח וחסכון שעניינו "גילוי נאות למבוטח בעת הצטרפות לפוליסת ביטוח בריאות"; הפרת חוזה הביטוח. הסעד הנתבע: תשלום תגמולי הביטוח בגין ימי האשפוז המזכים בפיצוי עבור ימי האשפוז ללא קשר למוסד שבו אושפז המבוטח; מחיקת הגדרת "בית החולים" מהפוליסה או תיקונה בהתאם להוראות הדין ופסק דין הצהרתי לפיו הפרה החברה את הוראות הדין. ביום 26 באפריל 2021 החברה הגישה בקשת רשות ערעור לבימ"ש עליון על החלטת האישור המבקשת השיבה על בקשת רשות הערעור. ביום 10 באוקטובר 2021 החברה הגישה בקשה לעיכוב ביצוע אשר נדחתה. ביום 16 בינואר 2022 התקיים דיון בבית המשפט המחוזי בסיומו הורה בית המשפט על עיכוב ההליכים עד למתן החלטה בבקשת רשות הערעור בבית המשפט העליון. ביום 24 במרס 2022 ובמסגרת דיון בבית המשפט התבקשה היועמ"ש לממשלה להעביר עמדתה בנושא. ביום 29 ביוני 2022 הצדדים הודיעו לבית המשפט שבכוונתם לפנות להליך גישור ובנסיבות אלה ביקשו להורות על עיכוב העברת עמדת היועמ"ש לממשלה. ביום 20 ביולי 2022 וטרם מתן החלטה בבקשה מיום 29 ביוני 2022 לעיל, הגישה היועצת המשפטית לממשלה את עמדתה בתיק לפיה, הגדרת "בית חולים" בפוליסות הביטוח, עליה הסתמכה החברה בדחיית תביעות הביטוח, הכוללת מוסד רפואי המוכר על ידי הרשויות המוסמכות בישראל או בחו"ל כבית חולים כללי אשר אינו מוסד שיקומי ו/או מוסד לבריאות הנפש ו/או בית החלמה ו/או בית הבראה ו/או מוסד סיעודי, מהווה סייג לחבות על פי הפוליסה. לעמדת היועצת המשפטית לממשלה, סייג זה לא הודגש כנדרש בהסדר התחיקתי הרלבנטי, ומשכך מנועה החברה מלהסתמך עליו וכי דין בקשת רשות הערעור להידחות. ביום 27 ביולי 2022 החברה הגישה בקשה מוסכמת למחיקת בקשת רשות הערעור וביום 31 ביולי 2022 התקבלה החלטת בית המשפט העליון המורה על מחיקת בקשת רשות הערעור ללא צו להוצאות. הצדדים פנו להליך גישור. ביום 16 באפריל 2023 הוגש לאישור בית המשפט המחוזי בתל אביב הסכם פשרה. הסכם הפשרה כולל פעולות שעל החברה לבצע, לרבות החזר כספי לחלק מהמבוטחים בסך של כ- 3.6 מיליון ש"ח, כפי שנקבע בהסכם הפשרה וכן הוראות ביחס להסדרת התנהלות עתידית של החברה. בנוסף נקבע שהחברה תשלם גמול לתובעת ושכר טרחת עו"ד לבא כוח התובעת, בסכומים לא מהותיים. אין להסדר הפשרה השלכה מהותית על הדוחות הכספיים של החברה והחברה.	בשלב זה מוערך בכ-24 מיליון ש"ח.

באור 8 - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. הליכים ייצוגיים - בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴
17	5/2019 מחוזי תל - אביב	מבוטח בפוליסת ביטוח חיים נ' החברה	עניינה של התובענה בטענה, כי בפוליסת הכוללות נוסחת השתתפות ברווחים עם נוסחת RM, החברה אינה משלמת את מלוא התשלומים כמתחייב מפוליסת הביטוח ומהוראות הדין, ובכלל זאת את מלוא חלקם של המבוטחים ברווחים מכוח הפוליסות וכן בטענה להפרת חובות הגילוי והדיווח למבוטחים בקשר לפוליסה וזכויותיהם מכוחה. בבקשה, נסמך התובע על החלטה המאשרת תביעה ייצוגית כנגד חברת ביטוח אחרת לגבי פוליסות שנהוגות באותה חברה בעילות דומות. תביעה דומה הוגשה גם כנגד חברת ביטוח נוספת.	הקבוצה אותה מבקש התובע לייצג הינה כל המבוטחים או שהיו מבוטחים בחברה, ואשר קיבלו תשלומים על פי פוליסות ביטוח חיים משתתפות ברווחים בהן מופיעה נוסחת RM.	הוגשה תגובה בבקשה לאישור התובענה כייצוגית. ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית. ביום 5 ביולי 2020 הגיש המבקש בקשה להעברת הדיון בתובענה ייצוגית אחרת שהוגשה כנגד החברה, המפורטת בסעיף 21 לטבלה זו להלן, למותב שדן בתובענה זו ולעיכוב הדיון באותה תובענה עד להחלטה בבקשתו ולחילופין לסילוק אותה בקשה בטענה שהיא חוסה תחת חברי הקבוצה שמייצגים בייצוגית זו. בקשת העברת התובענה מבית הדין האזורי לעבודה כאמור התקבלה על ידי בית הדין, ביום 22 בנובמבר 2020. כמו כן ביום 12 באוגוסט 2020 הגיש המבקש בקשה לאיחוד הדיון בתובענה זו יחד עם תובענה שהגיש כנגד חברת ביטוח נוספת בטענה כי שתי התובענות עוסקות באותן סוגיות וכי המותב השיפוט שידון בשתי תובענות אלה יהיה המותב השיפוט שדן בתביעה הייצוגית שכבר אושרה כנגד חברת ביטוח אחרת, אשר לטענת המבקש עוסקת גם היא בעילה דומה לתובענה זו. חברות הביטוח, לרבות החברה התנגדו לבקשה זו, בין היתר, על רקע השוני בין ההליכים והתביעות. החברה הגישה תגובתה לבקשה זו. ביום 25 במאי 2021, בית המשפט קבע כי התובענות ידונו בפני אותו מותב. המותב אליו הועברו התיקים קבע כי ההליכים יעוכבו עד להכרעתו של בית המשפט העליון בערעורים שהוגשו על התביעה הייצוגית שאושרה נגד חברת ביטוח אחרת. ביום 10 בספטמבר 2021 חברת הביטוח האחרת עדכנה את בית המשפט כי ניתן פסק דין במסגרת הערעור. הערעור של התובע באותו הליך נדחה ובקשת רשות הערעור מטעם חברת הביטוח שהתמקדה בהגדרת הקבוצה וסוגיית ההתיישנות התקבלה בחלקה. ביום 8 במרס 2022 המבקש הגיש בקשה למחיקת בקשת האישור המופיעה בסעיף 18 להלן. כמו כן המבקש ביקש להעביר את הדיון בהליך 32 להלן למותב הדין בהליך בסעיף זה. ביום 3 במאי 2022 בית המשפט קיבל את בקשתו להעברת הדיון למותב הדין בהליך בסעיף זה. ביום 2 באוקטובר התקיים דיון במסגרתו בית המשפט נתן למבקשים להגיע להסכמות בנוגע לייצוג ההליך. ביום 2 באוקטובר התקיים דיון במסגרתו בית המשפט נתן למבקשים להגיע להסכמות בנוגע לייצוג ההליך. ביום 12 באוקטובר 2022 החברה הגישה בקשה למחיקת תשובת המבקש לתשובת החברה לבקשת האישור וזאת לאור הרחבת חזית בתשובתו.	692 מיליון ש"ח.

באור 8 - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. הליכים ייצוגיים - בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴
18	6/2019 מחוזי - תל אביב	צד ג' של מבוטח בפוליסת ביטוח רכב נ' החברה וחברות ביטוח נוספות	עניינה של התובענה בטענה כי החברה אינה משלמת ריבית על תגמולי ביטוח בחלוף 30 יום מיום מסירת התביעה. מדובר בתביעת המשך לתביעה המפורטת בסעיף 3 לעיל ("התביעה הראשונה"), והיא הוגשה, כטענת המבקש, למען הזהירות בלבד למקרה שבית המשפט ידחה את בקשתו להרחבת הקבוצה עד למועד מתן פסק הדין שם.	כל מי שקיבל ו/או יקבל, במהלך התקופה שתחילתה ביום 31 באוגוסט 2015 (לאחר מועד החלטת האישור בתובענה הראשונה) ועד למתן פסק הדין בתובענה זו, תגמולי ביטוח מהחברה, מבלי שצורפה לתגמולי הביטוח ריבית כדין.	טרם הוגשה תגובה בבקשה לאישור התובענה כייצוגית. ביום 3 בנובמבר 2019 הגישו החברה ויתר המשיבות בקשה לעיכוב הליכים עד למתן החלטה בתביעה הייצוגית הראשונה ביחס להרחבת הקבוצה, כמפורט לעיל. ביום 26 בדצמבר 2019 בית המשפט קבע כי בשלב זה טרם תינתן על ידו החלטה בבקשת העיכוב, ועד למתן החלטה כאמור, לא תגיש החברה תגובה לבקשת האישור. ביום 28 ביולי 2020, לאחר קדם המשפט שיתקיים, הורה בית המשפט, לבקשת המשיבות ובהסכמת המבקשים, על עיכוב הליכים בתיק עד למתן פסק דין בתביעה הראשונה. ביום 28 בפברואר 2021 ניתן פסק דין חלקי בתביעה הראשונה, אשר קיבל את התביעה, לרבות את בקשת התובעים להרחבת חברי הקבוצה, עד למועד מתן פסק הדין, כפי שעתר המבקש בתובענה זו. בהתאם, סביר כי יתייחר ניהול תובענה זו ובקשת אישורה כייצוגית. התובע הגיש בקשה לעיכוב הליכים בתיק עד להכרעה בבקשת רשות ערעור בתובענה מספר 3 לעיל. ביום 21 בנובמבר 2021 בית המשפט המחוזי אישר את עיכוב ההליכים בתיק עד להכרעה בתובענה מספר 3 לעיל. ביום 9 בנובמבר 2022, בית המשפט העליון דחה את בקשת רשות הערעור בתובענה מספר 3 לעיל, תוך שמירת זכותן של החברה ויתר המשיבות לשוב ולהעלות את הטענות מושא בקשת רשות הערעור במסגרת הערעור שיוגש, ככל שיוגש, על פסק הדין הסופי בתביעה הייצוגית. בפרטים בעניין התובענה הראשונה ופסק הדין החלקי, ראה תובענה מס' 3 בסעיף זה לעיל.	90 מיליון ש"ח.

באור 8 - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. הליכים ייצוגיים - בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴
19	6/2019	בית הדין האזורי לעבודה, תל אביב	מבוטחת בפוליסת אבדן כושר עבודה נ' החברה	עניינה של התובענה בטענה כי החברה מפחיתה שלא כדין מתגמולי הביטוח, המשולמים בפוליסות משתתפות ברווחים הכוללות כיסוי למקרה של אובדן כושר עבודה ו/או שחרור מתשלום פרמיה, סכומים בגין "ריבית תעריפית" החל מהתשלום ה-25.	מבוטחים או שהיו מבוטחים, בפוליסות ביטוח חיים משתתפות ברווחים, הכוללות מנגנון להצמדת תגמולי הביטוח ו/או השחרור מפרמיה לתשואת תיק ההשקעות החל מהתשלום ה-25, אשר החברה שילמה להם תגמולי ביטוח ו/או שחררה נספחי חסכון מתשלום פרמיות, לתקופה העולה על 24 חודשים וניכתה מן התשואה, החל מהחודש ה-25, ריבית, למעט מבוטחים, או מי שהיו מבוטחים, אשר בפוליסות על פיהן בוטחו צוין במדויק ובהבלטה מיוחדת בסעיף ההצמדה עצמו שיעור הריבית שתנוכה, ובלבד שאין מופיעות המילים "לפיה חושב סכום הפיצוי החודשי".	1.5 מיליארד ש"ח.
20	7/2019	מחוזי - תל אביב	צד ג' שנפגע ממבוטח בפוליסת ביטוח רכב נ' החברה	עניינה של התובענה בטענה כי כאשר צד ג' בוחר לממש את זכותו ולא לתקן את הרכב הנפגע, החברה מפחיתה באופן שרירותי ואחיד מסכומים שנקבעו בחוות דעת שמאי בגין חלקים שניזוקו באופן המחייב את החלפתם ואשר לא הוחלפו בפועל, שווי ניצולת השרידים, וזאת מבלי להציג חו"ד שמאי נגדית מטעמה ועל אף שאין לשרידים כל ערך.	הוגשה תגובה בבקשה לאישור התובענה כייצוגית. ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית.	11.5 מיליון ש"ח.
				ביחס לסעדים הכספיים - כל צד שלישי שנפגע ממבוטח בחברה בשבע השנים שקדמו להגשת התביעה ואשר לא שולם לו מלוא שווי החלקים שלא תוקנו, מבלי שמגדל הציגה חו"ד שמאי ערוכה כדין וכן כל מבוטח אשר מגדל הפחיתה לו משווי החלקים שלא תוקנו מבלי שצורפה חו"ד שמאי כאמור, וזאת בשבע השנים שקדמו להגשת התביעה או לחילופין 3 שנים.	ביום 5 ביולי 2020 הגיש מבקש שהגיש כנגד החברה בקשה לאישור תובענה ייצוגית אחרת, המפורטת בסעיף 15 לטבלה זו לעיל, בקשה להעברת הדין בתובענה ייצוגית זו, למותב שדן בתובענה אותה הגיש ולעיכוב הדין בתובענה זו עד להחלטה בבקשתו ולחילופין לסילוק בקשת אישור זו בטענה שהיא חוסה תחת חברי הקבוצה שמיוצגים בבקשת האישור אותה הגיש. ביום 22 בנובמבר 2020 נעתר בית הדין לבקשת העברת הדין האמורה, ובהתאם הדין בתובענה יתקיים בבית המשפט המחוזי בתל-אביב.	
				ביחס להסדרה עתידית - כל מבוטחיה של החברה ו/או צדדים שלישיים המעורבים בתאונה עם מבוטחיה.	ביום 8 במרס 2022 המבקש בבקשת אישור המופיעה בסעיף 15 לעיל, הגיש בקשה למחיקת בקשת האישור. החברה והמבקשת הגיבו על בקשת המחיקה. ביום 2 באוקטובר התקיים דיון במסגרתו בית המשפט נתן למבקשים להגיע להסכמות בנוגע לייצוג ההליך. המבקשים לא הגיעו להסכמות.	
				ביחס להסדרה עתידית - כל מבוטחיה של החברה ו/או צדדים שלישיים המעורבים בתאונה עם מבוטחיה.	ביום 10 בנובמבר 2021 התקיים דיון במהלכו החליט בית המשפט לפנות לקבלת עמדת הממונה על רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון ביחס לטענות התביעה.	
				ביחס להסדרה עתידית - כל מבוטחיה של החברה ו/או צדדים שלישיים המעורבים בתאונה עם מבוטחיה.	ביום 2 במאי 2022 הממונה הגיש עמדתו בתיק. לפיה לא ניתן להפחית את תגמולי הביטוח בהתאם לחוות דעת מקצועית שנערכה בחברה ללא שזו נערכה בהתאם לכללים והועברה לידי המבוטח או הצד השלישי.	
				ביחס להסדרה עתידית - כל מבוטחיה של החברה ו/או צדדים שלישיים המעורבים בתאונה עם מבוטחיה.	ביום 23 במאי 2022 התקיים דיון בבית המשפט המחוזי במסגרתו בית המשפט המליץ לצדדים לנהל הליך גישור נוסף. הצדדים נעתרו להמלצת בית המשפט ופנו להליך גישור.	

באור 8 - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. הליכים ייצוגיים - בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴
21	2/2020	מבוטח בפוליסת ביטוח חיים נ' החברה	<p>עניינה של התובענה בטענה כי החברה העלתה את דמי הניהול למבקש מעבר לשיעור שהוסכם עמו, באופן חד- צדדי, ומבלי שביקשה וקיבלה הסכמה להעלאה זו. בין אם מדובר בתקלה או בשיטת מצליח על החברה להשיב את שיעור דמי הניהול שנגבו ביתר על ידה. במסגרת הבקשה ציין, המבקש, כי בקשה לאישור בגין פרקטיקה זהה תלויה ועומדת כנגד חברת ביטוח אחרת, אשר במסגרתה הוגש לאישור בית הדין הסכם פשרה בו התחייבה אותה חברת ביטוח להשיב את שיעור דמי הניהול של חברי הקבוצה לשיעור שהוסכם עימם במקור וכן להשיב לחברי הקבוצה סך של 67.5% מסך דמי הניהול שנגבו על ידה ביתר.</p> <p>עילות התביעה העיקריות הנטענות הינן: עילות חוזיות של הפרת חוזה והפרת חובת תום הלב בקיום חוזה, עשיית עושר ולא במשפט, הפרת חובות נאמנות, הטעייה והפרת חובה חקוקה.</p> <p>הסעד העיקרי הנתבע במסגרת התובענה הינו סעד כספי להשבת מלוא הכספים שגבתה מגדל מחברי הקבוצה בגין דמי ניהול שנגבו מעבר לדמי ניהול שצוינו במסגרת הפוליסה ו/או בניגוד להוראת הרשות המוסכמת ו/או בניגוד להוראות הדין.</p>	<p>כל לקוחות החברה בפוליסות ביטוח מנהלים, אשר נגבו מהם דמי ניהול בשיעור הגבוה מהשיעור הנקוב בפוליסה ו/או בדף פרטי הביטוח ו/או בניגוד להוראות הממונה על הביטוח במשרד האוצר (או כל רשות מוסכמת רלוונטית אחרת) ו/או בניגוד לחוק חוזה ביטוח (או כל הוראת דין רלוונטית אחרת).</p>	<p>ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית. הוגשה תגובה לבקשת האישור. התיק קבוע לדין הוכחות. ביום 25 ביולי 2022 התקיים דיון במסגרתו בית הדין אישר למבקש לתקן את בקשת האישור כך שתוגש על ידי מבוטח שיש לו עילת תביעה אישית וכן ימוקדו הטענות בבקשת האישור. ביום 11 בינואר 2023 הוגשה בקשת אישור מתוקנת. הצדדים פנו להליך גישור.</p>	לא הוערך על ידי המבקש.

באור 8 - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. הליכים ייצוגיים - בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴
22	4/2020 מחוזי - חיפה	מבוטח בפוליסת ביטוח רכב (חובה ורכוש) נ' החברה וחברות ביטוח נוספות	<p>עניינה של התובענה בטענה כי הנתבעות, בניגוד, כביכול, לחובתן על פי דין, נמנעות מלהפחית את דמי הביטוח בפוליסות ביטוח רכב (חובה ורכוש), וזאת על אף שהסיכון אליו חשופות הנתבעות פחת, כנטען בתובענה, באופן מהותי ביותר עקב הגבלות התנועה שהוטלו על אזרחי ישראל כתוצאה מהתפרצות נגיף הקורונה בישראל אשר הביאו לצניחה דרמטית בהיקף הנסועה של אזרחי ישראל, וזאת החל מיום 8 במרס 2020 ועד להסרה מוחלטת ומלאה של הגבלות התנועה האמורות ("התקופה הקובעת").</p> <p>עילות התביעה העיקריות הנטענות הינן: עשיית עושר ולא במשפט, הפרת הוראות חוק חוזה ביטוח, עילות חוזיות של הפרת חובת תום הלב בקיום חוזה, עוולת הפרת חובה חקוקה ועוולת הרשלנות.</p> <p>הסעדים העיקריים הנתבעים הינם: השבת הפרמיה העודפת שגבו הנתבעות מחברי הקבוצה בתקופה הקובעת; צו עשה המורה לנתבעות להתאים את גביית דמי הביטוח לסיכון לו חשופות הנתבעות בפועל בתקופה הקובעת ו/או פס"ד הצהרתי הקובע כי הפחתה מהותית בשימוש ברכב בנסיבות כדוגמת המאורעות נשוא התובענה מחייבת התאמה (הפחתה) של הפרמיה.</p>	<p>כל מי שהיה מבוטח אצל אחת או יותר מהנתבעות בביטוח חובה ו/או ביטוח מקיף ו/או ביטוח צד ג', במהלך התקופה הקובעת או חלק ממנה.</p>	<p>בחודש אפריל 2020 הוגשו, בין היתר, שלוש בקשות לאישור תביעה ייצוגית נגד החברה וחברות ביטוח נוספות, אשר טענותיהן המרכזיות דומות לאמור בבקשה זו.</p> <p>בנסיבות העניין, הבקשה הועברה לדיון בבית המשפט המחוזי בת"א לפני המותב שדן בשתי הבקשות הנוספות.</p> <p>החברה ויתר המשיבות עתרו למחיקת שתיים מתוך שלושת בקשות האישור הנ"ל שהוגשו בקשר לביטוחי הרכב.</p> <p>בהתאם לכך, נמחקה בקשת אישור ביחס לביטוחי הרכב (ככל שהדברים נוגעים לחברה).</p> <p>בנוסף, בית המשפט הורה על איחוד של שתי הבקשות שנותרו בעניין, והגשתן מחדש (או בחירה באחת הבקשות כבקשה שתתנהל במאוחד).</p> <p>ביום 5 באפריל 2021 הגישו שני המבקשים שנותרו, כמפורט לעיל, בקשה לאישור תביעה ייצוגית מאוחדת.</p> <p>הוגשה תגובה לבקשת האישור.</p> <p>ביום 30 בנובמבר 2022 המבקשים השיבו לתשובת החברה לבקשת האישור.</p> <p>ביום 3 בינואר 2023 התקיים דיון קדם המשפט במהלכו בית המשפט ציין כי יש לפצל את הדיון בתיק זה מהתיק המתואר בסעיף ג(3) להלן וכן הציע לצדדים בתיק זה לפנות לגישור. הנתבעות הודיעו לבית המשפט שהן אינן מעוניינות בגישור.</p> <p>ביום 13 בפברואר 2023 המבקשים הגישו לבית משפט בקשה למתן החלטה בבקשת האישור ללא קיום חקירות וללא הגשת סיכומים מטעם הצדדים. הצדדים הגיעו להסדר דיוני לפיו לא יתקיימו חקירות אלא תתבצע השלמת טיעון בעל פה ויוגשו סיכומים. ביום 28 באפריל 2023 בית המשפט אישר את ההסדר הדיוני.</p> <p>לתובענה נוספת באותו עניין ו/או בקשר עם טענה להשלכות נגיף הקורונה על ירידת הסיכון הביטוחי ראה סעיף ג(3) בטבלה להלן.</p>	125 מיליון ש"ח.

באור 8 - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. הליכים ייצוגיים - בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴
23	5/2020 מחוזי - תל אביב	עמית בקרן השתלמות נ' מגדל מקפת וחברות מנהלות נוספות	עניינה של בקשת האישור בטענה כי הנתבעות מסווגות, לכאורה, חלק מההפרשות עבור העמיתים, כהפרשות חייבות במס, על אף שהן אינן כאלה ו/או שהרישום בעניינן שגוי. עילות התביעה הנתענות הן, בין היתר, הפרת תקנון הקרן, הפרת חובת תום הלב, הפרת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), חוק הגנת השכר, פקודת מס הכנסה, הפרת חובה חקוקה, עשיית עושר ולא במשפט, רשלנות, פגיעה באוטונומיה, גזל וחוק הגנת הצרכן. הסעדים העיקריים הינם: להורות לנתבעות להפסיק לאלתר את שלילת הטבת המס הלא חוקית; להורות על השבה ו/או תשלום כמפורט בתובענה, לכל חברי הקבוצה ו/או הציבור; להורות על הנתבעות לעדכן את כל הדוחות השנתיים שבעניינם נעשה סיווג שגוי של הפרשות מכל טעם שהוא.	כלל לקוחותיהם של הנתבעות בעבר ובהווה, אשר הנתבעות ניהלו ו/או מנהלות בעבורם קרן השתלמות ואשר הנתבעות סיווגו את ההפרשות שהועברו בעבורם כחייבות במס בניגוד לדין ו/או שהרישום בעניינם שגוי (בין אם נוכח בגינן מס בפועל ובין אם טרם נוכח).	הוגשה תגובה לבקשת האישור. בנוסף מגדל מקפת הגישה בקשה להגשת הודעת צד שלישי כנגד רשות המיסים ביחס להשבה של כל חיוב עודף במס, אם וככל שייפסק שהיה חיוב עודף. בית המשפט הביע את עמדתו, בהחלטתו מיום 29 ביוני 2020, כי האופן בו הוגשה הבקשה, כנגד 14 משיבות שונות ו-34 מבקשים שונים עם טענות עובדתיות שונות, הכורך את עניינם של כל המשיבות יחד בדיון אחד נראה על פניו כאינו סביר ויעיל. בהתאם נדרשו המבקשים להגיש את עמדתם לגבי אופן ניהול ההליך בשים לב לאמור בהחלטה. ביום 4 באוגוסט 2021 הוגשה תגובת רשות מיסים להודעת צד ג' שהוגשה נגדה, לפיה היא מקבלת את עמדת המשיבות ביחס לפרשנות הדין בנוגע לסיווג ההפרשות החייבות במס בקרן השתלמות תוך שהיא מציינת כי המשיבות מהוות רק צינור להעברת כספים לרשות המיסים. בהתאם כספי המיסים המנוכים על ידי הנתבעות מועברים לרשות המיסים. לעמדת הרשות, הטענה המרכזית בהליך היא כנגד הנחיות הרשות לאופן יישום הוראות הדין לקביעת התקרה המוטבת להטבת מס, ולפיכך יש לצרפה כמשיבה בהליך, בתור "צד דרוש", ולא כצד ג'. מגדל מקפת הגיבה לעמדת רשות המיסים. ביום 25 בינואר 2022 בית המשפט החליט לצרף את רשות המיסים כמשיבה לבקשה והמליץ לצדדים לפנות לגישור. ביום 18 באוגוסט 2022 הוגשה תגובת רשות המיסים לבקשה שהוגשה נגדה, במסגרת בקשת האישור, לפיה היא סבורה כי דין הבקשה לאישור התובענה כייצוגית הינו דחיה. הצדדים פנו להליך גישור.	לא ניתן להעריך.

באור 8 - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. הליכים ייצוגיים - בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴
24	5/2020	מבוטח בפוליסת ביטוח מנהלים נ' החברה	עניינה של בקשת האישור בטענה כי מגדל, כביכול, ניתנה מהפקדות מעסיקים, סכומים בשיעור העולה על השיעור המותר לפי הדין לטובת רכישת כיסוי ביטוח חיים וכן רכשה בעבור המבוטחים כיסויים ביטוחיים, שאינם ביטוח חיים ואינם מותרים, כביכול, לרכישה מתוך הפקדות המעסיק, וזאת ביחס למבוטחים אשר פוליסות הביטוח שלהם הופקו מיום 1 באוגוסט 1999 ועד ליום 31 בדצמבר 2013 (להלן: "התקופה הרלוונטית").	כל מבוטחי המשיבה, אשר קופת הביטוח שלהם נפתחה בתקופה הרלוונטית, ואשר נוכח על ידי מגדל לטובת כיסוי ביטוחי סכום בשיעור העולה על 10% מסכום הפקדותיו של חלק המעביד מאותן הפקדות, החל משבע השנים שקדמו ליום הגשת בקשה זו ועד ליום בו תפסיק מגדל את הניכויים הפסולים או עד ליום אישורה של התביעה כייצוגית, המוקדם מבין השניים. כל זאת, למעט מבוטחים כאמור אשר בקשו כי תחול עליהם הוראת תקנה 45 לתקנות מס הכנסה.	ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית. ביום 28 בינואר 2021, במסגרת דיון שהתקיים, החליט בית המשפט לפנות לממונה על מנת לקבל את עמדתו בסוגיות העולות בבקשת האישור, ודחה את שלב ההוכחות עד לאחר קבלת עמדת הממונה. בחודש יולי 2021 הגיש הממונה את עמדתו בתיק, התומכת בעמדת החברה בכל הנוגע לרכישת כיסוי ריסק מוות מהפקדות העובד. עוד צוין בעמדה, כי חל איסור לרכוש כיסוי ביטוחי אחר (למשל אכ"ע) מהפקדות, אלא אם ניתנה הסכמת העובד לאחר תחילת 2004, בהתאם לתקנה 45 כנוסחה ביום 1.1.2004. בנוסף ביקש הממונה מבית המשפט לשקול המשך בירור ההליך הייצוגי נוכח כוונת הממונה לערוך הליך פיקוח רוחבי ביחס לכל חברות הביטוח, כפי שכבר קיים בחברה אחרת. בהמשך להודעת הממונה כאמור, ביום 21 בדצמבר 2021, העביר הממונה אל החברה הודעת דרישת מידע בעניין גביית כיסויים ביטוחיים בהתאם למגבלות לפי תקנה 45 לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור וליהול קופות גמל), התשכ"ד-1964, הכוללת גם הוראות לביצוע השבה, ככל וימצא כי החברה פעלה שלא בהתאם לכללים הקבועים בהודעה זו (להלן: "דרישת מידע והשבה" או "הדרישה"). במסגרת דרישת המידע וההשבה נקבע, שעל החברה להעביר לממונה מתווה מפורט של סדר הפעולות אותן תנקוט לצורך ביצוע ההשבה של הסכומים שנגבו שלא כדין ובכלל זה אבני דרך לביצוע ההשבה, ככל ונגבו שלא כדין. כמו כן ניתנה למגדל האפשרות להעביר הערות והשגות לדרישה, בהתאם למפורט בה.	לא ניתן להעריך.
			עילות התביעה הנתבעות הן, בין היתר, הפרת חובה חקוקה (תקנות מס הכנסה) ועשיית עושר ולא במשפט.			
			הסעדים העיקריים הנתבעים במסגרת התובענה הינם צווי עשה, אשר יורו למגדל להעביר את הכספים שנגבו ביתר לתוך חשבון החסכון של חברי הקבוצה המנוהלים בקופת/ות הביטוח שעל שמם המנוהלים עד ידה, או לחשבון הבנק של חברי הקבוצה או יורשיהם, בצירוף התשואה שנצברה בקופה ממועד הפקדתו של כל תשלום יתר ועד למועד השבתם וכן להפסיק את הגבייה מכאן אילך מעבר לקבוע בתקנות מס הכנסה (כללים לאישור וניהול קופות גמל), תשכ"ד-1964 (להלן: "תקנות מס הכנסה").			
					ביום 15 במרס 2022 הגישה החברה לרשות שוק ההון את עמדתה והשגותיה ביחס לדרישה. נכון למועד פרסום הדוח, החברה הציגה את עמדתה בפגישה שקיימה בנושא עם גורמי המקצוע ברשות שוק ההון. בשלב זה, טרם ניתנה התייחסות הרשות לעמדת החברה כאמור. ראה לעניין זה את סעיף ו(4) לבאור זה להלן. ביום 3 בנובמבר 2022 התקיים דיון הוכחות במסגרתו בית הדין הציע למבקש לבחון הסתלקות שתכלול תגמול. הצדדים הגישו סיכומים וממתינים למתן פסק דין.	

באור 8 - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. הליכים ייצוגיים - בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴
25	6/2020 מחוזי- מחוז מרכז	עמית הפנסיה נ' החברה ומגדל מקפת	<p>עניינה של בקשת האישור בטענה כי בהסכמי הלוואה צמודי מדד הנתבעות כביכול אמצו פרקטיקה פסולה המהווה כביכול תנאי מקפח בחוזה, לנוכח מנגנון הצמדה חד כיווני - לפיו בעת ירידת מדד המחירים לצרכן בעת התשלום בפועל על חשבון הלוואה (להלן: "המדד החדש") לעומת המדד הידוע במועד מתן הלוואה (להלן: "מדד הבסיס"), לא מזוכה העמית בהפרש, זאת להבדיל מהמצב ההפוך (בו המדד החדש עלה ביחס למדד הבסיס), שבו מוגדל התשלום בפועל בשיעור שבו עלה המדד החדש לעומת המדד הבסיס.</p> <p>עילות התביעה הנטענות הן, בין היתר, תנאי מקפח בחוזה אחיד בהתאם לחוק החוזים האחידים, תשמ"ג-1982 ועשיית עושר ולא במשפט.</p> <p>הסעדים העיקריים הנתבעים במסגרת התובענה הינם: צו הצהרתי, לפיו פעולת הנתבעות במסגרת הסכמי הלוואות הצמודות למדד, כמתואר לעיל, הינה בניגוד לדיון, צו עשה, אשר יורה לנתבעות לקבוע מנגנון הצמדה דו כיווני ולאפשר ללווים ליהנות מירידת המדד החדש לעומת מדד הבסיס בהלוואות צמודות מדד וכן לפצות את חברי הקבוצה בגין נזקיהם.</p> <p>על פי הנתען בבקשת האישור, עומדות ותלויות כנגד שתי חברות ביטוח נוספות בקשות אישור המעוררות שאלות משותפות של עובדה ומשפט כמפורט בבקשת האישור.</p>	<p>כל לקוחות הנתבעות אשר נטלו הלוואות צמודות מדד מכל סוג, בהן נקבע תנאי מקפח ולפיו ירידת המדד לעומד מדד הבסיס לא תזכה את הלקוח.</p>	<p>הוגשה תגובה לבקשת האישור. ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית. ביום 9 במאי 2021 התקיים דיון במסגרתו בית המשפט המליץ לצדדים לפנות לגישור. הצדדים ניהלו הליך גישור אשר לא צלח.</p> <p>ביום 2 באוגוסט 2021 הועמ"ש לממשלה הודיע שהוא לא סבור שהמדינה צריכה למסור עמדה בתיק זה. ביום 24 באוקטובר 2022 התקיים דיון במהלכו החליט בית המשפט לפנות לקבלת עמדת הממונה על רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון ביחס לטענות בקשת האישור.</p> <p>ביום 13 במרס 2023 הוגשה עמדת הממונה לפיה בין היתר השאלה האם מדובר בתנאי מקפח הינה שאלה משפטית הנתונה לסמכות בית המשפט וככל שבית המשפט יקבל את התובענה, ההשבה עצמה צריכה להיעשות מכספי העמיתים.</p> <p>ביום 23 באפריל 2023, ניתנה החלטה להעביר את הדיון בתיק לבית הדין לעבודה.</p>	מעל 3 מיליון ש"ח.
26	7/2020 מחוזי- מחוז מרכז	מבוטח בפוליסת ביטוח בריאות ואובדן כושר עבודה נ' החברה וחברות ביטוח נוספות	<p>עניינה של בקשת האישור בטענה כי במקרים של פוליסות ביטוח בהן נקבע כי אירוע/ פגיעה/ מחלה או כל סיכון שהתממש אשר נבעו ו/או היו קשורים למצב רפואי קיים של המבוטח ביום רכישת הפוליסה אינם מכוסים על פי הפוליסה (להלן: "החרגה"). גבו הנתבעות פרמיות שלא כדין משום שלא הפחיתו את הפרמיות בגין אותן פוליסות בהתאם להפחתת הסיכון הנובעת מההחרגה.</p> <p>עילות התביעה הנטענות הן, בין היתר, הפרה של חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, תשנ"ח-1998, חוק איסור הפליה במוצרים, בשירותים ובכניסה למקומות בידור ולמקומות ציבוריים, תשס"א-2000, חוסר תום לב, חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), תשמ"א-1981, הפרת חובה חקוקה, עוולת הרשלנות ועשיית עושר ולא במשפט.</p> <p>הסעדים המבוקשים הם השבת הפרמיות העודפות שנגבו לפי הנתען וכן צו עשה המורה לנתבעות לתקן את דרכן ולהפחית את הפרמיה מקום בו קיימת החרגה.</p>	<p>כל מי שבטח במהלך התקופה שתחילתה 7 שנים קודם ליום הגשת התובענה וסיומה ביום אישורה של התובענה כייצוגית, על ידי אחת או יותר מהנתבעות, בפוליסות ביטוח מסוג נכות, סיעוד, חיים, אובדן כושר עבודה, תאונות אישיות, בריאות (לרבות מחלות קשות, ניתוחים בארץ או בחו"ל, השתלות בארץ או בחו"ל, תרופות, טיפולים אמבולטוריים או כל כיוון רפואי אחר) שקיימת בה החרגה בפוליסה.</p>	<p>הוגשה תגובה לבקשת האישור. ביום 2 לינואר 2022 המבקש השיב לתשובה לבקשה. ביום 30 באוגוסט 2022 הוגשה השלמת טיעון מטעם החברה ויתר המשיבות.</p>	228 מיליון ש"ח.

באור 8 - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. הליכים ייצוגיים - בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴
27	11/2020	צד ג' אשר רכבו נפגע בתאונה מרכב שמבוטח על ידי החברה נ' החברה	<p>עניינה של בקשת האישור בטענה כי החברה פועלת באופן שיטתי ומכוון בניגוד להוראות הדין כאשר היא מחשבת את שווים של חלקי חילוף שנדרשת החלפתם במהלך ביצוע תיקונים לפי מחירי חלקי חילוף ביבוא מקביל, אשר לטענת התובע אינם ניתנים להשגה בזמנים הרלוונטיים, תחת מחירי חלקי חילוף המופיעים במחירי היבואנים הרשמיים.</p> <p>עילות התביעה הנטענות הן, בין היתר, הפרת חוזה הביטוח וחובת תום הלב, הפרת חובה חקוקה, עשיית עושר ולא במשפט ועוולת הרשלנות.</p> <p>הסעדים העיקריים הנתבעים הינם סעד כספי הכולל פיצוי של כלל חברי הקבוצה בגובה הפרש שבין מחירי חלקי חילוף הקיימים במלאי בשוק המקומי לבין מחירון חלפים שאינם ברי השגה בצירוף הפרשי הצמדה וריבית כחוק וכן סעד הצהרתי לפיו החברה פעלה ביגוד לדין בפועלה כמתואר בדיווח זה לעיל וכי בית המשפט יורה לה להימנע בעתיד מחישוב גובה הפיצוי לפי מחירי חלקי חילוף שאינם זמינים במלאי בשוק המקומי.</p>	<p>כל זכאי לפיצוי מן המשיבה (מבוטח, מוטב או צד שלישי) אשר הגיש תביעה בגין נזק שנגרם לרכבו אולם קיבל פיצוי חסר אשר חושב לפי מחירי חלקי חילוף שאינם ברי השגה מיידית, תחת מחירי אותם חלקי חילוף הזמינים במלאי בשוק המקומי.</p>	<p>הוגשה תגובה לבקשת האישור. בית המשפט המליץ לצדדים לנהל הליך גישור. הצדדים מנהלים הדברות לצורך סיום ההליך.</p>	1.5 מיליון ש"ח.

באור 8 - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. הליכים ייצוגיים - בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴
28	3/2021 מחוזי - תל אביב	מבוטחים בביטוחי בריאות נ' החברה וחברות נוספות	עניינה של בקשת האישור הינה בטענה כי הנתבעות מפרות את תנאי חוזה הביטוח בכך שהן מסרבות לממן את הוצאות התובעים לרכישת קאנביס רפואי, וזאת על אף שהקאנביס הרפואי אושר לשימוש בהתוויה רפואית במספר מדינות מערביות, אשר תנאי חוזה הביטוח הפנו אליהן. עילות התביעה הנטענות הן, בין היתר, הפרת הסכם, חוסר תום לב, עשיית עושר ולא במשפט, עוולת הרשלנות. הסעדים הנתבעים במסגרת התובענה הינם סעד הצהרתי לפיו על הנתבעות להשיב למבוטחים בביטוח לכיסוי תרופות שאינן כלולות בסל הבריאות הוצאות בגין רכישת קנאביס רפואי וסעד כספי במסגרתו יחוייבו הנתבעות להשיב לכלל חברי הקבוצה את שווי הפגיעה הכלכלית שנוצרה עקב הפגמים בהתנהלותן והפרת החוזה הביטוחי.	הקבוצה בשמה מוגשת בקשת האישור כוללת את כל מי שהיה מבוטח של הנתבעות בביטוח לכיסוי תרופות שאינן כלולות בסל הבריאות ואשר לא זכה להשבת הוצאותיו לרכישת קאנביס רפואי.	הוגשה תגובה לבקשת האישור. ביום 30 במרס 2022 בית המשפט המליץ לצדדים לפנות להליך גישור. בהתאם לכך הצדדים פנו להליך גישור.	כ-79 מיליון ש"ח לכלל הנתבעות.
29	4/2021 מחוזי - תל אביב	עמית בקרן השתלמות נ' החברה וכן נגד גופים מוסדיים, בנקים וחברות כרטיסי אשראי	עיקר עניינה של בקשת האישור הינה בטענה כי בעת גלישת לקוחות הנתבעות בחשבון/באזור האישי באתרי האינטרנט והיישומונים של הנתבעות, מועבר מידע פרטי, אישי וסודי של לקוחות הנתבעות לצדדים שלישיים, ללא הסכמה מפורשת של הלקוחות ותוך פגיעה קשה וחסרת תקדים בזכותם לפרטיות ובחובות המוטלות על הנתבעות על פי דין. עילות התביעה הנטענות הן, בין היתר, פגיעה בפרטיות, הפרת חובת הסודיות והאמון, עשיית עושר ולא במשפט, חוסר תום לב בקיום הסכם והפרת הסכם, הטעייה, רשלנות, הפרת חובה חקוקה ופגיעה באוטונומיה. עיקר הסעדים הנתבעים במסגרת התובענה הינם, בין היתר, להורות לנתבעות לחדול מהעברה ו/או שיתוף ו/או חשיפה או בכל דרך אחרת מידע על לקוחות הנתבעות ועל פעילות בחשבונותיהם לצדדים שלישיים ועם חברת גוגל פרט, לפעול בהתאם לדין לשמירה והגנה על פרטיות לקוחותיהן וכן לפצות את חברי הקבוצה בגין הנזק שנגרם להם.	כל אדם אשר עושה ו/או עשה שימוש בשירותים הדיגיטליים של הנתבעות ו/או מי מהן במהלך 7 השנים שקדמו להגשת הבקשה ואשר מידע פרטי ו/או אישי ו/או סודי אודותיו עבר לצד שלישי.	הוגשה תגובה לבקשת האישור. ביום 6 בנובמבר התקיים דיון במסגרתו בית משפט הציע לצדדים לפנות להליך גישור. בהתאם לכך הצדדים פנו להליך גישור.	סכום הנזק הכולל של חברי הקבוצה לא הוערך ונאמד לטענת המבקשים במיליוני שקלים, ובכל מקרה מעל 2.5 מיליון ש"ח.

באור 8 - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. הליכים ייצוגיים - בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴
30	7/2021 מחוזי - תל אביב	מבוטחים בביטוחי מנהלים נ' החברה וחברות נוספות	עיקר עניינה של בקשת האישור הינה בטענה כי בעת קבלת גמלא הנתבעות מנכות מהתשואה החודשית, שנצברת בגין יתרת ערך הפדיון, ריבית שנתית בשיעור של 2.5% (או בכל שיעור אחר), וזאת ללא עיגון חוזי בתנאי הפוליסה ובניגוד לדין. עילות התביעה הנטענות הן, בין היתר, הפרת חוזה, הפרת חובה חקוקה, הפרת חובות מוגברות המוטלות על הנתבעות כחברות ביטוח, הפרת חובת גילוי, עשיית עושר ולא במשפט וכן תנאי מקפח בחוזה אחיד. עיקר הסעדים הנתבעים במסגרת התובענה הינם צו הצהרתי לפיו ניכוי הריבית מהתשואה החודשית כאמור מהווה הפרת הפוליסות שהנפיקו הנתבעות, הפרת חובה חקוקה, עשיית עושר ולא במשפט ועוד; צו עשה המורה לנתבעות לתקן את ההפרה לעתיד לבוא; השבת כל הסכומים שנוכו לחברי הקבוצה שלא כדין מתוך התשואה החודשית, בתוספת הפרשי הצמדה וריבית, החל ממועד הניכוי ועד לקבלת הפיצוי בפועל, וזאת החל בשבע השנים שקדמו להגשת בקשת האישור. סכום הנזק הממוני של התובעת הוערך בסך 1,000 ש"ח.	כל מבוטחי הנתבעות, אשר רכשו מהן פוליסת ביטוח חיים הכוללת צבירת חסכון, שהונפקה בין השנים 1991 עד 2004, ואשר נכתה ו/או תנוכה להם ריבית ששיעורה לא צוין בפוליסה, על סמך ההוראה בפוליסה, לפיה סכום הגמלא החודשית ישתנה "מדי חודש בחודשו על פי תוצאותיהן של ההשקעות בניכוי הריבית על פיה חושב סכום הגמלא החודשית וההוראות המתאימות לעניין זה בתכנית הביטוח" ו/או כל הוראה דומה אחרת.	הוגשה תגובה לבקשת האישור. יצוין, כי כנגד החברה הוגשו שתי תובענות ובקשות לאישור תובענות כייצוגיות בנושאים דומים, ראה פריטים מס' 16 ו-18 בטבלה לעיל.	סכום הנזק הכולל של חברי הקבוצה לא הוערך ונאמד לטענת המבקשים בסכום העולה על 2.5 מיליון ש"ח.

באור 8 - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. הליכים ייצוגיים - בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴
31	8/2021 מחוזי - מרכז	מבוטח בפוליסת רכב רכוש נ' החברה	עיקר עניינה של בקשת האישור הינה בטענה כי החברה אינה משלמת למבוטחים שרכשו פוליסת ביטוח לא תיקנית ואשר רכבם נפגע בתאונה ונגרם לו נזק של ירידת ערך, תגמולי ביטוח בגין ירידת ערך, בטענה שהפוליסה אינה מכסה שיפוי בגין נזק זה. עילות התביעה העיקריות, הפרת הוראות חוק חוזה ביטוח, תשמ"א 1981, הפרת חובת תום הלב בקיום חוזים, תנאי מקפח בחוזה אחיד, הפרת חובה חקוקה, עשיית עושר ולא במשפט. הסעדים העיקריים המבוקשים הינם צו הקובע שיש לשלם ירידת ערך למבוטחים בפוליסות נשוא בקשת האישור וכן תשלום של נזק ירידת הערך לחברי הקבוצה. סכום הנזק הממוני של התובע הוערך בסך של כ-20,061 ש"ח לסכום זה מבוקש להוסיף ריבית והצמדה.	כל מבוטח או צד שלישי (לרבות יורשיהם) אשר בשלוש השנים שקדמו למועד הגשת בקשת האישור ועד אישורה כייצוגית, לא שולמה לו ירידת הערך שנגרמה לרכבו במסגרת אירוע ביטוחי המכוסה בפוליסת ביטוח לא תקנית של החברה.	טרם הוגשה תגובה לבקשת האישור. הצדדים מנהלים הדברות לצורך סיום הליך.	סכום הנזק הכולל של חברי הקבוצה לא הוערך ונאמד לטענת המבקש במיליוני שקלים רבים.
32	5/2022 מחוזי - מרכז	מבוטח בפוליסת דירה נ' החברה	עיקר עניינה של בקשת האישור הינה בטענה כי החברה בוחרת להעביר ללקוח תגמולי ביטוח או כספים ששילם, באמצעות המחאה וזאת תוך הפרת הוראות חוזר גופים מוסדיים 9-9-2016 בעניין בירור ויישוב תביעות וטיפול בפניות הציבור, לפיו העברת כספים ללקוח יהיו בהעברה בנקאית או בכרטיס אשראי.	לקוחות של החברה שהועברו להם כספים בידי החברה באמצעות המחאות ולא בזיכוי בכרטיס אשראי/העברה בנקאית. תת קבוצה 1: לקוחות שפרעו את ההמחאות ונגרמו להם נזקים. תת קבוצה 2: לקוחות שלא פרעו את ההמחאות.	טרם הוגשה תגובה לבקשת האישור. הצדדים פנו להליך גישור.	סכום הנזק הכולל של חברי הקבוצה נאמד על ידי התובע בסך העולה על 3 מיליון ש"ח.

באור 8 - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. הליכים ייצוגיים - בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴
33	8/2022 מחוזי - מרכז	מבוטח בפוליסת ביטוח בריאות נ' החברה	עיקר עניינה של בקשת האישור הינה בטענה כי בפרסום של החברה הובטחה הנחה מלאה לילד הצעיר במשפחה, מבין ארבעה ילדים או יותר, וזאת עד גיל בגרות; וכי התובע הסתמך על פרסום זה ורק לאחר ההתקשרות, הבהירה החברה לתובע כי ההנחה תינתן לילד הבוגר.	הקבוצה בשמה מוגשת בקשת האישור הינה כלל לקוחות החברה בפוליסות בריאות, אשר נחשפו במישרין או בעקיפין, לפרסומי החברה, המציינים "ילד רביעי ואילך חנים" והתקשרו עימה, לפי הטענה, בהתאם להצעה המופיעה בהם.	הוגשה תגובה לבקשת סכום הנזק הכולל של חברי הקבוצה, נאמד על ידי התובע, בסך העולה על 5.5 מיליון ש"ח.	
34	9/2022 מחוזי- מרכז	מבוטח בפוליסת ביטוח בריאות נ' החברה	עיקר עניינה של בקשת האישור הינה בטענה, כי החברה אינה מפצה את מבוטחיה במחצית מעלויות הניתוח בפועל בבית חולים פרטי, אלא משלמת לפי מדד מחירון משרד הבריאות; וכן בטענה כי החברה אינה משפה את המבוטחים בדמי השתתפות עצמית ששילמו לביצוע הניתוח, וזאת כנטען, בניגוד לתנאי הפוליסה.	הקבוצות בשמן מוגשת בקשת האישור: 1. כל מבוטחי החברה בעבר ובהווה, אשר רכשו ממנה פוליסות ביטוח בריאות (אישיות או קבוצתיות), הכוללות הסדר פיצוי זהה או דומה לזה הקבוע בפוליסה של המבקש, ואשר אירע להם מקרה ביטוח שמומן על ידי קופת חולים באמצעות טופס 17 (או טופס מקביל לו), החל ממועד שיווק הפוליסות ועד למועד הפסקת ההפרה הנטענת של חוזי הביטוח על ידי החברה ו/או עד למתן הכרעה סופית וחלוטה בתובענה הייצוגית. 2. כל מבוטחי החברה בעבר ובהווה, שרכשו ממנה פוליסות ביטוח בריאות (אישיות או קבוצתיות), הכוללות הסדר פיצוי זהה או דומה לזה הקבוע בפוליסה של התובע, ואירע להם מקרה ביטוח שמומן על ידי קופת חולים באמצעות טופס 17 (או טופס מקביל לו), בגינו המבוטחים שילמו דמי השתתפות עצמית, שלא הוחזרו להם כנטען על ידי החברה, והכל החל ממועד שיווק הפוליסות ועד למועד הפסקת ההפרה הנטענת של חוזי הביטוח על ידי מגדל ו/או עד למתן הכרעה סופית וחלוטה בתובענה הייצוגית.	הוגשה תגובה לבקשת סכום הנזק הכולל של חברי הקבוצה נאמד על ידי המבקש בסך העולה על 2.5 מיליון ש"ח.	

באור 8 - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. הליכים ייצוגיים - בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴
35	9/2022 מחוזי- תל אביב	מבוטח בפוליסת ביטוח בריאות נ' החברה ואח'	עיקר עניינה של בקשת האישור הינו בטענה לאפליה פסולה שנוקטות החברה ונתבעות נוספות, כלפי גברים המבוטחים בפוליסות הבריאות שלהן, על רקע מינם בלבד. בהתאם לכך, נטען שהנתבעות מונעות מגברים שמשלמים פרמיה נוספת עבור נספח שירותים אמבולטוריים, לקבל החזר הוצאות שהוציאו עבור תינוקם, בטענה כי רק נשים זכאיות לקבל החזרים עבור הוצאות הקשורות להריון, לידה וטיפול ברך הנולד.	הקבוצה בשמה מוגשת בקשת האישור הינה כל המבוטחים בביטוח בריאות אצל הנתבעות, אשר הפוליסות שלהם (או נספחיה) כוללות כיסויים עבור שירותים הקשורים להריון, לידה וטיפול ברך הנולד, ואשר הכיסוי נמנע מהם מהטעם שהם גברים ו/או מהטעם שנעזרו בשירותיה של פונדקאית לצורך ההיריון והלידה וכן כל המבוטחים אצל המשיבות בביטוח בריאות, או אדם שביקש לערוך אצל אחת או יותר מהנתבעות ביטוח בריאות ואשר נחשף למדיניות המפלה של הנתבעות בקשר למתן כיסויים עבור שירותים הקשורים להריון, לידה וטיפול ברך הנולד, לנשים בלבד, וסבל בעקבות זאת נזק בין היתר בשל השפלה ופגיעה בכבוד בגין ההפליה.	טרם הוגשה תגובה לבקשת האישור.	סכום הנזק הכולל של חברי הקבוצה נאמד על ידי המבקש בסך העולה על 2.5 מיליון ש"ח.

באור 8 - התחייבויות תלויות (המשך)

ג. הליכים ייצוגיים שהסתיימו במהלך תקופת הדיווח ועד לתאריך פרסום הדוח

מס'	תאריך וערכאה	הצדדים	עיקרי התביעה	סכום	פירוט
1	4/2020	מבוטח בפוליסת ביטוח אובדן כושר עבודה נ' החברה וחברת נוספת	עניינה של בקשת האישור בטענה כי הנתבעות מסרבות, כביכול, להאריך את תוקף הכיסוי הביטוחי בפוליסות אובדן כושר עבודה שנרכשו לפני שנת 2017 לגיל הפרישה החדש שנקבע בשינוי התחיקתי בשנת 2004 וכן מסרבות לשלם לאותם מבוטחים תגמולי אובדן כושר עבודה עד גיל 67 לשכירים ועד גיל 70 לעצמאים. עילות התביעה הנתבעות הן, בין היתר, הפרת חוזה, הפרת חוק חוזה ביטוח, הפרת חובה חקוקה, עשיית עושר ולא במשפט, הפרת חובת תם הלב והאמון מכוח סעיפים 12 ו-39 לחוק החוזים, הפרת הוראות חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, תרמית. הסעד העיקרי הינו חיוב הנתבעות להשיב לתובע ולכל חברי הקבוצה תגמולי אובדן כושר עבודה שלא שולמו להם מגיל 65 ועד גיל 67 לשכירים ועד גיל 70 לעצמאים.	סכום התביעה המשוער בגין הנזק המיוחס ביחס לכלל הנתבעות עומד על סך של 540 מיליון ש"ח.	ביום 31 בינואר 2023 התקיים דיון במסגרתו בית הדין הארצי הציע למבקש למשוך את הערעור. המבקש סירב. ביום 12 בפברואר 2023 ניתן על ידי בית הדין הארצי לעבודה פסק דין הדוחה את הערעור תוך חיוב המבקש בתשלום הוצאות לטובת הנתבעות בסכום לא מהותי.
2	4/2020	מבוטח בפוליסת ביטוח רכב (חובה ורכוש) ומבוטח בפוליסת ביטוח תכולת דירה	עניינה של התובענה בטענה כי הנתבעות, בניגוד, כביכול, לחובתן על פי דין, נמנעות מלהשיב למבוטחיהן חלק מדמי הביטוח בפוליסות ביטוח רכב (חובה ורכוש) ובפוליסות ביטוח תכולת דירה, וזאת על אף שהסיכון אליו חשופות הנתבעות פחת באופן משמעותי, כנטען בתובענה, בשל שינוי נסיבות קיצוני שנגרם כתוצאה ממגפת הקורונה, אשר בעקבותיה הוטלו הגבלות תנועה על אזרחי ישראל וכתוצאה מכך פחתו משמעותית עבירות התפרצות לבתים והיקף הנסועה ברכבים, וזאת החל מיום 19 במרס 2020, המועד בו פורסם על כניסתן לתוקף לראשונה של תקנות לשעת חירום (הגבלת פעילות), תש"פ - 2020. עילות התביעה העיקריות הנתבעות הינן: עשיית עושר ולא במשפט, הפרת הוראות חוק חוזה ביטוח, עילות חוזיות של הפרת חובת תום הלב בקיום חוזה, עוולת הפרת חובה חקוקה ועוולת הרשלנות. הסעדים העיקרי הנתבע הינו סעד כספי להשבת דמי הביטוח שנגבו ביתר כתוצאה מהפחתת הסיכון כנטען בתובענה.	כ-92 מיליון ש"ח	ביום 3 בינואר 2023 התקיים קדם המשפט במהלכו בית המשפט ציין כי יש לפצל את הדיון בתיק זה מהדיון בתיקי הרכב המתוארים בסעיף 22 לעיל. בית המשפט ציין במהלך הדיון שסיכויי בקשת האישור נמוכים והציע למבקש להסתלק מבקשתו. ביום 26 בפברואר 2023 הוגשה בקשה מוסכמת להסתלקות המבקשים מבקשת האישור תוך דחיית תביעתם האישית, ללא צו להוצאות. ביום 27 בפברואר 2023, אישר בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו את בקשת ההסתלקות מבקשת האישור והורה על דחיית התביעה האישית של המבקשים, ללא צו להוצאות. בכך בא הליך זה לסימומו. לתובענה עם השלכות נגיף הקורונה על ירידת הסיכון הביטוחי ראה סעיף ב(22) בטבלה לעיל.
3	1/2021	מבוטח בביטוחי מנהלים נ' מגדל אחזקות	עניינה של בקשת האישור במספר טענות, אשר עיקרן הינן כדלקמן: מגדל אחזקות מעגלת סכומי הפקדות ולפיכך קיימת חוסר התאמה בין סכומי ההפקדות המועברות על ידי המעסיק לבין הסכומים המדווחים בדוחות הרבעוניים שנשלחו למבוטח; חוסר יכולת לפדות את כספי החסכון הצבורים בפוליסות, בין במשיכה הונית ובין בדרך של קבלת קצבה, מאז פרישת המבקש לגמלאות; טרטור המבקש להמצאת אישורי פטור מפקיד שומה בעוד שמדובר בכספים שממילא פטורים, לטענתו, ממש וכן ביחס לצורך באימות זהותו.	לא כומת. בבקשת האישור צוינה הערכה של מאות מיליונים.	ביום 30 בדצמבר 2021, בית המשפט המחוזי הורה על מחיקת בקשת האישור היות שנפלו בבקשת האישור פגמים רבים אשר אינם מאפשרים את בירורה. ביום 10 בפברואר 2022, המבקש הגיש ערעור לבית המשפט העליון במסגרתו הוסיף את גם את מנכ"ל מגדל אחזקות לשעבר ומשנה למנכ"ל בהחברה לערעור. ביום 19 באוקטובר 2022 מגדל הגישה תשובתה לערעור. ביום 1 במרס 2023 בית המשפט העליון דחה את הערעור. בכך בא הליך זה לסימומו.

באור 8 - התחייבויות תלויות (המשך)

ג. הליכים ייצוגיים שהסתיימו במהלך תקופת הדיווח ועד לתאריך פרסום הדוח (המשך)

מס'	תאריך וערכאה	הצדדים	עיקרי התביעה	סכום	פירוט
4	5/2021	עמית בקרן פנסיה נ' מגדל מקפת	עיקר עניינה של בקשת האישור הינה בטענה כי מגדל מקפת מקזזת שלא כדין את תשלומי "דמי פגיעה", ששולמו על ידי ביטוח לאומי לעמיתים, מסכום קצבת נכות המשולמת על ידה מכוח תקנון הקרן הפנסיה. התובע טוען שמדובר בפרשנות מוטעית שמעניקה מגדל לתקנון הקרן ובשלה מקזזת לחברי הקבוצה שיעורים ניכרים מהסכומים שעליה לשלם לעמיתים בקרן, מבלי שיש לפרשנותה עיגון חוקי ו/או פרשני כלשהו. עילות התביעה הנטענות הן, בין היתר, הפרת חובה חקוקה, עשיית עושר ולא במשפט, הפרת חוזה, עוולת הרשלנות, הפרת חובת תום לב במשא ומתן, הפרת חובת אמון והפרת דיני הגנת הצרכן. עיקר הסעדים הנתבעים במסגרת התובענה הינם, בין היתר, צו הצהרתי לפיו הפרשנות הנכונה ל"קצבה ממקור אחר" אינה כוללת "דמי פגיעה", צו מניעה לחדול מקיזוז דמי פגיעה מקצבת נכות, פיצוי כספי לתובע ולחברי הקבוצה בגין נזק ממוני ושאינו ממוני.	סכום הנזק הכולל של חברי הקבוצה לא הוערך ונאמד לטענת המבקשים בסכום העולה על 2.5 מיליון ש"ח.	ביום 9 בדצמבר 2022 בית הדין לעבודה הורה למבקש להודיע האם הוא עומד על בקשתו. ביום 14 במרס 2023 המבקש הגיש לבית הדין בקשת הסתלקות ללא צו להוצאות. ביום 13 באפריל 2023 בית הדין לעבודה אישר את בקשת ההסתלקות.
5	6/2022	מבוטחת בפוליסת ביטוח מנהלים נ' החברה	עיקר עניינה של בקשת האישור הינה בטענה כי החברה המשיכה להפעיל את הכיסוי הביטוחי בפוליסת החסכון וגבתה פרמיות עבור רכיב הריסק, גם לאחר תאריך גמר הביטוח, וזאת מבלי לקבל את אישור מבוטחיה וכך הפחיתה את רכיב החסכון לרבות ביחס לתשואות שהיו נצברות בגין כספים ששלמו לרכיב הריסק. עילות התביעה העיקריות, הפרת חוזה, הפרת חובת תום הלב, הפרת חובה חקוקה, עשיית עושר ולא במשפט. הסעדים העיקריים המבוקשים הינם, השבת פרמיות הביטוח ששולמו ביתר וכן פיצוי בגין הפסדי ריביות ותשואות וכן סעד הצהרתי לפיו החברה תתחייב כי בכל פוליסה ו/או כיסוי ביטוחי אשר מסתיים, היא תפנה למבוטח על מנת לבחון מולו את הארכת הכיסוי הביטוחי תוך הצגת טבלת פרמיות שידרש לשלם עבור הארכת הכיסוי הביטוחי. סכום הנזק הממוני של התובעת הוערך בסך של כ- 7,269 ש"ח.	סכום הנזק הכולל של חברי הקבוצה נאמד על ידי התובעת בסך העולה על 2.5 מיליון ש"ח.	ביום 26 במרס 2023, הוגשה בקשת הסתלקות מוסכמת לבית המשפט. ביום 3.5.23 בית המשפט אישר את בקשת ההסתלקות ללא פסיקת גמול למבקשת ושכר טרחה לבא כוחה, זאת היות שלא צמחה תועלת לציבור מהגשת בקשת האישור.

באור 8 - התחייבויות תלויות (המשך)
 ד. הליכים משפטיים אחרים

מס'	תאריך וערכאה	הצדדים	עיקרי התביעה	סכום	פירוט
1	10/2018 מחוזי ת"א	דירות בע"מ נ' החברה מגדל קרנות פנסיה וקופות גמל מגדל נדל"ן ופל-בית המגן בע"מ	טענה לאי עמידה בהתחייבות חוזית וגרימת נזקים לתובעת בקניון הזהב בראשון לציון אשר בו מחזיקות החברה ומגדל מקפת בשיעור של 75% בשותפות עם דירות יוקרה המחזיקה 25% מהזכויות בקניון הזהב. לשיטת דירות יוקרה, אי העמידה בהתחייבויות החוזיות גרמו, בין היתר, לטרפוד הקמת מתחם בילוי קולינרי שהינו פרויקט "גולדן מרקט" בקניון. קדמה לתביעה זו תביעה שהוגשה ע"י דירות יוקרה לצווים הצהרתיים בקשר לשוק האוכל אשר בסופה בית המשפט נתן החלטה ביום 3 במאי 2018 על מחיקה וחייב הוצאות המבקשת בסך 7,500 ש"ח.	800 מיליון ש"ח.	הוגש כתב הגנה ביום 29 בינואר 2019. הצדדים מצויים בהליכים המקדמיים בתיק. ביום 27 בנובמבר 2019 הגישה החברה תביעה כספית נגד התובעת דירות יוקרה בסך של כ-60 מיליון ש"ח. לשיטת החברה, דירות יוקרה הפרה את התחייבויותיה מכח מערכת ההסכמית שבין הצדדים, עת לא מימשה את מלוא הזכויות המוגדלות שאושרו לה, וממילא לא הקימה, בנתה והשכירה את קומה מינוס 1 בקניון כקומת מסחר טיפוסית, על פי היתר הבנייה שאושר עוד בשנת 2015, עד שזה פקע. בהתאם, לטענת החברה, כספי השקעה שאמורים היו להיות מושקעים על ידי החברה בקניון - לא הושקעו והתשואה בגינם, העולה כדי סכום התביעה, לא הונבה. בטענה כי התובעת הפרה את התחייבויותיה באופן שבו ניהלה פרויקט גולדן מרקט בקניון ובכל גרמה להפסד תשואה. כמו כן, החברה הגישה בקשה לאיחוד הדיון עם התובענה שתלויה ועומדת נגד החברה. בהתאם להמלצת בית המשפט בקדם המשפט שהתקיים ביום 6 ביולי 2020 הצדדים ניהלו הליך גישור אשר לא צלח. ביום 3 באוקטובר 2021 בית המשפט החליט למנות מומחים לצורך סקירת נתוני התיק ביחס להיתר בניה ולפעולות התכנון שבוצעו. במהלך שנת 2022 קיימו הצדדים דיונים בפני המומחים. ביום 3 ביולי 2022 הגישה התובעת תצהירי עדות ראשית. ביום 1 במרס 2023 הנתבעת הגישה תצהירי עדות ראשית. התיק בשלב הוכחות.

באור 8 - התחייבויות תלויות (המשך)

ה. סיכום נתוני תביעות משפטיות

(1) להלן טבלה מסכמת של הסכומים הנתבעים במסגרת בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות, תובענות שאושרו כתביעה ייצוגית ותביעות מהותיות אחרות, כפי שצוינו על ידי התובעים בכתבי הטענות אשר הוגשו מטעמם. מובהר כי הסכום הנתבע אינו מהווה בהכרח כימות של סכום החשיפה המוערכת על ידי החברה ו/או חברות מאוחדות, שכן המדובר בהערכות מטעם התובעים אשר דינן להתברר במסגרת ההליך המשפטי. עוד מובהר כי הטבלה להלן אינה כוללת הליכים שהסתיימו.

סוג	כמות תביעות	הסכום הנתבע באלפי ש"ח ⁽¹⁾
תובענות שאושרו כתביעות ייצוגיות	6	1,540,778
צוין סכום המתייחס לקבוצה	5	1,540,778
לא צוין סכום התביעה	1	-
בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות	29	7,057,128
צוין סכום המתייחס לקבוצה	13	3,794,093
התביעה מתייחסת למספר חברות ולא יוחס סכום ספציפי לקבוצה	3	3,263,035
לא צוין סכום התביעה	13	-
תביעות מהותיות אחרות	1	800,000
צוין סכום המתייחס לקבוצה	1	800,000

(1) כל הסכומים באלפי ש"ח ובקירוב, למועד הגשת הבקשות או התובענות לפי העניין.

- (2) הטבלה אינה כוללת התייחסות לעתירה שהוגשה בנוגע לתביעה המתוארת בסעיף ג.1) להלן שהתקבלה ביום 30 במאי 2023.
- (3) סכום ההפרשה הכולל בגין התובענות הייצוגיות ותביעות מהותיות אחרות, שהוגשו כנגד הקבוצה כמפורט בטבלה המסכמת בסעיף 1 לעיל מסתכם בכ-294 מיליון ש"ח (ליום 31 בדצמבר 2022 כ-287 מיליון ש"ח).
- (4) סך כל ההפרשות הכולל בגין כל ההליכים כנגד הקבוצה, לרבות תובענות ייצוגיות ותביעות מהותיות אחרות, לרבות בגין הליכים כמפורט בסעיף ו' להלן, הינן כ-298 מיליון ש"ח (ליום 31 בדצמבר 2022 כ-292 מיליון ש"ח).

1. הליכים משפטיים נוספים והליכים אחרים, הוראות פיקוח על הביטוח, אירועים והתפתחויות שיש בגינם חשיפה כנגד החברה ו/או חברות מאוחדות שלה

להלן מתוארים הליכים משפטיים נוספים והליכים המתנהלים כנגד החברה ו/או החברות המאוחדות:

(1) ביום 10 בנובמבר 2022 התקבל מכתבו של ממלא מקום הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון ("הממונה") שכתרתו "התמשכות חוסר היציבות בדירקטוריון והנהלת מגדל ביטוח", המופנה לבעלי השליטה בחברה, מר שלמה אליהו וגב' חיה אליהו, לחברי דירקטוריון מגדל אחזקות ולחברי דירקטוריון החברה. במסגרת המכתב, בין היתר, צוינו מספר צעדים אופרטיביים אותם שוקל הממונה להורות בעניינם של החברה ובעלי השליטה בה. לפרטים נוספים אודות מכתב הממונה, ראה דיווח מידי של מגדל אחזקות מיום 10 בנובמבר 2022 (מס' אסמכתא 2022-01-135412). לפירוט בדבר תגובת מגדל אחזקות למכתב, ראה דיווח מידי של מגדל אחזקות מיום 10 בנובמבר 2022 (מס' אסמכתא 2022-01-135514).

ביום 17 בינואר 2023 התקבל מכתב מהממונה, המופנה לחברי דירקטוריון החברה ולחברי דירקטוריון מגדל אחזקות, במסגרתו מורה הממונה לחברה, בתוקף סמכותו לפי סעיף 65 לחוק הפיקוח על הביטוח, לפעול לתיקון הפגמים הנטענים במכתב. לפירוט, ראה דיווח מידי של מגדל אחזקות מיום 17 בינואר 2023 (מס' אסמכתא: 2023-01-007405). לפירוט בדבר תגובת מגדל אחזקות והחברה, כל אחת מהן בנפרד, למכתב הממונה, ראה דיווח מידי של מגדל אחזקות מיום 16 בפברואר 2023 (מס' אסמכתא 2023-01-018111).

ביום 14 במרס 2023 שלח הממונה שני מכתבים נוספים, האחד מופנה לחברי דירקטוריון מגדל אחזקות והשני מופנה לחברי דירקטוריון החברה. במסגרת המכתב לחברי דירקטוריון מגדל אחזקות, בין היתר, דחה הממונה את טענות מגדל אחזקות בדבר היעדר קשר בין הפגמים הנטענים ובין הצעדים אותם התבקשה החברה לאמץ וכן את טענת מגדל אחזקות כי מעורבותו של יו"ר דירקטוריון מגדל אחזקות בהליך המיני של מנכ"ל החברה הייתה תקינה והכרחית. במכתב לחברי דירקטוריון החברה, בין היתר, חזר הממונה על עמדתו כי הפגיעה בעצמאות וביכולתו של דירקטוריון החברה לבצע את תפקידיו נמשכת, ובפרט בעניין הליך גיבוש אסטרטגיה לחברה ובעניין מינוי של מנכ"ל לחברה. בנוסף, ציין הממונה במכתבו, כי המעורבות של נציגי מגדל אחזקות במינוי מנכ"ל החברה אינה עולה לכאורה עם הוראות חוק החברות, לפיהן הסמכות למינוי מנכ"ל נתונה לדירקטוריון. במכתבו הזכיר הממונה כי דירקטוריון גוף מוסדי נדרש להיות מקצועי ועצמאי והזכיר את ההוראה בחוק החברות, לפיה יראו כהפרת אמונים אי הפעלת שיקול דעת עצמאי בהצבעה בדירקטוריון או בהסכם הצבעה. לפרטים נוספים ראה דיווח מידי של מגדל אחזקות מיום 15 במרס 2023 (מס' אסמכתא 2023-01-027276).

במהלך החודשים אפריל ומאי 2023, ובהמשך לאמור במכתבי הממונה מיום 14 במרס 2023 הנזכרים לעיל, התקיימו שיחות ודיונים עם רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון, אשר במסגרתם העלו נציגי החברה ונציגי מגדל אחזקות בעל-פה ובכתב, את טענותיהם לגבי האמור במכתבי הממונה. נכון למועד אישור הדוח, טרם ניתנה החלטת הרשות בנוגע לטענות החברה ומגדל אחזקות לעניין מכתבי הממונה כאמור.

(2) לעניין ערר שהגישה מגדל אחזקות נדל"ן, חברה בת של החברה, לבית המשפט המחוזי בחודש מאי 2022 בעניין שומת מיסוי מקרקעין לפי מיטב שפיטה בגין השבח שנבע ממכירת מניותיה בחברת קניון רמת אביב בע"מ בחודש דצמבר 2019 והסכם הפשרה שנחתם עם רשויות המס ביום 8 במרס 2023, ראה באור 2.1 ד.2. לדוחות השנתיים.

(3) החברה ו/או החברות המאוחדות חשופות לתביעות או לטענות נוספות בעילות שונות, שאינן תביעות לכיסוי ביטוחי של מקרה ביטוח על פי הפוליסה שהופקה על ידי החברה, מצד לקוחות, לקוחות בעבר וכן צדדים שלישיים שונים, מזה סכום מצטבר בגין תביעות שהוגשו בסך של כ-17 מיליון ש"ח (ליום 31 בדצמבר 2022 כ-14 מיליון ש"ח) וזאת מעבר לחשיפות הכלליות המתוארות בבאור זה ובכללן בסעיף 4.1 ו-5.1 לבאור זה.

(4) ביום 21 בדצמבר 2021 העביר הממונה אל החברה הודעת דרישת מידע בעניין גביית כסויים ביטוחיים בהתאם למגבלות לפי תקנה 45 לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), התשכ"ד-1964, הכוללת גם הוראות לביצוע השבה, ככל וימצא כי החברה פעלה שלא בהתאם לכללים הקבועים בהודעה זו. לעניין זה ראה בהרחבה סעיף 8(1)(ב)(24) לעיל.

(5) הממונה, מפרסם מעת לעת, ניירות עמדה, עקרונות לניסוח תוכניות ביטוח, מסמכי נהגים ראויים ולא ראויים וכיוצא באלה מסמכים או טיוטות מסמכים הרלבנטיים לתחומי פעילותה של הקבוצה אשר יכול ויש להם השפעה על זכויות מבוטחים ו/או עמיתים ויכול ויש בהם ליצור חשיפה לקבוצה במקרים מסוימים הן ביחס לתקופת פעילותה קודם לכניסת אותם מסמכים לתוקף והן ביחס לעתיד.

לא ניתן לצפות מראש האם ובאיזו מידה חשופים המבטחים לטענות בקשר ו/או בעקבות הוראות אלו אשר אפשר שיעלו בין היתר, באמצעות המנגנון הדיוני הקבוע בחוק תובענות ייצוגיות. לעיתים יכולה להיות השלכה מסוג זה גם לחוזרים שהממונה מפרסם ואשר ברגיל תחולתם העתידית.

כנגד הקבוצה מוגשות, מעת לעת, תלונות, לרבות תלונות לממונה ביחס לזכויות מבוטחים ו/או עמיתים על פי תוכניות ביטוח ו/או קרנות ו/או הדין. תלונות אלו מטופלות באופן שוטף על ידי אגף תלונות הציבור בקבוצה. לעיתים הכרעות (או טיוטות הכרעה) של הממונה בתלונות אלו, ניתנות באופן רחב ביחס לקבוצת מבוטחים.

כמו כן, עורך הממונה, מעת לעת, לרבות בעקבות תלונות מבוטחים, ביקורות מטעמו בגופים המוסדיים בקבוצה ו/או מעביר אליהם בקשות לקבלת נתונים, בנושאים שונים של ניהול הגופים המוסדיים, ניהול זכויות מבוטחים ועמיתים בהם וכן ביקורות ליישום הוראות הרגולציה ו/או הטמעת לקחי ביקורות קודמים, בהן בין היתר, מתקבלות דרישות להכנסת שינויים במוצרים השונים, מתן הנחיות לביצוע החזרים ו/או הנחיות ו/או הוראות בקשר לתיקון ליקויים או ביצוע פעולות המבוצעות על-ידי הגופים המוסדיים, לרבות החזר כספים לעמיתים ולמבוטחים. בהתאם לממצאי ביקורות או נתונים המועברים, לעיתים מטיל הממונה עיצומים כספיים בהתאם לחוק סמכויות האכיפה.

באור 8 - התחייבויות תלויות (המשך)

1. הליכים משפטיים נוספים והליכים אחרים, הוראות פיקוח על הביטוח, אירועים והתפתחויות שיש בגינם חשיפה כנגד החברה ו/או חברות מאוחדות שלה (המשך)

(6) קיימת חשיפה כללית אשר לא ניתן להעריכה ו/או לכמתה, הנובעת, בין היתר, ממורכבותם של השירותים הניתנים על ידי הקבוצה למבוטחיה. מורכבות הסדרים אלו צופנת בחובה, בין היתר, פוטנציאל לטענות פרשנות ואחרות, עקב פערי מידע בין הקבוצה לבין הצדדים השלישיים לחוזה הביטוח, הנוגעות לשורה ארוכה של תנאים מסחריים ורגולטורים. חשיפה זו באה לידי ביטוי בעיקר ביחס למוצרי החסכון הפנסיוני והביטוח ארוך טווח, לרבות ביטוח בריאות, בהם פועלת הקבוצה, בהיותם מאופיינים באורח חיים ממושך ובמורכבות גבוהה, במיוחד לאור ההסדרים התחיקתיים השונים הן בתחום ניהול המוצרים והן בתחום המיסוי, לרבות בנושאי קביעת תעריפים, תשלומי הפקדות על-ידי מעסיקים ומבוטחים, פיצולם ושיוכם לרכיבי הפוליסות השונים, ניהול ההשקעות, מעמדו התעסוקתי של המבוטח, תשלומי ההפקדות שלו ועוד. יצוין, כי תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (תשלומים לקופת גמל), התשע"ד-2014 ("תקנות התשלומים"), אשר נכנסו לתוקף בהדרגה החל מיום 1 פברואר 2016 נועדו להקל על מורכבות זו, באמצעות הסדרה של זרימת מידע ממוכנת בין כלל הגורמים המעורבים לעניין אופן ביצוע ההפקדות ושיוכם למרכיבי חשבון קופת הגמל, לרבות לעניין המיסוי.

עוד יצוין, כי מוצרי הקבוצה אשר מנוהלים על פני שנים בהם מתרחשים שינויים במדיניות, ברגולציה ובמגמות הדין, לרבות בפסיקת בתי המשפט. שינויים אלו מיושמים על ידי מערכות מיכוניות העוברות שינויים והתאמות באופן תדיר. מורכבות שינויים אלו והחלת השינויים לגבי מספר רב של שנים, יוצרת חשיפה תפעולית מוגברת. קבלת פרשנות חדשה לאמור בפוליסות ביטוח ובמוצרים פנסיונים ארוכי טווח יש לעיתים בכדי להשפיע על הרווחיות העתידית של הקבוצה בגין התיק הקיים, זאת בנוסף לחשיפה הגלומה בדרישות לפיצוי ללקוחות בגין פעילות העבר. לא ניתן לצפות מראש את סוגי הטענות שיועלו בתחום זה ואת החשיפה הנובעת מטענות אלו ואחרות בקשר עם חוזה הביטוח המועלות, בין היתר, באמצעות המנגנון הדיוני הקבוע בחוק תובענות ייצוגיות.

כמו כן, תחום הביטוח בו עוסקות חברות הקבוצה הינו עתיר פרטים ונסיבות, ואשר קיים בו סיכון אינהרנטי שלא ניתן לכימות להתרחשות של טעות או שורה של טעויות מיכוניות או טעויות אנוש, הן בתהליכי עבודה מובנים והן במסגרת טיפול פרטני בלקוח, ואשר עלולות להיות להן תוצאות רחבות היקף הן ביחס להיקף התחולה למספר רב של לקוחות או מקרים והן ביחס להיקף הכספי הרלבנטי בהתייחס ללקוח בודד. הגופים המוסדיים בקבוצה מטפלים, באופן שוטף, בטיוב זכויות מבוטחים, בכל הקשור לניהול המוצרים בגופים המוסדיים, בהתאם לפערים המתגלים מעת לעת.

החברה וחברות מאוחדות חשופות לתביעות וטענות במישור דיני החוזים וקיום התחייבויות ביטוחיות במסגרת הפוליסה, ייעוץ לקוי, הפרת חובת נאמנות, ניגוד ענינים, חובת זהירות, רשלנות במסגרת אחריות מקצועית של הגופים המקצועיים בקבוצה לרבות סוכנויות הקבוצה וכיוצ"ב טענות הקשורות בשירותים הניתנים על ידי חברות הקבוצה וכן מעת לעת מתקיימים נסיבות ואירועים המעלים חשש לטענות מסוג האמור. הקבוצה רוכשת פוליסות לכיסוי אחריות מקצועית, לרבות כנדרש על פי ההסדר התחיקתי, ובעת הצורך היא מדווחת לפוליסה או פוליסות אלו לצורך כיסוי חבות שמקורה באחריות מקצועית וניתנת להגנה ברכישת ביטוח. סכומי החשיפה האפשרית עולים על סכומי הכיסוי ואין וודאות בדבר קבלת כיסוי בפועל בעת קרות מקרה ביטוח.

לעניין חשיפות כלליות נוספות, ראה באור 36.א. לדוחות השנתיים.

באור 9 - אירועים מהותיים בתקופת הדיווח ולאחריו

א. שינויים באומדנים ובהנחות עיקריות ששימשו בחישוב עתודות הביטוח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס	
2022	2022	2023
מבוקר	בלתי מבוקר	
מיליוני ש"ח		

ביטוח חיים (1)

(1,259)	(786)	(261)	גידול (קיטון) העתודה המשלימה לגמלאות בגין שינוי בשיעור ריבית היוון
(203)	(37)	(57)	הגדלת (הקטנת) העתודות לגמלה בעקבות שינוי צפי ההכנסות העתידיות הנגזר משינוי הריבית (K)
(1,462)	(823)	(318)	סך הגידול (הקיטון) בהפרשות לגמלה כתוצאה משינוי הריבית
(35)	-	-	שינוי בהנחות הגמלה
923	-	-	עדכון שיעורי תוחלת החיים
(574)	(823)	(318)	סך הכל עתודה משלימה לגמלאות
(251)	(48)	(21)	גידול (קיטון) בעתודת מגדל בטוח (סעיף ג)
(825)	(871)	(339)	סך הכל ביטוח חיים

ביטוח בריאות (2)

(926)	(776)	-	גידול (קיטון) בעקבות בחינת נאותות העתודות (LAT)
(1,751)	(1,647)	(339)	סך הכל קיטון (גידול) ברווח לפני מס
(1,152)	(1,084)	(223)	סך הכל קיטון (גידול) ברווח לאחר מס

1. ביטוח חיים

השפעת השינויים בעקום הריבית

בשנים האחרונות חלו שינויים שהשפיעו על הנחות אקטואריות מרכזיות המשמשות בסיס לחישוב העתודות, ככללם: עלייה בתוחלת החיים, עלייה בשיעורי מימוש גמלה, מעבר למסלולי השקעה מותאמי גיל, ירידה מתמשכת בשיעורי הריבית עם שינוי מגמה בתקופת הדוח, תנודות בשיעורי התשואה המוערכת בתיק הנכסים המוחזקים כנגד התחייבויות הביטוחיות ושינויים בהסדרי המיסוי שנועדו להביא למשיכת החסכון הסוציאלי בדרך של גמלה. כל אלו הביאו לשינויים בהתחייבויות לתשלומי הגמלה.

א) החברה משתמשת בהנחות תשואה על בסיס התיק הקיים והצפוי לצורך קביעת אומדני התשואות העתידיות כחלק מקביעת העתודה לגמלאות.

בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2023, בעקבות העלייה בעקום הריבית חסרת הסיכון והעלייה במרווחים באגרות החוב הצמודות גדלה התשואה הצפויה בתיק הנכסים הקיים והצפוי. כתוצאה מכך, עודכנו ההנחות בדבר שיעורי ריבית ההיוון המשמשים לחישוב ההפרשות לגמלה וכנגזרת הביא להקטנת העתודות. בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2022, קטנה העתודה בעקבות עליית הריבית חסרת הסיכון ועליית המרווחים באגרות החוב הצמודות.

לפרטים נוספים בדבר העלייה בעקום הריבית, ראה סעיף 9.ב להלן.

ב) העתודה המשלימה לגמלה נצברת באופן הדרגתי בגין הכספים שנצברו בפוליסות במקביל להכרה ברווחים מדמי הניהול וזאת לאורך התקופה שנותרה עד למועד הגיע המבוטח לגיל פרישה. עבור פרמיות הצפויות להתקבל במסגרת הפוליסות תיצבר הפרשה ממועד קבלתן ועד לגיל הפרישה כאמור.

ההפרשה ההדרגתית נעשית על ידי שימוש בפקטור K הנגזר משיעור ההכנסות העתידיות כאמור (להלן: "פקטור K"). פקטור זה נלקח בחשבון בחישוב צבירת ההשלמה לעתודה לתשלום קצבה. ככל שפקטור K גבוה יותר, ההתחייבות להשלמת עתודה לקצבה שתוכר בדוח הכספי תהיה נמוכה יותר והסכום שידחה וירשם בעתיד יהיה גבוה יותר.

בהתאם להנחיות הממונה נקבעים שני ערכי K נפרדים. פקטור K האחד נקבע עבור התחייבויות בגין פוליסות משתתפות ברווחים, והשני בגין פוליסות מבטיחות תשואה. השינוי בשיעור ה-K של פוליסות משתתפות ברווחים נובע משינוי תחזית הרווחים הנגזרת משינוי שיעורי הריבית חסרת הסיכון.

באור 9 - אירועים מהותיים בתקופת הדיווח ולאחריו (המשך)

א. שינויים באומדנים ובהנחות עיקריות ששימשו בחישוב עתודות הביטוח (המשך)

1. ביטוח חיים (המשך)

השפעת השינויים בעקום הריבית (המשך)

נכון לימים 31 במרס 2023, 31 בדצמבר 2022 ו-31 במרס 2022 ערך ה-K שהחברה משתמשת בו עבור פוליסות משתתפות ברווחים עומד על 0.77%, 0.75% ו-0.70% בהתאמה. העתודה המשלימה לגמלה בגין פוליסות מבטיחות תשואה עומדת על סכומה המלא (ערך ה-K שהחברה השתמשה בו עבור פוליסות מבטיחות תשואה לימים 31 במרס 2023, 31 בדצמבר 2022 ו-31 במרס 2022 הינו 0%).

בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2023 עלה ערך ה-K בפוליסות המשתתפות ברווחים כתוצאה מהעלייה בעקום הריבית חסרת הסיכון ובפרמיית אי-הנזילות. בתקופה המקבילה אשתקד עלה ערך ה-K בפוליסות המשתתפות ברווחים כתוצאה מהעלייה בריבית חסרת הסיכון ובפרמיית אי-הנזילות, בקיזוז ההשפעה של הפסדי ההשקעה בתיק המשתתף ואי-היכולת לרשום דמי ניהול משתנים בעתיד על ההכנסות העתידיות.

ג) תכנית ביטוח "מגדל בטוח" הינה תכנית משתתפת ברווחים הכוללת התחייבות לתשואת מינימום צמודה כאשר נצבר ותק מעל 20 שנה. עבור התחייבות זו שומרת החברה עתודה המבוססת בין היתר על ריביות חסרות סיכון.

2. ביטוח בריאות

החברה עורכת מדי תקופה בדיקה לגבי נאותות ההתחייבויות (LAT) בהתאם לחוזר ה-LAT. בעקבות הבדיקה מצאה החברה כי ליום 31 במרס 2023, לא נדרש להשלים עתודת LAT. בתקופה המקבילה אשתקד קטנה ההפרשה ל-LAT ביטוח סיעודי בסך של כ-776 מיליון ש"ח לפני מס. הקיטון הושפע בעיקר מהסיבות הבאות: השפעת עליית עקום הריבית חסרת סיכון בסך של כ-609 מיליון ש"ח לפני מס, עלייה בפרמיית אי נזילות בסך של כ-195 מיליון ש"ח לפני מס בקיזוז הירידה בעודף השווי ההוגן של הנכסים מעל ערכם בספרים בסך של כ-77 מיליון ש"ח לפני מס.

3. ביטוח כללי

בענפים רכב חובה, חבות מעבידים וחבות צד ג' החברה מהוונת את תשלומי התביעות העתידיים לפי עקום ריבית חסרת סיכון תוך התאמתו לאופיין הבלתי נזיל של ההתחייבויות הביטוחיות, ובהתחשב באופן שערך הנכסים העומדים כנגד התחייבויות אלו, וזאת בהתאם לעקרונות הנוהג המיטבי. השינוי בעקום הריבית חסרת הסיכון לטווח הקצר והבינוני ובעודף השווי ההוגן של הנכסים מעל ערכם בספרים, בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2023 הביא להקטנת ההתחייבויות הביטוחיות בסך של כ-19 מיליון ש"ח לפני מס, כמפורט להלן:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס	
	2022	2023
מבוקר	בלתי מבוקר	
	מיליוני ש"ח	
(296)	(27)	(30)
(24)	18	11
(320)	(9)	(19)

שינוי בעקום ריבית חסרת סיכון - רכב חובה,
חבות מעבידים וצד ג'
שינוי בעודף השווי ההוגן של הנכסים מעל ערכם
בספרים - חבות מעבידים וצד ג'
סך הכל לפני מס

באור 9 - אירועים מהותיים בתקופת הדיווח ולאחריו (המשך)

ב. ברבעון המדווח נמשכה העלייה של עקום הריבית, לרבות מרווח הסיכון בין האג"ח הממשלתי לקונצרני על רקע עליית האינפלציה והעלאות הריבית, ובמקביל חלה עלייה בתשואה לפדיון של האג"ח הממשלתי והאג"ח הקונצרני בארץ וירידות במדדי המניות בארץ. מנגד, בשערי המניות ואגרות החוב בחו"ל נרשמו עליות שערים. לניתוח רגישות ראה באור 36.ב.1.א) לדוחות השנתיים.

ברבעון המדווח המשיך בעולם הצמצום המוניטרי, אך לאור התמתנות מסוימת באינפלציה בחלק מהמדינות, וכן לנוכח היקלעות לקשיים של מספר בנקים בארה"ב ובשווייץ, חילץ הפד את בעלי הפיקדונות של הבנקים בארה"ב והזרים נזילות למערכת הבנקאות ובנק קרדיט סוויס השווייצרי מוזג לבנק UBS. בנוסף, כמה בנקים מרכזיים החלו לאותת על האטה עתידית בקצב העלאות הריבית. על רקע האמור, חלו עליות שערים במדדי המניות בעולם.

מהלך של קידום חקיקה שעניינה יישום שינויים במערכת המשפט על-ידי הממשלה הביא לגל נרחב של מחאה ציבורית בישראל שנמשך עד עתה.

חברת דירוג האשראי מודיס' הפחיתה את תחזית דירוג החוב של מדינת ישראל מחיובית ליציבה, אך הותירה את הדירוג עצמו ברמה של A1. מודיס' תלתה את הפחתת התחזית בקידום החקיקה לשינויים במערכת המשפט, מבלי להגיע להסכמה רחבה לצעדים אלה. חברת דירוג האשראי S&P הותירה את דירוג האשראי של ישראל ברמה של AA- עם אופק יציב, זאת בהתבסס על הערכתה שבתרחיש המרכזי תושג פשרה שתפחית את המתוחות החברתית.

אי-הוודאות בהקשר זה הביאה לעלייה בתנודתיות בשווקים הפיננסיים בארץ, שהתבטאה בעיקר בפיחות בשער החליפין של השקל אל מול סל המטבעות. במהלך הרבעון המדווח חלה עלייה בציפיות לאינפלציה, בין היתר, בעקבות הפיחות שנוצר, וכן חלה עלייה בתשואות אגרות החוב הארוכות.

לאמור לעיל או להשלכות הנובעות ממנו עלולות להיות השפעות שליליות על הסביבה הכלכלית בה פועלת הקבוצה, על עלות מקורות הגיוס, על דירוג האשראי של המשק הישראלי ועוד.

בשלב זה, אין באפשרות הקבוצה להעריך מה תהיינה ההתפתחויות של האירועים המפורטים לעיל וכן את מידת השפעתם על מצב המשק בכלל ועל פעילותה של החברה בפרט.

ג. בחודש נואר 2023 סיים מר אסף מיזן את תפקידו כאקטואר הראשי של החברה. בחודש פברואר 2023 מונה מר דוד סנטורי לתפקיד האקטואר הראשי של החברה באופן זמני ועד למינוי אקטואר ראשי קבוע בחברה. ביום 14 בפברואר 2023 החליט דירקטוריון החברה למנות את מר אלי ברגלס כמשנה למנכ"ל ולתפקיד האקטואר הראשי של החברה, מר ברגלס נכנס לתפקידו ביום 16 באפריל 2023.

ד. בהמשך לבאור 37.ח.4.ר) לדוחות השנתיים בדבר סיום תפקידו של מר שגי יוגב כמנכ"ל החברה, ביום 15 בפברואר 2023 סיים מר שגי יוגב את תפקידו כמנכ"ל החברה, לפרטים נוספים ראה דוח מידי של מגדל אחזקות מיום 30 בינואר 2023 (מס' אסמכתא: 2023-01-012462).

ה. בהמשך לבאור 37.ח.4.ט) לדוחות השנתיים בדבר מינוי מר רונן אגסי לתפקיד מנכ"ל החברה, ביום 15 בפברואר 2023 החל מר רונן אגסי לכהן בתפקידו כמנכ"ל החברה, לפרטים נוספים ראה דיווחים מיידיים של מגדל אחזקות מיום 17 בינואר 2023 (מס' אסמכתא 2023-01-007405) ומיום 30 בינואר 2023 (מס' אסמכתא 2023-01-012465).

ו. ביום 5 במרס 2023 התקבלו החלטות דירקטוריון החברה ודירקטוריון מגדל גיוס הון על ביצוע פדיון מוקדם ומלא ביוזמת מגדל גיוס הון של יתרת אגרות החוב (סדרות ג' ו-ד') שבמחזור, בסך כולל של כ-1.9 מיליארד ש"ח, בהתאם לתנאי אגרות החוב, אשר בוצע ביום 31 במרס 2023. עם ביצוע הפדיון המוקדם של אגרות החוב כאמור, נמחקו אגרות החוב האמורות מהמסחר בבורסה, והסתיימו מלוא התחייבויותיה של מגדל גיוס הון כלפי מחזיקי אותן אגרות חוב. לפרטים נוספים ראה דיווח מידי של מגדל אחזקות מיום 6 למרס 2023 (מס' אסמכתא 2023-01-024225).

ז. לאחר תאריך הדיווח, ביום 24 באפריל 2023 מינה דירקטוריון החברה את מר כרמי גילון ליו"ר דירקטוריון זמני עד ליום 30 במאי 2023, בכפוף להודעת אי התנגדות הממונה אשר טרם התקבלה נכון למועד פרסום הדוח.

ח. בעקבות החלטה שהתקבלה לאחר תאריך הדיווח בדבר מינויה של גב' מיכל גור כגן כמנהלת חטיבת חיסכון ארוך טווח ובריאות בחברה וכמנכ"לית מקפת, בכפוף למינוי מנהל סיכונים ראשי במקומה בחברה, במגדל אחזקות ובמקפת, החליט דירקטוריון החברה ביום 24 במאי 2023, למנות את מר יוגב בן זיו כמנהל סיכונים זמני בחברה; ובימים 29 ו-30 במאי 2023 הוחלט גם בדירקטוריונים של מקפת ושל מגדל אחזקות, בהתאמה, למנות את מר בן זיו כמנהל סיכונים ראשי זמני. המינוי כאמור של מר בן זיו בחברה ובמקפת ככפוף לאי התנגדות הממונה.

ט. לאחר תאריך הדיווח, ביום 24 במאי 2023, הודיעה גב' רוני גינור, אקטוארית ממונה בתחום ביטוח כללי בחברה כי ברצונה לסיים את תפקידה, וזאת החל מיום 20 ביוני 2023. בהתאם לכך, דירקטוריון החברה החליט ביום 30 במאי 2023 למנות את מר מתן גרוס לאקטואר ממונה בתחום ביטוח כללי, בכפוף לאי התנגדות הממונה.

באור 9 - אירועים מהותיים בתקופת הדיווח ולאחריו (המשך)

במהלך החודשים האחרונים, בחנו ועדת התגמול והדירקטוריון של החברה ושל מגדל אחזקות עדכונים במדיניות תגמול הגופים המוסדיים ובמדיניות התגמול של מגדל אחזקות, לפי העניין, באופן שיאפשר הענקת תגמול הוני לנושאי משרה בחברה ובחברות נוספות הנשלטות, במישרין ובעקיפין, על ידי מגדל אחזקות, בכפוף לקבלת כלל האישורים הנדרשים במוסדות המוסמכים בקבוצה. בהתאם לכך, ביום 30 במאי 2023 אישר דירקטוריון החברה עדכון למדיניות תגמול הגופים המוסדיים לשנים 2023 עד 2025, אשר כולל, בין היתר, את האפשרות להעניק תגמול הוני לנושאי המשרה בחברה כחלק מחבילת התגמול שלהם ("מדיניות התגמול המעודכנת של הגופים המוסדיים"), בהתאם להמלצת ועדת התגמול של הגופים המוסדיים.

כמו כן, בהתאם לתוכנית תגמול הונית המאפשרת הענקת תגמול הוני כאמור במסלול רווח הון שבסעיף 102(ב)(3) לפקודת מס הכנסה [נוסח חדש], התשכ"א-1961 ("מסלול רווח הון") לנושאי משרה בקבוצה, אשר אושרה בדירקטוריון מגדל אחזקות ("תכנית התגמול הונית"), ביום 30 במאי 2023 אישר דירקטוריון החברה (בנוסף לאישור דירקטוריון מגדל אחזקות) להקצות ל-15 נושאי משרה בחברה, לרבות מנכ"ל החברה ("הניצעים"), 12,055,568 אופציות לא רשומות למסחר הניתנות למימוש למניות רגילות של מגדל אחזקות, בנות 0.01 ש"ח ערך נקוב כל אחת ("האופציות"), וזאת בהתאם להוראות תכנית התגמול הונית ולמדיניות התגמול המעודכנת של הגופים המוסדיים (ולעניין נושאי המשרה המכהנים הן במגדל אחזקות והן בחברה - גם בהתאם למדיניות התגמול של מגדל אחזקות כפי שתאשר ע"י אסיפת בעלי המניות של מגדל אחזקות). המניות שתנבענה ממימוש האופציות המוצעות לניצעים תהווה כ-1.13% מהונה המונפק והנפרע של מגדל אחזקות ומזכויות ההצבעה בה. למרות האמור לעיל, הנחה בדבר מימוש מלא של האופציות למספר זהה של מניות היא תיאורטית בלבד בשל יישום מנגנון "מימוש נטו" המשקף את סכום ההטבה הכספי הגלום באופציות בלבד. הקצאת האופציות לניצעים נעשית בהתאם להוראות מסלול רווח הון. השווי ההוגן של סך האופציות שמוצע להעניק לניצעים מהחברה כאמור, המבוסס על המודל הבינומי לתמחור אופציות ושעליו נסמכה החברה, נכון ליום 30 במאי 2023, הינו 14,867 אלפי ש"ח. שווי האופציות שתוענקנה לנושאי המשרה בחברה עומד בתקרות מדיניות התגמול הרלוונטית ביחס לכל אחד מנושאי המשרה. יצוין כי הענקת חבילת האופציות הינה כנגד ויתור של נושאי המשרה על חלק מחבילת התגמול לה הם זכאים (היינו אצל חלק מנושאי המשרה חלק מהשכר הקבוע ואצל חלקם חלק זכאות למענק כולו או חלקו והכל לפי שווי האופציות, ולפי העניין). ההקצאה של האופציות כאמור לנושאי המשרה בחברה תיעשה בהתאם למועד אישור הרישום למסחר בבורסה של מניות המימוש, ובלבד שבמועד זה יתקיימו דרישות הדין באשר להוראות מסלול רווח הון (קרי יחלפו 30 ימים מיום הגשת תכנית התגמול הונית לרשות המיסיים).

לעניין מנכ"ל החברה, כחלק מתכנית התגמול הונית יוענקו למנכ"ל, 2,401,715 אופציות לא רשומות למסחר הניתנות למימוש למניות רגילות של מגדל אחזקות, בנות 0.01 ש"ח ערך נקוב כל אחת ("האופציות") המהוות כ-0.22% מהונה המונפק והנפרע של החברה ומזכויות ההצבעה בה, וזאת בהתאם להוראות תכנית התגמול הונית ולמדיניות התגמול המעודכנת של הגופים המוסדיים. האופציות יוקצו במנה אחת, אשר תבשיל בתום 3 שנים, בשווי הוגן של כ-2.967 מיליון ש"ח. השווי ההוגן יופחת במלואו משכרו של המנכ"ל במקביל לרישום החשבונאי של ההקצאה; וכפי שנקבע בהסכם העסקתו, החברה תמשיך להפריש הפרשות סוציאליות כנגד חלק השכר שמופחת לטובת המענק הונית.

יצוין כי בנוסף לניצעים שהינם נושאי משרה בחברה, מגדל אחזקות אישרה גם הקצאה לנושאי משרה נוספים במגדל אחזקות ובחברות נוספות בשליטתה.

לפרטים נוספים בקשר עם האופציות ותנאיהן, לרבות מחיר המימוש, תקופת המימוש, תנאי ההבשלה והביצוע ואופן חישוב השווי ההוגן של האופציות, ראו דוח מיידי של מגדל אחזקות בדבר כינוס אסיפה כללית מיוחדת מיום 30 במאי 2023 (מס' אסמכתא 2023-01-058452) ודוח הצעה פרטית מהותית מיום 30 במאי 2023 (מס' אסמכתא 2023-01-058461), הכלולים בדוח זה על דרך ההפניה. כמו כן, עיקרי מדיניות התגמול הגופים המוסדיים מתפרסמת אף באתר האינטרנט של החברה בקישור הבא: <https://www.migdal.co.il/He/MigdalTeam/Investorsconnection/Pages/RewardPolicy.aspx>

נכון למועד הסמוך לפרסום הדוח, מתקיימים מגעים מתקדמים לחתימה על הסכם קיבוצי חדש בין החברה ומקפת לבין הסתדרות העובדים הכללית החדשה וועד העובדים בחברה.

קוסט פורר גבאי את קסירר
דרך מנחם בגין 144 א'
תל-אביב, 6492102
טל. +972 3 623 2525
פקס +972 3 562 2555
ey.com

סומך חייקין
מגדל המילניום KPMG
רחוב הארבעה 17, תא דואר 609
תל אביב 6100601
03 684 8000

לכבוד
בעלי המניות של מגדל חברה לביטוח בע"מ

א.ג.

הנדון: דוח מיוחד של רואי החשבון המבקרים על מידע כספי ביניים נפרד לפי דרישת הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) התשמ"א-1981

מבוא

סקרנו את המידע הכספי הביניים הנפרד המובא לפי דרישת הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) התשמ"א-1981 של מגדל חברה לביטוח בע"מ (להלן "החברה") ליום 31 במרס 2023 ולתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה באותו תאריך. המידע הכספי הביניים הנפרד הינו באחריות הדירקטוריון והנהלה של החברה. אחריותנו היא להביע מסקנה על המידע הכספי הביניים הנפרד לתקופות ביניים אלו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה (ישראל) 2410 של לשכת רואי חשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של הישות". סקירה של מידע כספי נפרד לתקופות ביניים מורכבת מבידורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום של נוהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחויבים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הביניים הנפרד הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לדרישות שנקבעו על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון בחוזר ביטוח 15-1-2015.

קוסט פורר גבאי את קסירר
רואי חשבון

מבקרים משותפים

סומך חייקין
רואי חשבון

תל אביב,
30 במאי 2023

נספח א' - תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולו") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח

להלן נתונים כספיים תמציתיים על בסיס הדוחות הכספיים הנפרדים של החברה (להלן - "דוחות סולו"), הערוכים לפי תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS), למעט העיניינים הבאים:

1. מדידת ההשקעות בחברות מוחזקות המחושבת על בסיס אקוויטי.
2. זכויות במקרקעין כוללות גם זכויות במקרקעין המוחזקות באמצעות חברה מוחזקת, ששיעור ההחזקה בהן מעל 50% ושהחזקת זכויות אלה הוא עיסוקה היחיד.

ליום 31 בדצמבר 2022	ליום 31 במרס	
	2022	2023
מבוקר	בלתי מבוקר	
	אלפי ש"ח	
730,867	637,333	755,188
31,578	-	-
1,812,534	1,851,534	1,832,862
958,340	905,080	955,259
1,163,725	1,083,116	1,189,262
8,130,455	7,429,665	8,376,763
1,208,340	1,050,125	1,248,643
1,401,663	1,425,767	1,519,538
114,996	356	144,400
3,854,256	1,059,047	3,348,083
764,520	846,296	929,912
110,151,377	122,174,012	110,934,068
15,673,909	13,902,226	14,238,957
26,503,040	26,586,526	27,020,140
243,529	253,668	230,455
5,100,471	4,551,596	5,442,607
47,520,949	45,294,016	46,932,159
14,715,486	12,743,032	15,742,171
3,651,179	4,753,435	2,775,682
196,210,265	201,252,814	196,683,990
136,578,704	143,079,412	137,506,812

נכסים

נכסים לא מוחשיים
 נכסי מסים נדחים
 הוצאות רכישה נדחות
 רכוש קבוע
 השקעות בחברות בנות וכלולות
 נדל"ן להשקעה עבור חוזים תלויי תשואה
 נדל"ן להשקעה - אחר
 נכסי ביטוח משנה
 נכסי מסים שוטפים
 חייבים ויתרות חובה
 פרמיות לגביה
 השקעות פיננסיות עבור חוזים תלויי תשואה

השקעות פיננסיות אחרות

נכסי חוב סחירים
 נכסי חוב שאינם סחירים
 מניות
 אחרות

סך הכל השקעות פיננסיות אחרות
 מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
 מזומנים ושווי מזומנים אחרים

סך הכל נכסים

סך הכל נכסים עבור חוזים תלויי תשואה

נספח א' - תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולו") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

ליום 31 בדצמבר	ליום 31 במרס		
	2022	2023	
מבוקר	בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח		
512,345	512,345	512,345	הון
22,461	619,697 [*]	68,110	הון מניות ופרמיה
7,160,088	7,344,841 [*]	7,246,691	קרנות הון
			עודפים
7,694,894	8,476,883	7,827,146	סך הכל הון
			התחייבויות
41,884,847	41,023,145	42,564,340	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
133,036,953	140,906,775	134,295,648	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
183,153	408,813	183,512	התחייבויות בגין מסים נדחים
251,597	262,101	255,113	התחייבויות בשל הטבות לעובדים, נטו
21,151	345,189	1,433	התחייבויות בגין מסים שוטפים
2,288,710	2,543,592	3,280,280	זכאים ויתרות זכות
10,848,960	7,286,316	8,276,518	התחייבויות פונדסי
188,515,371	192,775,931	188,856,844	סך הכל התחייבויות
196,210,265	201,252,814	196,683,990	סך הכל הון והתחייבויות

* התאמה לא מהותית של מספרי השוואה, ראה באור 3.ג.

נספח א' - תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולו") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס		
	2022	2022	
מבוקר	בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח		
12,486,060	3,139,149	3,074,625	פרמיות שהורווחו ברוטו
923,788	224,466	226,631	פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
11,562,272	2,914,683	2,847,994	פרמיות שהורווחו בשייר
(7,323,522)	(1,230,098)	2,973,733	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
1,254,767	323,514	312,087	הכנסות מדמי ניהול
216,481	53,847	49,435	הכנסות מעמלות
167	54	64	הכנסות אחרות
<u>5,710,165</u>	<u>2,062,000</u>	<u>6,183,313</u>	סך הכל הכנסות
2,765,036	274,308	5,661,227	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
615,877	228,820	221,932	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי התחייבויות בגין חוזי ביטוח
2,149,159	45,488	5,439,295	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
1,680,711	411,214	430,170	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
680,149	180,633	184,285	הוצאות הנהלה וכלליות
5,175	772	445	הוצאות אחרות
252,036	53,080	68,803	הוצאות מימון
<u>4,767,230</u>	<u>691,187</u>	<u>6,122,998</u>	סך הכל הוצאות
95,671	26,186	30,575	חלק החברה בתוצאות נטו של חברות מוחזקות
1,038,606	1,396,999	90,890	רווח לפני מסים על ההכנסה
312,934	468,374	6,416	מסים על הכנסה
<u>725,672</u>	<u>928,625</u>	<u>84,474</u>	רווח לתקופה

נספח א' - תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולו") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס	
	2022	2023
מבוקר	בלתי מבוקר	
	אלפי ש"ח	
725,672	928,625	84,474

רווח לתקופה
רווח (הפסד) כולל אחר

פריטי רווח (הפסד) כולל אחר שלאחר שהוכרו לראשונה במסגרת הרווח הכולל הועברו או יועברו לרווח והפסד

(2,553,438)	(1,074,923)	(45,987)	שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים זמינים למכירה
453,021	79,991	112,436	שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שהועבר לרווח והפסד
122,811	11,355	4,842	הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שהועבר לרווח והפסד
(11,385)	(4,693)	398	חלק ברווח כולל אחר של חברות מוחזקות המטופלת לפי שיטת השווי המאזני
2,036	331	340	הפרשי תרגום מטבע חוץ בגין פעילויות חוץ
676,134	336,290	(24,135)	השפעת המס על נכסים פיננסיים זמינים למכירה
(696)	(114)	(116)	השפעת המס על רכיבים אחרים של רווח כולל אחר

רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל הועברו או יועברו לרווח והפסד, נטו ממס
פריטי רווח (הפסד) כולל אחר שלא יועברו לרווח והפסד

27,519	15,078	-	רווח ממדידה מחדש בשל תכנית ההטבה מוגדרת
16,135	63	-	חלק ברווח כולל אחר של חברות מוחזקות המטופלת לפי שיטת השווי המאזני
56,536	-	-	הערכה מחדש בגין שערור רכוש קבוע
17,021	-	-	הערכה מחדש בגין שערור רכוש קבוע שהועבר לנדל"ן להשקעה
(26,507)	(5,155)	-	השפעת המס
90,704	9,986	-	רווח כולל אחר לתקופה שלא יועבר לרווח והפסד, נטו ממס
(1,220,813)	(641,777)	47,778	רווח (הפסד) כולל אחר, נטו ממס
(495,141)	286,848	132,252	רווח (הפסד) כולל לתקופה

נספח א' - תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולו") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

תמצית דוחות ביניים על השינויים בהון

מיוחס לבעלי המניות החברה							
קרנות הון							
הון מניות ופרמיה	חלוקת מניות הטבה	עסקה עם בעל שליטה	נכסים פיננסיים זמינים למכירה	תרגום של פעילות חוץ	הערכה מחדש	עודפים	סה"כ הון
אלפי ש"ח							
512,345	53,070	21,368	(464,769)	(993)	413,785	7,160,088	7,694,894
-	-	-	-	-	-	84,474	84,474
-	-	-	47,554	224	-	-	47,778
-	-	-	47,554	224	-	84,474	132,252
-	-	-	-	-	(2,129)	2,129	-
512,345	53,070	21,368	(417,215)	(769)	411,656	7,246,691	7,827,146
יתרה ליום 1 בינואר 2023 (מבוקר)							
רווח לתקופה							
רווח (הפסד) כולל אחר, נטו ממס							
סך הכל רווח כולל							
העברה מקרן הערכה מחדש לעודפים							
יתרה ליום 31 במרס 2023 (בלתי מבוקר)							

מיוחס לבעלי המניות החברה							
קרנות הון							
הון מניות ופרמיה	חלוקת מניות הטבה	עסקה עם בעל שליטה	נכסים פיננסיים זמינים למכירה	תרגום של פעילות חוץ	הערכה מחדש	עודפים	סה"כ הון
אלפי ש"ח							
512,345	53,070	21,368	848,088	(2,333)	(351,267)	6,406,230	8,190,035
-	-	-	-	-	-	928,625	928,625
-	-	-	(651,980)	217	-	9,986	(641,777)
-	-	-	(651,980)	217	-	938,611	286,848
512,345	53,070	21,368	196,108	(2,116)	351,267	7,344,841	8,476,883
יתרה ליום 1 בינואר 2022 (מבוקר)							
רווח לתקופה							
רווח (הפסד) כולל אחר, נטו ממס							
סך הכל רווח (הפסד) כולל							
יתרה ליום 31 במרס 2022 (בלתי מבוקר)							

* התאמה לא מהותית של מספרי השוואה, ראה באור 3.ג. לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים. הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים.

נספח א' - תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולו") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

תמצית דוחות ביניים על השינויים בהון (המשך)

מיוחס לבעלי המניות החברה								
קרנות הון								
סה"כ הון	עודפים	הערכה מחדש	תרגום של פעילות חוץ	נכסים פיננסיים זמינים למכירה	עסקה עם בעל שליטה	חלוקת מניות הטבה	הון מניות ופרמיה	
אלפי ש"ח								
								יתרה ליום 1 בינואר 2022
8,190,035	6,406,230	351,267	(2,333)	848,088	21,368	53,070	512,345	(מבוקר)
725,672	725,672	-	-	-	-	-	-	רווח לתקופה
(1,220,813)	20,207	70,497	1,340	(1,312,857)	-	-	-	רווח (הפסד) כולל אחר, נטו ממס
(495,141)	745,879	70,497	1,340	(1,312,857)	-	-	-	סך הכל רווח (הפסד) כולל
-	7,979	(7,979)	-	-	-	-	-	העברה מקרן הערכה מחדש לעודפים
								יתרה ליום 31 בדצמבר 2022
<u>7,694,894</u>	<u>7,160,088</u>	<u>413,785</u>	<u>(993)</u>	<u>(464,769)</u>	<u>21,368</u>	<u>53,070</u>	<u>512,345</u>	(בלתי מבוקר)

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים.

נספח ב' - פירוט נכסים עבור השקעות פיננסיות אחרות

פירוט השקעות פיננסיות אחרות

ליום 31 במרס 2023				
סה"כ	הלוואות וחייבים	זמינים למכירה	מוצגים בשווי הוגן דרך רווח והפסד	
בלתי מבוקר אלפי ש"ח				
14,493,917	-	13,584,354	909,563	נכסי חוב סחירים
26,988,086	26,988,086	-	-	נכסי חוב שאינם סחירים
230,619	-	230,619	-	מניות
5,492,867	-	5,168,144	324,723	אחרות
<u>47,205,489</u>	<u>26,988,086</u>	<u>18,983,117</u>	<u>1,234,286</u>	סך השקעות פיננסיות אחרות
ליום 31 במרס 2022				
סה"כ	הלוואות וחייבים	זמינים למכירה	מוצגים בשווי הוגן דרך רווח והפסד	
בלתי מבוקר אלפי ש"ח				
14,065,719	-	13,340,585	725,134	נכסי חוב סחירים
26,554,545	26,554,545	-	-	נכסי חוב שאינם סחירים
253,763	-	253,763	-	מניות
4,598,766	-	4,188,369	410,397	אחרות
<u>45,472,793</u>	<u>26,554,545</u>	<u>17,782,717</u>	<u>1,135,531</u>	סך השקעות פיננסיות אחרות
ליום 31 בדצמבר 2022				
סה"כ	הלוואות וחייבים	זמינים למכירה	מוצגים בשווי הוגן דרך רווח והפסד	
מבוקר אלפי ש"ח				
15,785,224	-	14,912,911	872,313	נכסי חוב סחירים
26,470,459	26,470,459	-	-	נכסי חוב שאינם סחירים
243,687	-	243,687	-	מניות
5,151,632	-	4,890,272	261,360	אחרות
<u>47,651,002</u>	<u>26,470,459</u>	<u>20,046,870</u>	<u>1,133,673</u>	סך השקעות פיננסיות אחרות

נספח ב' - פירוט נכסים עבור השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

1. נכסי חוב סחירים

ליום 31 בדצמבר 2022	ליום 31 במרס		ליום 31 בדצמבר 2022	ליום 31 במרס		
	2022	2023		2022	2023	
עלות מופחתת			ערך בספרים			
מבוקר	בלתי מבוקר		מבוקר	בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח			אלפי ש"ח		
11,451,528	10,367,622	10,259,058	10,420,642	10,099,904	9,177,211	אגרות חוב ממשלתיות
5,601,163	3,874,201	5,583,776	5,364,582	3,965,815	5,316,706	נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה
17,052,691	14,241,823	15,842,834	15,785,224	14,065,719	14,493,917	סך נכסי חוב סחירים
			32,323	185	36,106	ירידות ערך שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

2. מניות

ליום 31 בדצמבר 2022	ליום 31 במרס		ליום 31 בדצמבר 2022	ליום 31 במרס		
	2022	2023		2022	2023	
עלות*			ערך בספרים			
מבוקר	בלתי מבוקר		מבוקר	בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח			אלפי ש"ח		
16,240	73,915	6,512	13,978	136,989	6,512	מניות סחירות
142,900	81,166	152,276	229,709	116,774	224,107	מניות שאינן סחירות
159,140	155,081	158,788	243,687	253,763	230,619	סך מניות
			30,757	55,458	34,828	ירידות ערך שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

* בניכוי הפרשות לירידת ערך.

3. אחרות

ליום 31 בדצמבר 2022	ליום 31 במרס		ליום 31 בדצמבר 2022	ליום 31 במרס		
	2022	2023		2022	2023	
עלות*			ערך בספרים			
מבוקר	בלתי מבוקר		מבוקר	בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח			אלפי ש"ח		
1,082,034	989,424	1,029,032	1,123,311	1,196,228	1,112,203	השקעות פיננסיות סחירות
3,317,809	2,797,990	3,485,317	4,028,321	3,402,538	4,380,664	השקעות פיננסיות שאינן סחירות
4,399,843	3,787,414	4,514,349	5,151,632	4,598,766	5,492,867	סך השקעות פיננסיות אחרות
			1,143,258	1,000,575	1,150,217	ירידות ערך שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

* בניכוי הפרשות לירידת ערך.

השקעות פיננסיות אחרות כוללות בעיקר השקעות בקרנות סל, תעודות השתתפות בקרנות נאמנות, קרנות השקעה, קרנות גידור, נגזרים פיננסיים, חוזים עתידיים, אופציות ומוצרים מובנים.

קוסט פורר גבאי את קסירר
דרך מנחם בגין 144 א'
תל-אביב, 6492102
טל. +972 3 623 2525
פקס +972 3 562 2555
ey.com

סומך חייקין
מגדל המילניום KPMG
רחוב הארבעה 17, תא דואר 609
תל אביב 6100601
03 684 8000

30 במאי 2023

לכבוד
הדירקטוריון של
מגדל חברה לביטוח בע"מ ("החברה")
אפעל 4, קריית אריה, פתח תקווה

נכבדנו,

הנדון: מכתב הסכמה בקשר לתשקיף מדף של מגדל ביטוח גיוס הון בע"מ ("מגדל גיוס הון") מחודש יולי 2022 (להלן: "תשקיף המדף")

הננו להודיעכם כי אנו מסכימים להכללה (לרבות בדרך של הפניה), של הדוחות שלנו המפורטים להלן בקשר לתשקיף המדף שבנידון:

1. דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים מיום 30 במאי 2023, על הדוח התמציתי המאוחד של החברה ליום 31 במרס, 2023 ולתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה באותו תאריך.
2. דוח מיוחד של רואי החשבון המבקרים מיום 30 במאי 2023, על מידע כספי ביניים נפרד לפי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) התשמ"א-1981, ליום 31 במרס, 2023 ולתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה באותו תאריך.

קוסט פורר גבאי את קסירר
רואי חשבון

מבקרים משותפים

סומך חייקין
רואי חשבון

דוח יחס כושר
פירעון כלכלי

דוח יחס כושר פירעון כלכלי של

מגדל חברה לביטוח בע"מ

ליום 31 בדצמבר 2022

תוכן עניינים

דוח יחס כושר פירעון כלכלי של

מגדל חברה לביטוח בע"מ

ליום 31 בדצמבר 2022

עמוד

3	רקע ודרישות גילוי
4	הגדרות
6	מתודולוגית החישוב
7	הערות והבהרות
8	סעיף 1 - יחס כושר פירעון וסף הון
10	סעיף 2 - מאזן כלכלי
11	סעיף 2א - מידע אודות מאזן כלכלי
15	סעיף 2ב - הרכב התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה
17	סעיף 3 - הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון
18	סעיף 4 - הון נדרש לכושר פירעון (SCR)
19	סעיף 5 - סף הון (MCR)
20	סעיף 6 - השפעת יישום ההוראות לתקופת הפריסה
21	סעיף 7 - תנועה בעודף ההון
22	סעיף 8 - מבחני רגישות
22	סעיף 9 - מגבלות על חלוקת דיבידנד

קוסט פורר גבאי את קסירר
 דרך מנחם בגין 144 א'
 תל-אביב, 6492102
 טל. +972 3 623 2525
 פקס +972 3 562 2555
 ey.com

סומך חייקין
 מגדל KPMG
 רחוב הארבעה 17, תא דואר 609
 תל אביב 6100601
 03 684 8000

לכבוד
 הדירקטוריון של
 מגדל חברה לבטוח בע"מ

א.ג.ב.

הנידון: בדיקה של יישום הוראות מסוימות של הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון בעניין כושר פירעון כלכלי מבוסס Solvency II של חברת מגדל חברה לביטוח בע"מ (להלן - החברה) ליום 31 בדצמבר, 2022

בדקנו את ההון הנדרש לשמירה על כושר פירעון (להלן - "SCR") ואת ההון הכלכלי של מגדל חברה לביטוח בע"מ ליום 31 בדצמבר, 2022 (להלן "המידע"), הכלולים בדוח יחס כושר פירעון כלכלי של החברה המצורף בזה (להלן "הדו"ח").

הדירקטוריון והנהלה אחראים להכנה ולהצגה של המידע הערוך בהתאם להוראות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון (להלן - "הממונה") בעניין כושר פירעון כלכלי של חברת ביטוח מבוסס Solvency II כפי שנכללו בחוזר הממונה מספר 15-1-2020 מתאריך 14 באוקטובר 2020 וכן בהתאם להוראות הממונה בדבר עקרונות לחישוב ניכוי לתקופת הפריסה במשטר כושר פירעון כלכלי מבוסס סולבנסי II מתאריך 15 באוקטובר 2020 (להלן - "ההוראות").

החישובים, התחזיות וההנחות שהיוו בסיס להכנת המידע הינם באחריות הדירקטוריון והנהלה.

בדיקתנו נערכה בהתאם לתקן הבטחת מהימנות בינלאומי ISAE 3400 - בדיקה של מידע כספי עתידי, ובהתאם להנחיות הממונה, כפי שנכללו בנספח ב' לחוזר ביטוח 2017-1-20 מ-3 בדצמבר 2017, המפרט הוראות לעניין ביקורת על דוח יחס כושר פירעון כלכלי.

לא בדקנו את נאותות סכום הניכוי בתקופת הפריסה ליום 31 בדצמבר 2022, כפי שמוצג בסעיף 2 א' 2. בדוח פרט לבדיקה כי סכום הניכוי אינו עולה על הסכום המהווה הצפוי של מרווח הסיכון וההון הנדרש לכושר פירעון בגין סיכוני ביטוח חיים ובריאות בשל עסקים קיימים במשך תקופת הפריסה בהתאם לדפוס ההתפתחות העתידי של ההון הנדרש המשפיע הן על חישוב שחרור ההון הצפוי והן על שחרור מרווח הסיכון הצפוי כמפורט בהוראות לעניין חישוב מרווח הסיכון.

פרט לאמור לעיל לעניין נאותות סכום הניכוי בתקופת הפריסה, על בסיס בדיקת הראיות התומכות בחישובים, בתחזיות ובהנחות, כפי שמוזכר להלן, אשר שימשו את הדירקטוריון והנהלה של החברה בהכנת המידע לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהתחזיות וההנחות, בכללותן, אינן מהוות בסיס סביר למידע בהתאם להוראות. כמו כן לדעתנו, המידע, לרבות אופן קביעת ההנחות והתחזיות, הוכן והוצג מכל הבחינות המהותיות בהתאם להוראות.

יודגש כי התחזיות וההנחות מבוססות, בעיקרן על ניסיון העבר, כפי שעולה ממחקרים אקטואריים הנערכים מעת לעת. נוכח הרפורמות בשוק ההון, הביטוח והחסכון והשינויים בסביבה הכלכלית, נתוני העבר אינם משקפים בהכרח את התוצאות העתידיות. המידע מתבסס לעיתים על הנחות לגבי אירועים עתידיים, על פעולות ההנהלה וכן על דפוס ההתפתחות העתידי של מרווח הסיכון, שלא בהכרח יתממשו או שיתממשו באופן שונה מההנחות אשר שימשו בסיס למידע. כמו כן, התוצאות בפועל עלולות להיות שונות באופן מהותי מהמידע, מאחר והתרחישים המשולבים של אירועים עשויים להתממש באופן שונה מהותית מההנחות במידע.

אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בסעיף ד. הערות והבהרות בדבר יחס כושר הפירעון, בדבר אי הודאות הנגזרת משינויים רגולטוריים וחשיפה לתלויות שלא ניתן להעריך את השפעתה על יחס כושר הפירעון.

תל אביב, 30 במאי 2023

בכבוד רב,

קוסט פורר גבאי את קסירר
 רואי חשבון

סומך חייקין
 רואי חשבון

מבקרים משותפים

1. משטר כושר פירעון כלכלי מבוסס Solvency II

המידע המפורט להלן, חושב בהתאם להוראות חוזר הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון (להלן - "הממונה") 15-1-2020 - תיקון החוזר המאוחד לענין הוראות ליישום משטר כושר פירעון כלכלי של חברת ביטוח מבוסס Solvency II (להלן - "חוזר סולבנסי"), נערך ומוצג בהתאם להוראות פרק 1, חלק 4 שער 5 בחוזר המאוחד, כפי שעודכנו בחוזר 8-1-2022. להלן "הוראות הגילוי". חוזר סולבנסי קובע מודל סטנדרטי לחישוב ההון העצמי הקיים וההון הנדרש לכושר פירעון, במטרה להביא לכך שחברת ביטוח תחזיק כרית לספיגת הפסדים הנובעים מהתממשותם של סיכונים בלתי צפויים שלהם היא חשופה. יחס כושר הפירעון הינו היחס בין ההון העצמי הקיים וההון הנדרש.

ההון העצמי הקיים, לצורך הסולבנסי, מורכב מהון רובד 1 והון רובד 2. הון רובד 1 כולל הון עצמי המחושב באמצעות הערכת שוויים של הנכסים וההתחייבויות של חברת ביטוח לפי הוראות החוזר, והון רובד 1 נוסף. הון רובד 1 נוסף והון רובד 2 כוללים מכשירי הון עם מנגנונים לספיגת הפסדים לרבות מכשירי הון משני נחות, הון משני מורכב והון שלישוני אשר הונפקו לפני מועד התחילה. החוזר כולל מגבלות על הרכב הון עצמי לענין SCR (ראה להלן), כך ששיעור הרכיבים הכלולים בהון רובד 2 לא יעלה על 40% מה-SCR (בתקופת הפריסה, המפורטת להלן - 50% מההון הנדרש לכושר פירעון בתקופת הפריסה).

את ההון הקיים יש להשוות להון הנדרש כאשר קיימות שתי רמות של דרישות הון:

- ההון הנדרש לשמירה על כושר הפירעון של חברת ביטוח (להלן - SCR). ה-SCR רגיש לסיכונים ומבוסס על חישוב צופה פני עתיד של התממשות תרחישים שונים, תוך התחשבות ברמת המתאם של גורמי הסיכון השונים, הכל על בסיס ההנחיות בחוזר סולבנסי. דרישה זו נועדה להבטיח התערבות מדויקת ועתית של רשויות הפיקוח.

- רמה מינימלית של הון (להלן - MCR או "סף הון"). בהתאם לחוזר סולבנסי, סף ההון יהיה שווה לגבוה שבין סכום ההון הראשוני המינימלי הנדרש לפי "דרישות הון משטר קודם" לבין סכום הנגזר מגובה עתודות ביטוח ופרמיות (כהגדרתן בחוזר סולבנסי) המצוי בטווח שבין 25% לבין 45% מה-SCR.

ההון הקיים מחושב באמצעות נתונים ומודלים לחישוב יחס כושר הפירעון הכלכלי המתבססים, בין היתר, על תחזיות והנחות הנשענות, בעיקרן על ניסיון העבר. החישובים המבוצעים במסגרת חישוב ההון הכלכלי ודרישת ההון הכלכלית הם בעלי רמת מורכבות גבוהה.

חוזר סולבנסי כולל, בין היתר, הוראות מעבר בקשר לעמידה בדרישות ההון כדלהלן:

(א) בחירה באחת מהחלופות הבאות:

1) פריסה הדרגתית של ההון הנדרש, עד לשנת 2024 (להלן - "תקופת הפריסה"), כך שההון הנדרש יעלה בהדרגה, ב-5% כל שנה, החל מ-60% מה-SCR ועד למלוא ה-SCR. ההון הנדרש לכושר פירעון בתקופת הפריסה שיחושב על נתוני 31 בדצמבר 2022 - 90% מה-SCR (ליום 31 בדצמבר 2021) - 85% מה-SCR.

2) הגדלת ההון הכלכלי באמצעות ניכוי מעתודות הביטוח של סכום שיחושב כמפורט להלן. הניכוי ילך ויקטן בצורה הדרגתית, עד לשנת 2032 (להלן - "ניכוי בתקופת הפריסה").

החברה בחרה בחלופה השניה וזאת לאחר שקיבלה את אישור הממונה לכך, כנדרש.

(ב) דרישת הון מוקטנת, שתלך ותגדל באופן הדרגתי עד לשנת 2023, על סוגים מסוימים של השקעות.

הערכה עצמית של הסיכונים וכושר הפירעון של חברת ביטוח (ORSA)

ביום 5 בינואר 2022 פרסם הממונה תיקון להוראות החוזר המאוחד - "דיווח לממונה על שוק ההון" - הערכה עצמית של הסיכונים וכושר הפירעון של חברת ביטוח (ORSA) (להלן - "התיקון") - בתיקון נקבע כי חברת ביטוח תדווח לממונה אודות הערכה עצמית של הסיכונים וכושר הפירעון (ORSA) אחת לשנה, במהלך חודש ינואר. תחילתו של החוזר ביום 1 בינואר 2023. מגדל ביטוח העבירה את הדיווח הנדרש לממונה בינואר 2023.

מידע צופה פני עתיד

הנתונים הכלולים בדוח יחס כושר פירעון כלכלי זה, לרבות ההון העצמי המוכר וההון הנדרש לכושר פירעון, מבוססים, בין השאר, על תחזיות, הערכות ואומדנים לאירועים עתידיים שהתממשותם אינה ודאית ואינם בשליטתה של החברה, ויש לראות בהם "מידע צופה פני עתיד" כהגדרתו בסעיף 32 לחוק ניירות ערך התשכ"ח-1968. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות מכפי שבא לידי ביטוי בדוח יחס כושר פירעון כלכלי זה, כתוצאה מכך שתחזיות, הערכות ואומדנים אלה, כולם או חלקם לא יתממשו או שיתממשו באופן שונה מכפי שנחזה, בין היתר בהתייחס להנחות אקטואריות (בכלל זה שיעורי תמותה, תחלואה, החלמה, ביטולים, הוצאות, מימוש גמלה, קצב השחרור של מרווח הסיכון ושיעור רווח חיתומי), הנחות לגבי פעולות הנהלה עתידיות, שיעורי ריבית חסרת סיכון, תשואות בשוק ההון, הכנסות עתידיות ונזק בתרחישי קטסטרופה.

הגדרות	ב.
אומדן מיטבי (Best Estimate)	צפי של תזרימי המזומנים העתידיים הנובעים מחוזי הביטוח וחוזי ההשקעה במהלך כל תקופת קיומם, ללא מרווחי שמרנות, כשהם מהוונים בריבית חסרת סיכון מותאמת.
ביטוח בריאות ארוך טווח (SLT)	ביטוח בריאות בדומה לביטוח חיים.
ביטוח בריאות קצר טווח (NSLT)	ביטוח בריאות בדומה לביטוח כללי.
הון נדרש בסיסי לכושר פירעון (BSCR)	הון נדרש מחברת ביטוח לשמירת כושר הפירעון, המחושב על פי הוראות משטר כושר פירעון כלכלי ללא התחשבות בהון הנדרש בשל סיכון תפעולי, התאמה לספיגת הפסדים בשל מס נדחה והון נדרש בשל חברות מנהלות.
הון נדרש לכושר פירעון (SCR)	סך ההון הנדרש מחברת ביטוח לשמירת כושר הפירעון, המחושב על פי הוראות משטר כושר פירעון כלכלי.
הון נדרש לכושר פירעון	סך ההון הנדרש מחברת ביטוח לשמירת כושר הפירעון בהתחשב בהתאמת תרחיש מניות ובהוראות הפריסה של ההון הנדרש ככל שחלות על החברה.
הון עצמי מוכר	סך הון רובד 1 והון רובד 2 של חברת ביטוח, לאחר ניכויים והפחתות בהתאם להוראות חלק ב' בנספח לחוזר הסולבנסי.
הון רובד 1 בסיסי	הון עצמי חשבונאי בתוספת השינוי בעודף נכסים על התחייבויות הנובע מפערים בין אופן הערכת הנכסים וההתחייבויות במעבר למאזן כלכלי ובניכוי נכסים בלתי מוכרים ודיבידנד שהוכרז לאחר תאריך הדוח וטרם פורסם לראשונה.
הון רובד 1 נוסף	שטר הון צמית, מניות בכורה לא צוברות, מכשיר הון ראשוני מורכב, מכשיר הון רובד 1 נוסף.
הון רובד 2	מכשירי הון רובד 2, מכשירי הון משני נחות, הון משני מורכב והון שלישוני מורכב - כששוים מוערך לפי הוראות חלק א' בנספח לחוזר הסולבנסי.
השפעת הפיזור בין רכיבי הסיכון	מתאם בין סיכונים שונים במודל, ככל שיש פיזור בין מגזרי הפעילות בתיק ופיזור בין הסיכונים כך השפעת המתאם גדלה והוא מפחית את סך הסיכון.
יחס כושר פירעון	היחס בין ההון העצמי המוכר לבין ההון הנדרש לכושר פירעון של חברת הביטוח.
התאמת תרחיש מניות	דרישת הון מוקטנת על סוגי השקעות מסוימים שתגדל בהדרגתיות עד לשנת 2023 כשדרישת ההון בגין השקעות אלו תגיע לשיעורה המלא.
מאזן כלכלי	מאזן החברה כאשר שווים של הנכסים וההתחייבויות מותאם לפי הוראות חלק א' בנספח לחוזר הסולבנסי.
מרווח סיכון (RM)	סכום נוסף על האומדן המיטבי המשקף את עלות ההון הכוללת שהיה מצופה שחברת ביטוח אחרת או מבטח משנה ידרשו על מנת לקבל על עצמן את התחייבויות הביטוח של החברה.
ניכוי בתקופת הפריסה	הגדלת ההון הכלכלי באמצעות ניכוי מעתודות הביטוח של סכום שיחושב כמפורט בסעיף ד' להלן. הניכוי ילך ויקטן בצורה הדרגתית, עד לשנת 2032.
סף הון מינימלי (MCR)	הון מינימלי הנדרש מחברת הביטוח.
רווח צפוי בגין פרמיות עתידיות (EPIFP)	Expected Profit in Future Premiums; הרווח העתידי הגלום בהתחייבויות חוזי ביטוח חיים ובריאות.
תקופת פריסה	במסגרת הוראות המעבר ליישום משטר כושר פירעון כלכלי, התקופה שעד ליום 31 בדצמבר 2032.
UFR	שיעור הריבית העתידית האחרונה הנגזר מהריבית הריאלית הצפויה בטווח הארוך ומהציפיות לאינפלציה בטווח הארוך, אליה מתכנס עקום הריבית המתואמת, בהתאם להוראות משטר כושר פירעון כלכלי.
מתאם תנודתיות (VA)	רכיב אנטי מחזורי המשקף את המרווח הגלום בתיק נכסי חוב מייצג של חברות ביטוח, ומתווסף לעקום הריבית המתואמת בהתאם להוראות משטר כושר פירעון כלכלי.
הממונה	הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון.
מבוקר	המונח מתייחס לביקורת רואה חשבון שנערכה בהתאם לתקן הבטחת מהימנות בינלאומי ISAE3400 - בדיקה של מידע כספי עתידי.
בלתי מבוקר ובלתי סקור	המונח מתייחס לכך שהיתרות ליום הדוח לא בוקרו ולא נסקרו על ידי רואה החשבון המבקר של החברה

מתודולוגיית החישוב

ג.

דוח יחס כושר הפירעון הכלכלי ליום 31 בדצמבר 2022 חושב ונערך בהתאם להוראות הממונה בעניין כושר פירעון כלכלי של חברת ביטוח מבוסס Solvency II (להלן - "ההוראות") כפי שנכללו בחוזר סולבנסי. להלן עיקרי ההוראות והשינויים בהם:

מאזן כלכלי

המאזן הכלכלי מחושב לפי הכללים וההוראות המפורטים שפרסם הממונה, אשר מבוססים על כללי Solvency II באירופה, עם התאמות למאפייני המוצרים והסביבה הכלכלית בישראל. מטרת הכללים היא לשקף את הערך הכלכלי של סעיפי המאזן בהתאם לתפיסת הממונה. לפי ההוראות, ההתחייבויות הביטוחיות מחושבות על בסיס הערכה מיטבית של מכלול התזרימים העתידיים הצפויים מהעסקים הקיימים, ללא מרווחי שמרנות, ובתוספת מרווח סיכון (Risk Margin), המייצג את התוספת להתחייבויות הביטוחיות שהיה מצופה שחברת ביטוח אחרת תדרוש, לצורך קבלת התחייבויות הביטוח של חברת ביטוח. על-פי ההוראות מרווח הסיכון מחושב בשיטת עלות ההון, בשיעור של 6% לשנה מההון הנדרש הצפוי, בגין סיכונים ביטוחיים, לאורך חיי העסקים הקיימים, כאמור להלן. המאזן הכלכלי נערך על בסיס הדוחות הכספיים הנפרדים של החברה, בתוספת חברות מוחזקות שאחזקת זכויות במקרקעין הינן עיסוקן היחיד. המאזן הכלכלי אינו כולל את הערך הכלכלי של פעילות הגמל והפנסיה וסוכנויות הביטוח שתחת חברת הביטוח ולא את הערך הכלכלי של נכסים לא מוחשיים, למעט השקעה ב"אינשוורטק" כהגדרתה בחוזר סולבנסי (לאחר שקיבלה את אישור הממונה לכך, כנדרש), ושל הוצאות רכישה נדחות.

הגדלת ההון הכלכלי על פי הוראות המעבר

כאמור לעיל, החברה בחרה בחלופה הקיימת בהוראות המעבר לפיה ניתן להגדיל את ההון הכלכלי באמצעות ניכוי מעטודות הביטוח אשר ילך ויקטן בצורה הדרגתית, עד לשנת 2032 ("הניכוי בתקופת הפריסה" או "הניכוי"). לגבי הניכוי בתקופת הפריסה נשלח מכתב למנהלי חברות הביטוח "עקרונות לחישוב ניכוי בתקופת הפריסה במשטר כושר פירעון כלכלי מבוסס סולבנסי II" ("מכתב העקרונות"). בהתאם למכתב העקרונות, הניכוי בתקופת הפריסה יחושב בחלוקה לקבוצות סיכון הומוגניות, בגין פוליסות שהונפקו עד ליום 31 בדצמבר 2016. הניכוי האמור יחושב כהפרש שבין עתודות ביטוח בשייר במאזן הכלכלי לרבות מרווח הסיכון (Risk Margin) המיוחס להן (ללא התאמה לשווי ההוגן של אגרות חוב מיועדות) לבין עתודות הביטוח בשייר על פי הדוחות הכספיים. הפרש זה יופחת באופן לינארי עד ליום 31 בדצמבר 2032.

על החברה לוודא כי יתרת הניכוי בכל מועד דיווח ("ערכו של הניכוי בתקופת הפריסה") תהלום את קצב הגידול הצפוי ביחס כושר הפירעון המחושב ללא הקלות בתקופת הפריסה.

הניכוי בתקופת הפריסה יחושב מחדש בתקופות עוקבות במקרים הבאים:

- (א) מדי שנתיים, לאחר קבלת אישור הממונה;
- (ב) אם חל שינוי מהותי בפרופיל הסיכון או במבנה העסקים של חברת הביטוח;
- (ג) בהתאם לדרישת הממונה, אם סבר שחל שינוי בנסיבות מאז מתן האישור.

לגבי החישוב מחדש, על ידי החברה, של הניכוי בתקופת הפריסה - ראה סעיף א'2(2) להלן.

ההון הנדרש לכושר פירעון

חישוב ההון הנדרש לכושר פירעון מבוסס על הערכת החשיפה של ההון העצמי הכלכלי לרכיבי הסיכון הבאים אשר קבועים בהוראות משטר כושר פירעון כלכלי: סיכוני ביטוח חיים, סיכוני ביטוח בריאות, סיכוני ביטוח כללי, סיכוני שוק וסיכוני צד נגדי. רכיבי סיכון אלה כוללים תתי רכיבי סיכון בהתייחס לסיכונים ספציפיים אליהם חשופה חברת הביטוח. הערכת חשיפת ההון העצמי הכלכלי לכל תתי רכיבי סיכון מתבצעת על בסיס תרחיש מוגדר שנקבע בהנחיות. קביעת ההון הנדרש לכושר פירעון מבוססת על סכימה של דרישות ההון בגין רכיבי הסיכון ותתי רכיבי הסיכון כאמור, בניכוי השפעת הפיזור בין הסיכונים בחברה על פי מקדמי המתאם המיוחסים להם לפי ההוראות. בנוסף, כולל חישוב ההון הנדרש לכושר פירעון רכיבים של הון נדרש בגין סיכון תפעולי והון נדרש בגין חברות מנהלות ובניכוי התאמה לספיגת הפסדים בשל מס נדחה, כמפורט בהוראות משטר כושר פירעון כלכלי. מוגבלת עד ל-5% ההתאמה לספיגת הפסדים בשל נכס מס נדחה, מעבר ליתרת העתודה למסים נדחים הכלולה במאזן הכלכלי, מוגבלת עד ל-5% מההון הנדרש הבסיסי לכושר פירעון (BSCR) וזאת בהתקיים התנאים הבאים:

- באפשרותה של חברת הביטוח להראות לממונה כי סביר שרווחים עתידיים חייבים במס יהיו זמינים ונכסי המס יהיו ניתנים למימוש כנגדם.
- רווחים עתידיים ינבעו מפעילות בביטוח כללי או ביטוח בריאות NSLT בלבד.

דרישת ההון בגין כל סיכון מחושבת בהתאם לחשיפת החברה לסיכון זה ובהתחשב בפרמטרים שנקבעו על-ידי ההוראות. גובה ההון הנדרש מייצג, על-פי ההוראות, את היקף ההון העצמי שיאפשר לחברת הביטוח לספוג, בשנה הקרובה, הפסדים בלתי צפויים ולעמוד בהתחייבויותיה למבוטחים ומוטבים במועדן, ברמת בטחון של 99.5%.

יודגש כי לתוצאות המודלים המשמשים בחישוב ההון העצמי המוכר וההון הנדרש לכושר פירעון, רגישות גבוהה לתחזיות ולהנחות הכלולות בהם וכן לאופן יישומן של ההנחות. ליחס כושר הפירעון הכלכלי רגישות גבוהה למשתני שוק ולמשתנים אחרים ובהתאם הוא עשוי להיות תנודתי.

ג. מתודולוגיית החישוב (המשך)

שינויים מהותיים הנובעים מהוראות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון:

תיקון הוראות החוזר המאוחד לעניין מדידת התחייבויות- עדכון מערך ההנחות הדמוגרפי בביטוח חיים ולקרנות הפנסיה

בחודש יוני 2022 פרסם הממונה חוזר בנושא "תיקון הוראות החוזר המאוחד לעניין מדידת התחייבויות - עדכון מערך ההנחות הדמוגרפי בביטוח חיים ולקרנות הפנסיה". החוזר מפרט הנחות ברירת מחדל מעודכנות שעל בסיסן ייחשבו חברות הביטוח את ההתחייבויות בגין פוליסות ביטוח חיים, המאפשרות קבלת קצבה על-פי שיעורי המרה מובטחים על בסיס הנחות דמוגרפיות עדכניות. החוזר מתייחס, בין היתר, לשינוי בתוחלת החיים, ובכלל זה לשיפורים עתידיים, ולהשלכות הנובעות מכך על גובה העתודות ואופן בנייתן. בנוסף, החוזר כולל לוח תמותה חדש לגמלאים של חברות ביטוח, אשר מתבסס, בין היתר, על ניסיון התמותה של גמלאים של חברות הביטוח. החברה עדכנה את הערכותיה בדבר ההתחייבויות לגמלה על בסיס לוח התמותה החדש והשיפורים העתידיים בתוחלת החיים הכלולים בחוזר. כתוצאה מכך הגדילה את העתודות להשלמת גמלה בדוח הכספי, בסך של 923 מיליוני ש"ח, לפני מס.

ההשפעה של יישום הוראות חוזר לוחות התמותה על יחס כושר הפירעון הכלכלי של החברה, עם פריסה וולא פריסה הינה מהותית ונאמדת בקיטון של כ-6% עד 8%, על בסיס חישובי חודש דצמבר 2021, ראה דוח מידי מיום 3 ביולי 2022 (מס' אסמכתא: 2022-01-082393).

תיקון הוראות החוזר המאוחד - פרק 3 חלק 4 שער 5 "דיווח לממונה על שוק ההון" - אג"ח ח"ץ:

הקצאות של אג"ח ח"ץ מבוססות על גובה ההתחייבות הביטוחית הרשומה בדוח הכספי בגין חוזי הביטוח, כאשר החל מיום 1 בינואר 2025 (מועד היישום לראשונה של תקן דיווח כספי בינלאומי 17) אופן חישוב ההתחייבות הביטוחית ישתנה באופן משמעותי (מעבר ממדידה על בסיס שיטות אקטואריות מסורתיות למדידה המבוססת על תזרימי מזומנים עתידיים המהווים ברביית חסרת סיכון). לאור זאת, בחודש מרץ 2023 פרסם הממונה חוזר בנושא "תיקון הוראות החוזר המאוחד - פרק 3 חלק 4 שער 5" דיווח לממונה על שוק ההון" - אג"ח ח"ץ", החוזר קובע הנחיות לעניין האופן שבו תבצע ההקצאה של אגרות חוב ממשלתיות מיעדות מסוג ח"ץ החל מיום 1 בינואר 2025 (מועד היישום לראשונה של תקן דיווח כספי בינלאומי 17). כמו כן, לשינוי באופן ההקצאה אשר יחול ממועד היישום של התקן קיימת השפעה על חישוב הנכס בגין אג"ח מיעדות במאזן הכלכלי ליום 31 בדצמבר 2022.

ההשפעה של יישום הוראות החוזר האמור על יחס כושר הפירעון הכלכלי של החברה הנה חיובית אך לא מהותית.

עמדת ממונה - עקרונות להכרה בעסקאות מורכבות ומהותיות שמהותן שיפור יחס כושר פירעון כלכלי:

בחודש נובמבר 2022 פרסם הממונה את עמדתו בקשר עם העקרונות להכרה בעסקאות מורכבות ומהותיות שמהותן שיפור יחס כושר פירעון כלכלי ("העסקאות"). בעמדתו מבהיר הממונה כי על העסקאות להעביר סיכון באופן אפקטיבי וכן שמהות העסקאות ישתקפו בצורה נאותה במודל חישוב יחס ההון. הממונה מבהיר שעל חברת ביטוח לבחון בין היתר, האם מאפייני החשיפה שמכוסה בעסקה, דומים במהותם למאפייני החשיפה של חברת הביטוח ושל הפוליסות שהיא מוכרת. בחינה זו תכלול ניתוח תרחישי סיכון מגוונים, השונים במהותם מתרחישי חישוב דרישת ההון מבחינת עוצמה, עיתוי, הדרגתיות והשפעה על מוצרים שונים. בנוסף, כצעד משלים, פרסם הממונה חוזר בנושא "תיקון הוראות החוזר המאוחד - פרק 3 חלק 4 שער 5" דיווח לממונה על שוק ההון" - דיווח על עסקאות מורכבות ומהותיות שמהותן שיפור יחס כושר פירעון כלכלי" המסדיר את חובת הדיווח לממונה אודות עסקאות מורכבות ומהותיות לשיפור יחס ההון, טרם החתימה עליהן.

נכון ליום 31 בדצמבר 2022 החברה לא יישמה עסקאות כאלה.

תיקון להוראות החוזר המאוחד - עדכון תעריפים בפוליסות בריאות מתעדכנות ("התיקון"):

בתיקון שנערך בספטמבר 2022 נקבע כי חברות ביטוח יהיו רשאיות לעדכן את הפרמיה בגין סוגים מסוימים של פוליסות ביטוח הוצאות רפואיות פרט שישווקו או שיחודשו אחרי תחילתו של החוזר, מבלי שתחול חובה לקבל את אישור הממונה, וזאת בתנאים הקבועים בחוזר, בהתחשב, בין היתר, בתחשיב שיעור הנזק (LR) של תכנית הביטוח לאורך התקופות המצוינות בחוזר. בנוסף, נקבעו הוראות לעניין דיווח לממונה בדבר שינוי הפרמיה כאמור וכן נקבע כי חברת ביטוח רשאית להציע למבוטחים להפחית את גובה עליית הפרמיה באמצעות הגדלת ההשתתפות העצמית או הפחתת כיסוי, בכפוף לאישור מראש ובכתב של הממונה. נקבע כי הוראות התיקון חלות על ביטוח הוצאות רפואיות פרט שישווקו או שיחודשו אחרי תחילתו של החוזר למעט ביטוח סיעודי, ביטוח תאונות אישיות, ביטוח שיניים ועובדים זרים. נקבע כי תחילתו של חוזר זה מיום פרסומו.

החל מחישוב יוני 2022 יישמה החברה התאמה לפעולות ההנהלה לצמצום הפסדים בקרות תרחיש קיצון, בהתאם לתיקון. השפעתה על דרישת ההון חיובית ואינה מהותית.

ד. הערות והבהרות

1. כללי

דוח יחס כושר הפירעון כולל, בין היתר, תחזיות המבוססות על הנחות ופרמטרים בהתאם לניסיון העבר, כפי שעולה ממחקרים אקטואריים הנערכים מעת לעת, ועל הערכות החברה לגבי העתיד ככל שיש לחברה מידע רלוונטי וקונקרטי עליו ניתן להתבסס. המידע והמחקרים הם אותם אלו ששימשו בסיס לדיווח התקופתי של החברה ליום 31 בדצמבר 2022. לא הובאו בחשבון מידע או מחקרים אשר גובשו לאחר מועד פרסום הדיווח התקופתי של החברה ליום 31 בדצמבר 2022 אם וככל שבוצעו.

דוח יחס כושר פירעון זה הוכן על בסיס התנאים וההערכה המיטבית כפי שהיו ידועים לחברה למועד פרסום הדיווח ליום 31 בדצמבר 2022.

יודגש כי נוכח הרפורמות בשוק ההון, הביטוח והחיסכון והשינויים בסביבה הכלכלית, נתוני העבר אינם משקפים בהכרח את התוצאות העתידיות ואין בידי החברה להעריך את השפעת הרפורמות והשינויים הללו באופן אמין. החישוב מתבסס לעיתים על הנחות לגבי אירועים עתידיים ופעולות ההנהלה שלא בהכרח יתממשו או שיתממשו באופן שונה מהנחות אשר שימשו בסיס לחישוב. כמו כן, התוצאות בפועל עלולות להיות שונות באופן מהותי מהחישוב, מאחר והתרחישים המשולבים של אירועים עשויים להתממש באופן שונה מהותית מהנחות בחישוב.

למודל, במתכונתו הנוכחית, רגישות גבוהה מאוד לשינויים במשתני שוק ואחרים ולפיכך מצב ההון המשתקף ממנו עשוי להיות תנודתי מאוד.

2. השפעות עתידיות של מעשי חקיקה ורגולציה הידועים ליום פרסום הדוח וחשיפה לתלויות

(א) תחום הביטוח נתון בשנים האחרונות לשינויים תכופים בהסדרים תחיקתיים ולהוראות רגולטוריות תכופות. ראה בקשר לכך סעיפים 6.3, 6.4, 9.3, 12.2 בחלק ב' וסעיפים 15 ו-21.2 בחלק ד' בפרק עסקי התאגיד בדוח התקופתי לשנת 2022 ובדוח הדייקטוריון לתקופה שהסתיימה ביום 31 במרס 2023.

למעשי החקיקה ולהוראות הרגולציה קיימת השלכה על רווחיות החברה ותזרימי המזומנים שלה וכפועל יוצא על יחס כושר הפירעון הכלכלי.

חישוב יחס כושר הפירעון אינו כולל את כל ההשפעה האפשרית של מעשי החקיקה האמורים וההוראות הרגולטוריות וכן התפתחויות אחרות שטרם באו לידי ביטוי מעשי בנתונים בפועל, שכן אין בידי החברה, נכון למועד זה, יכולת להעריך את כל השפעתם על תוצאותיה העסקיות ועל יחס כושר הפירעון.

(ב) בהתאם לחוזר סולבנסי השווי של התחייבויות תלויות במאזן הכלכלי נקבע על פי שווין במאזן החשבונאי בהתאם להוראות תקן בינלאומי לחשבונאות IAS 37, מדידה זו אינה משקפת את ערכן הכלכלי. לא ניתן להעריך את השלכות אי הודאות הנגזרת מהחשיפה לתלויות המתוארת בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2022, לרבות השפעתה על הרווחיות העתידית ועל יחס כושר הפירעון.

(ג) נציין כי לעניין התקינה החשבונאית החדשה (IFRS17), קיים עדיין חוסר ודאות משמעותי לעניין אופן יישום רכיבים שונים בתקן. יתכן שלאופן היישום תהיה השפעה על יחס כושר הפירעון הכלכלי. נכון למועד זה אין ביכולתה של החברה להעריך השפעה זו.

סעיף 1 - יחס כושר פירעון כלכלי וסף הון

1. יחס כושר פירעון כלכלי

ליום 31 בדצמבר 2021	ליום 31 בדצמבר 2022
מבוקר	מבוקר
אלפי ש"ח	
18,422,702	17,747,613
11,858,308	12,392,829
6,564,394	5,354,784
155%	143%
600,000	¹ (1,895,383)
(171,212)	607,395
18,851,490	16,459,625
6,993,182	4,066,795
159%	133%

הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון - ראה סעיף 3

הון נדרש לכושר פירעון - ראה סעיף 4

עודף

יחס כושר פירעון כלכלי (באחוזים)

השפעת פעולות הוניות מהותיות שהתרחשו בתקופה שבין תאריך החישוב לתאריך פרסום דוח יחס כושר פירעון:

גיוס (פדיון) מכשירי הון

(חריגה ממגבלות כמותיות) / ביטול חריגה ממגבלות כמותיות

הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון

עודף

יחס כושר פירעון כלכלי (באחוזים)

שינויים עיקריים לעומת 31 בדצמבר 2021:

יחס כושר הפירעון של החברה ירד ליום 31 בדצמבר 2022 ל- 143% מ- 155% ליום 31 בדצמבר 2021. בשנת 2022 חלו שינויים משמעותיים במשטני שוק; עקום הריבית חסרת הסיכון, אינפלציה ותשואות, וכן בהנחות דמוגרפיות ועדכונים גולטריים, אשר השפיעו על מצב ההון של החברה בכיוונים שונים.

לעליה בעקום הריבית חסרת הסיכון השפעה חיובית מהותית על מצב ההון של החברה אשר קוזזה בחלקה בגין השפעת הפסדים בנוסטרו שנבעו בעיקר מירידת שערי אג"ח ממשלתיות במח"מ ארוך. מנגד הירידה בתשואות גרמה להפסדי השקעות וכן לפגיעה בשווי דמי ניהול עתיידים כתוצאה מהירידה בצבירות. השפעה זו קוזזה חלקית ע"י הקיטון בהתחייבויות העתידיות לגמלה.

עדכון לוחות התמותה הרע את מצב ההון באופן מהותי (ראה סעיף ג - "מתודולגית החישוב" לעיל).

כמו כן, לאור הניסיון בתיקי חיסכון וסיעוד בשנים האחרונות, החברה עדכנה חלק מההנחות המשמשות לחישוב האומדנים האקטואריים הנכללים בדוחות הכספיים ובתחשיבי הסולבנסי, ובכללם שיעורי הביטולים בפוליסות חיסכון ועלות תביעות בפוליסות סיעוד. עדכונים אלה השפיעו לרעה באופן מהותי על מצב ההון של החברה.

בנוסף, הושפע מצב ההון לחיוב משחרור דרישות ועלות הון בגין עסקים קיימים אשר קוזז חלקית ע"י צריכת הון של עסקים חדשים.

במהלך חודש מרס 2023 הושלמו דיונים עם רשות שוק ההון בעניין יישום פעולות הנהלה (כמשמעותן בהוראות החוזר המאוחד לעניין יישום משטר כושר פירעון כלכלי), שהינן בשיקול דעת החברה (להלן: "פעולות הנהלה"), ואשר נכללו בחישוב יחס כושר הפירעון הכלכלי ליום 31 בדצמבר 2021 וליום 30 ביוני 2022. בהתאם לעמדת רשות שוק ההון, החברה לא תוכל לכלול, החל מדוח הסולבנסי ליום 31 בדצמבר 2022, מרכיב מסוים הנכלל בתחשיב האמור. אי-יישום פעולת הנהלה כאמור, השפיעה לירידה ביחס כושר הפירעון הכלכלי בכ-8 וכ-10 נקודות אחוז ליום 31 בדצמבר 2022, עם יישום הוראות המעבר בתקופת הפריסה וללא יישומן, בהתאמה.

בעקבות השינויים המשמעותיים במשטני שוק, עדכון מערך ההנחות הדמוגרפיות בביטוח חיים ואי-יישום פעולת הנהלה, כאמור, חישה החברה מחדש את ערכו של הניכוי ליום 31 בדצמבר 2022. סכום הניכוי בתקופת הפריסה מסתכם בכ- 8.5 מיליארדי ש"ח (מופחת על פני 10 שנים), לעומת כ- 8.2 בדצמבר 2021.

בחודשים אפריל, יולי ודצמבר 2022 הנפיקה החברה, באמצעות חברת מגדל גיוס הון בע"מ, אגרות חוב המיועדות לשמש כהון רובד 2 בסך של כ- 1,785 מיליוני ש"ח. נכון לדיווח ליום 31 בדצמבר 2022 לחברה סך הון לא מוכר בהיקף של כ- 607 מיליוני ש"ח, לאחר התחשבות בהוראות מעבר בתקופת הפריסה.

לאחר תאריך הדיווח בוצע פדיון מוקדם של סדרות ג' וד', בהתאם לתנאי אגרות החוב, בסך כ- 1,900 מיליוני ש"ח.

¹ הפדיון המוקדם (של אגרות חוב סדרה ג' וסדרה ד') בוצע ביום 31 במרס 2023

לפרטים בדבר יחס כושר פירעון כלכלי ללא יישום הוראות מעבר לתקופת הפריסה, וללא התאמת תרחיש מניות ובדבר מגבלות החלות על החברה לעניין חלוקת דיבידנד ראה סעיף 9'ב' להלן.

עדכון בדבר בחינת שימוש במחוללי תרחישים כלכליים בחישוב יחס כושר הפירעון של החברה

נכון למועד הדוח, החברה השלימה את חישוב יחס כושר הפירעון הכלכלי על בסיס שימוש במחוללי תרחישים כלכליים (Economic Scenario Generator²), לרבות השלמת מבחנים ותהליכי בקרה לדיוק, איתנות ותאימות שוק, כמקובל בחברות בחו"ל המיישמות מודלים סטוכסטיים לחישוב יחס כושר פירעון כלכלי ("המודל" או "המודל הסטוכסטי"). המודל הסטוכסטי משמש לצורך עריכת אומדן אקטוארי מיטבי של תזרימי התחייבויות ביטוחיות שאינן סימטריות (ובכלל זה דמי ניהול משתנים עתידיים), ושערכן אינו נכלל במלואו במודל הנוכחי לחישוב יחס כושר הפירעון הכלכלי. הן במודל הקיים והן במודל הסטוכסטי התשואה שמשמשת בסיס לחישוב היא תשואה חסרת סיכון. עם זאת, בשונה מהמודל הקיים, חישוב התזרימים במודל הסטוכסטי מביא בחשבון את התנודתיות בתשואות הנכסים הרלוונטיים בהתאם להרכבם ולמאפייניהם, לרבות אפיקי ההשקעה, מח"מ והחשיפה למדד ולשערי המט"ח. לצורך בניית המודל הסטוכסטי החברה בחרה מודלים כלכליים המתאימים לסוגי הנכסים. מודלים אלו כילו על ידי מידע שוק היסטורי רלוונטי. בבחירת מודלים כלכליים אלו, כיוולעם ובדיקתם נעזרה החברה בחברות ייעוץ בינלאומיות. כמו כן, רואי החשבון המבקרים בחנו את תהליך החישוב והבקרה הפנימית.

בהתאם לחישובים אלה, להטמעת המודל הסטוכסטי צפויה להיות השפעה מהותית על יחס כושר הפירעון הכלכלי המוערכת בתוספת של כ- 7% וכ- 6% ליחס כושר הפירעון הכלכלי נכון לדצמבר 2022, ללא התחשבות ולאחר התחשבות בהוראות המעבר, בהתאמה. יצוין כי, נתון זה אינו מבוקר ואינו סקור וכן רגיש לשינויים בעקום הריבית ובהנחות פיננסיות ודמוגרפיות אחרות ומחושב מחדש בכל תקופת דיווח.

ביום 3 במאי 2023, שלח הממונה לחברה מתווה ליישום המודל הסטוכסטי במסגרת חישוב יחס כושר הפירעון לדצמבר 2022. מתווה זה מגדיר יישום הדרגתי של יישום המודל הסטוכסטי בחישוב יחס כושר הפירעון כך שמאפשר ליישום במהלך 3 תקופות דיווח (כולל דיווח יוני 2022) בחישוב יחס כושר הפירעון, לאחר הוראות מעבר בלבד, ולאחר מכן יישום מלא. החברה סבורה כי יישום חלקי כאמור אינו משקף באופן עקבי ומלא את מצב ההון של החברה, לפני ולאחר הוראות מעבר, ועל כן בחרה שלא ליישם מתווה זה בשלב זה. לאור האמור, יחסי כושר הפירעון המוצגים בדוח זה, לפני ולאחר הוראות מעבר, אינם כוללים את יישום המודל הסטוכסטי.

2. סף הון (MCR)

ליום 31 בדצמבר 2021	ליום 31 בדצמבר 2022
מבוקר	מבוקר
אלפי ש"ח	
2,964,577	3,098,207
13,515,252	12,170,840

סף הון (MCR) ראה סעיף 5'א

הון עצמי לעניין סף הון - ראה סעיף 5'ב

² כמשמעותם בהוראות סימן ב' בשער 5 (חלק 2, סימן 2) לחוזר המאוחד - "משטר כושר פירעון כלכלי"

סעיף 2 - מאזן כלכלי

ליום 31 בדצמבר 2021		ליום 31 בדצמבר 2022		מידע אודות מאזן כלכלי	
מאזן לפי תקינה חשבונאית	מאזן לפי תקינה חשבונאית	מאזן כלכלי ^(*)	מאזן כלכלי		
מבוקר		מבוקר		אלפי ש"ח	
185,268	609,808	259,756	730,867	3	נכסים בלתי מוחשיים
-	-	-	31,578	9	נכסי מיסים נדחים, נטו
-	1,820,203	-	1,812,534	4	הוצאות רכישה נדחות רכוש קבוע
937,048	918,401	958,340	958,340		
השקעות בחברות מוחזקות שאינן חברות ביטוח					
414,265	774,830	380,278	806,833	5	חברות מנהלות
236,145	286,398	305,952	356,892	5	חברות מוחזקות אחרות
650,410	1,061,228	686,230	1,163,725		סך כל השקעות בחברות מוחזקות שאינן חברות ביטוח
7,293,737	7,293,737	8,130,455	8,130,455		נדל"ן להשקעה עבור חוזים תלויי תשואה
960,162	960,162	1,208,340	1,208,340		נדל"ן להשקעה - אחר
(451,351)	1,346,785	(16,354)	1,401,663		נכסי ביטוח משנה
1,046,627	1,046,627	3,854,256	3,854,256		חייבים ויתרות חובה
123,512,846	123,512,846	110,151,377	110,151,377		השקעות פיננסיות עבור חוזים תלויי תשואה
השקעות פיננסיות אחרות:					
13,894,110	13,894,110	15,673,909	15,673,909		נכסי חוב סחירים
2,928,627	2,541,793	2,260,454	2,195,524	6	נכסי חוב שאינם סחירים, למעט אג"ח מיועדות
40,705,615	23,637,188	34,454,760	24,307,516	7	אג"ח מיועדות
256,551	256,551	243,529	243,529		מניות
3,831,918	3,831,918	5,100,471	5,100,471		אחרות
61,616,821	44,161,560	57,733,123	47,520,949		סך כל השקעות פיננסיות אחרות
13,621,535	13,621,535	14,715,486	14,715,486		מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
6,454,699	6,454,699	3,651,179	3,651,179		מזומנים ושווי מזומנים אחרים
715,447	715,447	879,516	879,516		נכסים אחרים
216,543,249	203,523,038	202,211,704	196,210,265		סך כל הנכסים
144,656,095	145,293,566	136,201,558	136,578,704		סך כל הנכסים עבור חוזים תלויי תשואה
12,925,615	8,190,035	11,579,494	7,694,894		הון
-	-	-	-		הון רובד 1 בסיסי
12,925,615	8,190,035	11,579,494	7,694,894		רכיבי הון רובד 1 נוסף
סך כל ההון					
התחייבויות					
53,574,431	41,155,964	45,862,248	41,884,847	1	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה - ראה סעיף 2ב'
131,030,886	142,958,072	125,939,627	133,036,953	1	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה - ראה סעיף 2ב'
13,179,193	-	11,837,479	-	1	מרווח סיכון (RM)
(8,230,760)	-	(8,524,320)	-	2	ניכוי בתקופת הפריסה
3,378,504	699,263	2,417,797	183,153	9	התחייבויות בגין מיסים נדחים, נטו
3,045,300	3,090,963	2,240,439	2,288,710	10	זכאים ויתרות זכות
7,119,902	6,908,563	10,586,192	10,848,960	11	התחייבויות פיננסיות
520,178	520,178	272,748	272,748		התחייבויות אחרות
203,617,634	195,333,003	190,632,210	188,515,371		סך כל ההתחייבויות
216,543,249	203,523,038	202,211,704	196,210,265		סך כל ההון וההתחייבויות

*לעניין שינויים עיקריים בהון עצמי ראה סעיף 1 לעיל.

סעיף 2א' - מידע אודות מאזן כלכלי

השווי ההוגן של הנכסים וההתחייבויות במאזן הכלכלי חושב בהתאם להוראות הכלולות בפרק המדידה של נכסים והתחייבויות לצורכי הדוחות הכספיים, בחוזר המאוחד (קודקס הרגולציה), למעט פריטים שנקבע לגביהם אחרת בחוזר הסולבנסי, כדלהלן:

1. התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ונכסי ביטוח משנה

ההתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה מחושבות, בהתאם לחלק א' פרק 4, של חוזר סולבנסי, על בסיס הערכה מיטבית (להלן - BE או Best Estimate) על בסיס הנחות שהינן בעיקר פרי השלכת הניסיון הקיים ביחס לאירועי עבר כלפי העתיד, במסגרת הסביבה בה פועלת החברה וללא מקדמי שמרנות. ככלל, בהתייחס להתחייבויות ביטוח חיים ובריאות (SLT) בוצע החישוב בהתאם לפרקטיקת החישוב של הערך הגלום של חוזי ביטוח (Embedded Value - EV) בישראל ובהתייחס לביטוח כללי בוצע על בסיס החלק המתייחס ל-BE ב"עמדת הממונה - נוהג מיטבי לחישוב עתודות ביטוח בביטוח כללי לצורך דיווח כספי".

חישוב התחייבויות הביטוח בגין ביטוח חיים ובריאות ארוך טווח בוצע על ידי היוון תזרימי מזומנים עתידיים הצפויים של החברה, באמצעות מודל המיושם על מידע, הקיים במערכות התפעוליות של החברה, לגבי הכיסיים הביטוחיים, ועל הנחות דמוגרפיות, כלכליות והתנהגותיות רבות. התזרימים הצפויים כוללים לדוגמה פרמיות חזויות לאור שיעורי הביטולים הצפויים, בניכוי הוצאות שתהיינה לחברה בגין הכיסיים לרבות עמלות לסוכנים, תביעות צפויות וכיוצא בזה.

תזרים זה מהווה לפי עקום ריבית אשר נקבע על-ידי הממונה ואשר מבוסס על התשואה לפדיון של אג"ח מדינת ישראל צמודות מדד ("ריבית חסרת סיכון"), בתוספת מרווח (VA) אשר נקבע ע"י הממונה, עם התכנסות בטווח הארוך לשיעור קבוע של 2.6% (UFR).

חישוב ההתחייבויות אינו כולל תזרימים בגין מכירות עתידיות, אך כולל הנחה של המשך קבלת פרמיות בגין עסקים קיימים (למעט בגין פוליסות ללא סיכון ביטוחי, לרבות חוזי השקעה). בנוסף, החישוב מניח המשך פעילות עסקית כ-"עסק חי", דהיינו שמבנה החברה לא ישתנה ולפיכך חלק מההוצאות הקבועות בעתיד לא תיוחסנה לתיק הקיים כיום, אלא לעסק חדש שצפוי להימכר בעתיד.

סביר כי תזרימי המזומנים בפועל יהיו שונים, במידה כזו או אחרת, מההערכות שבוצעו על בסיס "ההערכה המיטבית" וזאת אף אם לא יתרחש שינוי כלשהו בפרמטרים העומדים בבסיס החישוב. ראה גם סעיף ד.1. לעיל - הערות והבהרות.

כאמור, מדידת ההתחייבויות הביטוחיות במאזן הכלכלי מבוססת על היוון התזרימים העתידיים הצפויים, כולל רווח עתידי, בריבית חסרת סיכון בתוספת VA ובהתחשב ב-UFR, על בסיס הערכה מיטבית שאינה כוללת מרווחי שמרנות, כאשר לסיכון ניתן ביטוי ברכיב ה-RM שהינו התחייבות נפרדת. זאת, בשונה מהדוחות הכספיים בהן מוערכות ההתחייבויות הביטוחיות עם מרווחי שמרנות, בשיטות ובשיעורי היוון כמתואר בבאור 3.ב.36. לדוחות הכספיים לשנת 2022.

מגבלות והסתייגויות בחישוב ההערכה המיטבית

- ככלל, ההנחות שביסוד המודלים גובשו בעיקר על סמך מחקרים וניתוחים המבוססים על ניסיון החברה לאורך השנים האחרונות, אשר לא כללו אירועים קיצוניים, וביניהן השפעות חד פעמיות של נגיף הקורונה. קיימת, אמנם, הסתברות נמוכה להתרחשות אירועים קיצוניים אך אין ביכולת החברה להעריך הסתברות זו ולא את מידת השפעתם ארוכת הטווח של אירועים אלה. בהתאם לכך, אירועים כאלה לא הובאו בחשבון בקביעת ההנחות שביסוד המודלים.
- בשל העדר נתונים מספקים, בחישוב הערכה מיטבית לא הונח והחברה לא בדקה, את רמת המתאם (קורלציה) בין הנחות דמוגרפיות ותפעוליות (למשל שיעורי ביטולים) לבין הנחות הנוגעות לתנאי השוק (למשל שיעור הריבית), מתאם אשר עלול להשפיע על ההערכה המיטבית באופן מהותי. קביעת ההערכה המיטבית אמורה להתבסס על הערכת ההתפלגות של תוצאות ההערכה האפשריות. בהיעדר נתונים סטטיסטיים מובהקים מתאימים להערכת התפלגות ההערכה המיטבית לכל הגורמים הדמוגרפיים והתפעוליים בביטוח חיים ובריאות SLT, השתמשה החברה בהנחות ריאליות של כל פרמטר ופרמטר כשלעצמו, לפי התוחלת של כל גורם רלוונטי, וללא התחשבות של תלות או התאמה בין ההנחות השונות, או בין ההנחות לפרמטרים כלכליים חיצוניים כגון מיסוי, ריבית או רמת התעסוקה במשק.
- תזרימי המזומנים העתידיים מתייחסים, במקרים רבים, לעשרות שנים קדימה. המחקרים עליהם מבוססות ההנחות שבבסיס התזרימים מבוססים על מיטב הידיעה של ההנהלה, בעיקר בהתאם למה שקרה בשנים האחרונות. קיימת מידה רבה של חוסר וודאות האם ההנחות בבסיס התזרימים אכן תתממשנה.

מגבלות והסתייגויות בחישוב מרווח הסיכון (RM)

מרווח הסיכון מחושב בשיטת עלות ההון, בשיעור של 6% לשנה מההון הנדרש הצפוי, בגין סיכונים ביטוחיים, לאורך חיי העסקים הקיימים. שיטת חישוב זו הוגדרה על ידי הממונה ואיננה משקפת בהכרח את עלות ההון הכוללת שהיה מצופה שחברת ביטוח אחרת או מבטח משנה ידרשו על מנת לקבל על עצמן את התחייבויות הביטוח של החברה. בהקשר זה יש להדגיש, כי תרחישי הקיצון המחושבים במסגרת מודל הסולבנסי (דרישות ההון) מתבססים על סט תרחישים והנחות אשר הוגדרו ע"י הממונה ואין בהם משום שיקוף כלשהו של ניסיון החברה בפועל. כמו כן, סט הקורלציות עליהן מתבסס מודל הסולבנסי, עבור דרישות ההון וה-RM, הוגדר ע"י הממונה ואינו משקף בהכרח את ניסיון החברה בפועל.

הנחות בחישוב ההתחייבויות הביטוחיותהנחות דמוגרפיות ותפעוליות

ההנחות העומדות בבסיס החישוב נקבעו לפי האומדנים הטובים ביותר של החברה לגבי גורמים דמוגרפיים ותפעוליים רלבנטיים, ומשקפות את הציפייה של החברה לעתיד בגין גורמים אלה. ההנחות הדמוגרפיות, הכלולות בחישוב, נלקחו מתוך מחקרים פנימיים של החברה, ככל שישנם, ומתבססות על ניסיון רלוונטי ו/או על שילוב של מידע ממקורות חיצוניים, כגון מידע שהתקבל ממבטחי משנה ולוחות תמותה ותחלואה שפורסמו על ידי הממונה.

ההנחות התפעוליות (הוצאות הנהלה וכלליות) חושבו בהתאם לתוצאות מודל תמחירי פנימי שנערך בחברה לגבי הוצאות הקשורות להתחייבויות הביטוחיות הרלוונטיות, לרבות: הקצאת הוצאות למגזרים השונים ולפעילויות השונות (הפקה, ניהול שוטף, השקעות ניהול תביעות וכיוצא בזה) והנחות לגבי אופן ההתפתחות העתידית שלהן (בהתאם למדד, היקף פרמיות, היקף נכסים וכדומה).

ההנחות העיקריות עליהן הסתמכה החברה בחישובים הינן כדלקמן:

א) הנחות כלכליות

- 1) ריבית היוון - עקום ריבית חסר סיכון אשר מבוסס על התשואה לפדיון של אג"ח מדינה בישראל צמודות מדד ("ריבית חסרת סיכון"), בתוספת מרווח (VA) הכל כפי שנקבע על ידי הממונה, עם התכנסות בטווח הארוך לשיעור קבוע של 2.6% (UFR).
- 2) שיעור התשואה על נכסים המגבים את מוצרי ביטוח החיים תלוי התשואה הינו זהה לריבית ההיוון.
- 3) אג"ח מיועדות מוערכות בהתאם לשווי ההוגן המביא בחשבון את שיעור הריבית הנקוב בהן ואת ההערכה המיטבית לגבי הזכאות העתידית של החברה לרכישתן. ראה סעיף ג לעיל לגבי השפעת החוזר בדבר אופן ההקצאה של אגרות חוב ממשלתיות מיועדות מסוג ח"ץ.
- 4) שיעור האינפלציה נקבע כהפרש בין עקום התשואה לפדיון על אג"ח מדינה שקליות לבין עקום התשואה לפדיון על אג"ח מדינה צמודות. יצוין כי הנחת האינפלציה רלוונטית למוצרים עם סכומי ביטוח, פרמיות ו/או ריביות צמודות למדד, וכן להוצאות, תביעות ו/או פרמיות שהחברה מניחה שישתנו בשיעור המדד או בשיעור אחר שהוא צמוד למדד.

ב) הנחות תפעוליות ודמוגרפיות (עבור ביטוח חיים ובריאות)

- 1) הוצאות הנהלה וכלליות - החברה ניתחה את הוצאות אשר מיוחסות למגזרי הביטוח הרלוונטיים בדוח הכספי, וייחסה אותן למוצרים וסוגי כיוסי שונים, ולפעולות שונות כגון תפעול שוטף של הכיסויים, ניהול השקעות, טיפול בתביעות, תשלום גמלאות ועוד. מחקר הוצאות מתעדכן מידי תקופה וסוגי הוצאות השונות מועמסים על תזרים המזומן העתידי ביחס למשתנים הרלוונטיים כגון מספר כיוסיים, כמות פרמיות, עתודות או מספר תביעות. קביעת הוצאות העתידיות וכן אופן הקצאתן לתזרימים העתידיים כוללים בתוכן הערכות של החברה ושיקולי דעת רבים אשר משפיעים על סך ההתחייבויות.
- 2) ביטולים (הפסקת תשלום פרמיה, סילוק פוליסות, תשלום ערך פדיון) - על פי ניסיון החברה במוצרים השונים כפי שנצפה במחקרי ביטולים המבוצעים מדי תקופה, תוך ביצוע התאמות בהתאם להערכות החברה במקרים בהם ניסיון העבר אינו משקף נכון את הציפיות של החברה לגבי שינויים בעתיד. לאור האמור, החברה לקחה בחשבון את ההשפעות החריגות של משבר הקורונה על שיעור הביטולים שנצפו במחקר.
- 3) תמותת גמלאים - בהתאם לנספחים והנחת הארכת תוחלת חיים כפי שפורסמו על ידי הממונה בחוזר המאוחד שער 5, חלק 2, פרק 1 - מדידה סימן ג - מדידת התחייבויות-לרבות תיקון הוראות החוזר המאוחד לעניין מדידת התחייבויות - עדכון מערך ההנחות הדמוגרפיות בביטוח חיים ועדכון מודל שיפורי תמותה לחברות ביטוח ולקרנות הפנסיה, מיום 30 ביוני 2022. בנוסף הונח, בהתאם להנחת ברירת המחדל באותו חוזר, כי השפעת הסלקציה של גמלאים שאינם חייבים לקחת קצבה תהיה שוות ערך לגידול בשיעור של 3% בשווי הגמלה המשולם.
- 4) תמותת פעילים - על בסיס נתוני מבטחי משנה אשר ערכו מחקר תמותה בישראל, מותאם בהתאם לניסיון התביעות של החברה על פי מחקרי תמותה למוצרים הרלוונטיים אשר מבוצעים מדי תקופה.
- 5) תחלואה (שיעור ואורך התביעות) למוצרי סיעוד, אי כושר עבודה, נכויות, הוצאות רפואיות, תאונות אישיות ומוצרי בריאות אחרים - לפי ניסיון התביעות של החברה, למוצרים הרלוונטיים, על-פי מחקרי תביעות אשר מבוצעים מדי תקופה, ו/או על-פי תעריפי ביטוח משנה למוצרים הרלוונטיים.
- 6) שיעורי מימוש גמלה, גיל לקיחת גמלה, ומסלולי גמלה - על-פי ניסיון החברה כפי שנצפה במחקרים אשר מבוצעים מדי תקופה, בסוגי הפוליסות והכספים השונים.

(ג) עלות תביעות בביטוח כללי

עלות התביעות בענפים השונים בגין פוליסות שהורווחו מבוססת על ההפרשה בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2022. האומדן כולל הוצאות עקיפות, ואינו כולל מרווח סיכון (RM) ומרווחים לא מפורשים נוספים שנלקחו בחשבון לצורך בדיקות הלימות העתודות עבור המאזן האמור.

בגין החלק שטרם הורווח העלות הינה על בסיס החישוב בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2022 כאשר נלקח החלק הלא מורווח של התביעות התלויות, לרבות פרמיה בחסר (מנוכה ממרווחי שמרנות), ככל שקיימת בענף.

2. ערכו של הניכוי בתקופת הפריסה ליום 31 בדצמבר 2022

הניכוי בתקופת הפריסה ("הניכוי") חושב, בהתאם להוראות הכלולות בחוזר סולבנסי ובמכתב למנהלי חברות הביטוח: "עקרונות לחישוב ניכוי לתקופת הפריסה במשטר כושר פירעון כלכלי מבוסס סולבנסי ה"מ" מיום 15 באוקטובר 2020 (להלן - "מכתב העקרונות").

בעקבות השינויים המשמעותיים במשתני שוק ועדכון מערך ההנחות הדמוגרפי בביטוח חיים, ואי-יישום פעולת ההנהלה כאמור לעיל בסעיף ג' - מתודולוגית החישוב, חישה החברה מחדש את ערכו של הניכוי ליום 31 בדצמבר 2022.

הניכוי האמור מופחת באופן לינארי במשך 13 שנה עד ליום 31 בדצמבר 2032 כך שיתרתו המופחתת המשקפת 10 שנים ליום 31 בדצמבר 2022 הסתכמה בכ-8.5 מיליארדי ש"ח.

מאחר שיחס כושר הפירעון של החברה, ללא הכללה של הניכוי בתקופת הפריסה והתאמת תרחיש מניות, נמוך מ-100%, עליה להגיש לממונה דוח שנתי אודות יישום הניכוי בתקופת הפריסה, הכולל פירוט של הצעדים שנקטו ומעקב שוטף אחר יישומם, באופן שיבטיח כי יחס כושר הפירעון ביום 31 בדצמבר 2032 יעלה על 100%.

דיווח כאמור הוגש לממונה ביום 24 באפריל 2023.

נכסים והתחייבויות אחרים:

3. נכסים בלתי מוחשיים - בהתאם לחלק א' פרק 2 סימן א', חברת ביטוח תעריך נכסים בלתי מוחשיים בשווי אפס למעט השקעה באינשוורטק כהגדרתה בחוזר סולבנסי אשר קבלה את אישור הממונה לכך, כנדרש.
4. הוצאות רכישה נדחות - בהתאם לחלק א' פרק 2 סימן א', חברת ביטוח תעריך הוצאות הרכישה בשווי אפס. יצוין כי שווי הרווחים העתידיים הגלומים בחוזי הביטוח הובא בחשבון בסעיף התחייבויות בגין חוזי ביטוח.
5. השקעה בחברות מוחזקות שאינן חברות ביטוח - בהתאם לחלק א' פרק 2 סימן ב', החישוב נעשה בשיטת השווי המאזני המותאם, בהתאם להוראות החוזר לעניין חברות מוחזקות שאינן חברות ביטוח. בהתאם לשיטה זו נכלל חלקה של החברה בחברות המוחזקות על בסיס חלקה היחסי בעודף הנכסים על ההתחייבויות שלהן, המחושב בהתאם לערך הכלכלי של הנכסים וההתחייבויות בהתאם להנחיות החוזר. ערך זה מחושב על בסיס הדוחות הכספיים שלהן לאחר מחיקת הנכסים הבלתי מוחשיים. בחברות מוחזקות בהן המאזן הכלכלי משקף עודף התחייבויות על נכסים, שווי ההשקעה יעמוד על אפס ולא יהיה שלילי וזאת כאשר ערכה במאזן החשבונאי חיובי.
הערך הכלכלי של החברות המוחזקות אינו כולל את הרווחים הגלומים בחברות אלו.
בגין החברה המנהלת נוסף לערך הכלכלי 35% מיתרת ההפרש המקורי המתייחס לחברה זו.
6. נכסי חוב בלתי סחירים - בהתאם לחלק א' פרק 1, שווים ההוגן של נכסי חוב בלתי סחירים מחושב לפי מודל המבוסס על היוון תזרימי המזומנים כאשר שיעורי הריבית להיוון נקבעים על ידי חברה המספקת ציטוט מחירים ושערי ריבית לגופים מוסדיים.
7. אג"ח מיועדות - בהתאם לחלק א' פרק 2 סימן ה', חברת הביטוח מבצעת התאמה לערך של אג"ח מיועדות למאזן הכלכלי, ראה סעיף א' 1. א(3) לעיל.
8. התחייבויות תלויות - לעניין השווי של התחייבויות תלויות במאזן הכלכלי ראה סעיף ד.2.ב לעיל.
9. התחייבויות בגין מסים נדחים, נטו בהתאם לחלק א' פרק 2 סימן ג', החישוב הנו על בסיס הפער בין השווי שיוחס לנכסים וההתחייבויות במאזן הכלכלי (לרבות בגין סכום הניכוי) לבין השווי שמיוחס להם לצרכי מס בהתאם להוראות ההכרה, המדידה וההצגה של תקן חשבונאות בינלאומי 12 (IAS 12). הכרה בנכסי מיסים נדחים תתאפשר רק אם החברה תעמוד במבחנים הכלולים בחוזר הסולבנסי, וזאת בנוסף על המבחנים הכלולים בתקן החשבונאות האמור.
10. זכאים ויתרות זכות - בהתאם לחלק א' פרק 1, חלק מהיתרות בסעיף זה חושבו בהתאם לעקרונות הכלליים לעניין המאזן הכלכלי.
11. התחייבויות פיננסיות - בהתאם לעקרונות הכלליים שנקבעו בחוזר סולבנסי ובכפוף להנחיה חלק א' פרק 3 לפיה אין לקחת בחשבון שינויים שחלו בסיכון אשראי של החברה אלא רק בגין שינויים בריבית חסרת סיכון. כלומר, ריבית ההיוון הינה ריבית חסרת סיכון בתוספת המרווח ביום ההנפקה.

סעיף 2ב' - הרכב התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה

ליום 31 בדצמבר 2022		
אומדן מיטב (BE) של התחייבויות		
ש"ר	ביטוח משנה	ברוטו
מבוקר		
אלפי ש"ח		

התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה

41,715,673	(578,303)	41,137,370
3,805,384	919,494	4,724,878
45,521,057	341,191	45,862,248

חוזי ביטוח חיים וביטוח בריאות ארוך טווח (SLT)
חוזי ביטוח כללי וביטוח בריאות קצר טווח (NSLT)

סה"כ התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה

126,297,172	(357,545)	125,939,627
171,818,229	(16,354)	171,801,875

התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה - חוזי ביטוח חיים וביטוח בריאות ארוך טווח (SLT)

סה"כ התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה

ליום 31 בדצמבר 2021		
אומדן מיטב (BE) של התחייבויות		
ש"ר	ביטוח משנה	ברוטו
מבוקר		
אלפי ש"ח		

התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה

49,448,260	(737,804)	48,710,456
3,955,389	908,586	4,863,975
53,403,649	170,782	53,574,431

חוזי ביטוח חיים וביטוח בריאות ארוך טווח (SLT)
חוזי ביטוח כללי וביטוח בריאות קצר טווח (NSLT)

סה"כ התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה

131,653,019	(622,133)	131,030,886
185,056,668	(451,351)	184,605,317

התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה - חוזי ביטוח חיים וביטוח בריאות ארוך טווח (SLT)

סה"כ התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה

שינויים עיקריים בהתחייבויות לעומת 31 בדצמבר 2021:

עיקר הקיטון בדצמבר 2022 לעומת דצמבר 2021 נובע מעליה בעקום הריבית חסר הסיכון המהווה בסיס להיוון ההתחייבויות ומקיטון בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה בעקבות התשואות השליליות השנה. זאת בקיזוז עדכון לוחות תמורת גמלאים ועדכון הנחות דמוגרפיות, ובכללם שיעורי הביטולים ועלות תביעות בפוליסות סיעוד, וכן עליית האינפלציה שהובילו לגידול בהתחייבויות. בנוסף, בהתייחס להתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה השליליות גרמו לירידה בשווי דמי ניהול עתידיים שהגדילה את ההתחייבויות אך זאת בקיזוז הירידה בהתחייבויות העתידיות לגמלה.

סעיף 3 - הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון

ליום 31 בדצמבר 2022			
סה"כ	הון רובד 2	הון רובד 1	
		הון רובד 1 נוסף	הון רובד 1 בסיסי
מבוקר			
אלפי ש"ח			
18,383,304	6,803,810	-	11,579,494
(28,296)	-	-	(28,296)
-	-	-	-
(607,395)	(607,395)	-	-
<u>17,747,613</u>	<u>6,196,415</u>	-	<u>11,551,198</u>
<u>5,881,311</u>	-	-	<u>5,881,311</u>

הון עצמי
 ניכויים מהון רובד 1 (א)
 הפחתות (ב)
 חריגה ממגבלות כמותיות (ג)
 הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון (ד)
 מתוך זה - סכום רווח צפוי בגין פרמיות עתידיות (EPIFP) לאחר מס

ליום 31 בדצמבר 2021			
סה"כ	הון רובד 2	הון רובד 1	
		הון רובד 1 נוסף	הון רובד 1 בסיסי
מבוקר			
אלפי ש"ח			
18,425,981	5,500,366	-	12,925,615
(3,279)	-	-	(3,279)
-	-	-	-
-	-	-	-
<u>18,422,702</u>	<u>5,500,366</u>	-	<u>12,922,336</u>
<u>7,893,938</u>	-	-	<u>7,893,938</u>

הון עצמי
 ניכויים מהון רובד 1 (א)
 הפחתות (ב)
 חריגה ממגבלות כמותיות (ג)
 הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון (ד)
 מתוך זה - סכום רווח צפוי בגין פרמיות עתידיות (EPIFP) לאחר מס

(א) ניכויים מהון רובד 1 - בהתאם להגדרות "הון רובד 1 בסיסי" בנספח לסימן ב' בפרק 2 בחלק 2 של שער 5 בחוזר המאוחד - "משטר כושר פירעון כלכלי" (להלן - נספח משטר כושר פירעון כלכלי), ניכויים אלה כוללים את סכום הנכסים המוחזקים כנגד התחייבויות בשל חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה בניגוד לתקנות כללי ההשקעה

(ב) הפחתות - בהתאם להוראות פרק 6 בחלק ב' "הוראות לעניין הון עצמי של חברת ביטוח" לנספח "משטר כושר פירעון כלכלי".

(ג) חריגה ממגבלות כמותיות - בהתאם להוראות פרק 2 בחלק ב' "הוראות לעניין הון עצמי של חברות ביטוח" לנספח "משטר כושר פירעון כלכלי".

שינויים עיקריים בהון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון לעומת 31 בדצמבר 2021:

ההון הכלכלי בתקופה הושפע באופן חיובי מעליית הריבית חסרת הסיכון אשר קוזזה בחלקה מהפסדים בנוסטרו בעיקר מירידת שערי אג"ח ממשלתיות במח"מ ארוך כתוצאה מעליית עקום הריבית בטווח הארוך. מנגד הירידה בתשואות גרמה להפסדי השקעות ופגיעה בשווי דמי ניהול עתידיים. השפעה זו קוזזה חלקית ע"י הקיטון בהתחייבויות העתידיות לגמלה בשל הירידה בתשואות. עדכון לוחות התמותה הרע את ההון הכלכלי באופן מהותי (ראה סעיף ג לעיל).

כמו כן, אי-יישום פעולת ההנהלה כאמור בסעיף 1 לעיל, השפיעה מהותית לרעה על ההון הכלכלי של החברה.

סכום הניכוי בתקופת הפריסה עודכן, כאמור, לכ- 8.5 מיליארדי ש"ח (מופחת ל- 10 שנים) לעומת כ- 8.2 מיליארדי ש"ח אשתקד.

סעיף 3 - הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון (המשך)

(ד) הרכב הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון

ליום 31 בדצמבר 2021	ליום 31 בדצמבר 2022
מבוקר	מבוקר
באלפי ש"ח	
12,922,336	11,551,198
-	-
-	-
-	-
-	-
12,922,336	11,551,198
2,623,747	4,034,446
2,149,970	2,061,147
726,649	708,217
-	-
-	(607,395)
5,500,366	6,196,415
18,422,702	17,747,613

הון רובד 1
הון רובד 1 בסיסי
הון רובד 1 נוסף

שטר הון צמית ומניות בכורה לא צוברות
מכשירי הון רובד 1 נוסף
מכשירי הון ראשוני מורכב
בניכוי הפחתה בשל חריגה ממגבלה כמותית

סך הון רובד 1 נוסף
סך הון רובד 1

הון רובד 2

הון רובד 1 נוסף שלא נכלל ברובד 1
מכשירי הון רובד 2
מכשירי הון משני מורכב
מכשירי הון שלישוני מורכב
מכשירי הון משני נחות
בניכוי הפחתה בשל חריגה ממגבלה כמותית

סך הון רובד 2

סך הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון

לפרטים אודות מידע בדבר הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון ללא יישום הוראות מעבר לתקופת הפריסה וללא התאמת תרחיש מניות ראה סעיף 9ב' "השפעת יישום הוראות לתקופת הפריסה" להלן.

סעיף 4 - הון נדרש לכושר פירעון (SCR)

ליום 31 בדצמבר 2021	ליום 31 בדצמבר 2022
דרישת הון	
מבוקר	מבוקר
באלפי ש"ח	

הון נדרש בסיסי לכושר פירעון (BSCR)

5,406,987	6,146,660
325,988	276,442
6,083,806	6,210,482
8,641,357	7,337,648
1,085,948	1,049,628
<u>21,544,086</u>	<u>21,020,860</u>
(6,885,518)	(6,807,063)
<u>92,634</u>	<u>129,878</u>

הון נדרש בשל רכיב סיכון שוק *
הון נדרש בשל רכיב סיכון צד נגדי
הון נדרש בשל רכיב סיכון חיתום בביטוח חיים
הון נדרש בשל רכיב סיכון חיתום בביטוח בריאות (NSLT + SLT)
הון נדרש בשל רכיב סיכון חיתום בביטוח כללי
סה"כ
השפעת הפיזור בין רכיבי הסיכון
הון נדרש בשל רכיב סיכון נכסים בלתי מוחשיים

סה"כ הון נדרש בסיסי לכושר פירעון BSCR

14,751,202	14,343,675
479,544	431,825
(3,536,327)	(2,544,799)

הון נדרש בשל סיכון תפעולי
התאמה לספיגת הפסדים בשל נכס מס נדחה

הון נדרש בשל חברות מנהלות

<u>163,889</u>	<u>162,128</u>
<u>163,889</u>	<u>162,128</u>
<u><u>11,858,308</u></u>	<u><u>12,392,829</u></u>

מגדל מקפת קרנות פנסיה וקופות גמל בע"מ ("מקפת")

סה"כ הון נדרש בשל חברות מנהלות

סה"כ הון נדרש לכושר פירעון

*כולל התאמת תרחיש מניות

לפרטים אודות מידע בדבר הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון ללא יישום הוראות מעבר לתקופת הפריסה וללא התאמת תרחיש מניות ראה סעיף 9ב' "השפעת יישום הוראות לתקופת הפריסה" להלן.

שינויים עיקריים בהון הנדרש לכושר פירעון לעומת 31 בדצמבר 2021

ההון הנדרש בשל רכיב סיכון שוק גדל בתקופה זאת בשל עליה בהון הנדרש בגין תיק המשתתף ברווחים אשר הושפעה מעליה בעקום הריבית חסרת הסיכון וירידה בתשואות בכיוונים מנוגדים. העלייה בעקום הריבית הובילה לגידול בהון הנדרש בעוד ירידה בתשואות הובילה לקיטון.

בנוסטרן, חלה ירידה בהון הנדרש בעיקר בשל קיטון בדרישת ההון בגין תרחיש מניות כתוצאה מירידה בגובה התרחיש (התאמה סימטרית) עקב הירידות בשווקים במהלך שנת 2022.

ברכיב סיכון חיתום בביטוח חיים וברכיב סיכון חיתום בביטוח בריאות (SLT) חל שיפור בעיקר כתוצאה מהשפעה חיובית של עליית עקום ריבית ההיוון על תרחישי תחלואה ואריכות ימים. דרישת ההון בגין תרחיש ביטולים קטנה גם היא כתוצאה עקיפה מעליית עקום הריבית וכן כתוצאה מהשחיקה בשווי דמי ניהול עתידיים.

מנגד, אי יישום פעולת הנהלה אשר נכללה בחישוב יחס כושר פירעון ליום 31 בדצמבר 2021, זאת בהתאם לעמדת רשות שוק ההון לפיה לא ניתן לכלול פעולת הנהלה זו בחישוב ליום 31 בדצמבר 2022, כאמור לעיל, השפיעה מהותית לרעה על דרישות ההון וקיזזה את ההשפעות הללו.

סעיף 5 - סף הון (MCR)

(א) סף הון (MCR)

ליום 31 בדצמבר 2021	ליום 31 בדצמבר 2022
מבוקר	מבוקר
מבוקר	
באלפי ש"ח	
2,834,572	2,714,433
2,964,577	3,098,207
5,336,239	5,576,773
<u>2,964,577</u>	<u>3,098,207</u>

סף הון לפי נוסחת MCR
גבול תחתון (25% מהון נדרש לכושר פירעון בתקופת הפריסה)
גבול עליון (45% מהון נדרש לכושר פירעון בתקופת הפריסה)

סף הון (MCR)

(ב) הון עצמי לעניין סף הון

ליום 31 בדצמבר 2022		
סה"כ	הון רובד 2	הון רובד 1
מבוקר		
אלפי ש"ח		
17,747,613	6,196,415	11,551,198
(5,576,773)	(5,576,773)	-
<u>12,170,840</u>	<u>619,642</u>	<u>11,551,198</u>

הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון לפי סעיף 3
חריגה ממגבלות כמותיות בשל סף הון *

הון עצמי לעניין סף הון

ליום 31 בדצמבר 2021		
סה"כ	הון רובד 2	הון רובד 1
מבוקר		
אלפי ש"ח		
18,422,702	5,500,366	12,922,336
(4,907,450)	(4,907,450)	-
<u>13,515,252</u>	<u>592,916</u>	<u>12,922,336</u>

הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון לפי סעיף 3
חריגה ממגבלות כמותיות בשל סף הון *

הון עצמי לעניין סף הון

* בהתאם להוראות פרק 3 בחלק ב' לנספח כושר פירעון כלכלי, הון רובד 2 לא יעלה על 20% מ-MCR.

סעיף 6 - השפעת יישום ההוראות לתקופת הפריסה

ליום 31 בדצמבר 2022

סה"כ ללא יישום הוראות המעבר לתקופת הפריסה והתאמת תרחיש מניות	השפעת שיעור של 50% הון רובד 2 בתקופת הפריסה	השפעת גידול הדרגתי בהון נדרש לכושר פירעון בתקופת הפריסה	השפעת התאמת תרחיש מניות	השפעת הכללה של ניכוי בתקופת הפריסה	כולל יישום הוראות המעבר לתקופת הפריסה והתאמת תרחיש מניות
מבוקר					
אלפי ש"ח					

183,639,354	-	-	-	(8,524,320)	175,115,034
5,941,343	-	-	-	5,609,855	11,551,198
11,940,424	1,239,283	-	-	4,567,906	17,747,613
14,997,703	-	-	(60,075)	(2,544,799)	12,392,829

סך התחייבויות ביטוח, לרבות מרווח
הסיכון (RM)
הון רובד 1 בסיסי
הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון
הון נדרש לכושר פירעון

ליום 31 בדצמבר 2021

סה"כ ללא יישום הוראות המעבר לתקופת הפריסה והתאמת תרחיש מניות	השפעת שיעור של 50% הון רובד 2 בתקופת הפריסה	השפעת גידול הדרגתי בהון נדרש לכושר פירעון בתקופת הפריסה	השפעת התאמת תרחיש מניות	השפעת הכללה של ניכוי בתקופת הפריסה	כולל יישום הוראות המעבר לתקופת הפריסה והתאמת תרחיש מניות
מבוקר					
אלפי ש"ח					

197,784,510	-	-	-	(8,230,760)	189,553,750
7,505,673	-	-	-	5,416,663	12,922,336
13,006,039	757,042	-	-	4,659,621	18,422,702
15,001,901	-	-	(329,496)	(2,814,097)	11,858,308

סך התחייבויות ביטוח, לרבות מרווח
הסיכון (RM)
הון רובד 1 בסיסי
הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון
הון נדרש לכושר פירעון

ראה תיאור של הוראות המעבר החלות על החברה בתקופת הפריסה וכן את בדיקת ערכו של הניכוי בתקופת הפריסה בסעיף א - רקע
ודרישות גילוי, סעיף קטן 1 - משטר כושר פירעון כלכלי מבוסס Solvency II לעיל.

סעיף 7 - תנועה בעודף ההון

הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון	הון נדרש לכושר פירעון (SCR)	עודף (גירעון) הון	אלפי ש"ח
18,422,702	11,858,308	6,564,394	
(5,416,663)	3,143,593	(8,560,256)	
13,006,039	15,001,901	(1,995,862)	
(1,623,485)	(51,600)	(1,571,885)	
(1,143,693)	(903,431)	(240,262)	
141,772	228,605	(86,833)	
498,716	-	498,716	
1,061,075	722,228	338,847	
11,940,424	14,997,703	(3,057,279)	
5,807,189	(2,604,874)	8,412,063	
17,747,613	12,392,829	5,354,784	

ליום 1 בינואר 2021
נטרול הוראות המעבר לתקופת הפריסה והתאמת מניות
ליום 1 בינואר 2021, ללא יישום הוראות המעבר לתקופת
הפריסה והתאמת תרחיש מניות
השפעת פעילות תפעולית (א)
השפעת פעילות כלכלית (ב)
עסקים חדשים (ג)
השפעת הנפקות מכשירי הון (בניכוי פדיונות) ודיבידנד שהוכרז
(ד)
השפעת שינויים במס נדחה, הון רוברד 1 נוסף והון רוברד 2
ליום 31 בדצמבר 2022, ללא יישום הוראות המעבר לתקופת
הפריסה והתאמת תרחיש מניות
השפעת הוראות המעבר לתקופת הפריסה והתאמת מניות
ליום 31 בדצמבר 2022

(א) סעיף זה כולל את השפעת:

1. התזרים החזוי שהיה גלום ביתרת הפתיחה והיה צפוי להשתחרר בשנת הדיווח;
2. סטיות מהנחות דמוגרפיות ותפעוליות בשנת הדיווח;
3. שינוי בכללי רגולציה;
4. שינוי בהנחות הדמוגרפיות והתפעוליות ביחס אלו שהיו בשימוש במועד הדוח הקודם;
5. עדכוני מודל;
6. חוזי ביטוח חדשים (ביטוח כללי ובריאות NSLT) שנחתמו בשנת הדוח, ותיקי ביטוח בענפים אלו שנרכשו או נמכרו בשנת הדוח;
7. השקעה בנכסים לא מוחשיים;
8. שינויים אחרים שאינם כלולם בסעיפים האחרים, לרבות התאמות בגין פעולות הנהלה.

(ב) סעיף זה כולל את השפעת הפעילות הכלכלית השוטפת ובכלל זה:

1. שינויים בשוים של נכסי השקעה;
2. שינויים בהון נדרש בגין רכיב סיכון שוק, לרבות שינוי ברכיב התאמה סימטרית SA; סיכון צד נגדי וסיכון תפעולי
3. השפעת האינפלציה;
4. השפעת שינויים בעקום ריבית חסרת סיכון לכושר פירעון.

(ג) סעיף זה כולל את השפעת חוזי ביטוח חדשים (חיים ובריאות SLT) שנחתמו בשנת הדוח ותיקי ביטוח בענפים אלו שנרכשו או נמכרו בשנת הדוח, כולל השפעתם על סיכוי שוק.

(ד) סעיף זה כולל פעולות הוניות, לרבות הנפקה ופדיון של מכשירי הון רוברד 1 והון רוברד 2.

יצוין כי לסדר חישוב ההשפעות האמורות ישנה השפעה על ההערכה הכמותית של הסעיפים השונים בדוח התנועה על עודף ההון. הסדר בו ביצעה החברה את החישוב אינו בהכרח הסדר המוצג בדיווח לעיל. כמו כן יצוין כי השינויים בוצעו על המאזן הכלכלי.

כאמור, מצב ההון של החברה ליום 31 בדצמבר 2022 הושפע לחיוב מעליית הריבית, השפעה זו קוזזה ע"י ירידה בתשואות, שנכללו בסעיף השפעות כלכליות לעיל, וכן עדכון לוחות התמותה והנחות דמוגרפיות אחרות שנכללו בסעיף השפעות תפעוליות לעיל, אשר הרעו משמעותית את מצב ההון.

בנוסף, אי יישום פעולת הנהלה בחישוב ליום 31 בדצמבר 2022 אשר נכללה בחישוב יחס כושר פירעון ליום 31 בדצמבר 2021, כפי שבא לידי ביטוי בהשפעות תפעוליות לעיל, השפיע מהותית לרעה על מצב ההון, כאמור לעיל.

סעיף 8 - מבחני רגישות

להלן מוצג ניתוח רגישות של יחס כושר פירעון כלכלי ביחס לשינוי בגורמי סיכון שונים למועד הדוח. ניתוח זה מביא לידי ביטוי את השפעת שינוי בגורמי סיכון שונים על ההון העצמי, לרבות המגבלות הכמותיות החלות על ההון העצמי, ועל ההון הנדרש לכושר פירעון. מבחן הרגישות מביא לידי ביטוי השפעות ישירות בלבד, בהנחה ששאר גורמי הסיכון קבועים ואינו כולל השפעות משניות או שינויים נגזרים על גורמי סיכון אחרים.

יצוין כי הרגישויות אינן בהכרח לינאריות, כך שרגישויות בשיעורים אחרים אינן בהכרח אקסטרפולציה פשוטה של מבחני הרגישות המוצגים.

ליום 31 בדצמבר 2022
השפעה על יחס כושר פירעון
כלכלי (באחוזים)

(18%)	ירידה בריבית של 50 נקודות בסיס בריבית חסרת הסיכון
(11%)	ירידה של 25% בערכם של נכסים הוניים
(14%)	עלייה של 5% בשיעור התחלואה
(20%)	ירידה של 5% בשיעורי התמותה

באופן כללי, בחישוב הרגישויות בוצע חישוב מחדש של הנכסים וההתחייבויות הרגשים לשינויים לעיל. כמו כן, נלקחו בחשבון ההשפעות הרלוונטיות על דרישות ההון.

יצוין כי מבחני הרגישות בוצעו על המאזן הכלכלי.

בחישוב הרגישות לירידה בריבית, נבנה עקום ריבית חסר סיכון לאחר ירידה של 50 נקודות בסיס עד ל- Last Liquid Point (LLP) ב-10 שנים ולאחריו אקסטרפולציה סמית-ווילסון, כאשר ה- (UFR) Ultimate Forward Rate נשאר קבוע על 2.6%.

יצוין כי השפעת הרגישות על סכום הניכוי לא נלקחה בחשבון באף אחד ממבחני הרגישות לעיל. כמו כן, בחישוב הרגישויות לא נלקחו בחשבון יצוין אותם יכולה לנקוט ההנהלה בקרות התרחיש לצורך חיזוק ההון כגון גיוס הון רובד 2 נוסף וכו'.

סעיף 9 - מדיניות הון ומגבלות על חלוקת דיבידנד**סעיף 9א' - מדיניות הון**

מדיניות החברה היא להחזיק בסיס הון איתן במטרה להבטחת כושר הפירעון שלה ויכולתה לעמוד בהתחייבויותיה למבוטחים, לשמר את יכולת החברה להמשיך את פעילותה העסקית וכדי שתוכל להניב תשואה לבעלי מניותיה. החברה בהיותה גוף מוסדי, כפופות לדרישות הון הנקבעות על-ידי הממונה.

בעקבות פרסום חוזר הסולבנסי החדש, בחן דירקטוריון החברה את מדיניות ההון של החברה (ראה דיווח מיידי מיום 26 במאי 2021). בהתאם לכך, ביום 26 במאי 2021 קבע דירקטוריון החברה מדיניות הון אשר על פיה החברה תשאף לפעול ביחס כושר פירעון בטווח של 155% - 175%. בנוסף, קבע דירקטוריון החברה יעד יחס כושר פירעון מינימלי של 140%. יעדים אלו הינם ליחס כושר פירעון בהתחשב בסכום הניכוי בתקופת הפריסה עד תום 2032. יחס כושר הפירעון של החברה, ללא התחשבות בהוראות המעבר, יבנה בהדרגה בהתאם ליעדים אלו עד לתום 2032, בהתאם לתכנית ההון של החברה.

נכון לדצמבר 2022, לאור מכלול ההתפתחויות המשמעותיות המפורטות לעיל במהלך 2022, אשר חלו במשנתנו שוק, הנחות דמוגרפיות וכן החלטות רגולטוריות, חלה שחיקה ביחס כושר הפירעון של החברה ביחס למדיניות שהגדיר הדירקטוריון. יחס כושר הפירעון, לאחר הוראות מעבר, עמד על 143%, במיצוי הון רובד 2 ולפני פדיון מוקדם, והנו גבוה מהיעד המינימלי אשר קבע הדירקטוריון. החברה פועלת לחיזוק ההון בין היתר באמצעות גיוס הון רובד 2 עד למיצוי מקסימלי בהתאם למגבלה הרגולטורית.

סעיף 9ב' - מגבלות על חלוקת דיבידנד

בהתאם למכתב שפרסמה הממונה, בחודש אוקטובר 2017, (להלן - "המכתב") חברת ביטוח תהיה רשאית לחלק דיבידנד רק אם לאחר ביצוע החלוקה יש לחברה יחס כושר פירעון לפי חוזר סולבנסי בשיעור של לפחות 100%, כשהוא מחושב ללא הוראות המעבר ובכפוף ליעד יחס כושר פירעון שקבע הדירקטוריון החברה. היחס האמור יחושב ללא ההקלה שניתנה בגין הפרש מקורי המיוחס לרכישת פעילות של קופות גמל וחברות מנהלות. בנוסף, נקבעו במכתב הוראות דיווח לממונה.

נכון לדצמבר 2022, החברה אינה עומדת בתנאים הנדרשים לצורך חלוקת דיבידנד. להלן נתונים על יחס כושר פירעון כלכלי של החברה כשהוא מחושב ללא הוראות המעבר:

נתונים ללא יישום הוראות המעבר לתקופת הפריסה וללא התאמת תרחיש מניות:

ליום 31 בדצמבר 2021	ליום 31 בדצמבר 2022	
מבוקר	מבוקר	
אלפי ש"ח		
13,006,039	11,940,424	הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון - ראה סעיף 6*
15,001,901	14,997,703	הון נדרש לכושר פירעון (SCR) - ראה סעיף 6
(1,995,862)	(3,057,279)	עודף (גירעון)
87%	80%	יחס כושר פירעון כלכלי (באחוזים)

השפעת פעולות הוניות מהותיות שהתרחשו בתקופה שבין תאריך החישוב לתאריך פרסום דוח יחס כושר פירעון:

13,006,039	11,940,424	הון עצמי
600,000	³ (1,895,383)	גיוס (פדיון) מכשירי הון
(99,605)	804,729	(חריגה ממגבלות כמותיות) / ביטול חריגה ממגבלות כמותיות
13,506,434	10,849,770	הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון
(1,495,467)	(4,147,933)	עודף (גירעון)
90%	72%	יחס כושר פירעון כלכלי (באחוזים)

גירעון ההון לאחר פעולות הוניות שהתרחשו בתקופה שבין תאריך החישוב לתאריך פרסום דוח יחס כושר פירעון ביחס ליעד הדירקטוריון:

-	-	יעד יחס כושר הפירעון הכלכלי שקבע הדירקטוריון (**)
-	-	עודף / (חסור) הון ביחס ליעד (**)

* סכום זה אינו כולל הפחתה של 35% מהפרש מקורי בחברה מנהלת בסך כ- 64 מיליוני ש"ח בדצמבר 2022.
 ** לעניין יעד יחס כושר הפירעון הכלכלי שקבע הדירקטוריון ראה סעיף 9א' לעיל.

שינויים עיקריים לעומת 31 בדצמבר 2021

כאמור, מצב ההון של החברה ליום 31 בדצמבר 2022 הושפע לחיוב מעליית הריבית. השפעה זו קוזזה ע"י ירידה בתשואות וכן עדכון לוחות התמורה והנחות דמוגרפיות אחרות כמפורט לעיל, אשר הרעו משמעותית את מצב ההון. בנוסף, אי יישום פעולת הנהלה בחישוב ליום 31 בדצמבר 2022 אשר נכללה בחישוב יחס כושר פירעון ליום 31 בדצמבר 2021, השפיע מהותית לרעה על מצב ההון, כאמור לעיל.

³ הפדיון המוקדם (של אגרות חוב סדרה ג' וסדרה ד') בוצע ביום 31 במרס 2023

30 במאי 2023

מיכל גור כגן
מנהלת הסיכונים

רונן אגסי
מנכ"ל

כרמי גילון
דירקטור⁴

תאריך אישור הדוח

⁴ דירקטוריון החברה הסמיך ביום 30 במאי 2023 את מר כרמי גילון לחתום על דוח יחס כושר הפירעון הכלכלי.